

**Konsolideeritud
majandusaasta
aruanne 2024**

Bigbank AS

2024. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Ärinimi	Bigbank AS
Register	Eesti Vabariigi Äriregister
Äriregistri kood	10183757
Kande kuupäev	30. jaanuar 1997
LEI kood	5493007SWCCN9S3J2748
Aadress	Riia 2, 51004 Tartu, Eesti
Telefon	737 7570
Elektronpost	info@bigbank.ee
Koduleht	www.bigbank.ee
Aruande periood	1. jaanuar 2024 – 31. detsember 2024
Juhatuse esimees	Martin Länts
Põhitegevusala	Laenude andmine ja hoiuste kaasamine
Audiitor	Ernst & Young Baltic AS

Bigbank AS-i kontserni majandusaasta aruanne koosneb juhatuse esimehe pöördumisest, tegevusaruandest, konsolideeritud kestlikkusaruandest, ühingujuhtimise aruandest, raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne, riski- ja kapitalijuhtimise aruanne ja kasumi jaotamise ettepanek. Majandusaasta aruanne koosneb 306 leheküljest.

Aruandevaluutaks on euro.

Majandusaasta aruandega saab tutvuda Bigbank AS-i kodulehel www.bigbank.ee. Inglisekeelse versiooni leiab www.bigbank.eu.

Esikaanel:

Mart Veskimägi

Juhatuse liige / Riskijuhtimise valdkonna juht

Üldine teave

Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) põhitaksonoomia kohustuslikud elemendid:

Aruandva üksuse nimi või muud identifitseerimiseks vajalikud andmed	Bigbank AS
Muutused aruandva üksuse nimes või muudes identifitseerimiseks vajalikes andmetes võrreldes eelmise aruandeperioodi lõpuga	Muutusi pole
Üksuse alaline asukoht	Eesti Vabariik
Asutamiskoha riik	Eesti Vabariik
Üksuse õiguslik vorm	Aktsiaselts
Üksuse registreeritud asukoha aadress	Riia 2, 51004 Tartu, Eesti
Peamine tegevuskoht	Eesti Vabariik, Läti Vabariik, Leedu Vabariik Soome Vabariik, Rootsi Kuningriik ja Bulgaaria Vabariik.
Üksuse äritegevuse ja põhitegevusvaldkondade kirjeldus	Laenude andmine ja hoiustamisteenuste pakkumine, tütar-ettevõtted tegelevad kinnisvara ja põllumajandusmaade haldamisega.
Emaettevõtte nimi	Bigbank AS
Kontserni üle lõplikku kontrolli omava emaettevõtte nimi	Bigbank AS

Sisukord

Bigbank kontserni lühitutvustus	6
Juhatuse esimehe pöördumine	9
Tegevusaruanne	14
Konsolideeritud kestlikkusaruanne	53
Ühingujuhtimise aruanne	164
Kontserni raamatupidamise aastaaruanne	175
Kontserni raamatupidamise aruande lisad	182
Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele	294
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	295
Sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustandva töövõtu aruanne Bigbank AS-i konsolideeritud kestlikkusaruande kohta	301
Kasumi jaotamise ettepanek	304
Tulude jaotus EMTAK tegevusala järgi	305

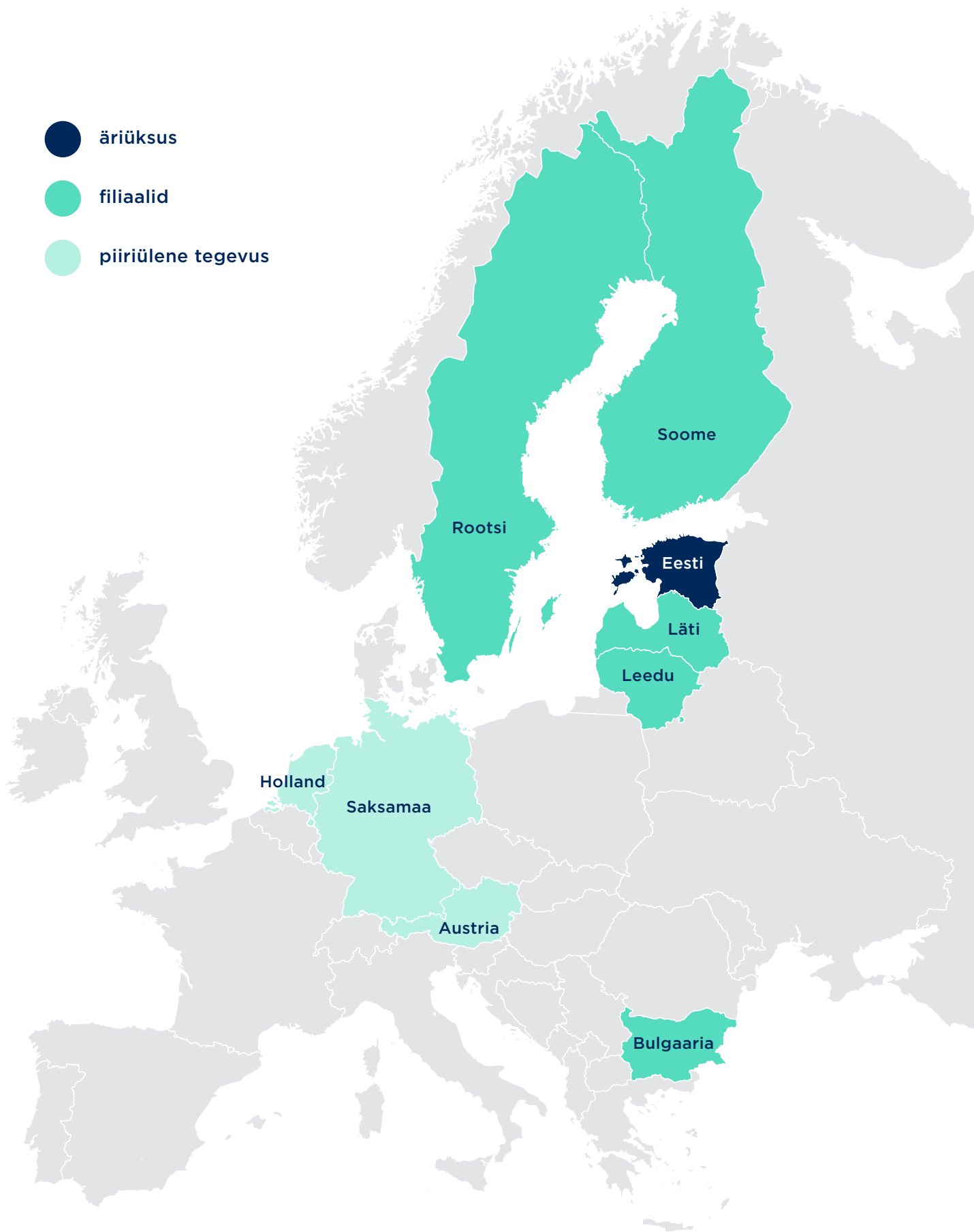
Meie missioon on luua
inimestele võimalusi
parandada oma elu läbi
sujuvate finantsteenuste.

Meie visioon on olla enim
soovitatud digitaalse
finantsteenuse pakkuja
oma tegevusriikides.

Bigbank kontserni lühitutvustus

Bigbank väärtused

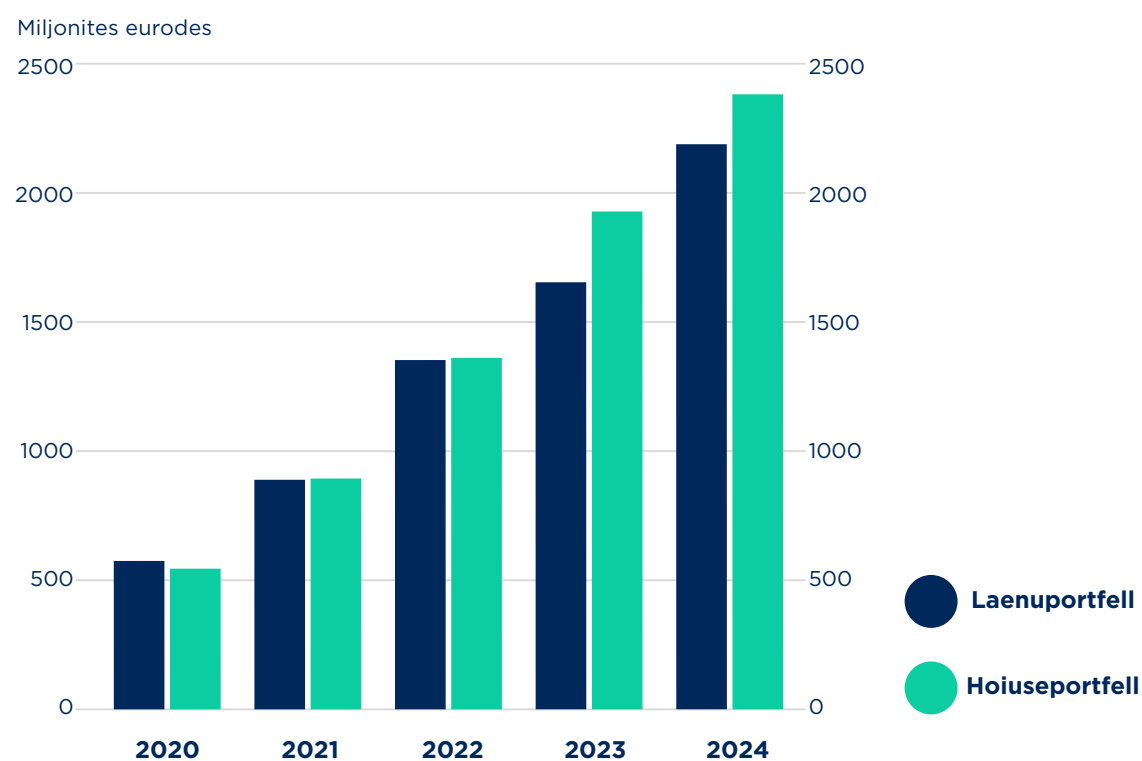

Tegevusriigid

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Tegevuse algus	1992	1996	2007	2009	2012	2021	
Laenuportfell, mln eurodes*	928,1	334,8	782,7	129,4	20,5	3,7	2 199,2
Hoiuseportfell, mln eurodes*	2 033,7	43,8	61,0	187,0	40,4	27,4	2 393,3
Töötajate arv*	334	87	103	21	5	10	560

* seisuga 31. detsember 2024

Juhatuse esimehe pöördumine

Martin Länts
Juhatuse esimees

Kliendikeskne kasv ja igapäevapanganduse käivitamine

Bigbanki strateegia aastateks 2022–2026 keskendub ärimahtude kasvatamisele ja igapäevapangandusse sisenemisele. Meie eesmärk on pakkuda klientidele konkurentsivõimelisi laenu- ja hoiusetooteid ning kvaliteetseid makseteenuseid, mis vastavad turu kõrgetele ootustele. 2024. aastal tegime selles suunas märkimisväärsed edusamme. Olen südamest tänulik kõigile Bigbanki töötajatele nende pühendumuse ja sihikindluse eest. Suur tänu ka meie klientidele, investoritele ja partneritele – teie toetus on olnud meie teekonnal hindamatu!

Kasvav kliendibaas ja ärimaht

Bigbanki visioon on olla enim soovitatud digitaalsete finantsteenuste pakkuja kõikides oma tegevusriikides. Selle saavutamiseks on strateegilise tähtsusega pakkuda kõigile klientidele suurepärasest pangakogemust. Meie teenused peavad parandama inimeste elu ja äritegevust nii, et nad soovivad meiega koostööd jätkata ning üheskoos kasvada. 2024. aasta lõpu seisuga oli Bigbankil 167 373 aktiivset klienti – aastaga lisandus 16,6 tuhat klienti (+11%).

Klientide rahulolu kajastub meie soovitusindeksis (NPS), mis ulatus 2024. aastal kõrge 57 punktini. 2024. aasta suvel ületas Bigbanki laenuportfell 2 miljardi euro piiri, kusjuures teekond ühest miljardist kaheni võttis vähem kui poolteist aastat. Laenude kasvuga sarnases tempos suurenesid ka hoiused – hoiuseportfell ületas 2 miljardi euro piiri juba 2024. aasta veebruaris.

Lisaks tugevatele portfellikasvudele oli 2024. aasta ka kasumlik. Kuigi euribor langes ning hoidsime oma hoiuseintresse kliendi jaoks väga heal tasemel, ulatus Bigbanki puhaskasum 32,3 miljoni euroni.

Klientide südamed võitnud kodu- ja äri-laenud

Bigbanki brutolaenuportfell ulatus 2024. aastal 2,2 miljardi euroni, kasvades aastaga 535 miljoni euro võrra ehk 32%. Kasvu peamisteks veduriteks olid kodulaenud, mille portfell kasvas 262 miljoni euro võrra (+75%), ja äri-laenud, mis suurenesid 186 miljoni euro võrra (+32%). Mul on hea meel näha, et üha rohkem koduostjaid ja ettevõtjaid valivad oma partneriks just Bigbanki. Personaalne lähenemine, kiired protsessid, konkurentsivõimelised tingimused ja usaldusväärsus on omadused, mida meie kliendid kõrgelt hindavad.

Tarbimislauade portfell kasvas aasta võrdluses 92 miljoni euro võrra (+13%), millest eraldi esile tõstmist väärib Soome autojärelmaksu portfell, mis kasvas 58% ja ületas esmakordselt 100 miljoni euro piiri. Bigbanki brutolaenuportfelli jaotus toodete lõikes 2024. aasta lõpu seisuga oli järgmine: kodulaenud 28%, tarbimislauad 37% ja äri-laenud 35%.

Hoiuseportfelli laienemine

2024. aasta lõpuks ulatus Bigbanki hoiuseportfell 2,4 miljardi euroni, kasvades aastaga 24%. Tähtajalised hoiused moodustasid sellest 1,36 miljardit ning säästuhoiused 1,03 miljardit eurot.

Aasta jooksul laiendasime oma hoiusetoote pakkumist uutesse riikidesse ja segmentidesse, näiteks tõime Leedus eraklientidele turule tähtajalise hoiuse ning Lätis ja Bulgaarias säästuhoiuse. Samuti avasime äriklientidele säästuhoiuse võimaluse Lätis ja Leedus. Tänapäevaks pakume nii era- kui äriklientidele hoiustamisteenuseid kogu Baltikumis ning eraklientidele hoiustamisteenuseid kõikides oma tegevusriikides.

Igapäevapangandus

Üks meie strateegilisi eesmärke on pakkuda igapäevapanganduse teenuseid. 2024. aasta lõpus tõime Eestis eraisikutele turule arvelduskonto ning saime SEPA välkmaksete süsteemi otseliikmeks. Meie Eesti kliendid saavad nüüd oma kontolt teha ja vastu võtta makseid mõne sekundi jooksul, ööpäevaringselt ja sõltumata nädalapäevast. See tähistab olulist sammu universaalpanganduse suunas nii Eestis kui teistes tegevusriikides.

Süsteemselt oluline krediidasutus

2024. aasta novembris lisas Eesti Pank Bigbanki süsteemselt oluliste krediidi-asutuste hulka, rõhutades meie kasvavat rolli Eesti finantssüsteemis. Eesti Pank märkis oma otsuses, et Bigbanki varade maht on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud ning pank on näidanud aktiivsust teenuste pakkumisel välisriikides.

Pea seda otsust suureks tunnustuseks ja samas vastutuseks nii kõigi klientide kui ühiskonna ees laiemalt. Eesti Panga otsus kinnitab meie strateegia edukust ja tugevdab Bigbanki positsiooni nii Eestis kui mujal. Täiendav kapitalipuhvri nõue suurendab panga vastupidavust ja stabiilsust, mis on olulised nii meie klientidele kui partneritele.

Kapitali kaasamine kasvu toetamiseks

2024. aastal viisime edukalt läbi kaks Tier 2 allutatud võlakirjade emissiooni ja kaks suunatud AT1 võlakirjaemissiooni. Kokku kaasasime täiendavat kapitali 20,4 miljonit eurot, et tugevdada kapitalstruktuuri ja tagada stabiilne juurdepääs lisakapitalile strateegiliste eesmärkide elluviimiseks. Lisaks lunastasime väljalaskehinnaga varasemad, 2017. aastal emiteeritud allutatud võlakirjad kogusummas 5 miljonit eurot.

Bigbanki võlakirjadesse on tänapäevaks investeerinud ligikaudu 4 500 investorit, mis on erakordne saavutus. Täna kõikidest investoreid jätkuva usalduse ja toetuse eest!

2025. aasta eesmärgid ja fookusvaldkonnad

Bigbanki strateegia aastateks 2022–2026 püsib muutumatuna – jätkame selle järjekindlat elluviimist. Meie peamine eesmärk on kasvatada ärimahtu, keskendudes eelkõige kodu- ja äri-laenule. Samuti pakume klientidele endiselt soodsatel tingimustel tarbimislaenu ja autojäreelmaksu.

Pakume langevate intressimäärade keskkonnas klientidele jätkuvalt atraktiivseid hoiustamisvõimalusi kõigis riikides, kus tegutseme. Samuti arendame igapäevapanganduse teenuseid, et pakkuda Eestis konkurentsivõimelisi makseteenuseid nii era- kui äriklientidele ning viia need ka teistesse Bigbanki tegevusriikidesse.

Soovin kõigile Bigbanki töötajatele, klientidele, investoritele ja partneritele edukat ja tulemuslikku 2025. aastat!

Martin Länts
Juhatuse esimees

A portrait of a man with short brown hair and blue eyes, wearing black-rimmed glasses, a dark navy suit jacket, a white dress shirt, and a yellow and orange patterned tie. He is standing in front of a background of light-colored wood paneling on the left and a green circular graphic on the right. A teal-colored semi-circular overlay is positioned at the bottom left, containing text.

Arengule suunatus

Areneme, et luua homme suuremat väärtust kui täna.

Ken Kanarik

Juhatuse liige / Tehnoloogia ja tootejuhtimise valdkonna juht

Tegevusaruanne

Majanduskeskkond

Globaalsed suundumused

Mitmed 2023. aasta majandusarengut iseloomustanud sündmused jätkusid 2024. aastal. Geopoliitilist olukorda jäi pingestama Venemaa agressioon Ukraina vastu, kuna oodatud läbimurret ei saavutatud. Vastupidi, aasta teisel poolel muutus Venemaa sõjaliselt veelgi aktiivsemaks. Loodame, et 2025. aasta toob kaasa lahendused, mis viivad lõpuks õiglase rahuneni. Samal ajal jätkus Iisraeli ja Hamasi konflikt, mille eskaleerumine viis Iisraeli sõjalised operatsioonid Liibanoni, Jeemenisse ja Iraani, kus rünnati Hamasi toetavaid äärmusorganisatsioone.

Lähis-Idas on kujunemas uus võimalik konfliktipiirkond, sest Süüria kauaaegse diktaatori Bashar al-Assadi kukutamine võib veelgi süvendada piirkonna ebastabiilsust. Kuigi Ahmed al-Sharaa juhitud Hayat Tahrir al-Shami uus juhtkond on püüdnud retoorikas distantseerida end radikaalsest islamismist, näitab aeg selle sammu siirust. Tõenäolisem on siiski, et see areng suurendab piirkondlikku ebastabiilsust, kuna pole kindel, kas uus juht suudab ühendada erinevad etnilised rühmad ja klannid toimivaks ja tsentraliseeritud riigiks. Seda arvestades on võimalik Liibüa või Iraagi stsenaariumi kordumine, kus nõrk keskvoim toob kaasa riigi killustumise erinevate etniliste rühmade, sõjapealike ja usuliste sektide vahel. Halvimal juhul võib võimuvõitlus viia uue kodusõjani.

Veel üks oluline sündmus 2024. aastal oli Donald Trumpi tagasivalimine Ameerika Ühendriikide presidendiks. Milliseid arenguid see võib kaasa tuua? Eeldatavasti on oodata poliitikat, mis keskendub USA majanduse kaitsmisele, kasutades kaubandusmeetmeid, nagu tariifid, aga ka rangemat sisserändepoliitikat. Suure tõenäosusega ootab USA-d uus kaubandussõda Hiinaga. Samuti võib oodata rohelisele energiale ülemineku lükkamist tagaplaanile – vähemalt USA-s. Kui Trump viib ellu oma valimiseelsed lubadused, võivad ettearvamatud välispoliitilised sammud ja surve Euroopa riikidele kaitsekulutuste suurendamiseks olla vaid mõned märksõnad, mis võivad lähitulevikus hakata meie elu mõjutama. Kui Euroopa peab kinni oma algsest rohepöörde ajakavast, võib see tulevikus vähendada EL-i liikmesriikide konkurentsivõimet. Ühelt poolt suurenevad ettevõtete kulud aruandlusele ja erinevate nõuete rakendamisele ja teiselt poolt jääb Euroopa sõltuvaks energiainpordist, kuna poliitiline otsus on fossiilkütustel põhinev energiatootmine lõpetada.

Hollandi keskpanga (DNB) riskistsenaariumi¹ kohaselt võivad ülemaailmsed investeeringute riskipremiad tõusta 2025. aasta esimeses pooles 25–50 baaspunkti, kui USA peaks kehtestama Hiina kaupadele 60% tariifid ja Euroopa kaupadele 10%

¹ DNB Autumn Projections December 2024.
<https://www.dnb.nl/media/131jeoa3/autumn-projections-december-2024-eng.pdf>

tariifid. See suurendaks investeerimiskulusid, avaldades negatiivset mõju aktsiaturgudele ning tarbijate ja ettevõtete kindlustundele. Kokkuvõttes mõjutaks see stsenaarium kõige enam USA majandust, kus majanduskasv võib väheneda ühe protsendipunkti võrra. Põhiline mõjumehhanism oleks järgmine: USA ettevõtete tootmiskulud kasvaksid tariifide põhjustatud kõrgemate sisendhindade tõttu. Selle tulemusena muutuksid USA kaubad üleilmsetel turgudel kallimaks, mis vähendaks ekspordi konkurentsivõimet. Kõrgemad impordihinnad suurendaksid USA inflatsiooni ja vähendaksid tarbijate reaalsesissetulekut, mis omakorda vähendaks eratarbimist. Suurenenud kapitalikulud ja väiksem tarbimine vähendaksid investeerimisaktiivsust. Alternatiivse stsenaariumi korral aktsiaturud langeksid ja intressimäärad tõuseksid, kuna föderaalreserv tõstaks inflatsiooni kontrollimiseks intressimäärasid. Lõppkokkuvõttes tugevneks dollar teiste valuutade suhtes, muutes USA kaubad välismaal veelgi kallimaks, mis süvendaks negatiivset mõju USA majanduskasvule.

Majanduses jätkub tehisintellekti areng. Pessimistid ennustavad tehisintellekti aktsiate börsimulli tekkimist, mis võib viia turukrahhini, sarnaselt aastaid tagasi IT-sektoris toimunule. E-kaubanduse maht kasvab jõudsalt, kusjuures inimesed eelistavad üha enam kaugtööd traditsioonilisele kontoritööle. Sotsiaalmeedia mõju ettevõtete tegevusele kasvab. 5G tehnoloogia arendamine on samas oluliselt tõstnud üleilmse andmekogumise ja -töötamise suutlikkust.

2024. aastal ületas globaalne majanduskasv varasemaid prognoose. Näiteks ennustas OECD esialgu USA-le 1,5% majanduskasvu, kuid praegune hinnang on 2,8%. Hiina ja India majandus ületasid samuti varasemaid ootusi. Euroopa majanduskasv oli seevastu oodatust aeglasem, kusjuures suurima languse tegi Saksamaa. Saksamaa majanduskasvuks prognoositakse tänavu 0%, mis on märgatavalt madalam kui IMF-i varasem hinnang 0,9%. Samuti jäid Itaalia ja Prantsusmaa tulemused ootustele alla, samal ajal kui Vahemere piirkonnas, eriti Hispaanias, olid tulemused suhteliselt head. IMF prognoosib Hispaania majanduskasvuks 2025. aastal 2,7%.

Euroopa majanduse seisukohalt on keskne küsimus Saksamaa majanduse olukord, mis seisab silmitsi tõsiste struktuursete probleemidega. Odavale Vene gaasile rajatud majandusmudelid ei toimi enam, ning uudised ulatuslikest koondamistest ja tehaste sulgemisest on Saksamaal muutunud peaaegu igapäevaseks. Saksamaa poliitilise juhtkonna tulevik on samuti ebaselge, kuna 2025. aasta veebruaris on kavandatud parlamendivalimised. Praegustes prognoosides ennustatakse kristlike demokraatide võitu, kuid majanduse vilets olukord võib kasvatada äärmuslike poliitiliste jõudude populaarsust, nagu on nähtud mitmetes teistes Euroopa riikides. Valimistulemused võivad mõjutada nii tuumaenergia, rände kui ka Ukraina toetamise poliitikat. Suurt ebakindlust silmas pidades tasub teada, et Saksamaa moodustab väga suure osa (24%) kogu EL-i majandusest.

Mis puudutab Euroopat tervikuna, siis tööturg on endiselt suhteliselt tugev: töötuse määr on ajalooliselt madal ja tööhõive kõrge. Kuigi inflatsioon on aeglustunud, ületas see 2024. aastal 2% sihttaseme.

Tabel 1. Üleilmne majandusprognosis SKT kasvu kohta aastateks 2024 ja 2025

		OECD	IMF
	2024	2025	2025
Maailm	3,2	3,3	3,2
USA	2,8	2,4	2,2
Euroala	0,8	1,3	1,2
Prantsusmaa	1,1	0,9	1,1
Saksamaa	0,0	0,7	0,8
Itaalia	0,5	0,9	0,8
Jaapan	-0,3	1,5	1,1
Hiina	4,9	4,7	4,5
India	6,8	6,9	6,5

Allikas: OECD – Economic Outlook, detsember 2024, IMF – World Economic Outlook, oktoober 2024.

Euroopa keskpanga intressimäärapoliitika

2024. aastal iseloomustasid rahapoliitikat Euroopa Keskpanga (EKP) intressimäärade langetamised. Juunist detsembrini langetati intressimäärasid neli korda, viies hoiustamise püsivõimaluse intressimäär 4%-lt 3%-le. Aasta lõpuks oli kuue kuu euribor langenud 2,6%-ni ning prognoositi selle edasist langust. Praeguste hinnangute kohaselt langetab EKP 2025. aastal intressimäärasid veel neli korda, viies hoiustamise intressimäär 2%-ni. Kui varasemates sügisprognoosides eeldati järkjärgulist intressimäärade langetamist terve aasta jooksul, siis nüüd oodatakse kiiremat langetamist, kusjuures baasintressimäär võib ühe protsendipunkti võrra langeda isegi suveks.

2%-line baasmäär tähendab seda, et juuliks võib euribor langeda 1,7–1,8%-ni, kui eeldada edasisi intresside langetamisi. Arvestades üldist majandusolukorda, ei oleks üllatav, kui Euroopa suuremate majandusriikide toetamiseks baasmäärasid tulevikus veelgi langetatakse. Intressimäärade edasise langetamise otsus sõltub siiski suurel määral hindade liikumisest. Kui inflatsioon jääb 2% eesmärgist kõrgemale, võib EKP intressimäärade alandamise peatada või langetamise tempot aeglustada.

EKP prognoosib euroala 2025. aasta inflatsiooniks 2,1%, samal ajal kui IMF-i prognoos on 2%. EKP juhatuse liikme Isabel Schnabeli² sõnul sõltub inflatsiooniprognosi realiseerumine mitmest kriitilisest tegurist: esiteks tööjõu ühikukulu kasvu aeglustumine; teiseks see, et ettevõtted katavad suurenenud tööjõukulud kasumimarginaalide arvelt, mitte ei kanna neid üle tarbijahindadesse; ning kolmandaks hinnasurve vähenemine teenuste sektoris. Riskistsenaariumi korral, mille kohaselt

² Schnabel, I, The euro area inflation outlook: a scenario analysis. Lecture by Isabel Schnabel, Member of the Executive Board of the ECB, at the Ragnar Nurkse Lecture Series organised by Eesti Pank in Tallinn, Estonia, 30 August 2024. <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2024/html/ecb.sp240830-ef0af8d7cc.en.html>

palgakasv püsib 2025. aastal suhteliselt kõrge ning tootlikkuse kasv jääb sellest maha, jätkub tööjõu ühikukulude suurenemine. Sellisel juhul ei oleks 2%-line inflatsioonimäär 2025. aastaks enam realistlik ootus ning EKP võib olla sunnitud rakendada kitsendavat rahapoliitikat.

Euribori kiire langus avaldab pankade kasumlikkusele kahtlemata negatiivset mõju. Hoiuste intressimäärad kohanduvad uute turutingimustega aeglasemalt kui laenuintressimäärad, mis viib intressitulu üldise vähenemiseni.

Balti riigid

Käesoleva ülevaate koostamise ajal oli meil juurdepääs 2024. aasta kolmanda kvartali tulemustele. Kvartaliandmete põhjal oli Läti majanduse tulemus võrreldes eelmise aasta sama perioodiga kõige kehvem, SKP vähenes -1,6%. Eestis oli langus -0,7%, Leedu majandus kasvas aga 2,4%. Kui vaadata aastat tervikuna, siis võib öelda, et Eesti majandus on raskustes, Leedul läheb hästi ja Läti on kusagil vahepeal.

Leedu tugevat tulemust võib seostada riigi majandusstruktuuri, riigipoolsete toetusamade toetuste ja geograafilise asukohaga. Leedu tööstussektor on veidi mitmekesisem kui Läti ja Eesti oma. Lisaks on riik saanud kasu Valgevenest välja rännanud IT-ettevõtjate sissevoolust, kes arendavad nüüd oma ettevõtteid Leedus. Leedu valitsus pakkus ettevõtetele ulatuslikumat toetust nii energiakriisi kui ka COVID-19 kriisi ajal. Lisaks asuvad Leedu peamised ekspordipartnerid Kesk-Euroopas, erinevalt Lätist ja Eestist, kelle peamised kaubanduspartnerid on Skandinaavias. Poola, üks Leedu peamisi kaubanduspartnereid, on samuti majanduslikult edukas.

Majandusharude dünaamika analüüsimisel ei ole Eesti võtmesektorid, nagu töötlev tööstus ja ehitus, vähemalt kolmanda kvartali tulemuste põhjal veel kasvutrendi sisenenud. Ehitustoodang jäi oktoobris sarnaselt kolmanda kvartaliga negatiivseks. Kuigi kaubandussektor on hakanud taastuma, siis arvestatavat kasvu veel ei ole. Sarnane olukord on ka Lätis, kus töötlev tööstus vähenes kolmandas kvartalis -2,1%, ehitus -6,9% ja transpordisektor -7,7%. Väikest langust (-2,7%) täheldati ka IT-sektoris, kuid kaubandussektor kasvas 4,7% ning majutus- ja toitlustusteenused 2,1%. Eestis vähenes töötlev tööstus aastases võrdluses -7,1%, mis on märkimisväärne langus, ning teise kvartaliga võrreldes koguni -14%. Ehituses olid näitajad veelgi drastilisemad, langus oli -18,3% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga ja -5,2% võrreldes teise kvartaliga. Kaubandussektor näitas aastases võrdluses väikest kasvu, IT-sektor kasvas aga 7,3%. Võrreldes teise kvartaliga kasvas kaubandussektor 11% ja IT-sektor näitas jõulist 22%-list kasvu.

Leedu töötleva tööstuse ja ekspordivõime tugevus kajastuvad 8,8% suuruses aastakasvus, kui võrrelda 2023. aasta ja 2024. aasta kolmandat kvartalit. Leedu statistikaamet koondab kaubanduse, transpordi, majutus- ja toitlustusteenused üheks näitajaks, mis kasvas aastaga 6%. Ehitussektoril läks aga märgatavalt halvemini, näidates -6,1% suurust langust aastases võrdluses. Ka side- ja IT-teenuste sektoris täheldati väikest, -2,7%-list langust.

Kui vaadata SKP näitajaid alates aasta algusest kuni kolmanda kvartali lõpuni, siis Eesti majandus kahanes -2,2% ja Läti majandus -1,3%, kuid Leedu majandus kasvas 2,5%. Nende suundumuste põhjal võib eeldada, et Eesti majanduskasv jäi 2024. aastal tervikuna vahemikku -1% kuni -1,5%, Läti majanduskasv jäi tõenäoliselt samale tasemele (0-0,5%) ja Leedu majanduskasv oli hinnanguliselt ligikaudu 2,5%.

Võrreldes kolme Balti riigi eelmise aasta prognoosidega (sügis 2023, kevad 2024) olid Eesti ja Läti keskpanga tänavused prognoosid märksa konservatiivsemad. Näiteks prognoositi Lätile aasta tagasi 2%-list majanduskasvu, kuid praegu on prognoos 2024. aastaks sisuliselt 0%. Ka Eestis osutus majanduslangus oodatust sügavamaks. Leedu on ainus Balti riik, kus tegelik olukord ületas varasemaid ootusi. Keskmise palga kasv oli oodatust kiirem, mis avaldas negatiivset mõju Balti riikide rahvusvahelisele konkurentsivõimele. Töötuse määr püsis siiski suhteliselt madal, eriti Eestis, kus Eesti Pank prognoosis 2024. aastaks töötuse määraks 9%, kuid tegelik näitaja on eeldatavasti 7,6%.

Tabel 2. SKP, eratarbimine ja töötuse määr Balti riikides (muutus võrreldes eelmise aastaga,%)

	2022	2023	2024		2025	2026
			Dets 2023	Dets 2024		
Leedu						
SKP kasv	2,5	-0,2	1,8	2,4	3,1	3,1
Tarbimine	2	-1,7	2,4	3	3,7	3,7
Töötus	5,9	6,7	6,5	7,4	7,1	6,9
Läti						
SKP kasv	2,8	-0,4	2	0,1	2,1	3,0
Tarbimine	9,9	-1,8	2,8	0,1	2,6	3,1
Töötus	6,9	6,4	6,3	6,9	6,8	6,5
Eesti						
SKP kasv	-0,5	-3,1	-0,4	-0,7	1,6	2,9
Tarbimine	2,1	-1,6	0,1	-0,1	1,6	2,6
Töötus	5,6	6,4	9,0	7,6	7,3	6,9

Allikas: Balti riikide keskpangad, 2022. ja 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Tabel 3. Nominaalpalga kasv ja inflatsioon Balti riikides

	2022	2023	2024	2025	2026
Leedu					
Palgakasv	13,3	12,2	10,3	8,7	7,5
Inflatsioon*	18,9	8,8	0,8	2,3	2,6
Läti					
Palgakasv	7,5	12	9,6	6,2	6,5
Inflatsioon	17,3	9	1,3	1,4	1,5
Eesti					
Palgakasv	11,7	11,4	7,8	5,9	5,1
Inflatsioon	19,4	9,2	3,6	4,3	3,6

Allikas: riikide keskpangad, 2022. ja 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid
Inflatsioon: ÜTHI-inflatsioon.

Põhitähelepanu on suunatud sellele, mis juhtub järgmisel aastal. Balti riigid on väikesed avatud majandusega riigid, mis tähendab, et nende väljavaated sõltuvad suuresti globaalsest arengust. Euroopa tervikuna jälgib murelikult USA-d, sest Trump on olnud oma retoorikas väga häälekas. Samuti püsib ebakindlus, millise suuna võtab Saksamaa majandus pärast valimisi, ning ei ole selge, kas Ukraina sõda jõuab lahenduseni ja kuidas rahutingimused meid tulevikus mõjutavad.

Mida tähendavad need arengud kolme Balti riigi jaoks? Ees on keerulised ajad. Eesti ebaõnn seisneb selles, et lisaks välisele ebastabiilsusele takistab majanduse taastumist ka Eestis elluviidav majanduspoliitika. Läti ja Leedu majanduspoliitika ei ole nii pidurdav, vähemalt mitte samal määral kui Eestis. Liiga optimistlikesse tulevikuproгноosidesse tuleb seega suhtuda ettevaatlikult. Isegi kui Leedul läheb praegu suhteliselt hästi, varjutavad Saksamaa majandusprobleemid tõenäoliselt varsti nii Leedu kui ka tema lähinaabri Poola majandusedu. Poola saab kasu tugevast sisetarbimisest ja oma valuutast, mis võimaldab majandusšokke devalveerimise abil pehmemendada. Samas muudab devalveerimine elanikkonna ülejäänud maailmaga võrreldes vaesemaks. Leedul devalveerimise võimalust ei ole. Seetõttu ei peaks 2025. aasta arengute suhtes olema liiga optimistlik. Kui kõigis kolmes Balti riigis suudetakse saavutada positiivsed kasvunumbrid, tuleks juba seda pidada eduks.

Soome ja Rootsi

Soome majandus oli 2024. aastal languses. Soome keskpang prognoosis 2024. aastaks majanduse langust -0,5%, millele 2025. aastal järgneb 0,8%-line kasv.

Majanduslangusest taastumine on eeldatavasti aeglane, kuna reaalsed sissetulekud suurenevad vähehaaval. Samal ajal peaksid langevad intressimäärad ergutama nii tarbimist kui ka investeringuid. Prognooside kohaselt kasvab eksport 2025. aastal 2,7%. Valitsemissektori võlg aga kasvab ning majanduse elavnemise tempot pärsib maailmamajanduse ebakindlus. Näiteks on keeruline hinnata, millist mõju võivad USA võimalikud kaubandustariifid avaldada Euroopa ekspordivõimekusele. Töötuse määr on endiselt üle pikaajalise keskmise ning tarbijate kindlustunne on madal, mistõttu ei ole 2025. aastal märkimisväärset tarbimise kasvu oodata.

Ärikinnisvaraturul on oodata 2025. aastal tegevuse hoogustumist. Eluasemeturu taastumine võtab aga kauem aega, sest suur hulk olemasolevaid kinnisvaraobjekte tuleb enne uute elamute ehituse algust realiseerida. Prognooside kohaselt jääb inflatsioon alla 2%, kuigi valitsuse poolt eelarvetasakaalu parandamiseks raketatud maksutõusud töötavad osaliselt hinnakasvu vähenemisele vastu.

**Tabel 4. Soome makromajanduslikud näitajad
(muutus võrreldes eelmise aastaga, %)**

	2023	jaan 2024	dets 2024	2025	2026
SKP	-0,5	-0,2	-0,5	0,8	1,8
THI	4,4	1,0	1,0	1,9	1,5
Palk	4,2	1,5	3,1	3,0	2,6
Töötuse määr	7,2	7,8	8,3	8,7	8,2
Eratarbimine	-0,8	0,5	-0,3	0,5	1,5

Allikas: Soome keskpank, 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Eelmise aasta aruandes Soome kohta esile toodud struktuursed probleemid on endiselt aktuaalsed. Soome endiste tööstusliidrite – metsanduse ja elektroonika – osakaal töötlevas tööstuses on võrreldes varasemate perioodidega oluliselt vähenenud ja asendunud madalama lisandväärtusega tööstusharudega. Murettekitav suundumus on inimkapitali kvaliteedi halvenemine: tööturule sisenevate nooremate põlvkondade haridustase on madalam kui praegu tööturult lahkuvatel vanematel põlvkondadel.

Aasta lõpu tulemuste põhjal näib, et Rootsi majandus on majanduslangusest väljumas. Üheks positiivseks näitajaks on tarbijate kindlustunde kasv, mis aasta lõpuks oli saavutanud pikaajalise keskmise taseme. Varasemad Rootsi majandusprognoosid olid pessimistlikumad, kuid erinevalt Lätist, Eestist ja Soomest olid riigi majandusnäitajad 2024. aastal oodatust paremad. Rootsi keskpank tegi 2024. aastal neli intressimäära langetamist, alandades intressimäärasid 4%-lt 2,5%-le. Madalamad intressimäärad ergutavad eratarbimist ja investeringuid.

**Tabel 5. Rootsi makromajanduslikud näitajad
(muutus võrreldes eelmise aastaga, %)**

	2023	nov 2024	dets 2024	2025	2026
SKP	-0,2	-0,1	0,6	1,8	2,6
THI	8,6	4,6	2,9	0,6	1,8
Palk	3,8	4,0	4,0	3,6	3,6
Töötuse määr	7,7	8,3	8,4	8,4	8,0
Eratarbimine	-2,2	0,8	0,2	2,6	2,9

Allikas: Rootsi keskpank, 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Sisetarbimine kasvab kiiremini kui reaalne majanduskasv ning 2025. aastal on majanduskasvu üheks peamiseks tõukejõuks suurenenud sisenõudlus. Lisaks intressimäärade langusele toetab tarbimise kasvu ka reaalpalkade tõus. Ekspordisektori areng sõltub suurel määral EL-i, eelkõige Rootsi kõige olulisema kaubanduspartneri Saksamaa majanduse käekäigust.

Bulgaaria

Bulgaaria majandus tegutseb eurole ülemineku ootuses. Poliitiline olukord on siiski üsna ebastabiilne, kuna viimase kolme aasta jooksul on toimunud viied parlamendivalimised. Hoolimata poliitilistest kriisidest ja mitmetest valitsuse vahetustest on avaliku sektori kulutused püsinud kontrolli all. Ainus suur takistus euro kasutuselevõtmiseks ehk kõrge inflatsioon on samuti kontrolli alla saadud. Bulgaarias valitseb tugev poliitiline ootus, et riik kuulutatakse lähikuudel euroala uueks liikmeks.

Bulgaaria üldised makromajanduslikud näitajad on suurepärased. Aastane majanduskasv oli esimese kolme kvartali jooksul 2,2%, töötus on väga madal ja avaliku sektori võlg peaks 2025. aastal jääma 23,1%-le SKP-st, mis on EL-is üks madalamaid. Palgakasv on olnud väga kiire, mis lühiajaliselt kahtlemata suurendab reaalses sissetulekut ja tarbimist, pikas perspektiivis võib see aga vähendada Bulgaaria ekspordi konkurentsivõimet.

Tabel 6. Bulgaaria makromajanduslikud näitajad (muutus võrreldes eelmise aastaga, %)

	2023	nov 2023	nov 2024	2025	2026
SKP	1,9	2,7	2,2	2,7	3,4
THI	6,1	3,1	1,9	2,4	2,4
Palk	13,9	8,3	14,5	8,6	7,8
Töötuse määr	4,2	3,8	3,6	4,0	3,8

Allikad: SKP ja inflatsioon – Bulgaaria keskpang, töötus ja palgakasv – Bulgaaria statistikaamet, 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Saksamaa, Holland ja Austria

Saksamaa

Sissejuhatuses lühidalt mainitud Saksamaa majandusprobleemid ulatuvad kaugemale tsüklilistest probleemidest, nagu vähenenud välisõudlus, ning hõlmavad ka struktuurseid probleeme, mis on seotud energiahinnašokiga, sest odav Venemaa gaas ei ole enam valikuvõimalus. Lisaks on rohepöörde nõuded tugevalt mõjutanud tööstust, eriti autotööstust. Saksamaa seisab silmitsi ka demograafilise kriisiga, sest tööjõuturult lahkub rohkem inimesi kui sinna siseneb. Täiendavaks väljakutseks on ettevõtetele kehtestatud rangemad regulatsioonid. Ifo instituudi uuringud näitavad, et regulatiivne koormus on üks peamisi takistusi erasektori investeringutele. Aasta

Lõpus puhkenud poliitiline kriis on suurendanud ettevõtete ebakindlust ja suurendanud muret järgmise valitsuse majanduspoliitika suhtes.

Saksamaa tööstuse konkurentsivõime on samuti vähenenud, eriti autotööstuses. Hiina üleilmne turuosa on kasvanud, samal ajal kui Saksamaa turuosa on vähenenud nii traditsiooniliste kui ka elektrisõidukite puhul. Ka Saksamaa tootmise nurgakivi keemiatööstus on Hiina suurenenud konkurentsi tõttu raskustes.

Tabel 7. Saksamaa makromajanduslikud näitajad (muutus võrreldes eelmise aastaga, %)

	2023	dets 2023	dets 2024	2025	2026
SKP	-0,1	0,4	-0,2	0,2	0,8
THI	6,1	2,7	2,5	2,4	2,1
Palk	6,1	5,3	5,1	2,5	2,6
Töötuse määr	5,7	5,8	6,0	6,3	6,0

Allikas: Saksamaa keskpank, 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Holland

Hollandi majandus taastus 2024. aasta teisel poolel peamiselt tänu suurenenud eratarbimisele ja avaliku sektori suurematele kulutustele. Tööturu olukord on väga hea, seda iseloomustab väga madal töötuse määr (3,7%). Palgakasv on olnud jõuline, suurenedes 2024. aastal 6,6%, ning 2025. aastal on oodata 4,5%-list kasvu tänu aasta jooksul sõlmitud palgakokkulepetele. Reaaltulud kasvavad hoolimata sellest, et inflatsioon püsib veidi üle 3%.

Tabel 8. Hollandi makromajanduslikud näitajad (muutus võrreldes eelmise aastaga, %)

	2023 ¹	2024 ¹	2024 ²	2025 ²	2026 ²
SKP	0,6	1,1	0,9	1,5	1,5
THI	4,6	3,7	3,2	3,2	2,8
Palk	6,2	5,5	6,6	4,5	3,5
Töötuse määr	3,6	3,9	3,7	3,9	4,0

Allikas: ¹ Euroopa Komisjon, november 2023, ² Hollandi keskpank, detsember 2024; 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Avatud majandusega riigina näeb Holland USA võimalikke ekspordipiiranguid kui kõige olulisemat ohtu majanduskasvule. Hollandi keskpanga hinnangul võib USA imporditariifide kehtestamise korral (negatiivne majanduskasvu stsenaarium) Hollandi SKP kasv piirduda 2025. aastal 1%-ga ja 2026. aastal 0,4%-ga.

Austria

Austria majandus on seisnud silmitsi sarnaste struktuursete probleemidega nagu Saksamaa majanduski, mistõttu on 2024. aasta tulemused oluliselt nõrgemad kui algselt prognoositud. Tööstussektor on ajalooliselt toetunud odavatele energiahindadele ning autotööstus seisab jätkuvalt silmitsi konkurentsivõime probleemidega. Ekspordisektor on kannatada saanud vähenenud välisturu nõudluse tõttu. Tulevikuootused on endiselt tagasihoidlikud, kuna investeerimisaktiivsus on madal. Tarbijate kulutused on vähenenud, samas kui säästud on suurenenud. Nende struktuursete probleemide tõttu on oodata, et majanduse elavnemine on aeglane.

Tabel 9. Austria makromajanduslikud näitajad (muutus võrreldes eelmise aastaga, %)

	2023	dets 2023	dets 2024	2025	2026
SKP	-0,7	0,6	-0,9	0,8	1,6
THI	7,7	4,0	2,9	2,4	2,2
Palk	7,6	7,6	8,5	3,4	2,6
Töötuse määr	5,3	5,5	5,2	5,3	5,1

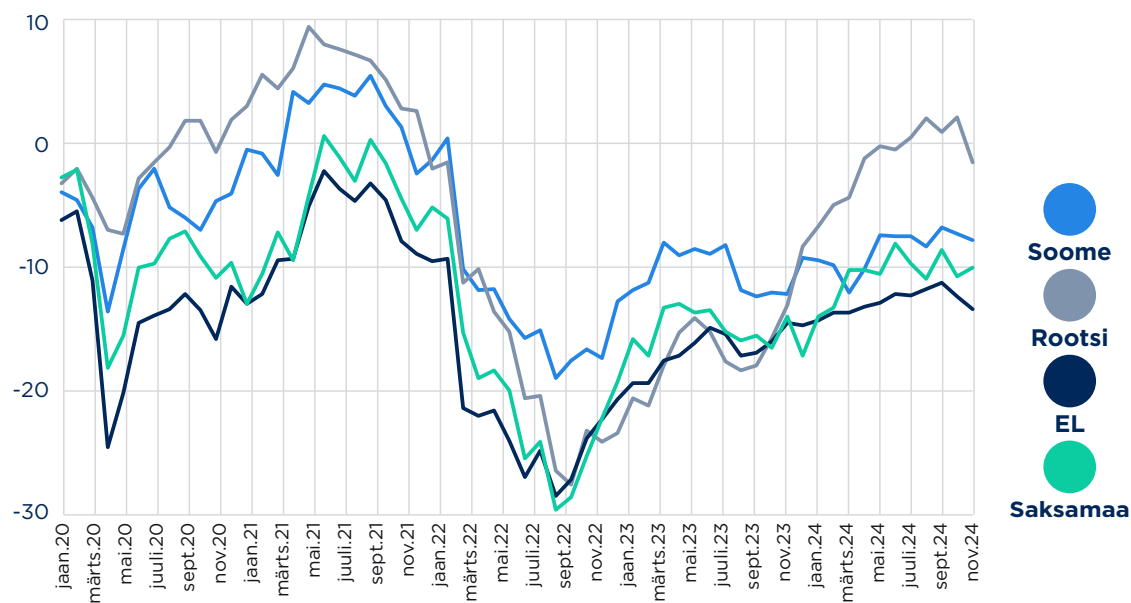
Austria keskpang, 2023. aasta tegelikud andmed, muud aastad on prognoosid.

Tarbijate kindlustunne

Eratarbimine moodustab kulutuste järgi mõõdetuna riigi tasandil peaaegu poole SKP-st. Piisavalt suure rahvaarvuga riikide jaoks on sisenõudlus majanduskasvu peamine tõukejõud. Üks olulisemaid tarbijate käitumist mõjutavaid tegureid on tarbijate kindlustunne. Euroopa Liidus arvutatakse tarbijakindluse indikaatorit uuringute põhjal, mis hõlmavad selliseid teemasid nagu varasem ja tulevane rahaline heaolu, tarbimiskavatsused ja säästukäitumine. See näitaja on hästi vastavuses majanduse üldiste arengutega.

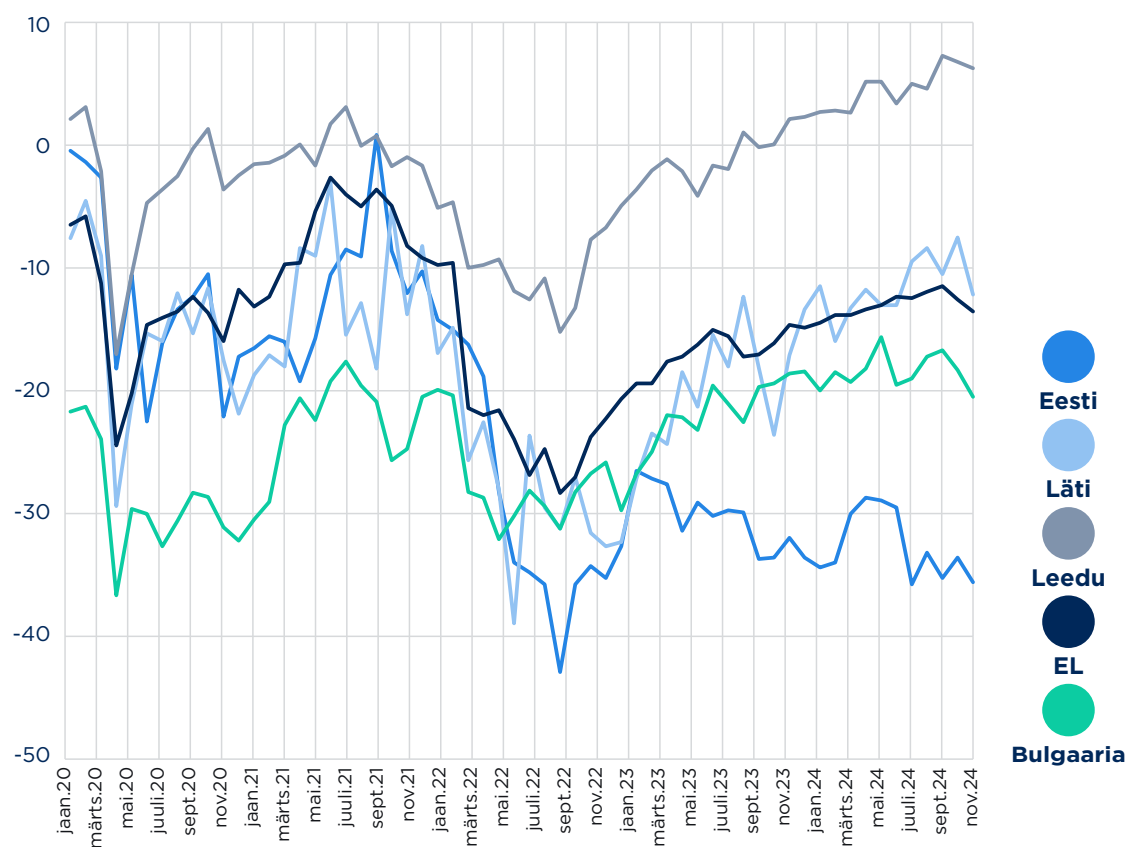
Vaadates tarbijakindluse indeksi dünaamikat Bigbankiga seotud riikides, võib alates 2023. aastast täheldada üldist paranemistendentsi. Eranditeks on Eesti ja Bulgaaria. Bulgaarias on indeks püsinud suhteliselt stabiilsena, Eestis on olnud aga langustrend. Eelmise aasta viimastel kuudel ilmnes langustrend paljudes riikides, sealhulgas alanes ka EL-i keskmine. Leedu paistab silma ainsa riigina, kus trend on selgelt ülespoole, ning ka Rootsi on liikunud positiivsele tasemele. Aasta viimastel kuudel Rootsi indeks siiski langes.

Tarbijakindluse indeks - Soome, Rootsi, EL, Saksamaa

Allikas: Eurostat

Tarbijakindluse indeks - Eesti, Läti, Leedu, EL, Bulgaaria

Allikas: Eurostat

Järeldused Bigbanki jaoks

Euroopa majanduse käekäik oli 2024. aastal oodatust kehvem, mistõttu on paljude majandusnäitajate prognoose allapoole korrigeeritud. See on eriti ilmne Saksamaal, samas kui Vahemere piirkonna riikide kasvunäitajad on olnud paremad. Saksamaa osakaal EL-i majanduses on aga märkimisväärne, moodustades peaaegu veerandi EL-i SKP-st. Lisaks tsüklilistele probleemidele seisab Saksamaa silmitsi struktuursete probleemidega, mis tähendab, et majanduse kohandamine ja taastumine võtab kauem aega kui algselt eeldati.

Ebakindlus tuleviku suhtes põhjustab jätkuvalt suurt säästumäära ja oluliste tarbimisotsuste edasilükkamist. Intressimäärad on langenud oodatust kiiremini, mis mõjutab negatiivselt pankade intressitulu. Hoiuste intressimäärad kohanduvad uute turutingimustega palju aeglasemalt kui laenuintressimäärad.

Madalamad intressimäärad võivad omakorda elavdada tarbimist ja investeerimist. Tööturu tugev seisund tagab majapidamistele sissetuleku ja laenuvõime. See tähendab ka püsivat survet palkade tõusule. Intressimäärade langus elavdab ehitus- ja kinnisvaraturgu ning kinnisvarahinnad peaksid vähehaaval hakkama tõusma.

Eksporditurud on ebakindlad, sest väliskeskkond on väga ebastabiilne ja geopoliitilised riskid ettearvamatud. Jätkuvalt on suuremate majanduste kasvumootoriks eelkõige kodumaine nõudluse kasv, mitte ekspordi kasv.

2024. aasta majandustulemused

2024. aasta oli Bigbank AS-i (edaspidi: Bigbank või Kontsern) äristrategiaperioodi 2022–2026 kolmas aasta. Kehtiva äristrateegia järgi on Bigbank kasvusuunitlusega kliendikeskne pank, mille eesmärk on omakapitali 20% tootlus. Seda eesmärki aitavad saavutada järgmised fookuspunktid:

- **laenuportfelli kasv peamiselt eluaseme- ja äri-laenude toel** suurendab pikaajalist intressitulu ja efektiivsust;
- **laenuportfelli hea kvaliteet** võimaldab rakendada krediidiriski kapitalinõuete täitmisel sisemistel riskireitingutel põhinevat (IRB) meetodit;
- **kinnisvarainvesteeringud** toetavad kapitali kasvu ja loovad sünergiaid;
- **sisenemine igapäevapangandusse** seob kliente, tõstab turundusefektiivsust ning tagab soodsama finantseerimise.

2024. aasta oli Bigbanki jaoks kasvuaasta. Brutolaenuportfell kasvas aasta lõpuks rekordilise 2,2 miljardi euron, suurenedes 535 miljoni euro võrra ehk 32%. Enim kasvasid strateegilisteks tootekategooriateks olevad äri-laenud ja kodulaenud. Äri-laenude portfelli suurenes 32%, 578 miljonilt eurolt 2023. aasta lõpus 764 miljoni euron. Kodu-laenude portfelli kasvas 75%, 351 miljonilt eurolt 2023. aasta lõpus 613 miljoni euron.

Fookustoodete kõrval jätkas Kontsern edukalt ka tarbimisläenuvõtete väljastamist, kuid selles tootekategoorias olid tulemused tegevusriikide lõikes erinevad. Kontsernis kokku kasvas tarbimisläenuvõtete portfelli aastaga 13% 828 miljoni euroni.

Riikide lõikes näitasid suurimat kasvu Eesti ja Leedu, kus läenuportfellid kasvasid aastaga vastavalt 229 miljonit eurot (+32%) ja 216 miljonit eurot (+39%). Järgnesid Läti 95 miljoni euro (+38%) ja Soome 20 miljoni euro (+17%) suuruse kasvuga.

Bulgaarias taasalustati 2024. aastal tarbimisläenuvõtete väljastamisega, kuid aasta jooksul sealne läenuportfell siiski vähenes 0,2 miljoni euro võrra (-3%). Rootsis, kus 2024. aastal jätkuvalt laene ei väljastatud, vähenes läenuportfell 15 miljoni euro võrra (-40%).

Aasta lõpuks oli kõikide läenuvõtete koondarvestuses suurim läenuportfell Eestis: 938 miljonit eurot (42%), järgnesid Leedu 774 miljoni euroga (35%) ja Läti 345 miljoni euroga (16%).

Läenuportfelli kasvu peamine allikas oli kasvav hoiuseportfell. 2024. aasta oluliseks verstapostiks oli hoiusevõtete pakkumisega alustamine riikides, kus varem seda ei tehtud. 2024. aastal alustati säästuhoiuse pakkumisega Lätis ja Bulgaarias ning tähtajalise hoiuse pakkumisega Leedus. 2024. aasta lõpuks pakkus Bigbank tähtajalist hoiust kõikides tegutsemisriikides ja säästuhoiust kõikides riikides välja arvatud Rootsis. Antud sammude tulemusel ei sõltu Bigbank hoiuste kaasamisest enam üksikutest riikidest. Ühtlasi alustas Bigbank detsembris Eestis eraklientide arvelduskontode pakkumist, ent arvelduskontode jääk aasta lõpus oli veel marginaalne.

Langevast intressikeskkonnast tulenevalt kasvas 2024. aastal hoiuseportfell tänu tähtajaliste hoiuste portfelli kasvule, sest kliendid soovisid just kolmeks kuni kaheistkümneks kuuks oma hoiuste intressimäära fikseerida.

Tähtajalised hoiused kasvasid aastaga 449 miljonit eurot ja ulatusid aasta lõpuks 1,36 miljardi euroni (+49%). Säästuhoiused kahanesid aastaga 3 miljonit eurot ja ulatusid aasta lõpuks 1,03 miljardi euroni (-0,3%). Hoiuseportfell kokku ulatus aasta lõpus 2,39 miljardi euroni, kasvades aastaga 456 miljonit eurot (+24%). Turgude lõikes on aasta lõpu seisuga suurima osakaaluga Hollandi hoiuseportfell (41%), järgnevad Saksamaa (36%), Soome (8%) ja Eesti (4%).

Kontserni puhaskasum ulatus 2024. aastal 32,3 miljoni euroni. Võrreldes 2023. aasta korrigeeritud tulemustega kahanes puhaskasum 8,3 miljoni euro võrra ehk 20%. Kõige enam mõjutasid puhaskasumit võrreldes eelmise aastaga muutused intressituludes ja -kuludes. Intressitulude kasvu põhjustas eelkõige kasvanud läenuportfell, aastakeskmiselt oli võrreldes 2023. aastaga euribori mõju väike. Kokku kasvasid intressitulud 2024. aastal 39,3 miljonit eurot 177,9 miljoni euroni (+28%).

Intressikulud kasvasid protsentuaalselt aga veelgi rohkem. Selle põhjuseks oli asjaolu, et kui tõusvate intresside keskkonnas 2023. aastal hoiuste hinnad kallinesid aeglasemas tempos kui euribor, siis 2024. aastal hoiuste hinnad vastavalt langesid aeglasemalt. Seega aastakeskmise hoiuste intressikulu kasvas 2024. aastal oluliselt. Tugevalt mõjutas intressikulude kasvu ka hoiuseportfelli kasv. Intressikulud

kasvasid 2024. aastal 32,6 miljonit eurot 75,5 miljoni euroni (+76%). Eelmise aastaga võrreldes netointressitulud siiski suurenesid, kasvades aastaga 6,7 miljonit eurot ehk 7%.

Laenuportfelli kvaliteedis toimusid 2024. aasta jooksul arvestatavad muudatused. Kui esimeses kvartalis jätkus 2023. aasta viimases kvartalis toimunud tarbimislaenude portfelli kvaliteedi langus, siis järgnevate kvartalite jooksul olukord stabiliseerus ja paranes. Aasta jooksul toimus teatav halvenemine ka äri-laenude portfellis, kus kasvas makseviivitudes olevate laenude osakaal, kuid tugevate tagatispositsioonide tõttu ei olnud sellel olulist mõju laenuportfelli allahindlustele. Kodulaenude laenukvaliteet oli läbi aasta jätkuvalt väga hea.

Laenuõuete allahindluskulu kasvas aastaga 5,0 miljoni euro võrra (+26%). Võrreldes 2023. aasta lõpuga kasvas 2024. aasta lõpuks 3. etapi nõuete maht 59,5 miljoni euro võrra ja ulatus 4,9%-ni laenuõuetest (+1,9 protsendipunkti võrreldes eelmise aastaga).

Palgakulud kasvasid aastaga 3,9 miljoni euro võrra 27,9 miljoni euroni (+16%). Arvestades portfelli tugevat kasvu, uute toodete turule toomist ja suurt edasiminekut igapäevapanganduses saab antud suurusjärgus palgakulude kasvu pidada põhjendatuks.

2024. aastal tegi Kontsern tagasihoidliku arvu kinnisvaratehinguid, kuid kinnisvara-investeeringute maht kasvas siiski aastaga 17,3 miljonit eurot 66,4 miljoni euroni (+35%). Kinnisvarainvesteeringute väärtuse muutuselt teenis Kontsern 1,6 miljonit eurot kahjumit. Võrreldes 2023. aasta 3,4 miljoni euro suuruse kasumiga on see oluliselt nõrgem näitaja.

2024. aastal jätkus ka laenuportfelli kasvu finantseerimine läbi täiendavate võlakirja-emissioonide. Kokku toimus neli emissiooni, millest kaks olid avalikud tagamata allutatud võlakirjade (T2 võlakirjad) pakkumised kogumahus 12 miljonit eurot ja kaks olid suunatud pakkumised esimese taseme täiendavatesse omavahenditesse (AT1 võlakirjad) kogumahus 8,4 miljonit eurot. Kõigi nelja emissiooni puhul oli positiivne investorite kõrgendatud huvi, mida tõendas kõigi nelja emissiooni baasmahu üle märkimine.

Bigbanki omakapital kasvas aasta lõpuks 269,8 miljoni euroni ehk kõigi aegade rekordtasemele. Omakapitali tootlus (ROE) oli 12,5%. Võrreldes 2023. aasta korreeritud näitajaga kahanes omakapitali tootlus 5,4 protsendipunkti.

Kokkuvõttes olid Bigbanki 2024. aasta majandustulemused head. Kontsern lõpetas aasta rekordilise laenu- ja hoiuseportfelliga ning omakapitali tasemega.

2025. aasta väljavaated

Uue aasta väljavaated on üle mitme aasta taas positiivsemad. Geopoliitiline olukord maailmas ja Euroopas on iseenesest endiselt pingeline. Jätkub Venemaa agressioon Ukraina suunal, Lähis-Ida olukord on tavapäraselt plahvatusohtlik, teadmatust lisavad presidendiadministratsiooni vahetus Ameerika Ühendriikides ja erakorralised valimised Saksamaal. Läänemere regioonis on pinget eskaleerivaks tegevuseks Venemaa ja Hiina hübriidtegevus Läänemeres – energia- ja sideühenduste saboteerimine, millel on lisaks ka regiooni riikidele otsene negatiivne majanduslik mõju. Positiivseks saab lugeda aga seda, et ühtegi uut suurt kriisi 2024. aastal ei vallandunud. Selle tulemusena on stabiilsus Euroopas suurenenud ja riikide majanduslikud väljavaated paranema hakanud.

Prognooside kohaselt jätkuvad 2025. aastal Bigbanki koduturgudel 2024. aastal toimunud makromajanduslikud protsessid. Euroopas üldiselt on inflatsiooninäitajaid hakatud kontrolli alla saama ja sellest tulenevalt Euroopa Keskpang tõenäoliselt jätkab majanduse stimuleerimiseks intressilangevusi, mis omakorda mõjutab euribori. 2025. aasta teiseks pooleks ennustatakse aga intressitasemete stabiliseerumist tasemel, kus nii Euroopa Keskpanga intressid kui ka euribor on 1-2% vahemikus. Probleemaatiliseks turuks kujuneb 2025. aastal Bigbanki prognoosi kohaselt Eesti, kus küll intressimõjud on samad, mis teistel Bigbanki koduturgudel, kuid inflatsioon ähvardab püsida oluliselt kõrgemal ja majanduskasv madalamal tasemel, seda eelkõige valitsuse maksupoliitiliste otsuste tõttu.

Bigbanki koduturgude üldiselt paranev majanduskeskkond ja langevad intressimäärad mõjuvad nii eraisikutele kui ka ettevõtetele positiivselt. Laenude teenindamine osutub võrreldes eelmiste aastatega kergemaks ja paranenud tulevikuväljavaadete tõttu on oodata laenuõudluse kasvu.

Bigbanki jaoks on üldine majanduskeskkonna paranemine kindlasti positiivne asjaolu, kuid jätkuvalt langevad intressimäärad avaldavad netointressidele negatiivset mõju, sest laenudega seotud euribor langeb kiiremini kui hoiuste intressimäärad, hoiused on aga Bigbanki peamine finantseerimisallikas.

Sellest tulenevalt on Bigbankil soliidsete finantstulemuste säilitamiseks vajalik jätkata oma strateegia elluviimist. Laenuportfelli poolel jätkab Bigbank kasvamist eelkõige kodulaenude ja äri-laenude tootekategooriates. Need saavad kasvades tuge mastaabiefektist ja võrreldes tarbimislaenudega on ka nende krediitkajajud eeldatavalt oluliselt madalamad.

2025. aasta üks olulisemaid märksõnu on Bigbanki jaoks igapäevapangandus. Esimene samm sai 2024. aastal tehtud – alustati arvelduskontode ja makseteenuste pakkumist Bigbanki eraklientidele Eestis, kuid 2025. aastal on plaanis igapäevapanganduse tootepakkumist oluliselt laiendada. Oluline on hakata pakkuma arvelduskontosid ja makselahendusi hõlmavaid terviklahendusi, et lisaks konkurentsivõimelistele laenu- ja hoiusetoodetele saaksid kliendid Bigbankis ka soodsatel tingimustel arveldada. Kontsernile annab see omakorda võimaluse kaasata soodsamat finantseeringut.

Kinnisvarainvesteeringutelt ootab Kontsern 2025. aastal stabiilset rendirahavoogu ja kasumlikkust. Vaatamata turusentimendi paranemisele kinnisvarainvesteeringute väärtuse kasvuga Bigbank ei arvesta. Täiendavaid investeeringuid kinnisvarasse on 2025. aastal plaanis teha mõõdukas mahus. Olemasolev kinnisvaraportfell aitab Kontsernil luua sünergia, sest tänu sellele on Bigbank põhjalikult kursis ka kinnisvaraturu arenguga.

Sarnaselt varasemate aastatega panustab Bigbank tugevalt oma töötajatesse. Ka 2025. aasta kasvuplaanid on Bigbankil märkimisväärsed. See nõuab personalilt jätkuvat pühendumust, mida Kontsern plaanib tunnustada konkurentsivõimelise töötasu ja muude hüvedega, millest olulisimad on töötajate igakülgne arendamine ja eeskujuliku juhtimisteenuse pakkumine.

Peamised majandusnäitajad ja suhtarvud

Finantsseisundi näitajad (miljonites eurodes)	31.12.2024	31.12.2023*
Varad	2 778,4	2 287,4
Nõuded klientidele	2 196,5	1 662,0
sh laenuportfell	2 219,0	1 674,8
sh intressinõuded	29,4	24,7
sh allahindlused	-51,9	-37,5
Klientide hoiused	2 393,3	1 937,4
Omakapital	269,8	244,8
Kasumiaruande näitajad	2024	2023*
Intressitulu	177,9	138,6
Intressikulu	-75,5	-42,9
Netointressitulu	102,4	95,7
Kogutulud	198,3	160,9
Neto tegevustulud	112,7	109,5
Tegevuskulud	-47,7	-45,6
sh palgakulu	-27,9	-24,0
sh halduskulud	-11,5	-15,2
sh põhivara kulum	-8,3	-6,4
Eeldatava krediidikahju netokulu	-23,9	-18,9
Puhaskasum	32,3	40,6
Näitajad aasta kohta	2024	2023*
Keskmine omakapital	257,3	226,9
Keskised varad	2 532,9	1 964,5
Keskised intressitootvad varad	2 449,5	1 883,8
Keskised intressikandvad kohustised	2 237,6	1 706,4

Suhtarvud	2024	2023*
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	13,1%	13,9%
Esimese taseme omavahendite suhtarv	14,5%	15,0%
Koguumavahendite suhtarv	18,2%	19,0%
Finantsvõimenduse määr	9,5%	9,6%
Omavahendite ja kõlblike kohustiste summa koguriskipositsioonist (TREA-st)	18,2%	19,0%
Likviidsuskattekindaja (LCR)	195,0%	349,8%
Stabiilse netorahastamise kindaja (NSFR)	145,8%	156,6%
Vara puhasrentaablus (ROA)	1,3%	2,1%
Omakapitali tootlus (ROE)	12,5%	17,9%
Puhastulukus (PM)	16,3%	25,3%
Laenuportfelli tulusus	7,9%	8,2%
Vara tootlikkus (AU)	7,8%	8,2%
Netointressimarginaal (NIM)	4,2%	5,1%
Hinnavahe (SPREAD)	3,9%	4,8%
Kulude ja tulude suhe (CIR)	42,3%	41,6%
Omakapitali kindaja (EM)	9,8	8,7
Tulu aktsia kohta (EPS), eurodes	403	509
Intressitulu suhe	7,3%	7,4%
Intressikulu suhe	3,4%	2,5%

* Mõned eelmise perioodi näitajad on korrigeeritud. Üksikasjalikku teavet täpsustuste kohta leiab Kontserni raamatupidamise aruande lisadest.

Suhtarvude selgitus

Keskmiised finantsseisundi näitajad (omakapital, varad) leitakse vastavate finantsseisundi aruande näitajate aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi aruandepäeva väärtus + käesoleva majandusaasta aruandepäeva väärtus / 2

Keskmiised intressitootvad varad leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressitootvate varade aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus / 2

Keskmiised intressikandvad kohustised leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressikandvate kohustiste aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus / 2

Netointressitulu = intressitulu - intressikulu

Kogutulud = intressitulu + teenustasutulu + muud tegevustulud + netotulem õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%) = esimese taseme põhiomavahendid / koguriskipositsioon * 100

Esimese taseme omavahendite suhtarv (%) = esimese taseme omavahendid / koguriskipositsioon * 100

Koguomavahendite suhtarv (%) = koguomavahendid / koguriskipositsioon * 100

Finantsvõimenduse määr (%) = esimese taseme omavahendid / finantsvõimenduse määr koguriskipositsioon * 100

Omavahendite ja kõlblike kohustiste summa koguriskipositsioonist (TREA-st) = koguomavahendid + kõlblikud kohustised / koguriskipositsioon * 100

Likviidsuskattekindaja (LCR, %) = kvaliteetsed likviidsed varad / raha netoväljavool 30 päeva jooksul * 100. Kvaliteetsed likviidsed varad sisaldavad kohustuslike reservide ülejääki ja üleõhohiuseid keskpankades ning kohaldatava määraga kaalutud õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavaid võlaväärtpabereid, v.a krediidiasutuste poolt emiteeritud võlakirjad.

Stabiilse netorahastamise kindaja (NSFR, %) = stabiilne rahastamine / nõutav stabiilne rahastamine * 100. Stabiilne ja nõutav stabiilne rahastamine hõlmavad konsolideeritud finantsseisundi aruande varasid ja kohustisi, mida on kaalutud nõutava stabiilse rahastamise teguritega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu kapitalinõuete määrusele (EL) nr 575/2013.

Vara puhaskasum (ROA, %) = puhaskasum / keskmised varad * 100

Omakapitali tootlus (ROE, %) = puhaskasum / keskmine omakapital * 100

Puhastulukus (PM, %) = puhaskasum / kogutulud * 100

Laenuportfelli tulusus = intressitulu laenuportfelliilt / keskmine laenuportfell

Vara tootlikkus (AU) = kogutulud / keskmised varad

Hinnavahe (SPREAD) = intressitulu / intressitootvad varad - intressikulu / intressikandvad kohustised

Netointressimarginaal (NIM, %) = netointressitulu / keskmised intressitootvad varad * 100

Kulude ja tulude suhe (CIR) = tegevuskulude suhe netotuludesse

Omakapitali kindaja (EM) = keskmised varad / keskmine kapital

Tulu aktsia kohta (EPS) = puhaskasum / aruandeperioodi keskmine aktsiate arv

Kogutulud = intressitulu + teenustasutulu + muud tegevustulud + netotulem õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetud finantsvaradest

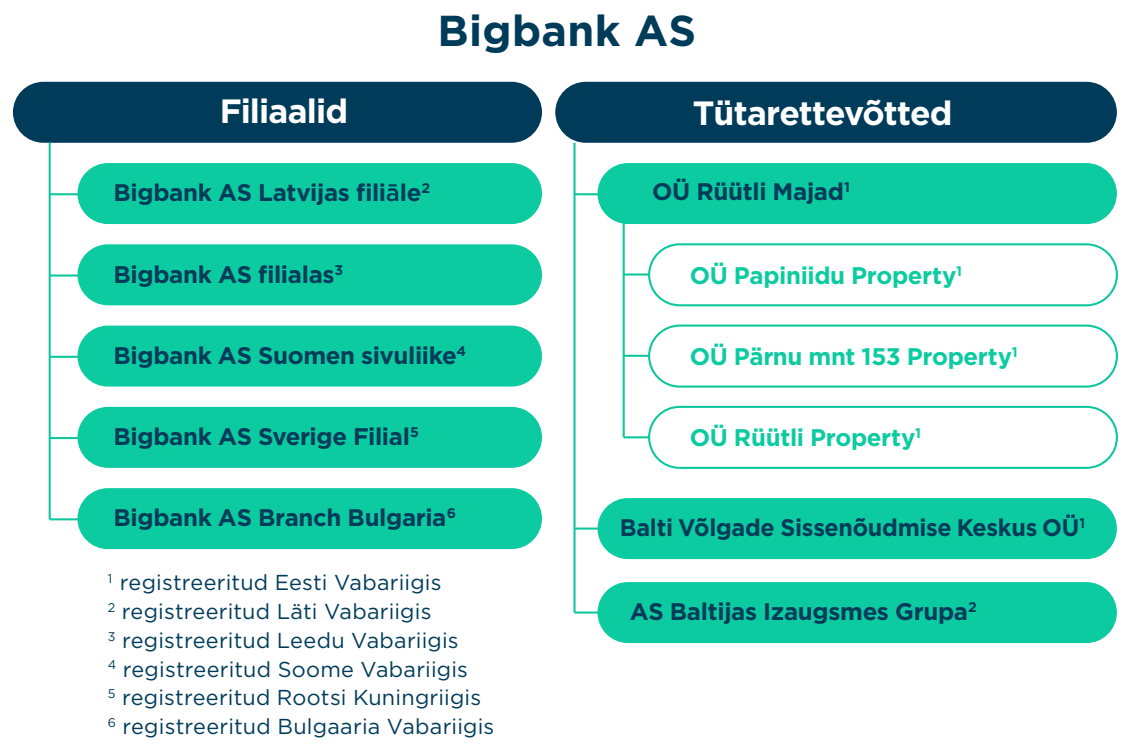
Intressitulu suhe = intressitulu / keskmised intressitootvad varad

Intressikulu suhe = intressikulud / keskmised intressikandvad kohustised

Bigbank kontserni kirjeldus

Bigbank AS asutati 22. septembril 1992. aastal. Krediidiasutuse tegevusluba anti Bigbank AS-ile 27. septembril 2005. aastal. Bigbank on spetsialiseerunud laenude väljastamisele ning hoiuste kaasamisele.

Kontserni struktuur aruandekuupäeval:

Läti, Leedu, Soome, Bulgaaria ja Rootsi filiaalid pakuvad emaettevõttega sarnaseid laenu- ja hoiustamisteenuseid, v.a Rootsi filiaal, kes ei väljasta uusi laene alates 2022. aastast, kuid jätkab olemasolevate laenuklientide teenindamist. Bigbank AS osutab piiriüleseid hoiustamisteenuseid Saksamaal, Hollandis ning Austrias.

OÜ Rüütli Majad ja tema tütarettevõtted OÜ Papiniidu Property ning OÜ Pärnu mnt 153 Property põhitegevus on kinnisvara haldamine ning tütarettevõtted OÜ Rüütli Property ja Baltijas Izaugsmes Grupa AS tegelevad põllumajandusmaade haldamisega. Balti Völgade Sissenõudmise Keskus OÜ-l puudub aktiivne tegevus.

Aktsionärid

Seisuga 31. detsember 2024 jagunesid Bigbank AS-i aktsiad võrdses osas kahe eraisikust aktsionäri vahel:

Aktsionär	Aktsiate arv (tk)	Osalus
Parvel Pruunsild	40 000	50%
Vahur Voll (nõukogu liige)	40 000	50%

Bigbank AS-i aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris. Aktsiatest tulenevat hääleõiguse kasutamist ei ole piiratud. Ettevõttel puuduvad andmed aktsionäride omavahelistest lepingutest, mille kohaselt aktsionärid rakendaksid ettevõtte juhtimisel ühist poliitikat kooskõlastatud hääletamise teel või piiraksid muul moel hääleõiguse kasutamist. Muud ettevõtte üle kontrolliõigust andvad väärtpaberid Bigbank AS-il puuduvad.

Kohtuvaidlused

Kontsernil ei olnud seisuga 31. detsember 2024 ega 31. detsember 2023 olulist tähendust omavaid kohtuvaidlusi.

Töötajad

Kontserni viimaste aastate kasvu ja märkimisväärse arengu taga on üle 500 töötajast koosnev pühendunud ja professionaalne meeskond.

Ülevaade töötajatest riikide lõikes seisuga 31. detsember 2024

Riik	Töötajate arv	Mees-töötajate arv	Nais-töötajate arv	Mees-töötajate osakaal	Nais-töötajate osakaal	Keskmine tööstaaz	Keskmine vanus
Eesti	334	148	186	44%	56%	59 kuud	37 aastat
Soome	21	13	8	62%	38%	73 kuud	43 aastat
Läti	87	15	72	17%	83%	92 kuud	37 aastat
Leedu	103	37	66	36%	64%	55 kuud	35 aastat
Rootsi	5	1	4	20%	80%	72 kuud	38 aastat
Bulgaaria	10	6	4	60%	40%	37 kuud	39 aastat
Kokku	560	220	340	39%	61%	64 kuud	37 aastat

Aruandekuupäeva seisuga oli meil 560 töötajat, 2023. aasta lõpus oli 494 töötajat.

Personalistrateegia fookuspunktid olid järgmised:

- Värbame ja arendame suurepäraseid juhte.
- Kasutame tulemusjuhtimiseks LEAN- ja 4DX-metoodikaid.
- Oleme atraktiivne õigete inimeste jaoks.

Peamised tulemused 2024. aastal fookuspunktide kaupa olid järgmised:

Fookus 1. Värbame ja arendame suurepäraseid juhte.

Jätakuvalt oli 2024. aastal üheks Kontserni personalimeeskonna ja juhatuse prioriteediks juhtide kompetentsimudel ja seda toetav arenguprogramm.

Tiptasemel juhtimisteenus

Pidades silmas just sinu omadusi ja vajadusi, koostab sinu juht sulle isikliku sisseelamisprogrammi, et Bigbankiga liitumine oleks **lihtne** ja sujuv.

Tehes sinuga koostööd, aitab sinu juht sul jõuda seatud eesmärkideni ja keskenduda **tulemustele**.

Märgates sinu edusamme, **julgustab** sinu juht sind võtma vastu uusi väljakutseid ja ennast professionaalselt täiendama.

Olles nõudlik ja toetav, **hoolib** sinu juht sinu käekäigust ja edust.

Kasutades oma teadmisi ja kogemusi, aitab sinu juht sul oma karjääri **arendada** ja saada tiptalendiks.

Juhtimine kui osa Bigbanki väärtuspakkumisest

Juhtimiskvaliteedi tõstmiseks jätkame mitmete algatustega kõigil juhtimistasanditel.

- Igal aastal hindame juhtide juhtimiskompetentse.
- 2024. aastal oli meil mitu välist mentorit, kes toetasid meie tippjuhte nende jaoks kõige keerulisemates töötajate ja juhtimisega seotud küsimustes.
- Juhid osalesid pangavälistel koolitustel vastavalt oma arengueesmärkidele.
- Arendame kõigi tasemete juhte Juhtide Arenguprogrammi raames, mis koosneb viiest kahepäevasest moodulist poole aasta vältel. Programmi moodulid põhinevad Bigbanki juhtide viiel kompetentsil. Uues programmis on varasemast suurem rõhk muudatuste ja inimeste juhtimisel, samuti enesejuhtimisel.
- Algasime järelkasvu programmi, mille raames on kaardistatud kriitilised rollid ning potentsiaalsed tulevased juhid, ning loome nende individuaalsetele tugevustele ja nõrkustele tuginevad arenguprogrammid.
- Rahvusvaheline Bigbanki juhtide kogukond arutab kord kuus toimuval koosolekul olulisemaid juhtimist puudutavaid ja juhte arendavaid teemasid. Juhtidele on loodud ka spetsiaalsed suhtluskanalid kogemuste vahetamiseks ja üksteise toetamiseks.

- Kord kvartalis toimuvad tippjuhtkonna seminarid, kus lisaks finantstulemustele käsitletakse ka kliendi- ja töötajakogemuse teemasid; juhtimiskompetentside arendamisel keskendutakse peamiselt muutuste juhtimisega seotud oskustele ja teadmistele.

Töötajate rahulolu uuringust saime kinnitust, et aasta jooksul läbiviidud tegevused täitsid eesmärgi, kuna rahulolu juhtimise ja üldise meeskonnavaimuga on eelmiste aastatega võrreldes märgatavalt kasvanud. Lisaks on õnnestunud rahulolu kasvatada ühes olulises küsimuses – juhtimisotsuste põhjendamises ja selgitamises. Juhtimiskompetentside parandamine jääb tähtsaks kohale ka meie 2025. aasta tegevusplaanides.

Fookus 2. Kasutame tulemusjuhtimiseks LEAN- ja 4DX-metoodikaid.

Bigbankis on LEAN ja 4DX olnud kasutusel juba aastaid, mistõttu võtsime need uuesti fookusesse, et neid veelgi tõhusamalt rakendada.

- Mõtestasime ümber LEAN-i kohustuslikud tasemed olenevalt töötajate rollidest.
- Ettevõtte juhtkond on määratlenud fookusteemad, millega LEAN-i projektitiimid tegelevad, et suurendada veelgi ettevõtte kliendirahulolu ning efektiivsemalt ellu viia suure mõjuga IT-projekte.
- Kaks gruppi uusi juhte läbisid 4DX-fookusjuhtimise koolituse. Uued teadmised aitavad uutel juhtidel joonduda ettevõttes juba kasutusel olevate meetoditega.
- Valitud tippjuhid läbisid 4DX arengutreenerite (*coach*) koolitusprogrammi, et toetada teisi Bigbanki juhte uute arengutreeneri oskustega.

Fookus 3. Oleme atraktiivne õigete inimeste jaoks.

Bigbank on atraktiivne tööandja ja me järgime väärtustel põhinevaid värbamis- ja põhimõtteid.

Oleme personalistrateegias määratlenud isikuomadused, mida eeldame kõigilt oma praegustelt töötajatelt. Seetõttu saame olla täpsemad uute töötajate otsingul ja leida kiiremini kõige paremad inimesed.

Vabanenud ametikohtadele värbame töötajaid esmajärjekorras ettevõtte seest. Oleme uhked, et leiame suure osa kandidaatidest oma töötajate soovitude kaudu ja et järjest rohkem mujale läinud töötajaid tuleb meie juurde tagasi.

Tegelesime teadlikult panga töökultuuri ja töötajate kogemuste tutvustamisega oma tulevastele töötajatele. Jätkasime töötajate edu- ja kogemuslugude jagamist kõigis suuremates sotsiaalmeedia kanalites, tunnustades seeläbi oma töötajaid ning ilmestades oma väärtuspakkumist reaalsete kogemustega. Esitlesime oma ametlikel lehtedel (nt Lifeatbigbank Instagramis) pilte ja lugusid sellest, mis määrab meie tänase kultuuri ja olemuse. Meie töötajad jagasid oma #bigbankwow-kogemust fotode ja kommentaaridega erinevates kanalites.

Endiselt peame väga tähtsaks töö ja eraelu tasakaalu. Oleme töötingimustes paindlikud ja pakume hübriidlahendust, kus juht lepib oma töötajatega kokku kodus ja kontoris töötamise reeglid.

Hoolivus

Kuulame, mõistame ja toetame oma kliente ning teineteist.

Rainer Punga

Grupi andmehalduse ja teabe kvaliteedi juht

Annika Vilbiks

Grupi kvaliteedikontrolli juht

Töötajakogemuse mõistmiseks ja regulaarseks jälgimiseks kogume igas kvartalis töötajate tagasisidet kõikides linnades, kus pangal on kontor ja töötajad. Lisaks viime igal aastal läbi põhjaliku töötajate rahulolu uuringu, mis katab kõik olulisemad teemaplokid. Töötajad tunnevad, et nende arvamus loeb, mistõttu vastajate arv püsis teist aastat järjest üle 90%.

Töötajate pühendumise indeks

Bigbankil on aastatega välja töötatud väga põhjalik sisseelamisprogramm, mille sisu kohandame iga töötaja vajadustega sõltuvalt tema tööülesannetest ja taustast. 2024. aastal jätkasime sisseelamisprogrammi optimeerimist. Paljud koolitused põhinevad iseõppimis- või hübriidformaadil, mis võimaldab neid läbida paindlikumalt ja mängulisemalt. Eriti suurt rõhku panime seadusest tulenevate kohustuslike koolituste ümberkujundamisele iseseisvaks veebiõppeks. Meie programmi oma varasemate tööandjate omadega võrreldes kiitsid uued töötajad selle töötajakesksust, läbimõeldust ja head korraldust. Samuti sai täiesti uue formaadi klienditeeninduse koolitusprogramm.

Kliendid

Bigbanki eesmärk on pakkuda igale kliendile erakordset kogemust, tagades, et meie tooted ja teenused mitte ainult ei vasta nende ootustele, vaid ka ületavad neid. Selle saavutamiseks kogume regulaarselt tagasisidet, et mõista klientide vajadusi ja teha pidevaid parandusi. Meie soov on luua selline usaldus ja rahulolu, et kliendid soovitaksid meid oma perele, sõpradele ja tuttavatele.

Bigbankis väärtustame kliendikogemust kõigil tasanditel – alates juhtkonnast kuni valdkonna spetsialistide ja äriüksuste töötajateni. Meie jaoks on iga klient oluline, mistõttu kuulame tähelepanelikult nende tagasisidet meie teenuste ja panga kohta. Saadud tagasiside aitab meil pidevalt täiustada nii protsesse kui ka teenindust.

Bigbank tegutseb Baltikumis, Soomes, Rootsis, Bulgaarias, Saksamaal, Austrias ja Hollandis, pakkudes klientidele sujuvaid finantsteenuseid, mis aitavad elu paremaks muuta. Oleme viimase kaheksa aasta jooksul süstemaatiliselt keskendunud kliendikogemuse parandamisele. Positiivne tagasiside kinnitab, et meie kiire, mugav ja sõbralik teenindus on võitnud klientide usalduse ning kasvatanud lojaalsust. Üha rohkem kliente jagab oma häid kogemusi ja soovitab Bigbanki teistele.

Meie edu aluseks on ühine meeskonnatöö ja kliendikeskne lähenemine. Igal töötajal on igal aastal konkreetne eesmärk, mis on seotud kliendikogemuse parandamisega. Selline pühendumus võimaldab meil pakkuda erakordset teenust, mis inspireerib kliente jagama positiivseid lugusid Bigbankist.

Kliendikogemuse juhtimine

Soovime, et kliendi ootused täituksid kogu tema teekonna vältel – alates esimesest huvist meie toodete või teenuste vastu kuni nende aktiivse kasutamise lõpuni. Bigbanki äristrateegia on suunatud jätkusuutlikule kasvule, mille saavutamiseks keskendume kliendikogemuse pidevale täiustamisele. 2024. aastal tegime selle eesmärgi nimel mitmeid olulisi samme:

- Klientide huvi ja nõudlus Bigbanki kodulaenu vastu osutus eelmisel aastal erakordselt suureks, mistõttu ei vastanud laenuaotluste menetlemiskiirus enam klientide ootustele. Tekkinud olukord põhjustas antud kokkupuutepunkti soovitusindeksi 8% languse. Selleks, et taastada klientide rahulolu ja vältida edasisi langusi, uuendasime protsesse ja töökorraldust.

- Kliendikogemuse parandamine erinevates kokkupuutepunktides tõi positiivseid tulemusi. Lepingu allkirjastamise soovitusindeks tõusis (+3%) ning võlamenetluses oli samuti kasv (+3%). Professionaalne ja paindlik teenindus pälvis klientidelt tunnustust, kuid internetipanga ja klienditeeninduse kanalite soovitusindeks jäi samaks.
- Mõnes kliendi ja panga kokkupuutepunktis ilmnes 2023. aastaga võrreldes ka soovitusindeksi langus, nagu näiteks negatiivse laenuotsuse edastamisel (-17%), lepingu lõppemisel (-6%) ja aasta möödumisel lepingu allkirjastamisest (-2%). Kuigi muutsime laenuotsuste selgitusi arusaadavamaks, ei aidanud see oluliselt parandada soovitusindeksit negatiivsete otsuste puhul. Langus oli peamiselt tingitud rangematest krediidireeglitest, mis tulenesid muutunud majanduskeskkonnast ja pangale seatud regulatiivsetest nõuetest. Samuti laiendasime klientide ringi, kellelt kogume tagasisidet kogu lepingu kehtivusaja jooksul, et paremini mõista klientide vajadusi ja ootusi ning nende muutumist ajas.
- Jätkasime analüüsi, et hinnata, kui paljud kliendid jõuavad meie juurde sõbra või tuttava soovitusel. Balti riikides, kus Bigbank on juba hästi tuntud, kasvas see näitaja võrreldes 2023. aastaga märkimisväärselt – koguni 9%. Kontserni üldine tulemus paranes samal perioodil 4%, kinnitades meie maine ja usaldusväarsuse jätkuvat kasvu.
- Klienditagasiside analüüs ja jagamine jäi regulaarseks praktikaks. Töötajatele esitatud ülevaated sisaldasid selgitusi, kuidas kliendikogemust paremaks muuta ja millist lisaväärtust oleme pakkunud.
- Kliendisuhtluse kvaliteet on jätkuvalt meie tugevus – hindamistulemused ja klientide tagasiside näitavad, et suhtlus on professionaalne, meeldiv ja toetav.
- Täiustasime internetipanga funktsionaalsust, et pakkuda klientidele veelgi mugavamat ja sujuvamat kasutuskogemust. Alates 2024. aastast on Läti ja Bulgaaria klientidel võimalus kasvatada oma raha säästuhoiusega ning kõigis riikides täiustasime internetipanga disaini ja funktsionaalsust. Läti ja Leedu kliendid saavad nüüd kasutada Bigbanki krediitkaarti ning Eesti klientidele lansseerisime arvelduskontod, laiendades meie pakutavate teenuste valikut ja kasutusvõimalusi.
- Kliendikaebuste menetlemise tehnoloogia uuendamine tõi kaasa efektiivsema ja täpsema tööprotsessi.
- Eesliinitöötajate juhtide arendamiseks korraldasime rahvusvahelisi veebitöötube, kus käsitleti teemasid, nagu protsesside ja töövahendite erinevused riigiti, meeskonna motiveerimine ning igapäevatöö väljakutsed.
- Kaardistasime põhjalikult kõikide klienditeenindajate koolitused ja koolitusvajadused ning ühtlustasime kohustuslikud koolitusprogrammid kogu pangas. Samal ajal jätkasime kvaliteedi tõstmist ning rakendasime kuluefektiivseid (*LEAN*) töömeetodeid, et muuta meie tegevus veelgi tõhusamaks ja väärtust loovamaks.
- Korraldasime taas kogu kontsernis kliendikogemuse superstaaride konkursi, mille eesmärk on tunnustada ja tänada kolleege, kes pakuvad meie klientidele igapäevaselt silmapaistvalt head teenindust. Tihedas konkurentsis pälvisid eraklientide teeninduse kategoorias võidu Marina Hlebnikova (Eestis), Lija Vizule

(Lätis), Vilija Čiurylienė (Leedus), Jasmin Karvinen (Soomes), Judy Le (Rootsis) ja Markus Kusterle (Saksamaal). Äriklientide teeninduse parimateks tunnistati Greta Sukytė (Leedus), Gretel Piispea (Eestis) ja Rinalda Kalniņa (Lätis). 2024. aasta kliendikogemuse konkursi üldvõitjatena särasid Markus Kusterle eraklientide teeninduse kategoorias ning Rinalda Kalniņa äriklientide teeninduse kategoorias.

Bigbanki järjepidev panustamine kliendikogemuse parandamisse ja innovatsiooni kinnitab meie pühendumust luua väärtust nii klientidele kui ka töötajatele, tagades jätkusuutliku kasvu ja professionaalse teeninduse igal tasandil.

Kliendikogemuse jälgimine ja mõõtmine

Meie jaoks on oluline pidevalt ja süsteemselt jälgida klientide tagasisidet, et mõista oma teenuste tugevusi ja täiustamist vajavaid aspekte ning tagada, et meie pakutav vastab klientide ootustele. Analüüsides saadud tagasisidet, saame selge pildi sellest, mis suurendab klientide rahulolu ja lojaalsust ning mis vajab tähelepanu. Kliendirahulolu ja -lojaalsuse kasvatamine on oluline ka meie koostööpartneritele.

Kliendikogemuse hindamiseks kasutame järgmisi meetodeid:

- **Regulaarne tagasiside kogumine:** küsime klientidelt soovitusindeksi ja probleemi lahendamise efektiivsusindeksi kaudu tagasisidet erinevate kokkupuutepunktide kohta. 2024. aastal saime sarnaselt varasematele aastatele iga kuu üle 3000 vastuse.
- **Kliendisuhtluse tõhususe mõõtmine:** analüüsime kõnekeskuse statistikat ja hindame töötajate individuaalset suhtlus kvaliteeti.
- **Brändiuuringud:** viime läbi iga-aastaseid uuringuid, et hinnata Bigbanki brändi üldist positsiooni ja kuvandit kõigil meie tegevusturgudel ning võrrelda tulemusi konkurentidega. Igas riigis osaleb esinduslikus valimis ligikaudu 1000 vastajat.

Rinalda Kalniņa
Kliendisuhete haldur

Markus Kusterle
Kliendihaldur

- **Tagasiside analüüs:** uurime klientide arvamusi telefoni- ja meilisuhtluse kohta pangaga.

Nende meetoditega kaardistame klienditeekonna olulisemad kokkupuutepunktid erinevates kliendigruppides. Saadud tagasiside annab väärtuslikku infot meie klienditeeninduse, toodete ja hinnastamise parendamiseks, võimaldades meil pakkuda veelgi paremat teenust ja kogemust.

Kliendikaebused Bigbankis

Iga klient on meie jaoks oluline ning väärtusliku tagasiside allikas. Seetõttu pöörsime aruandeaastal erilist tähelepanu igale kliendikaebusele, käsitledes neid hoolikalt ja süsteemselt. Meie eesmärk ei ole ainult probleemide lahendamine, vaid ka nende algpõhjuste analüüsimine, et ennetada sarnaseid olukordi tulevikus.

Kliendikaebusi esines kõigis Bigbanki üksustes ning nende menetlemise eest vastutasid peamiselt eesliinitöötajad, kelle roll on tagada kiire ja professionaalne lahendus. Keerulisemad kaebused, mille lahendamine nõuab ulatuslikumaid tehnoloogilisi arendusi või strateegilisi otsuseid, edastatakse vastava valdkonna juhile. Juht hindab kaebuse ulatust ja otsustab edasise tegevuskava, sealhulgas vajalike arenduste või protsessimuudatuste elluviimise.

Meie lähenemine tugineb usule, et iga kaebus on võimalus õppimiseks ja paranemiseks. Kliendi muredega tegeledes loome aluse paremale kliendikogemusele ning tugevamale usaldusele Bigbanki teenuste vastu. Kaebuste käsitlemine ja analüüs aitavad meil pidevalt täiustada oma teenuseid, tööprotsesse ja tehnoloogilisi lahendusi, et pakkuda tulevikus veelgi sujuvamat ja kvaliteetsemat kogemust.

Vastutustundlik klienditeenindus

Vastutustundlik klienditeenindus on kestlike ja usaldusväärsete kliendisuhete nurgakivi. See hõlmab mitmeid olulisi põhimõtteid, mis aitavad tagada, et teenindus oleks iga kliendi puhul läbipaistev, professionaalne ja vastaks kõrgeimatele kvaliteedistandarditele. Bigbanki vastutustundlik teenindus väljendub eelkõige kuues peamises valdkonnas:

- **Proaktiivne suhtlus kliendiga.** Meie eesmärk on tagada, et iga klient teeb teadlikke otsuseid. Seetõttu anname enne tootelepingu sõlmimist selget ja põhjalikku teavet lepingu tingimuste, kaasnevate kohustuste ja võimalike riskide kohta. Läbipaistev ja avatud kommunikatsioon loob aluse usaldusele ning aitab vältida arusaamatusi tulevikus.
- **Klienditeeninduse kõrge kvaliteet.** Tagame, et meie klienditeenindus vastab kehtestatud kvaliteedimudelile ja teenindusstandardile. Kliendisuhtluse kvaliteedi pidev hindamine võimaldab meil tuvastada valdkondi, kus saame veelgi paremini tegutseda. Töötajate professionaalsuse hoidmiseks ja arendamiseks pakume neile regulaarselt koolitusi, teadmiste värskendamist ning personaalset arengut toetavaid võimalusi.

- **Kliendikogemuse põhjalik uurimine ja analüüs.** Klienditagasiside on meie arendustegevuste alus. Süsteemne tagasiside kogumine ja analüüs aitavad meil ennetada võimalikke probleeme ja täiustada nii tooteid kui ka teenuseid. Meie eesmärk on pakkuda lahendusi, mis vastavad klientide ootustele või isegi ületavad neid.
- **Kaebuste ja probleemide pidev jälgimine.** Kaebused annavad väärtuslikku infot, kuidas me saame oma teenuseid paremaks muuta. Järgime kaebuste käsitlemisel kindlaid protseduure, et leida kiire ja tõhus lahendus. Vajadusel viime oma toodetes, teenustes ja tööprotsessides läbi muudatusi, et sarnaseid probleeme tulevikus vältida.
- **Lubaduste täitmine ja efektiivne teavitamine.** Meie jaoks on oluline vastata klientide küsimustele ja vajadustele kiiresti ning täita antud lubadusi. Täpne ja õigeaegne informatsioon on usaldusväärse kliendisuhtluse aluseks, aidates klientidel tunda, et nende vajadusi ja ootusi tõepoolest arvestatakse.
- **Vastutustundlik laenuandmine.** Oleme pühendunud vastutustundlikule finantskäitumisele. Klientidele laenu pakkudes anname neile põhjalikku informatsiooni, et nad saaksid teha teadlikke finantsotsuseid. Lisaks püüame koos kliendiga ennetada võimalikke makseraskusi, pakkudes paindlikke ja jätkusuutlikke lahendusi.

Klientide tagasiside kliendikogemuse kohta

Bigbanki strateegia elluviimise lahutamatu osa on pakkuda erakordset kliendikogemust ning kasvatada klientide lojaalsust. 2024. aastal jätkasime järjekindlalt kliendikesksete tegevuste arendamist, keskendudes sellele, et iga kliendi kogemus meiega oleks meeldiv, lihtne ja väärtust loov.

Oleme pühendunud klientide kuulamisele ja nende vajaduste mõistmisele, kogudes regulaarselt tagasisidet meie toodete, teenuste ja teeninduse kohta. Tagasiside annab meile olulise ülevaate sellest, mis on hästi, ning aitab tuvastada valdkonnad, kus saame veelgi paremini tegutseda.

Kliendid tõstsid ka 2024. aastal esile mitmeid aspekte, mis iseloomustavad meie tööd ja tugevdavad nende usaldust meie vastu. Peamiste märksõnadena toodi välja professionaalsus, sõbralikkus, kiirus, mugavus ja head lepingutingimused. Need omadusi peame oma teeninduse alustaladeks ning need suunavad meie igapäevast tööd klientide ootuste ületamise poole.

Professionaalsus tähendab meie jaoks mitte ainult kõrgetasemelist kompetentsi ja vastutustunnet, vaid ka valmisolekut aidata klienti igas olukorras. Sõbralikkus loob usaldusväärse ja avatud suhtluse, mis muudab klientide kogemuse veelgi meeldivamaks. Kiirus ja mugavus on võtmetegurid, mis muudavad meie teenused klientide jaoks kättesaadavamaks ja lihtsamaks, aidates neil lahendada oma finantsküsimusi kiirelt ja efektiivselt. Samal ajal tagavad läbimõeldud ja paindlikud lepingutingimused, et meie pakutavad lahendused vastavad klientide individuaalsetele vajadustele.

Kliendikesksus ei ole meie jaoks pelgalt strateegiline eesmärk, vaid väärtus, mida kanname ja rakendame igapäevaselt. Oleme veendunud, et püsiva ja jätkusuutliku kasvu saavutamiseks on vaja pakkuda teenuseid, mis loovad tõelist väärtust ning jäävad klientide jaoks meelde kui usaldusväärsed ja professionaalsed. 2024. aasta tegevused on olnud veel üks samm selles suunas.

Kliendikogemuse mõõtmisel kasutame soovitusindeksit, mis kajastab klientide lojaalsust ja rahulolu meie ettevõttega. 2024. aastal langes üldine soovitusindeks võrreldes 2023. aasta keskmise tulemusega 2%. Sellest hoolimata saavutasime mitmes riigis märkimisväärse kasvu, mis näitab, et meie kliendikogemuse parandamisele suunatud pingutused kannavad vilja.

Riikide lõikes oli 2024. aastal suurim tõus soovitusindeksis Lätis, kus see tõusis 11%, samuti näitasid tugevat kasvu Soome (+8%) ja Saksamaa (+5%). Need tulemused peegeldavad pühendunud klienditeeninduse tõhusust.

Kliendilojaalsus on kõige kõrgem vahetult pärast lepingu allkirjastamist, mis kinnitab, et meie algne kokkupuude kliendiga loob tugeva aluse edasiseks usaldusväärseks ja meeldivaks koostööks. Nende tulemuste valguses jätkame pingutusi, et kasvatada lojaalsust kogu klienditeekonna vältel ja pakkuda järjepidevalt kvaliteetset kliendikogemust.

Bigbanki visiooniks on saada oma tegevusriikides kõige enam soovitatud digitaalseks finantsteenuste pakkujaks. 2024. aastal kogutud klientide tagasiside näitab selgelt, et oleme astunud järjekordse kindla sammu selle eesmärgi saavutamise suunas. Täname südamest kõiki Bigbanki töötajaid, kelle pühendumus ja professionaalsus seda võimaldavad, ning meie kliente, kelle usaldus ja tagasiside on olnud hindamatu!

Bigbank kui vastutustundlik tööandja

Bigbanki üks olulisim strateegiline eesmärk on hoida ja arendada head mainet ettevõtte ja tööandjana nii Kontserni siseselt kui ka väliselt.

Peame Kontsernis väga tähtsaks inimõiguste austamist, mida toetavad meie väärtused, eetikakoodeks ja vihjeliin.

- **Väärtused:** üks meie väärtusi on hoolivus – kuulame, mõistame ja toetame üksteist.
- **Vihjeliin:** see on Bigbanki halduskultuuri osa, mille eesmärk on toetada Bigbanki väärtusi ja kokkulepituid käitumisreegleid ning soodustada avatust ja kaastöötajatega arvestamist.
- **Eetikakoodeks:** lisaks eelnimetatule hõlmab eetikakoodeks ettevõtte sotsiaalset vastutust, Bigbanki rolli vastutustundliku ettevõtteks, kes järgib seadusi kõigis riikides, kus me tegutseme; töötajate kohustust kohelda kõiki kolleege ja kliente võrdselt ja hoiduda inimeste diskrimineerimisest rahvuse, soo, rassi, nahavärv, välimuse, usu või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

Väärtuste, vihjeliini ja eetikakoodeksi tutvustamine ja läbiarutamine on personali-osakonna ja iga juhi ülesanne ning kõigi uute töötajate sisseelamisprogrammi kohustuslik osa.

Lisaks eetikakoodeksile on töötajate õigused reguleeritud peale töölepingu ka töösisekorra eeskirjas ning tasustamispoliitika ja tasustamispõhimõtete sisekordades.

- Töösisekorra eeskiri: sisaldab teavet ületunnitöö, töölt puudumiste, puhkuse, tööreiside, tervise ja heaolu, töökeskkonna turvalisuse ja muude töötaja õigusi puudutavad teemade kohta.
- Tasustamispoliitika: loob raamistiku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis. Tasustamispoliitika sisaldab kontrollmeedet, mille eesmärgiks on tagada, et järgitakse sooneutraalsuse põhimõtet ja et mees- ja naistöötajatele makstakse palka kriteeriumide alusel, mis on seotud töötaja või materiaalsete riskide võtja võimete, pädevuse, kvalifikatsiooniga, kogemustega ja teadmistega.
- Tasustamispõhimõtted: annavad selged juhised töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis. Muu hulgas on tasustamispõhimõtete sisekordades määratletud panga poolt pakutavad hüved, millele on õigus kõigil meie töötajatel.

Oleme veendumusel, et sooline võrdõiguslikkus pole mitte ainult põhiline inimõigus, vaid ka rahuliku, jõuka ja jätkusuutliku maailma alus. Uuele töökohale kandideerija sobivuse hindamisel lähtume sisekordades sätestatust, sh kandidaadi haridusest, oskustest ja varasemast töökogemusest.

Töötajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks pakume vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu. Sellega seoses sõnastasime uued kokkulepped ka protseduurireeglites, et suurendada selgust ja vältida ebakindlust töötajate jaoks.

ÜRO tegevuskava 2030 näeb ette tööohutuse tagamise kõigile töötajatele. 2024. aastal pöörasime taas tähelepanu töötajate terviseteadlikkuse tõstmisele. Peaasi.ee abil viisime ettevõttes läbi vaimse tervise testi, mis andis osalejale kohe infot tema hetkeseisu kohta ja juhennõid edasi liikumiseks. Ettevõtte sai anonüümse koondtulemuse kogu töötajaskonna vaimse tervise hetkeseisust ning samuti nõuandeid, kuidas olukorda parandada.

Bigbankis vastutab töötajatele pakutavate teenustega seotud Kontserni tasandi regulatsioonide kehtestamise ning nendega seotud järelevalve ja aruandluse eest tugiteenuste valdkonna juht.

2024. aasta lõpu seisuga oli Bigbankis 560 töötajat, sh 334 Eestis, 103 Leedus, 87 Lätis, 21 Soomes, 5 Rootsis ja 10 Bulgaarias. Aasta keskmine täistööajaga töötajate arv oli 521.

Vastutustundlik tegevus

Viimastel aastatel oleme teadlikult juhtinud oma vastutustundlikku tegutsemist, analüüsid peamisi sidusrühmi, suurendades oma tegevuse ühiskondlikku kasu, arendades panga töötajaid ja töökeskkonda ning juhtides panka lähtuvalt väärtustest, mis on olulised meie peamistele sidusrühmadele. Usume, et jätkusuutlikkusest lähtuv mõtteviis, plaanid ja tegutsemine toovad edu tervele ühiskonnale.

Bigbank väärtustab kõrgelt sotsiaalset panust ja eetilist käitumist ning tegutseb lähtuvalt vastutustundlikkuse põhimõttest kooskõlas seaduste ja hea tavaga. Nende väärtuste rakendamiseks Bigbanki igapäevatooses oleme koostanud eri valdkondade poliitikad ning protseduurireeglid, millest lähtutakse töökorralduses ja juhtimisotsuste vastuvõtmisel.

Järgime oma äritegevuses kõiki laenamisega seotud reegleid, juriidilisi nõudeid ja häid tavasid, sh vastutustundliku laenamise põhimõtteid. Nii tagame, et väljaantav krediit vastab meie kliendi vajadustele ning oleme selle kujundanud sellisel viisil, et klient suudab laenu kokkulepitud tingimustel tagastada.

Meie eesmärk on tõsta tarbijate teadlikkust krediitoodete olemusest ning laenamisega kaasnevatest riskidest. Nii saab tarbija teha teadlikke ja vastutustundlikke otsuseid ning valida pakkumise, mis võtab arvesse tema personaalseid eelistusi ning vajadusi. Rõhutame alati, et laenamisele ei tohi suhtuda kergekäeliselt ning laenuvajadus tuleb hoolikalt läbi kaaluda. Samuti soovime klientidel alati võtta laenupakkumine mitme teenusepakkuja käest, et leida enda jaoks parim võimalus. Läheneme igale kliendile personaalselt ning püüame leida just talle sobiva lahenduse – ka siis, kui klient on laenu tagasimaksetega raskustesse sattunud.

Vastutustundlik laenamine, selle teadvustamine ja üldine finantshariduse edendamine on meile esmatähtis. Koostöös teiste Eesti juhtivate pankadega panustame sellesse Eesti Pangaliidu finantshariduse ja kommunikatsiooni toimkondade igapäevase tegevuse kaudu. Näiteks on saanud traditsiooniks, et meie juhttöötajad esinevad rahatarkuse päeval koolides finantskasvatuse ja rahatarkuse ning vastutustundliku laenamise teemadel. Igal aastal pakume praktikantidele võimalust osaleda meie ettevõtte igapäevatooses ning toetame seeläbi ülikoolides pakutava finantshariduse kvaliteedi tõstmist. Samuti osaleme FinanceEstonia liikmena aktiivselt Eesti finantsteenuste keskkonna kujundamisel ja finantstehnoloogia arendamisel, sest soovime, et finantsteenuste turul oleksid mitmekesised teenused ja mõistlik regulatsioon.

Bigbanki prioriteediks kliendi teenindamisel on ka rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning kõikide asjakohaste nõuete rakendamine, eesmärgiga vähendada Eesti finantssektori kuritegelikul eesmärgil ärakasutamise tõenäosust ja süsteemseid riske ning suurendada finantssektori stabiilsust, usaldusväarsust ja läbipaistvust.

Majandustegevus

Bigbank on Eesti kapitalil põhinev rahvusvaheline krediidasutus, mille missioon on pidevalt parandada inimeste elujärge, pakkudes neile sujuvaid finantsteenuseid. Seda soovime teha kaasaegse, automatiseeritud ja konkurentsivõimelise tooteportfelli abil, mis on aasta-aastalt laienenud ja mida on plaanis laiendada ka edaspidi.

Bigbanki strateegiline eesmärk on olla kasvule orienteeritud ja klientidest hooliv pank, mille omakapitali tootlus (ROE) on 20%.

Viieaastase strateegiaperioodi (2022–2026) kolmas aasta tõi Kontsernile tugeva kasvu. Nõuded klientidele kasvasid 535 miljoni euro võrra ja klientide hoiused 456 miljoni euro võrra. Peamiselt intressikeskkonna muutustest tulenevalt jäi Bigbanki puhaskasum küll alla 2023. aasta tulemusele, kuid 32,3 miljoni euro suurune puhaskasum on hea tulemus. Omakapitali tootluseks kujunes 12,5%.

Uutest toodetest tõi Bigbank Lätis ja Leedus turule krediitkaardi, Leedus tähtajalise hoiuse ja Lätis ning Bulgaarias säästuhoiuse. Seega pakkus Bigbank 2024. aasta lõpus krediitkaarti igas Balti riigis ja hoiusetooteid kõikidel koduturgudel. Hoiuse- toodete geograafilise laienemise tulemusel vähenes piiriüleste hoiuste osakaal, mida kaasatakse Saksamaalt, Hollandist ja Austriast.

Laenuportfelli kasvu finantseerimiseks jätkus edukalt ka Bigbanki võlakirjade emiteerimine. Vaatamata võlakirjade kupongimäärade langetamisele märgiti Bigbanki võlakirju kõigi nelja toimunud emissiooni puhul üle oodatud mahu. Kokku väljastas Kontsern aasta jooksul võlakirju 20,4 miljoni euro eest. Püsiv kõrge avalik huvi Bigbanki võlakirjade vastu on tunnustus Kontserni senise tegevuse suhtes ja ühtlasi sunnib see ka edaspidi investorite ootuste täitmiseks näitama tugevaid finantstulemusi.

2024. aasta oli oluline aasta, sest Kontsern sisenes igapäevapangandusse. Detsembris hakati Eestis pakkuma arvelduskontosid ja makseteenuseid eraklientidele. See tähistab pikaajast ettevalmistustöö esimest vilja, edaspidi on plaanis arvelduskontosid ja sellega seotud teenuseid pakkuda ka äriklientidele ja laiendada pakkumist nii funktsionaalselt kui ka geograafiliselt.

Laenu- ja hoiuseportfelli suurenemise, tootevaliku laienemise ja igapäevapangandusse sisenemise on teinud võimalikuks eelkõige Bigbanki tugev meeskond. Tugev meeskond ja töötajate arendamine on Bigbanki eesmärkide saavutamiseks võtmetähtsusega ja vastavat fookust on plaanis hoida ka tulevikus.

Bigbanki dividendipoliitika näeb ette, et dividendide väljamaksmise eeltingimuseks on kõigi regulatiivsete tingimuste täitmine. Kontsern võib maksta igal kalendriaastal auditeeritud puhaskasumist dividendidena välja 25% puhaskasumist, kuid mitte rohkem kui 8 miljonit eurot. Dividendisumma, mis maksti välja 2023. aasta eest, oli 8 miljonit eurot ja ka 2024. aasta eest on kavas välja maksta 8 miljonit eurot.

Keskkond

Teeme pidevaid pingutusi, et leevendada oma tegevuse mõju looduskeskkonnale. Ka uue strateegiaperioodi üheks põhimõtteks on, et Bigbank võtab kliimanetraalsuse eesmärgi mitte piirangu, vaid võimalusena. See tähendab, et järgmise viie aasta jooksul on Kontsernilt oodata samme kliimanetraalsuse poole püüdlisel ja kestliku maailmavaate edendamisel oma tegevuse ja tooteportfelli kaudu.

Selleks, et jõuda õige mõtteviisini, alustame oma töötajate mõtteviisi muutmisest, et laiendada seda siis suuremas mastaabis väljapoole. 2022. aastal liitus Bigbank Rohetiigri projektiga, et tõsta töötajate teadlikkust keskkonna säästmisest.

Lisaks Rohetiigri projektiga seotud algatustele kajastub keskkonnast hooliv suhtumine ka järgnevas:

- Pakume oma töötajatele kontori kööginurkades puuvilju, mille kogused on hoolikalt läbi mõeldud, et vältida toidujäätmeid. Juhul, kui reede õhtuks on veel puuvilju järel, soovime töötajatel need koju viia.
- Võimaldame töötajatel kasutada kontoris kättesaadavaid korduskasutatavaid toidukarpe, et vältida poest ostetavatest ühekordsetest karpidest tekkivaid plastijäätmeid.
- Tõstame töötajate teadlikkust seoses patareide utiliseerimisega. Pakume võimalust tuua kasutatud patareid kontorisse ja võtame nende utiliseerimise kohustuse töötajalt enda peale.
- Kõikides kontorites on nõudepesumasinaid, et vältida liigset veekulu.
- Kõikides kontorites sorteerime prügi.
- Julgustame töötajaid kasutama ühistransporti ja liikuma jalgrattaga. Meie Eesti kontorites on turvaline rattaruum, kuhu saab ratta tööpäevaks jätta.
- Kasutame riistvara võimalikult kaua ja hoiame selle energiakulu kontrolli all. Näiteks on töötajate lauaarvutitesse paigaldatud programm, mis vähendab oluliselt masinate elektritarbimist öisel ajal ja nädalavahetusel, kui neid keegi ei kasuta. Anname võimaluse töötajatel viia koju erakasutusse meie ettevõtte mõistes vanad arvutid või utiliseerime oma vanad arvutid koostööpartnerite abil, kes annavad arvutitele uue elu.
- Osaleme tiimidega „Teeme ära!“ projekti raames puhastusaktsioonides.

Oma igapäevases majandustegevuses lähtub Kontsern võimalikult väikese keskkonnajalajälje põhimõttest. Digitaalse pangana kasutame järjest vähem paberit. Meie jaoks on oluline paberivaba laenude väljastamine, mistõttu kasutame kuni lepingu allkirjastamiseni elektroonilisi kanaleid. Eestis ja Bulgaarias kasutame videotuvastamist. Nii era- kui ka äriklientidega toimuvad meie halduritel videokohtumised.

Pakume soodsama intressiga laenu päikesepaneelide ostuks, et võimaldada päikesepaneelide laialdasemat kasutuselevõttu.

Tegeleme jätkuvalt protsesside optimeerimisega peamiselt kolme meetodika abil:

- agiilne arendus: tagab lühikesed arendustsüklid ja pideva parenemise;
- LEAN: vähendab raiskamist, aitab protsesse standardida ja kliendile suurimat väärtust pakkuda;
- „The 4 Disciplines of Execution“ (4 reeglit eesmärkide elluviimiseks): aitab kogu organisatsioonil eesmärkidele keskenduda.

Vastutustundlik maksustamine

Eesti Maksumaksjate Liidu (EML) liikmena oleme maksumaksjate huvide ja õiguste eest seisnud juba alates 1995. aastast. EML-i liikmeks olemine aitab tagada, et oleme maksuteemadega alati kursis. Toetame EML-i tegevust, aidates jälgida, et maksuseadused oleksid õiglased ja arusaadavad, et maksukoormus oleks optimaalne, et maksuhaldur tegutseks ausalt ja professionaalselt ja et maksumaksja raha kasutataks sihipäraselt.

Tegutseme filiaalide kaudu viies Euroopa riigis, kus oleme kohaliku maksumaksjana registreeritud ja maksame kõikides oma tegevusriikides kõiki meile kohalduvaid makse korrektselt ja õigeaegselt ning järgime seadusi.

Kogukond ja ühiskond

Bigbankis usume, et igaüks meist saab aidata maailma paremaks muuta. Vastutustundlik laenamine, finantsteadlikkuse tõstmine ning üldise finantskirjaoskuse parandamine ja edendamine on meie äritegevuse nurgakivid ja meie igapäevane prioriteet. Järgime oma igapäevatöös vastutustundliku laenamise põhimõtteid, panustame aktiivselt finantshariduse edendamisse ja toetame ühiskonnale olulisi algatusi.

Aastate jooksul on Bigbanki töötajad osalenud erinevates finantskirjaoskuse projektides – õpetanud koolides, osalenud strateegilistes aruteludes ja andnud oma panuse harivatesse videoleengutesse. Koostöös teiste Eesti juhtivate pankadega toetame nende eesmärkide saavutamise nimel ka Eesti Pangaliidu finantshariduse toimkonna kaudu. FinanceEstonia liikmena oleme aktiivselt kaasatud Eesti finantsteenuste keskkonna kujundamisse ja finantstehnoloogia arendamisse. Lisaks oleme loonud oma veebisaidil spetsiaalse jaotise, kus igaüks, kes on huvitatud, pääseb iseõppimiseks juurde erinevatele materjalidele.

Oleme aastate jooksul toetanud oma töötajate osalemist kohustuslikel riigikaitselistel õppekogunemistel, jätkates neile palga maksmist ka õppuste ajal. Oleme uhked, et paljud meie töötajad panustavad Eesti riigikaitsele!

Eesti on väike riik ja meie julgeolek sõltub kogu ühiskonna panusest – aktiivsetest kodanikest, tegev- ja reservväelastest, Kaitseliidu liikmetest, naiste- ja noorteorganisatsioonidest ning tööandjatest. Tööandjate toetav suhtumine riigikaitsele

võimaldab õppekogunemistel osaleda reservväelastel ning Kaitseliidu ja Naiskodukaitse liikmetel.

Kaitseministeerium on väljastanud Bigbankile „Riigikaitse toetaja“ märgise (kaitseministeeriumi ametlik tunnustus), millega tunnustatakse kõigi meie kohustuslikul väljaõppel osalenud töötajate pühendumust ja panust.

Bigbanki strateegia on luua tugev rahvusvaheline maine ja olla tunnustatud väärtusliku finantspartnerina. See hõlmab osalemist kutseorganisatsioonides ja panustamist nende töösse.

Bigbank on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja, FinanceEstonia ja Läti Kaubandus-Tööstuskoja pikaajaline liige ning Eesti Pangaliidu liige ja osaleb aktiivselt selle töögruppides. Oleme on ka Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu, Eesti Liisingühingute Liidu ja Eesti Maksumaksjate Liidu liige.

Bigbank on maksesüsteemi SWIFT (ülemaailmne pankadevahelise finantstelekommunikatsiooni ühing) ja eurosüsteemi piiriülese arveldussüsteemi T2 (üleuroopaline automatiseeritud reaalaajaline brutoarvelduste kiirülekanal) liige. Bigbank on SEPA (ühtne euromaksete piirkond) maksete süsteemi kaudne liige ja välkmaksete süsteemi otseliige.

Sponsorlus ja heategevus

Mõistame ja tunnustame panga rolli kogukonnas ning püüame seda täita parimal võimalikul viisil. Väärtustame tervislikke eluviise, kultuuri, haridust ja kogukonna jätkusuutlikkust. Sellest tulenevalt oleme aastaid toetanud erinevaid heategevus- ja sponsorlusprojekte. Bigbanki kõige olulisemad ja silmapaistvamad toetustegevused olid 2024. aastal järgmised.

Võrkpalli toetamine. Bigbank on alates 2012. aastast Eesti võrkpallimeeskonna Bigbank Tartu nimisponsor ja alates 2018. aastast Eesti võrkpallinaiskonna Tartu Ülikool/Bigbank nimisponsor. 2024. aastal pikendasid Bigbank AS ja võrkpalliklubi SK Duo koostööd järgmiseks kolmeks aastaks, sõlmides Eesti spordiajaloo suurima sponsorlepingu, mis ulatub 762 500 euroni. Toetuse eesmärk on tagada koondistele finantskindlus, et nad saaksid keskenduda oma potentsiaali realiseerimisele ilma rahastuse hankimisega kaasneva stressita. Uue lepinguga hakkas Bigbank toetama ka noorte võrkpallikoondist.

Meie pikaajalise koostöö eesmärk on toetada võrkpalli ja Eesti spordi arengut. Oleme uhked, et Eesti võrkpall on aastate jooksul kiiresti arenenud.

Bigbank Tartu meeskond on viiekordne Eesti meister, viiekordne Baltimaade meister ning on võitnud ka teisi olulisi kohalikke ja rahvusvahelisi võrkpalliturniire. Tartu Ülikooli/Bigbanki naiskond on võitnud kahel korral Eesti ja ühel korral Balti karika.

Bigbanki suurperepäev. Alates 2005. aastast on Bigbank teinud koostööd Eesti Lasterikaste Perede Liiduga, et pakkuda nelja ja enama lapsega peredele võimalust

veeta koos üks eriline ja lõbus päev. Lisaks tunnustame igal aastal aasta suurpere tiitli ja 10 000 euro suuruse auhinnaga tegusat suurt peret, kes on olnud kogukonnale heaks eeskujuks.

2024. aastal pälvis aasta suurpere auhinna Tartumaa perekond Saviir, kelle peres kasvab seitse poissi. Võitja kuulutati välja Tallinna loomaaias toimunud suurpere päeval, kuhu kogunes üle 1400 inimese kogu Eestist.

„Tänavune aasta suurpere on kokkuhoidev ja aktiivne ning nende energiat jätkub kogu kodukanti. Pereisa soovib, et Nõost saaks parim piirkond noortele perekondadele. Kui igas kogukonnas oleks keegi sellise motoga, siis oleks Eesti üks lõpmata tore koht kõigile peredele,“ selgitas Bigbank Eesti juht Jonna Pechter. Žürii liikmena usub ta, et võitnud pere kasutab saadud auhinnaraha targalt nii pere ühistegevusteks kui oma laste huvitegevuse ja hariduse toetamiseks ning oskuste arendamiseks.

Iga panus loeb. 2023. aastal loodi Bigbanki Leedu filiaalis ürituste töörühm, mis mitte ainult ei korralda töötajatele üritusi, vaid jagab ja viib ellu ka ideid selle kohta, kuidas Bigbank saab panustada ühiskonda ja heategevusse. Töörühm korraldas annetuse Lesé loomade varjupaigale. Mitu nädalat oli kontoris kast, kuhu kõik töötajad said annetada esemeid vastavalt esitatud nimekirjale. Septembris oli vabatahtlikel võimalus külastada varjupaika, et kogutud toetus üle anda ja olla abiks kutsikaid jalutama viies või kasse hooldades.

2024. aastal pakuti ürituste töörühma koosolekul välja idee aidata puudustkannatavate, sotsiaaltoetust saavate või hooldusperede lapsi enne kooliaasta algust. Idee võeti väga soojalt vastu ja algatus viidi edukalt ellu. Võtsime ühendust SOS Lastekülad esindajatega ja pakkusime abi – et toetame 2024. aastal kooli alustavaid lapsi, varustades neid vajalikke koolitarvete ja ergonoomiliste ranitsatega. Augusti jooksul jõudsid ranitsad ja esimese klassi komplektid lasteni üle kogu Leedu, tagades sujuvama koolimineku 20 lapsele.

13. novembril tähistatakse üle kogu maailma headusepäeva. Selle puhul kutsus meie Leedu meeskond töötajaid osalema vabatahtlikus veredoonorluse algatuses riiklikus verekeskuses. See sisukas algatus tõstab esile seda, kui oluline on teisi aidata, sest annetatud veri võib päästa elusid ja anda abivajajatele lootust.

Võimaluste loomine ebasoodsas olukorras olevatele lastele. 2024. aastal annetas Bigbanki Leedu filiaal 1500 eurot mittetulundusühingule Aita Tänavalapsi. Organisatsioon toetab üksikvanemate, suurperede ja sotsiaalselt haavatavate perede lapsi ning hooldusperes elavaid lapsi, aga ka Ukraina sõjapõgenike lapsi, kutsudes neid jalgpalli mängima, osalema võistlustel ja jalgpallilaagrites erikoolituse läbinud treenerite juhendamisel. Programmi eesmärk on julgustada lapsi veetma aktiivset kvaliteetaega koos oma vanemate või hooldajatega, sportima koos sõpradega, õppima meeskonnatööd, arendama oma sotsiaalseid oskusi ning looma ja hoidma kogukonnas kvaliteetseid sotsiaalseid suhteid.

Jõulukingitused, mis lisavad väärtust. Äripartneritele traditsiooniliste jõulukingituste saatmise asemel otsustas meie Eesti filiaal kogukonnale tagasi anda ja teha midagi, millel on suurem mõju kui hetkeemotsioonil. Otsustati annetada 5000 eurot Eesti Lasterikaste Perede Liidule, et aidata enam kui 50 perel üle kogu Eesti katta jõululaud.

Sama tegi Soome filiaal, kes tegi annetuse heategevusorganisatsioonile Hope, mis aitab abivajavaid Soome perekondi. Leedu filiaali turundus- ja personalimeeskonna liikmed toetasid ka organisatsiooni Pirmas Blynas, mille eesmärk on suurendada puuetega inimeste iseseisvust, võimaldades neil elada kogukonnas.

Jõuluperioodi veelgi tähendusrikkamaks muutmiseks kutsuti Bigbanki Leedu meeskond osalema sihtasutuse Mamų unija projektis. Mamų unija toetab onkoloogiliste haigustega lapsi ja nende perekondi Leedus, pakkudes ravi ajal emotsionaalset, rahalist ja logistilist abi. Samuti korraldab sihtasutus algatusi haiglatingimuste parandamiseks ja mitmesuguseid sisukaid projekte. Sel pühadehooajal leidsid Santara ja Kaunase kliinikute onkohematoloogiaosakondades ravil olevad lapsed igal hommikul oma palati uksele riputatud adventisokist väikesed kingitused. Kingituste eesmärk oli rõõmustada lapsi, kes on sunnitud pühadeperioodi haiglas veetma, tuletades neile meelde jõuluaja maagiat ja lootust. Sellised projektid on inspireerivad ja oleme uhked, et meie töötajad aitasid sellele algatusele kaasa, kogudes lastele kingitusi.

Vabatahtlik töö Päästearmee annetuskampanias. Kampania „Jõulupada“ on Soome Päästearmee iga-aastane korjandus vähekindlustatud perede abistamiseks. Pajakujulised anumad tänavatel on olnud abistamise sümboliks kogu Päästearmee enam kui 130-aastase ajaloo vältel ning sellest on saanud Soome jõulutraditsioonide silmapaistev osa. Annetuspajad asuvad kõikjal üle Soome. Lisaks rahale kogutakse ka riideid ja mänguasju. Meie Soome filiaali töötajad löid kampanias kaasa, aidates jõulueelsel ajal annetusi koguda.

Lihtsus

Püüame lihtsuse poole oma lahendustes ja kliendikogemuses.

Johannes Voll

Noorem kliendisuhete haldur

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdf formaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistusega. Originaaldokument on esitatud masinloetavas .html formaadis NasdaqTallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt. (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/en/instrument/EE3300004977/reports>)

Konsolideeritud kestlikkusaruanne

Sisukord

Sissejuhatus	55
Üldteave	56
Aruande koostamise alus	56
Juhtimine	58
Strateegia	64
Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine	78
Keskkonnateave	91
Euroopa Liidu taksonoomiaaruandlus	91
Rohevarade suhtarvu ja muude peamiste tulemusnäitajate kohta avalikustatav teave	95
ESRS E1 – kliimamuutus	120
Juhtimine	120
Strateegia	120
Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine	121
Mõõdikud ja eesmärgid	125
Sotsiaalne teave	129
ESRS S1 – oma töötajaskond	129
Strateegia	129
Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine	130
Mõõdikud ja eesmärgid	138
ESRS S3 – mõjutatud kogukonnad	145
ESRS S4 – tarbijad ja lõppkasutajad (kliendid)	147
Juhtimisalane teave	153
ESRS G1 – äriline käitumine	153
Juhtimine	153
Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine	153
Mõõdikud ja eesmärgid	162

Sissejuhatus

CEO eessõna konsolideeritud kestlikkusaruandele

Bigbankis käsitleme jätkusuutlikkust kui osa meie igapäevasest tegevusest ja juhtimisest, mitte eraldiseisva algatusena. Meie eesmärk on luua pikaajalist väärtust nii oma klientidele ja investoritele kui ka laiemale ühiskonnale ja keskkonnale.

Oleme veendunud, et edukas äritegevus ja vastutustundlik majanduskasv peavad käima käsikäes. Seetõttu oleme sõnastanud jätkusuutlikkuse põhimõtted, mis aitavad meil määratleda, mida see meie jaoks tähendab, ning seada eesmärgid ja kohustused, et oma edusamme mõõta.

Usume, et igaüks meist saab anda oma panuse positiivsete muutuste loomisel. Seetõttu järgime vastutustundliku laenamise põhimõtteid, panustame finantshariduse edendamisse ning toetame ühiskondlikult olulisi algatusi sponsorluse ja heategevuse kaudu.

Jätkusuutlikkus on pidev arenguprotsess, kus seame endale eesmärgid ja otsime aktiivselt võimalusi positiivse mõju suurendamiseks. Usume, et läbipaistev ja vastutustundlik tegutsemine aitab kaasa tugevama ja kestlikuma finantssektori kujunemisele, millest võidavad nii meie kliendid, partnerid kui ka ühiskond tervikuna.

Martin Länts

Juhatuse esimees

Üldteave

Aruande koostamise alus

[BP-1] Kestlikkusaruande koostamise üldine alus

Käesolev aruanne on koostatud Euroopa Liidu kestlikkusaruandluse direktiivi (EL) 2022/2464 (CSRD) ja Euroopa kestlikkusaruandluse standardite (ESRS) alusel. Kestlikkusaruanne on koostatud konsolideeritud alusel ja hõlmab emaettevõtet Bigbank AS ja tema tütaretevõtteid. Käesoleva konsolideeritud kestlikkusaruande konsolideerimise ulatus on sama, mis finantsaruannete puhul ning on näidatud tegevusaruande peatükis „Bigbank kontserni kirjeldus“. Bigbank ei ole käesoleva konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisel antud erandit kasutanud.

Bigbanki konsolideeritud kestlikkusaruanne ning mõjude, riskide ja võimaluste olulise hinnangu hõlmab lisaks enda tegevusele ka väärtusahela eelnevaid ja järgnevaid etappe. Enda äritegevuse ja väärtusahelaga seotud olulisemad poliitikad on kontserni eetikakoodeks, tasustamispoliitika, dividendipoliitika, krediidiriski poliitika, sisejuhtimise poliitika, jätkusuutlikkuse poliitika, tegevuste edasiandmise poliitika, hankepoliitika ning riski- ja kapitalijuhtimise poliitika. Väärtusahelale kohalduvad poliitikad, meetmed ja eesmärgid on nende olemasolul avalikustatud vastavates konsolideeritud kestlikkusaruande osades.

Käesolev aruanne ei sisalda mõõdikuid, mis hõlmaks väärtusahela eelnevate või järgnevate etappide andmeid.

Bigbank on kasutanud võimalust jätta vastavalt ESRS 1 paragrahvile 7.7 avalikustamata spetsiifiline kestlikkusaspektidega seotud tasustamispoliitika teave (GOV-3 teabenõue 29. (c)) ja tööjõu voolavuse määra eesmärk (S1-5), sest tegemist on tundliku informatsiooniga.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele võib kestlikkusaruandes jätta avaldamata teabe kontserni oodatava arengu või läbirääkimisjärgus küsimuste kohta juhul, kui avaldamata jätmine ei takista õiglase ja tasakaalustatud ülevaate saamist kontserni arengust, tulemustest, seisundist ja tema tegevuse mõjust ning kui avaldamine kahjustaks tegevjuhtkonna põhjendatud arvamuse kohaselt oluliselt kontserni äriseisundit.

[BP-2] Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega

Ajaperspektiivid

Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisel on rakendatud samu ajaperspektiive nagu need on defineeritud standardi ESRS 1 peatükis 6.4: lühiajaline periood on üks aasta ehk kuni 2024, keskpikk 2–5 aastat ehk 2025–2029 ja pikaajaline üle 5 aasta ehk 2030 ja edasi.

Hinnangute allikad ja tulemuste määramatus

Käesolev konsolideeritud kestlikkusaruanne ei sisalda väärtusahela andmeid, mille hindamisel kasutatakse kaudseid allikaid, ega kvantitatiivsed mõõdikuid, mille puhul oleks tuvastatud suur mõõtemääramatus.

Muudest õigusaktidest või üldtunnustatud kestlikkusaruandluse suunistest tulenev avalikustatav teave

Bigbank kontsern järgib oma jätkusuutlikkuse aruandes ka EL taksonoomiamääruse (EL) 2020/852 artikli 8 ja asjakohaste delegeeritud õigusaktide kohaseid avalikustamisnõudeid.

Andmete esitamine viidetena

Alljärgnevas tabelis on esitatud andmepunktide loetelu, mis on esitatud konsolideeritud kestlikkusaruandes viidetena.

Avalikustamisnõue	Avalikustamisnõudega ette nähtud andmepunkt, mis on esitatud viitena
ESRS 2 BP-1	5. (b) i (konsolideerimise ulatus)
ESRS E1 E1-6	55. (müügitulu)
ESRS S4: ESRS 2 BP-2	17 e (mõõdikud)

Järk-järgult kohaldatavate sätete kasutamine kooskõlas standardi ESRS 1 C liitega

Bigbank kontserni keskmine palgatöötajate arv majandusaasta jooksul ei ületa 750 töötajat, mistõttu on kontsernil võimalik ESRS 1 C liite kohaselt jätta avalikustamata ESRS E4, ESRS S1, ESRS S2, ESRS S3 või ESRS S4 nõutava teabe. Kontsern on otsustanud rakendada antud üleminekusätet standardite ESRS S3 ja ESRS S4 puhul, millega on seotud kontsernil ka olulised mõjud, riskid ja/või võimalused. Standardi ESRS S1 alla kuuluvad kestlikkusteemad hinnati oluliseks ja antud standardis nõutava teabe on kontsern otsustanud täies mahus avalikustada. Antud standardite ja teiste standarditega seotud kestlikkusaspektid on leitavad peatükis SBM-3.

ESRS 2 punkt 17 kohaselt peab kontsern ka üleminekusätete rakendamisel esitama lühidalt informatsiooni ESRS S3 ja ESRS S4 standarditega seotud oluliste kestlikkusteemadega seotud eesmärkide, poliitikate, meetmete osas ning selgitama, kuidas kontserni ärimudelil ja strateegias võetakse mõjusid arvesse. Antud informatsiooni on kontsern esitanud vastavate standardite peatükkides.

Juhtimine

[GOV-1] Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll

Haldus-, juht- ja järelevalveorganite koosseis ja mitmekesisus

Bigbank kontserni juhtorganid on juhatus ja nõukogu, seejuures juhatus on juhtorgan, mis esindab ja juhib panka. Järelevalveorgan on nõukogu, mille liikmeteks on Sven Raba, Alari Aho, Jaan Liitmäe, Andres Koern, Juhani Jaeger ja Vahur Voll. Juhatus ja nõukogu on seaduses sätestatud ja lubatud ulatuses moodustanud alamkomiteesid, delegeerides oma kohustusi neile (sh auditikomitee, kes tegutseb ka riskikomitee ülesannetes), kuid panga juhtimispõhimõtetes neid ei käsitleta juhtimis- ega järelevalveorganitena.

Nõukogusse ega juhatusse ei kuulu palgatöötajate esindajaid ega ka tegevjuhtkonda mittekuuluvaid liikmeid. Bigbank AS-i juhatus on viieliikmeline ja nõukogu on kuueliikmeline, nii juhatus kui nõukogu koosnevad 100% meestest.

Bigbank kontserni haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmetel on pikaajaline juhtimiskogemus, haridus ning tugev erialane taust oma vastutusvaldkondades. Juhul kui vastutus hõlmab kontserni kuuluva välisriigis tegutseva üksuse või selle koosseisu kuuluvate töötajate juhtimist, siis eeldatakse vastava riigi äri- ja õiguskeskkonna tundmist. Pangas on kehtestatud juhtorgani liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate sobivuse hindamise kord ja pank viib nende isikute suhtes regulaarselt läbi sobivusmenetlust, mille käigus hinnatakse iga isiku sobivust ametikohale samuti arenguvajadusi. Juhtorgani liikmeks või muudele ametikohtadele võib nimetada ainult isikuid, kellel on vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsekvalifikatsioon ja laitmatu ärialane reputatsioon. Kõigi panga juhatuse ja nõukogu liikmete kogemus finantssektoris on üle 10 aasta, välja arvatud nõukogu liige Alari Aho, kes sisenes pangandusse 2024. aastal, kuid mitmekesistab panga nõukogu, lisades tehnilist pädevust andmete analüüsi ja tõlgendamise vallas, keskendudes analüütiliste tööriistade võimendamisele, et toetada strateegilisi otsuseid ja edendada tehnoloogia integreerimist suurema tõhususe ja mastaapsuse saavutamiseks.

Pangal on eraldi eelarve ESG konsultatsioonideks ja üldine koolituseelarve, mille kaudu saab üldisi koolitusvajadusi katta.

Bigbank kontsern peab nii juhtide kui ka töötajate valikul alati silmas kontserni parimaid huve, lähtudes muu hulgas juhtorganite liikmete valimisel Eesti krediidi- asutuste seaduses juhtorgani liikmetele sätestatud nõuetest ja valimiskorrast. Juhtorganite sobivuse hindamisel lähtub kontsern vastavast sisekorrast, võttes arvesse juhtorganite liikmete haridust, oskusi ja varasemaid töökogemusi. Sobivuse hindamisel võetakse arvesse ka kandidaadi reputatsiooni, kogemusi, pädevusi ja oskusi, juhtimiskogemusi, juhtimisega seotud muid kriteeriume ning muid olulisi teadaolevaid asjaolusid. Samas järgib kontsern põhimõtet hoiduda kandidaatide soolisest või muust diskrimineerimisest. 2024. aastal kehtestas Bigbank juhtorganite mitmekesisuse poliitika, mille eesmärk on juhtorganite liikmete valimisel ja määramisel pidada eelkõige silmas juhtorganite mitmekesisuse säilitamist ja

suurendamist, soodustamaks otsuste tegemist, panga pidevat kasvu ja strateegiliste eesmärkide saavutamist. Sellega seoses tunnistatakse, et mitmekesisus, sealhulgas vanus, sugu, geograafiline päritolu ning haridus- ja erialane taust, on oluline tegur, mida arvesse võtta.

Sõltumatus on defineeritud juhtorgani liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate sobivuse hindamise sisekorra punktis 9.5. Konsolideeritud kestlikkusaruande koostamise seisuga, lähtuvalt eelviidatud korrast, on nõukogus 2 sõltumatut liiget: Jaan Liitmäe ja Alari Aho, seega on 33% nõukogu liikmetest sõltumatud liikmed. Üks kuuest nõukogu liikmest on aktsionär, omades 50% aktsiastest. Bigbank leiab, et nende seostega ei kaasne olulist huvide konflikti ohtu, mis võiks viia kontserni kahjustavate otsuste vastuvõtmiseni ning et nõukogu sõltumatus on tagatud.

Haldus-, juht- ja järelevalveorganite rollid ja kohustused

Panga nõukogu on juhatuse ettepanekul kinnitanud jätkusuutlikkuse poliitika. Juhatus juhib ja jälgib Bigbanki igapäevast tegevust poliitikaga kooskõlla viimisel. Juhatus on määranud ühe juhatuse liikme, kes vastutab jätkusuutliku pangandustegevuse eest. Jätkusuutliku panganduse eest vastutav juhatuse liige annab aru juhatusele ning vastutab jätkusuutliku pangandusega seotud igapäevaste tegevuste juhtimise ning Bigbank kontserni töötajatest koosneva jätkusuutlikkuse töörühma juhtimise eest. Jätkusuutlikkuse töörühma kuulub vähemalt 5 alalist liiget.

Nõukogu ülesandeks on tagada jätkusuutlikkuse poliitika rakendamine nõukogu ja juhatuse poolt ning antud poliitika ülevaatamine ja kehtestamine.

Kontserni sisejuhtimise poliitika kohaselt juhib panga tegevust panga juhatuse vastavalt nõukogu poolt kinnitatud strateegiatele ja põhimõtetele. Panga juhatuse vastutab finantsaruandluse ja raporteerimise, sisemiste protsesside juhtimise, sisekontrolli korraldamise ning riskijuhtimise (sh riskide jälgimise, juhtimise ja järelevalve) eest.

Juhatus on kinnitanud kahese olulisuse hindamise (*DMA - Double Materiality Assessment*) käigus tuvastatud olulised mõjud, riskid ja võimalused (*IRO - Impacts, Risks, Opportunities*) ning osalenud Bigbank kontserni jätkusuutlikkuse poliitika koostamisel. Mõjude, riskide ja võimaluste jälgimiseks, juhtimiseks ja järelevalveks kasutatavates juhtimisprotsessides, kontrollimehhanismides ja menetlustes on rollid vastavalt juhtimiskorralduse siseregulatsioonile delegeeritud konkreetsetele positsioonidele. Kliimamuutustega seotud teemade, sh panga enda tegevuse kasvuhoonegaaside heite, rohepesu süüdistuste riski, taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamise ning taastuenergia ja energiatõhususe projektide turunõudluse suurenemisest tingitud ärimahtude võimaliku kasvu eest vastutavad vastavalt riskijuhtimise valdkonna juht, juhatuse esimees ning riskiraporteerimise ja finantsriskide kontrolli juht. Oma töötajaskonna teemade eest, sh tööhõivekindlus, tööaeg, sotsiaaldialoog, töö ja eraelu tasakaal, töötervishoid ja ohutus, sooline võrdõiguslikkus ja võrdne palk võrdväärse töö eest, koolitus ja oskuste arendamine ning eraelu puutumatus, vastutab personalijuht. Töötajate ning tarbijate ja lõppkasutajatega seotud teemade osas eraelu puutumatusse seotud mõjude ja riskide eest

vastutab andmekaitse spetsialist, teabega seotud mõjude eest vastutab kontserni kliendikogemuse juht, toodetele ja teenustele juurdepääsu osas digilahenduste eest vastutab kliendisuhete juhtimise ja turunduse valdkonna. Vastutustundlike laenu- tavade rakendamise eest vastutab krediidiriski juht. Infoturbe ja küberturvalisusega seotud teemade eest vastutab infoturbe juht. Rahapesu tõkestamise tegevustega seonduva eest vastutab riskijuhtimise valdkonna juht. Regulatsioonide järgimise ja vastavusriski eest vastutab vastavuskontrolli juht.

Vastutus jätkusuutlikkuse küsimuste ja oluliste mõjude, riskide ja võimaluste käsitlemise eest tuleneb panga organisatsioonilisest struktuurist ning on integreeritud olemasolevatesse protsessidesse. Bigbank kontserni juhtkond seab oluliste mõjude, riskide ja võimalustega seotud eesmärged vastavalt kahese olulisuse hindamise tulemustele. Eesmärkide seadmisel peab Bigbank silmas kontserni strateegiat ja fookust, varasemaid näitajaid ning sidusrühmade sisendit ja tagasisidet. Eesmärkide saavutamisel tehtavaid edusamme jälgitakse tulemusi ja tagasisidet hinnates.

Panga juhatus vastutab jätkusuutlikkuse ja aruandluse eest ning võtab vastu lõplikud otsused. Juhatus korraldatakse vastavalt vajadusele vastavaid jätkusuutlikkuse teemalisi koolitusi ning juhatusel ja nõukogul on võimalus kaasata väliseid eksperte. Jätkusuutliku panganduse eest vastutav juhatus liige omab vastavat oskusteavet ning on osalenud erinevatel jätkusuutlikkusega seotud koolitustel. Grupisiselt osaleb juhatus kontserni kvartaalsetel infotunnil, kus muuhulgas tutvustatakse ESG-ga seotud teemasid.

Vastavalt kontserni sisejuhtimise poliitikale teostavad juhatus üle järelevalvet nõukogu ja auditikomitee, kellele juhatus ja eelpool nimetatud rollid peavad regulaarselt raporteerima. Raporteerimiskohustus hõlmab ka mõjude, riskide ja võimalustega seonduvat raporteerimist.

Lisaks on kontsernil olemas siseauditi üksus, mis viib läbi spetsiifilisi auditeid. Kuivõrd pangas on jätkusuutlikkuse teemad integreeritud, siis toimub ka oluliste mõjude, riskide ja võimaluste juhtimise kontroll erinevate spetsiifiliste siseauditite raames.

[GOV-2] Ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende käsitletavad kestlikkusaspektid

Pangas on kehtestatud regulaarne kvartaalne raporteerimistsükkel erinevate protsessidega kaasnevate riskide ja mõjude ülevaatamisest nõukogule, juhatusle ja auditikomiteele. Selle käigus informeeritakse asjaomaseid isikuid poliitikate, meetmete ja eesmärkide tulemustest ja tõhususest. Lisaks on sõltumatud siseauditid, mis hõlmavad ka olulisi kestlikkusprobleeme. Jätkusuutlikkuse töörühm teavitab nõukogu, juhatus ja auditikomiteed jooksvalt olulistest jätkusuutlikkuse küsimustest, sealhulgas mõjudest, riskidest ja võimalustest. Samuti teavitab see neid kestlikkusaruandlusega seotud edusammudest, protsessidest ja tegevustest.

Riskijuhtimises arvestatakse stressitestimise tulemustega, töötajate rahulolu-uuringute tulemuste pinnalt planeeritakse järgnevad tegevused, siseauditi üksus esitab oma auditi tulemused juhatusle, auditikomiteele ja nõukogule.

Panga juhatus ja nõukogu on 2024. aastal käsitlenud kõiki oma töötajaskonna, mõjutatud kogukonna, tarbijate ja lõppkasutajate ning ärilise käitumise olulisi kestlikkusprobleeme. Kliimamuutustega seotud olulistest kestlikkusprobleemidest on juhatuse tasandil käsitlust leidnud rohepesu süüdistuste risk ja taastuvenergia ning energiatõhususe projektide rahastamine. Lisaks on juhatus osalenud kahese olulisuse hindamise protsessis oluliste mõjude, riskide ja võimaluste tuvastamisel, hindamisel ja valideerimisel. Eraldi saab välja tuua oma töötajaskonna vallast tööhõivekindluse ja sotsiaaldialoogi, mille osas arutab juhatus neid teemasid regulaarsete aruannete pinnalt; tarbijate ja lõppkasutajate vallast eraelu puutumatus, mille osas arutab juhatus seda teemat igapoolaasta esitatavate aruannete pinnalt ning juurdepääsu toodetele ja teenustele, mida juhatus arutab jooksvalt erinevate arendusprojektide raames; ärilise käitumise vallast küberturvalisuse, riskijuhtimise (rahapesu tõkestamise tegevused) ja vastavusriski, mille osas arutab juhatus seda teemat regulaarsete aruannete pinnalt.

[GOV-3] Kestlikkuselase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse

Bigbank kontserni tasustamispoliitika kehtestab nõukogu ning selle eesmärk on tagada õiglane ja läbipaistev tasustamissüsteem, mis on kooskõlas heapere-meheliku ja tõhusa riskijuhtimise põhimõtetega ning toetab kontserni pikaajalise eesmärgi saavutamist – olla tunnustatud parima finantsteenuse pakkujana, kellel on tugev riskijuhtimine ja silmapaistva tööandja maine. Tasustamispoliitika eesmärk on tagada, et tasustamisotsused annaksid jätkusuutliku väärtuse kasvu kõikidele peamistele sidusrühmadele, sealhulgas klientidele, aktsionäridele ja töötajatele; edendada soovitud tulemuslikkust, käitumist ja väärtuspõhist käitumist ning tagada, et tasustamise viis ei takistaks töötajate ausat, õiglast, läbipaistvat ja professionaalset käitumist, arvestades klientide õigusi ja huve; ning vältida riski, et töötasu põhjustab liigset riskide võtmist ja huvide konflikte. Töötasusüsteem tagab töötajate võrdse kohtlemise, kuna tulemustasud põhinevad töötajate töötulemustel ja professionaalsel arengul aasta jooksul. Seega aitavad tasustamispoliitika eesmärgid ka jätkusuutlikkusele. Pank ei kasuta juhatuse ja nõukogu liikmete osas kestlikkusaspektidega seotud motivatsioonikavasid ja tulemustasusid. Tulemustasude osas kohaldatakse Eesti krediitiasutuste seaduse nõudeid.

Nõukogu vaatab kontserni tasustamispoliitika üle vähemalt kord aastas. Poliitika kohaselt kinnitab juhatus tasustamispoliitika eesmärgid, sh põhimõtted, millega kehtestatakse aasta tulemuslikkuse võtmenäitajad, hinnatakse töötajate tulemusi ja vaadatakse üle fikseeritud töötasu. Tasustamispoliitika eesmärgid sisaldavad ka filiaali või üksuste tasandi tulemustasude kehtestamiseks vajalikke juhiseid. Filiaalide ja valdkondade töötajaid puudutavaid tasustamisotsuseid teevad filiaalide ja valdkondade juhid kooskõlas kontserni poliitika ja reeglitega. Juhatus jälgib tasustamispoliitika rakendamist ja küsib töötajatelt tagasisidet vähemalt kord aastas detsembris.

[GOV-4] Avaldus hoolsuskohustuse kohta

Kontsern ei käsitlenud kestlikkusaruande hoolsuskohustuse protsessi eraldiseisva tegevuste kogumina, sest kestlikkusaruandlust ja -probleeme käsitletakse olemasolevatesse aruandlus- ja juhtimispoliitika eesmärgidesse ning riskipoliitikatesse integreerituna.

Järgnevas tabelis on kajastatud hoolsuskohustuse protsessi peamiste aspektide ja etappide kohaldamine konsolideeritud kehtlikkusaruandes.

Hoolsuskohustuse põhielemendid	Kehtlikkusaruande punktid
a) Hoolsuskohustuse integreerimine juhtimisse, strateegiasse ja ärimudelisse	ESRS 2 GOV-2, ESRS 2 GOV-3 ja ESRS 2 SBM-3 avalikustamismõõdikud
b) Suhtlemine mõjutatud sidusrühmadega	ESRS 2 GOV-2 ESRS 2 SBM-2 ESRS 2 IRO-1 ESRS S1-2
c) Inimestele ja keskkonnale avalduva negatiivse mõju kindlakstegemine ja hindamine	ESRS 2 IRO-1 E1 IRO-1 ESRS 2 SBM-3 E1 SBM-3
d) Inimestele ja keskkonnale avalduva negatiivse mõju käsitlemiseks meetmete võtmine	ESRS E1-3 ESRS S1-4 ESRS G1-4 ESRS G1 Üksusepõhised meetmed
e) Nende jõupingutuste tõhususe jälgimine	ESRS E1-4 ESRS E1 Täiendavad mõõdikud ESRS S1-5 ESRS S1-13 ESRS S1-14 ESRS S1-15 ESRS S1-16 ESRS S1 Täiendavad mõõdikud ESRS G1 standardiga mittekaetud ja üksusepõhised ärilise käitumise mõõdikud ja eesmärgid

[GOV-5] Riskijuhtimine ja kehtlikkusaruandluse sisekontroll

Kontsern ei käsitle kehtlikkusprobleemidega tegelemist eraldiseisva tegevuste kogumina, kuna kõnealused mõjud ja riskid realiseeruvad traditsiooniliste finants- ja mittefinantsriskide kategooriate kaudu (nt krediidirisk, tururisk, tegevus- ja mainerisk, likviidsus- ja rahastamisrisk).

Kehtlikkusaruandlusega seotud riskijuhtimis- ja sisekontrolliprotsessid on integreeritud panga olemasolevatesse riskipoliitikatesse ja kontrollidesse, seda nii riskide tuvastamise, hindamise, juhtimise kui aruandluse vaatenurgast. Panga riskijuhtimine põhineb laialdaselt kasutusel oleval kolme kaitseliini mudelil, et tagada selged kohustused ja tõhusad kontrollimehhanismid.

Esimene kaitseliin hõlmab panga ärivaldkonda, s.o kõiki äri- ja tugiüksuseid, kes vastutavad riskide (sh jätkusuutlikkusega seotud riskide) tuvastamise, hindamise, kontrollimise ja maandamise eest oma igapäevases tegevuses oma vastutusalas. Esimene kaitseliin on kehtlikkusaruandluse oluliseks panustajaks, vastutades andmete

kogumise eest ärivaldkondade lõikes. Jätkusuutlikkuse töörühm toetab ärivaldkonda tagades kestlikkusaruandluse protsesside vastavuse ja tähtaegade järgimise.

Teine kaitseliin hõlmab panga riskijuhtimist ja vastavuskontrolli, kes viivad läbi järelevalvet, et tagada riskide (sh jätkusuutlikkuse riskide) nõuetekohane juhtimine. Riskijuhtimise valdkond pakub asjakohast sõltumatut teavet, analüüse ja eksperthinnanguid riskipositsioonide kohta ning nõuandeid äriliinide või sisemiste üksuste tehtud ettepanekute ja riskiotsuste kohta ning teavitab juhatust ja nõukogu, kas need on kooskõlas kontserni riskivalmiduse ja strateegiaga. Vastavuskontroll kui teine kaitseliin nõustab juhatust ja nõukogu meetmete osas, mida tuleb rakendada, et tagada kehtivate seaduste, reeglite, regulatsioonide ja standardite järgimine.

Kolmas kaitseliin hõlmab siseauditit, kes pakub sõltumatut riskipõhist hindamist kontrollide, riskijuhtimise ja juhtimisprotsesside kohta, andes oma tulemustest aru otse juhatusele, nõukogule ja auditikomiteele.

Riskide olulisuse hindamisel lähtub pank operatsiooniriski protseduuriga paika pandud riski skaalast ja maatriksist, kus võetakse arvesse nii riski realiseerumise tõenäosust kui mõju ulatust; lisaks lähtub pank riskide tasemete määramisel ka kvantitatiivsetest ja kvalitatiivsetest analüüsides.

Sarnaselt finantsaruandlusele on kestlikkusaruandluse protsess seotud erinevate aruandluse mittetäielikkuse ja ebatäpsuse riskidega, mis võivad tuleneda andmete kvaliteediprobleemidest, inimlikest vigadest, sisemiste protsesside ja süsteemidega seotud vigadest ning välistest sündmustest. Näiteks võivad kestlikkusaruandluses kasutatavad andmed olla ebatäpsed või puudulikud andmete kogumise, sisestamise või töötlemise vigade tõttu, kestlikkusriskide ebapiisav integreeritus finantsriskide juhtimisse võib mõjutada panga riskipositsioone ja otsustusprotsesse, kestlikkusaruandes esitatud ülepaisutatud või eksitavate väidetega kaasneb rohepesu risk jne.

Kirjeldatud riskide leevendamiseks panevad kestlikkusaruandluse protsessis iga avalikustamismõõde osas sisendi kokku üks või mitu vastava valdkonna töötajat. Seejärel hindab iga avalikustamismõuet üks või mitu jätkusuutlikkuse töörühma liiget, et kontrollida, kas aruandlus on õige ja piisav. Jätkusuutlikkuse töörühma juht vastutab konsolideeritud kestlikkusaruande ja selle aluseks oleva kahese olulisuse hindamise eest. Kestlikkusaruandluse protsessis kasutab pank ka vähemal või rohkemal määral IT-süsteeme, et hallata andmeid, teostada analüüse ning dokumenteerida protsessi. Eelkirjeldatud aruandlusprotsess ja IT-süsteemid maandavad panga tegevusriske seoses kestlikkusaruandlusega.

Eraldisesisva osana riskijuhtimises viiakse läbi kliimarisikide stressitestimine ja olulise ärimahuga äriklientide ESG riskide hindamiseks juurutatakse alates 2025. aastast ESG reiting äriklientidele, mis väljendab nende jätkusuutlikkuse profiili.

Nagu eelnevalt kirjeldatud, kestlikkusaruandluse protsessiga seotud riskihindamise ja sisekontrolli leiud integreeritakse ärivaldkondade, riskijuhtimise ja vastavuskontrolli protsessidesse ning neid arvestatakse panga juhtimisotsustes.

Riskijuhtimise ja vastavuskontrolli valdkonnad annavad riskihinnangutest ja kontrollide tulemustest aru juhatusele, nõukogule ja auditikomiteele läbi regulaarsete

kvartaalsete raportite. Jätkusuutlikkuse töörühm annab aru panga juhatusele ja auditikomiteele.

Konsolideeritud kestlikkusaruande vormi, struktuuri ja avalikustamisnõuete kohta on andnud soovitusi nii väline nõustaja, siseaudit kui ka kestlikkusaudiitor enne, kui kestlikkusaudiitor koostas konsolideeritud kestlikkusaruande kohta piiratud kindlustandva aruande.

Strateegia

[SBM-1] Strateegia, ärimudel ja väärtusahel

Bigbankil on 4 olulist teenuste rühma: kodulaenu, äri-laenu, tarbimislaenu ning hoiused.

Kontserni tegevusriikideks on Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Bulgaaria, lisaks pakub Bigbank piiriüleseid teenuseid Hollandis, Saksamaal ja Austrias. Bigbanki strateegia on kinnitatud panga nõukogu poolt aastateks 2022–2026 ja keskendub ärimahtude kasvatamisele ja igapäevapangandusse sisenemisele. Panga strateegias käsitletud peamisteks huvigruppideks on läbivalt kliendid ja töötajad. Panga missiooniks on luua inimestele võimalusi parandada oma elu läbi sujuvate finants-teenuste. Bigbank on klientidele mõtleval pank, kes loob väärtust läbi oma pühendunud töötajate. Selleks jätkab pank oma meeskonna igapäevast arendamist ka edaspidi. Uhkusega saab Bigbank kinnitada, et 2024. aastal 90% panga klientidest on meie teenindusega rahul ja 80% klientide hinnangul on meie pakkumised head.

2024. aastal kasvatas pank oma laenuportfelle ning laiendas hoiusetoodete pakkumist. Pank hakkas pakkuma tähtajalist hoiust Leedus eraklientidele ning säästuhoiust Lätis nii era- kui äriklientidele ja Bulgaarias eraklientidele. Aasta lõpu seisuga pakub pank nii era- kui äriklientidele hoiustamisteenuseid kogu Baltikumis ning eraklientidele hoiustamisteenuseid kõikides oma tegevusriikides. 2024. aasta lõpus hakkas pank Eestis eraisikutele pakkuma ka arvelduskontot.

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Tegevuse algus	1992	1996	2007	2009	2012	2021	
Laenuportfell, mln eurodes*	928,1	344,8	782,7	129,4	20,5	3,7	2 199,2
Laenulepingute arv, tuhandetes*	35,8	35,9	43,8	18,5	4,0	0,8	138,8
Hoiuseportfell, mln eurodes*	2 033,7**	43,8	61,0	187,0	40,4	27,4	2 393,3
Hoiuselepingute arv, tuhandetes*	5,4**	1,6	4,8	6,5	1,2	1,4	20,9
Töötajate arv*	334	87	103	21	5	10	560

* seisuga 31. detsember 2024

** sisaldab ka piiriüleseid hoiuseid

Bigbank keskendub oma äritegevuses järgmistele ÜRO säästva arengu eesmärkidele (SDG):

- Eesmärk nr 7 – Tagada kõigile taskukohane, kindel, kestlik ja kaasaegne energia.
- Eesmärk nr 8 – Toetada kaasavat ja säästvat majandusarengut ja tööhõivet ning tagada kõigile inimväärne töö.
- Eesmärk nr 12 – Tagada säästvad tarbimis- ja tootmisviisid.

2024. aastaks püstitas Bigbank alljärgnevad kestlikkuseesmärgid:

1. Luua ja valmistada ette turule toomiseks 2025. aastal „roheline“ liising äriklientidele Eestis, Lätis ja Leedus.
2. Parandada väikeettevõtete juurdepääsu finantsteenustele, pakkudes rahalist tuge ja teenuseid mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele.
3. Edendada noorte kaasamist, pakkudes noortele võimalusi praktikaks ja töövarjutamiseks.
4. Võimaldada hübriidtood, propageerides kaugtööd ja paindlikku tööaega, et toetada töö- ja eraelu tasakaalu ning erivajadustega töötajaid ning minimeerida pendelränne keskkonnamõju.
5. Toetame töö- ja pereelu tasakaalustamist, pakkudes vaimse tervise programme ja võimalusi vähendada tööstressi ning edendada üldist heaolu.
6. Käivitame või osaleme finantskirjaoskuse programmides.
7. Vähendada kontorite keskkonnamõju, viia läbi enesehindamine Rohelise kontori põhimõtete küsimustiku alusel kõigis oma kontorites ning teha ettevalmistusi kontori keskkonnamõtete hindamiseks 2025. aastal.

Kõik 2024. aastaks planeeritud kestlikkuseesmärgid on saavutatud. 2024. aastal kasvas panga äriklientide arv Eestis, Lätis ja Leedus 29,8% võrra ja 31.12.2024 seisuga on panga klientideks 1647 mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtet. Äriklientide laenuportfell kasvas aastaga 32,2% ning moodustas 31.12.2024 seisuga 764,1 miljonit eurot. 2025. aasta 1. kvartalis toob pank Eestis, Lätis ja Leedus turule roheline liisingu äriklientidele. Pank viis läbi kontorite enesehindamise Rohelise kontori põhimõtete järgimiseks kõigis kontorites, alustas kontorite keskkonnamõtete hindamiseks vajalike andmete kogumisega ning kinnitas töökeskkonna jätkusuutlikkuse põhimõtted. Pank pakub noortele võimalust töövarjutamiseks ja praktikakohti. Hübriid töö võimalust pakutakse kõikidele töötajatele, samuti vaimse tervise programme ja võimalust kasutada pangavälise nõustaja abi vaimse tervise taastamiseks ja hoidmiseks. Panga töötajad osalesid finantskirjaoskuse programmides, jagades finantsalaseid teadmisi.

Kestlikkusaspektid on läbivaldt juurutatud panga põhiprotsessidesse (krediidiprotsess, õigusteenistus, raamatupidamine ja finantsjuhtimine, kliiring ja maksete töötlemine) ja sekundaarsetesse protsessidesse (riskijuhtimine, toote- ja IT juhtimine, sisekommunikatsioon, vastavuskontroll, personalijuhtimine ning kontrollitegevused ja järelevalve). Strateegias käsitleb Bigbank kliimaneutraalsust võimalusena ja

Jätkusuutlikkuse poliitikas väljendame pühendumust enamale kui kasumi teenimisele esitades peamise kestlikkusega seotud eesmärgi - Bigbanki eesmärk on pakkuda finantsteenuseid, mis toetavad säästvat arengut, edendavad vastutustundlikke finantsvõimalusi ja aitavad kaasa klientide elukvaliteedi paranemisele.

Panga peamised eesseisvad väljakutsed on sisenemine igapäevapangandusse ja digitaalse finantsteenuse pakkumine säilitades klientide kõrge rahulolu teenindusega ja pühendunud ning professionaalse meeskonna. Oma töötajaskonna kategoorias on peamisteks fookusteks tööhõivekindlus, koolitus ja oskuste arendamine, samuti tööaeg, tervishoid ja ohutus. Ärilise käitumise osas on peamiseks väljakutseks infoturve ja küberturvalisus, regulatsioonide järgimine ja vastavusrisk ning rahapesu tõkestamise tegevused.

Kontserni põhitegevusala on pangandus. Finantsasutusena on meie ärimudeli kõige olulisem osa laenuportfell, sest rahastame ja mõjutame majandust, keskkonda ja ühiskonda laiemalt oma klientide kaudu. Seega on laenuportfell meie peamine väärtusahela järgnev etapp. Hoiustajatelt, investoritelt ja omanikelt kaasatud kapitali abil loome finantstooted ja -teenuseid era- ja ärikliendile. Suurima osa laenuportfelliga moodustab kinnisvaraala tegevus, millele järgnevad põllumajanduse, ehituse ning majutus ja toitlustuse sektorid. Üle poole väljastatud laenude eesmärgiks nimetatud sektorites on varade finantseerimine, näiteks sõidukite, seadmete ja hoonete omandamine. Lisaks on meie enda tegevusel oluline mõju, näiteks töödajana. Panga töötajate rahulolu töökeskkonna, juhtimise kvaliteedi, töötasu ja muude hüvedega määrab nende lojaalsuse ja motivatsiooni pangale väärtust luua. Pakutava teenuse kvaliteet ja tingimused kujundavad klientide rahulolu teenusega, ärimahtude kasvu ja lõppkokkuvõttes jätkusuutlikkuse. Kui huvigrupid on rahul, siis on pank jätkusuutlik ja arenev. Kontserni väärtusahela eelnevad etapid hõlmavad teenuspakkujaid. Finantsteenuse pakkumiseks vajame erinevate tarnijate teenuseid, näiteks klientide tuvastamine, serverite haldus, aga ka turundus, mille abil kasvatab pank finantsteenuste ärimahte, mõjutab avalikku ning klientide arvamust ning ühiskonnas toimuvat. Juhindume oma tegevuses finantssektori regulatiivsetest nõuetest, mistõttu on ka regulaatorid, näiteks Finantsinspeksioon oluline osa meie väärtusahelast.

Laenuportfelli peamine finantseerimise allikas on hoiuseportfell. Terve aasta jooksul näitasid hoiusekliendid üles suurt huvi Kontserni hoiusetoodete vastu kõikidel turgudel, kus Bigbank hoiuseid pakub. Peamisteks põhjusteks olid üldine intressitasemete tõus ja asjaolu, et Bigbank pakub kõikidel turgudel tipulähedasi hoiuse intressmäärasid. Bigbank pakub jätkuvalt kahte hoiusetoodet: tähtajalist hoiust ja säästuhoiust.

[SBM-2] Sidusrühmade huvid ja seisukohad

Bigbanki strateegias käsitletud peamisteks huvigruppideks on läbivalt kliendid ja töötajad. Kahese olulisuse hindamise protsessi käigus kaardistati sidusrühmad laiemalt kogu väärtusahela piires võttes arvesse kontserni tegevust, ärisuhteid ja erinevaid tegevuspiirkondasid. Tuvastatud sidusrühmad kategoriseeriti (1) mõjutatud sidusrühmaks ja (2) kestlikkusaruande kasutajateks või mõlemaks.

Sidusrühmade kaasamise eesmärgiks oli teha kindlaks nende peamised huvid ja ootused ning tuvastada ja hinnata seekaudu Bigbank kontserni tegelikke ja võimalikke mõjusid inimestele ja keskkonnale ning tuvastada finantsriskid ja võimalused. Sidusrühmade sisend saadi otsestest ja kaudsetest kaasamise tegevustest, näiteks klientide ja töötajate regulaarsed küsitlused ning igapäevane suhtlus, brändi-uuringud, investorsuhted, hankemenetlused jm. Samuti tehti kahese olulisuse protsessi läbiviimise käigus täiendavaid kaasamisi, näiteks saadeti klientidele ja oma töötajatele kestlikkusteemadele suunatud küsimustikke ning panga aktsionäridega viidi läbi täiendavad intervjuud. Sidusrühmade ülevaade on esitatud Tabelis 1.

Tabel 1. Sidusrühmade ülevaade

Peamised sidusrühmad	Mõjutatud sidusrühm, kehtlikkusaruande kasutajad või mõlemad	Kaasamise viisid	Sidusrühmale olulised teemad ja ootused	Kaasamise tulemustega arvestamine mõjude, riskide ja võimaluste hindamise protsessis
Aktionärid (omanikud)	mõlemad	Igakuised kohtumised, jooksev suhtlus, ESG intervjuud	Kasumlikkus (sh taastuvenergia laenumahtude suurendamine), panga toimepidevus ja jätkusuutlikkus, vastavus valdkonna regulatsioonidele, vastutus töötajate ees	IRO-de tuvastamine ja hindamine
Investorid	mõjutatud	Jooksev suhtlus, avalikud aruanded	Panga toimepidevus	IRO-de tuvastamine ja hindamine
Töötajad	mõjutatud	Regulaarsed küsimustikud (sh ESG teemad) ja vestlused, töötoad	Piisav palk, töö- ja eraelu tasakaal ja heaolu, koolitus ja oskuste arendamine, kindel töökoht, infoturve, ringmajanduse algatused, eeskirjade järgimine ja eetiline ettevõttekultuur	IRO-de tuvastamine ja hindamine
Juhatus ja teised juhid	mõjutatud	Juhatuse koosolekud, juhtide koosolekud, ESG töögrupi kohtumised	Kehtlikkusaruandlus ja sektori regulatsioonide täitmine, sh CSRD	IRO-de tuvastamine, hindamine ja tulemuste valideerimine/kinnitamine
Kliendid	mõjutatud	Regulaarsed kliendikogemuse küsimustikud (sh ESG teemad), jooksvad kohtumised, kaebused ja tagasiside aruandlus, brändiüuringud	Juurdepääs toodetele ja teenustele, teenuse kvaliteet, usaldusväärsus, panus ühiskonda, saaste vähendamine	IRO-de tuvastamine ja hindamine
Tarnijad	mõjutatud	Tarnijasuhted ja hankepoliitika	Maksetavad	IRO-de tuvastamine ja hindamine

Peamised sidusrühmad	Mõjutatud sidusrühm, kehtlikkusaruande kasutajad või mõlemad	Kaasamise viisid	Sidusrühmale olulised teemad ja ootused	Kaasamise tulemustega arvestamine mõjude, riskide ja võimaluste hindamise protsessis
Regulaatorid ja erialaliidud	kasutajad	Ametlik suhtlus Finantsinspeksiooniga, aktiivne liikmelisus Eesti Pangaliidus, FinanceEstonias, Eesti Kaubandus- Tööstuskojas, Eesti Liisingühingute Liidus ja Eesti Maksumaksjate Liidus	Sektori regulatsioonide järgimine ja hea turupraktika rakendamine	IRO-de tuvastamine
Ühiskond (sh kohalikud kogukonnad, meedia, MTÜd jt)	mõlemad	Sponsorlus, avalikud üritused, ajakirjandus ja meediasuhted, SA Rohetiiger liikmelisus	Eetilised äritavad, finantskirjaoskuse tõstmine, panus jätkusuutlikkusse majandusse	IRO-de tuvastamine
Reitinguagentuurid (nt Moody's)	kasutajad	Avalikud aruanded, ametlik suhtlus	Krediidireitingute andmine	IRO-de tuvastamine
Loodus (vaikiv sidusrühm)	mõjutatud	Teaduskirjandus, avalikud uuringud	Mõju keskkonnale	IRO-de tuvastamine
Teised samadel turgudel tegutsevad pangad	kasutajad	Avalikud aruanded, liikmelisus pangandusliitudes	Jätkusuutlik pangandus, regulatsioonid	IRO-de tuvastamine

Erinevate sidusrühmade ootused jõuavad Bigbank kontserni juhatuse ja nõukoguni läbi tagasiside küsitluste ja uuringute ning perioodiliste raportite.

Bigbank kontsern võtab arvesse oma sidusrühmade huve ja seisukohti, kuid aastal 2024 olid sidusrühmade huvid ja seisukohad kooskõlas Bigbanki strateegia ja ärimudeliga, mistõttu konkreetset sellest tulenevalt strateegiat ja/või ärimudelit ei muudetud ega edasisi samme kavandatud.

[SBM-3] Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga

Tabelis 2 on näidatud Bigbank kontserni olulisuse hindamisest tulenevate oluliste mõjude, riskide ja võimaluste (IRO-de) ülevaade. Kokku tuvastati 29 olulist IRO-t teemades kliimamuutused (E1), oma töötajaskond (S1), mõjutatud kogukonnad (S3), tarbijad ja lõppkasutajad (S4) ning äriline käitumine (G1). Ärilise käitumise teema all tuvastati täiendavalt neli üksusepõhist mõju ja riski.

Olulised mõjud, riskid ja võimalused on eelkõige seotud panga enda tegevusega, kuid mõned neist on seotud ka väärtusahelaga. Näiteks kliimamuutuste teemade IRO-d on seotud nii panga igapäevategevuste ja info avalikustamisega (nt rohepesu süüdistuste risk), kuid tulenevad ka laenuportfellist ja selle kaudu rahastatud tegevustest, mis mõjutavad väärtusahela eelnevaid ja järgnevaid etappe. Bigbank on otseselt seotud mõjudega, mis puudutavad tema enda tööjõudu, kogukonda (läbi sponsorluse), kliente ja juhtimist.

Bigbank kontserni olulised riskid ja võimalused omavad teatud määral finantsmõju kontserni finantsseisundile, finantstulemustele ja rahavoogudele, samas ei ole ette näha, et oleks selliseid või sellises ulatuses olulisi riske ja võimalusi, mille puhul on märkimisväärne risk, et järgmisel aruandeaastal korrigeeritakse oluliselt seotud finantsaruannetes kajastatud varade ja kohustiste bilansilist jääkmaksumust. Kahese olulisuse hindamisel tuvastatud IRO-d on kõik seotud ka kontserni strateegia ja ärimudeliga ning mõjutavad nii lühi- kui ka pikaajalisi äriotsuseid. Kliimamuutustega seotud riskid ja võimalused (E1) tulenevad peamiselt laenuportfellist, kuna Bigbank finantseerib ettevõtteid ja eraisikuid, kelle tegevusel võib olla keskkonnamõju. Panga strateegiaga on see seotud läbi jätkusuutlike laenude osakaalu ja keskkonnariski kandvate laenude finantseerimise. Töötajaskonnaga seotud mõjud (S1) on kriitilised, kuna pangandussektoris on kvalifitseeritud tööjõud ärimudeli keskne osa. Seetõttu keskendub Bigbank töötajate heaolu ja arengu toetamisele, mitmekesisuse ja kaasamise edendamisele ning konkureeriva ja motiveeriva töökeskkonna loomisele. Ärilise käitumisega seotud riskid ja võimalused (G1) on strateegiliselt olulised, kuna panganduse maine ja usaldusväärsus sõltuvad läbipaistvusest ja vastutustundlikkusest, rohepesu süüdistuste risk mõjutab otseselt panga mainet ja klientide usaldust. Seetõttu on strateegiliselt oluline ESG-andmete täpne ja läbipaistev avalikustamine.

Siiski, 2024. aastal ei ole Bigbank kontsern teinud eraldi analüüsi strateegia ja ärimudeli säilenõtkuse kohta seoses kontserni suutlikkusega käsitleda olulisi mõjusid ja riske ning kasutada ära oma olulisi võimalusi. Tulevikus on kavas läbi viia ka ärimudeli säilenõtkuse hindamine, et tagada Bigbanki kohanemisvõime ja konkurentsivõime muutuvast majanduskeskkonnas. Kontsern kaalub võimalusi kuidas veelgi enam jätkusuutlikkust integreerida oma strateegiasse ja tegevustesse. Täpsemad tegevused ja plaanid sõltuvalt järgmistel aruandeaastatel läbiviidavate hindamiste tulemustest.

Tabel 2: Bigbank kontserni olulised mõjud, riskid ja võimalused

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
E1 Kliimamuutused				
Negatiivne võimalik mõju	Kliimamuutuste leevendamine	Rahastatud heitkogused: Süsinikuintensiivsete tegevuste ja projektide rahastamine võib süvendada kliimamuutuseid (KHG heitmete suurenemine).	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Väärtusahela järgnevad etapid (laenuportfell)
Negatiivne tegelik mõju	Kliimamuutuste leevendamine	Kontserni enda tegevuse (mõjuala 1, 2 ja 3 (v.a rahastatud heitkogused)) kasvuhoonegaaside heide: Kontserni enda (kontori) tegevuste käigus tekivad otsesed (nt panga sõidukites fossiilkütuste kasutus) ja kaudsed (nt sisseostetud elektri- ja soojusenergia tootmine) KHG heitkogused, mis panustavad kliimamuutuse süvenemisse.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Risk	Kliimamuutustega kohanemine	Rohepesu süüdistuste risk: Euroopa pangad seisavad silmitsi kasvava rohepesu riskiga ehk eksitavate keskkonnasõbralike väidetega, mis võib mõjutada negatiivselt panga finantsseisundit ja -tulemusi.	pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne võimalik mõju	Energia	Taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamine: Rahastades kliimamuutustega kohanemise ja leevendamise projekte, nagu taastuenergiatootmine ja energiatõhususe parandamine, aitab pank kiirendada üleminekut madala süsinikuheitega majandusele, mis avaldab positiivset mõju keskkonnale, vähendades KHG heitkoguseid. Bigbank toetab oma finantstoodetega rohevaradesse ja taastuenergiaga seotud projektidesse investeerimist.	pikk perspektiiv	Väärtusahela järgnevad etapid (laenuportfell)
Võimalus	Energia	Ärimahtude võimalik kasv taastuenergia ja energiatõhususe projektide turunõudluse suurenedes: Investeeringud energiatõhususse ja uutesse tootmisvõimsustesse võimaldavad tarbijatel ja ettevõtetel vähendada energiatarbimist, mis toob pikemas perspektiivis kaasa kulude kokkuhoiu. Panga jaoks on see positiivne täiendavate finantseerimisvõimaluste ja tulude kasvu tõttu.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
S1 Oma töötajaskond				
Positiivne tegelik mõju	Tööhõivekindlus	Tööhõivekindlus tagab töötajatele stabiilsuse, mis võib tõsta nende moraali ja tööle pühendumust: töötajad on tõenäolisemalt motiveeritud, produktiivsed ja rohkem oma tööga seotud (<i>engagement</i>).	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Võimalus	Tööhõivekindlus	Tööhõivekindluse tagamine vähendab tööjõu volavust: Stabiilne töökoht tõstab töötajate motivatsiooni, töötajad jäävad ettevõttesse tõenäolisemalt pikemaks ajaks, mis vähendab otseseid ja kaudseid tööjõukuluseid (värbamine, koolitused, produktiivsuse vähenemine)	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Tööaeg	Paindlik ja seadusega kooskõlas reguleeritud tööaeg võib parandada töötajate heaolu ja tööga rahulolu, suurendades produktiivsust ning vähendades läbipõlemist.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Risk	Sotsiaaldialoog	Töötajate soovide ja vajadustega ebapiisav arvestamine ning piiratud tööandja-töötaja vaheline suhtlus võib vähendada töötajate rahulolu ja produktiivsust ning suurendada tööjõu volavust, mis toob pangale täiendavaid kulusid.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Töö ja eraelu tasakaal	Töötajate töö- ja eraelu tasakaalu toetamine ning pere ja karjääri kokkusobivuse edendamine tõstab töötajate heaolu: Bigbank pakub töötajate töö ja eraelu tasakaalustamiseks vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Tervishoid ja ohutus	Töötajate tervishoiu edendamine (nt tervisekontroll, vaktsineerimised) ja ohutu töökeskkonna tagamine kaitseb töötajaid ja suurendab tööga rahulolu: Bigbank pöörab tähelepanu töötajate füüsilise ja vaimse tervise teadlikkuse tõstmisele ja parendamisele. Näiteks võimaldatakse psühholoogilist tuge, vaktsineerimist jm.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
Positiivne võimalik mõju	Sooline võrdõiguslikkus ja võrdne palk võrdväärse töö eest	Võrdne-palk-võrdväärse-töö-eest põhimõtte järgimine sõltumata töötaja soost ja vanusest tagab töötajate õiglase kohtlemise, võib tõsta töörahulolu ja tagada positiivse töökeskkonna: Bigbankil on tasustamispoliitika, mis loob raamistikku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks kontsernis.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Võimalus	Koolitus ja oskuste arendamine	Töötajate regulaarne koolitus ja oskuste arendamine võivad oluliselt parandada pangaprotsesside toimepidevust, korrektsust ja kliendinõustamise kvaliteeti, mis tõstab panga mainet, suurendab klientide rahulolu, vähendab õigusriske ja aitab vältida seeläbi võimalikke kulusid, tagab teenuse osutamise kõrge kvaliteedi ja võib suurendada seeläbi tulusid.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Eraelu puutumatus	Töötajate andmete kaitsmine suurendab töökoha turvalisust, kaitstes töötajate tundlikku teavet rikkumiste ja küberrünnakute eest: Bigbankis on töötajate andmete kasutamine ja jälgimine reglementeeritud.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
S3 Mõjutatud kogukonnad				
Positiivne tegelik mõju	Kogukondade majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused	Kohaliku kogukonna toetamine: Bigbank toetab mitmesuguseid heategevus- ja sponsorlusprojekte, keskendudes peamiselt spordile (võrkpalli toetamine), noortele (nt Leedus MTÜ Aita tänavalapsi toetamine) ja paljulapselistele peredele (Eesti Lasterikaste Perede Liit), mis loob positiivse mõju kogukonnale, aidates edendada tervislikke eluviise, soodustada sotsiaalset sidusust ja parendada kohalike inimeste elukvaliteeti.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
S4 Tarbijad ja lõppkasutajad				
Negatiivne võimalik mõju	Eraelu puutumatus	Privaatsuse ja andmekaitse tagamise ebapiisavus: Kui pank ei suuda tagada klientide isiku- ja finantsandmete turvalisust, võib see viia andmete lekkimiseni koos võimalike finantskahjudega kliendile ja klientide privaatsuse rikkumiseni.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Risk	Eraelu puutumatus	Andmekaitse nõuete rikkumine: Andmekaitse nõuete rikkumine võib tuua rahalisi trahve ning klientide usalduse languse. Andmekaitse regulatsioonist (GDPR) tulenevad nõuded võivad suurendada andmekaitse haldamiskulusid ning töötajate koolituskulusid.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Teabega seotud mõjud tarbijatele ja/või lõppkasutajatele	Vastutustundlik klienditeenindus ja selge infovahetus loob kvaliteetsed kliendisuhed ja avaldab positiivset mõju klientide finantskäitumisele: Bigbank suhtleb klientidega proaktiivselt – klienti teavitatakse enne tootelepingu sõlmimist sellega kaasnevatest kohustustest ja võimalikest riskidest. Kontrollitakse kliendisuhtluse kvaliteeti, uuritakse ja analüüsitakse süstemaatiliselt kliendikogemust. Täidetakse klientidele antud lubadusi ja jagatakse tõhusalt informatsiooni, sh jagatakse piisavalt informatsiooni laenuoodetest ja ennetatakse koos kliendiga tema võimalikku makseraskustesse sattumist.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne võimalik mõju	Juurdepääs toodetele ja teenustele	Laenutavade võimalikud positiivsed mõjud klientidele: Vastutustundlikud krediiditeenused võimaldavad madalama sissetulekuga inimestel ja väikeettevõtetel saada rahastust, vähendades finantsilist ebavõrdsust ja toetades nende majanduslikku arengut. See suurendab ligipääsu ressurssidele ja loob sotsiaalset stabiilsust. Bigbank loob väikeettevõtjatele parema juurdepääsu finantsvahenditele.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
Positiivne võimalik mõju	Juurdepääs toodetele ja teenustele	Panga digikanalite laiendamine ja täiustamine lihtsustab ligipääsu panga toodetele ja teenustele: Digikanalite arendamine pakub klientidele paremaid võimalusi ja ligipääsu pangateenustele (nt tõmbekeskustest kaugel elavatele või liikumispuudega inimestele), kuid omab positiivset mõju ka oma töötajatele, kes saavad töötada tõhusamalt ja pakkuda paremat teenust.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Võimalus	Juurdepääs toodetele ja teenustele	Kliendikesksete digilahenduste arendamine: Panga digikanalite laiendamine ja täiustamine loob finantsvõimaluse suurendada klientide rahulolu ja lojaalsust, mis omakorda tõstab teenuste kasutamise sagedust ja võib suurendada tulusid. Kliendikesksete digilahenduste pakkumine aitab suurendada kliendibaasi ja vähendada tegevuskulusid, tagades pikas perspektiivis suurema kasumlikkuse ja konkurentsieelise.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Võimalus	Juurdepääs toodetele ja teenustele	Vastutustundlikud laenutavad vähendavad krediidiriski ja loovad uusi finantsvõimalusi: Bigbank järgib oma äritegevuses kõiki laenamisega seotud reegleid, juriidilisi nõudeid ja häid tavaid, sh vastutustundliku laenamise põhimõtteid. Pank tagab, et väljaantav krediit vastab kliendi vajadustele. Vastutustundlike laenutavade järgimine aitab minimeerida tooteportfelli riski, tõstab klientide usaldust ning võib soodustada turuosa suurenemist ja tulude kasvu.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Võimalus	Juurdepääs toodetele ja teenustele	Alateenindatud turusegmenidile krediitoodete pakkumine: Pangal tekib võimalus kasvatada tulu ja turuosa, pakkudes vastutustundliku laenamise põhimõttel tooteid seni alateenindatud klientidele.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Risk	Vastutustundlikud turundustavad	Vastutustundetute laenutavade rakendamine suurendab panga krediidiriski, sest suureneb tagasimaksete hilinemise või mittemaksmise risk. Lisaks võib see põhjustada mainekahju, sest kliendid võivad tajuvad panka ebausaldusväärseks, mis omakorda vähendab klientide usaldust ja kahjustab panga turupositsiooni.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
G1 Äriline käitumine				
Risk	Korruptsiooni ja altkäemaksu andmise juhtumid	Oma töötaja, nõukogu liige, aktsionär vm huvirühm (v.a klient) võib sattuda korruptsiooni- ja/või altkäemaksuga seotud juhtumisse, mis võib negatiivselt mõjutada panga finantspositsiooni.	lühike, keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Negatiivne võimalik mõju	Üksuse-põhine teave: küberturvalisus	Infoturbe ja küberturvalisuse intsidendid: Küberintsidendid võivad põhjustada klientidele tõsiseid tagajärgi, nagu isikuandmete lekkimine, finantskahju või identiteedivargus. Küberriskid ei mõjuta negatiivselt mitte ainult ühiskonda, vaid võivad häirida laiemalt ka finantsvõrgustikke.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Risk	Üksuse-põhine teave: küberturvalisus	Infoturbe ja küberturvalisus: Küberintsidendid võivad tuua pangale kaasa rahalisi trahve, kõrgemaid tegevuskulusid ning ulatuslikku mainekahju. Vähenenud usaldus ja potentsiaalne klientide kaotus võivad mõjutada panga tulusid, samas kui suurenenud kulud tehnoloogia uuendamisse ja töötajate koolitusse võivad tekitada pikaajalist finantskoormust ning suurendada üldisi finantsriske.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus
Positiivne tegelik mõju	Üksuse-põhine teave: riskijuhtimine	Rahapesu tõkestamise tegevused vähendavad finantssektori süsteemseid riske ja toetavad finantssektori stabiilsust: Bigbanki prioriteediks kliendi teenindamisel on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning kõikide asjakohaste nõuete rakendamine, eesmärgiga vähendada Bigbanki tegevusriikide finantssektori kuritegelikul eesmärgil ärakasutamise tõenäosust ja süsteemseid riske ning suurendada finantssektori stabiilsust, usaldusväärsust ja läbipaistvust.	keskmine ja pikk perspektiiv	Oma tegevus

IRO tüüp	Alateema või alateema alateema	IRO kirjeldus	IRO avaldumise ajaperspektiiv	IRO asukoht väärtusahelas
Risk	Üksusepõhine teave: vastavusrisk	Regulatsioonide järgimine ja vastavusrisk (<i>compliance</i>): Keeruline ja pidevalt muutuv regulatiivne keskkond on risk kõigile Euroopa pankadele, sest regulaatorid karmistavad olemasolevaid nõudeid kui ka lisavad uusi, nt võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse (<i>Digital Operational Resilience Act</i>) kui ka kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse riskide haldamise nõudeid, mis võivad suurendada kontserni tegevuskulusid ja/või viia kulukate kohtuvaidlusteni.	pikk perspektiiv	Oma tegevus/ regulaatorid

Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine

[IRO-1] Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus

Bigbank viis 2024. aastal läbi esmakordselt kahese olulisuse hindamise vastavalt ESRS 1 standardi ning EFRAG IG 1: Materiality Assessment Implementation Guidance juhise soovitudele, mille käigus analüüsiti kontserni äritegevuse mõju keskkonnale ja inimestele ning ettevõtte finantsriske ja võimalusi. DMA protsess koosnes neljast sammust:

1. Konteksti mõistmine. Bigbank analüüsis oma peamisi äritegevusi kõikides asukohades (Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi, Bulgaaria filiaalid ning piiriülene tegevus Saksamaal, Hollandis ja Austrias). Seejuures kaardistati oma tegevus ja ärisuhted nii väärtusahela eelnevates kui järgnevates etappides. Samuti analüüsiti panga strateegiat, poliitikaid, finantsaruandeid ja stressitestide tulemusi (sh kliimaga seotud riskide realiseerumist) ning Euroopa pangandussektori regulatiivset maastikku ja asjakohaseid erialaseid artikleid. Konteksti mõistmiseks teostati pangandussektori kestlikkusteemade ja võtmenäitajate analüüs toetudes muuhulgas rahvusvahelistele SASB (Sustainability Accounting Standards Board) standarditele, samal turul tegutsevate kommertspankade kestlikkusaruannetele ja pangandussektori kestlikkusuuringutele. Eraldi kaardistati laenuportfelliga seotud potentsiaalsed mõjud, riskid ja võimalused (IRO-d), mis avalduvad väärtusahela järgnevates etappides ning tulenevad portfelli struktuurist, finantseeritud varadest ja tegevustest. Analüüsi raames saadi ka ülevaade olulistest sidusrühmadest, kes saavad kontserni mõjutada või keda Bigbank mõjutab (vt peatükk [SBM-2] Sidusrühmade huvid ja seisukohad). Seejuures tuvastati peamised mõjutatud sidusrühmad ning viidi läbi sidusrühmade otsene ja kaudne kaasamine, mis andis sisendi tegelike ja võimalike IRO-de kindlaksmääramisel ja hindamisel.

2. Tegelike ja võimalike IRO-de tuvastamine seoses kestlikkusaspektidega. Selles etapis selgitati välja Bigbank kontserni tegelikud ja võimalikud olulised mõjud, riskid ja võimalused tuginedes eelneva etapi tulemustele, võttes arvesse oma äritegevuse sõltuvust loodus-, inim- ja sotsiaalsete ressursside kättesaadavusest ning lähtudes ESRS 1 AR 16 juures esitatud tabeli kestlikkusaspektidest. Iga tuvastatud mõju juures analüüsiti, kas see võib omakorda tekitada olulisi finantsriske või -võimalusi.

3. Kestlikkusaspektidega seotud oluliste IRO-de kindlaksmääramine ja hindamine. Tegelike ja võimalike IRO-de tuvastamise järel viidi läbi nende hindamise protsess, mille käigus hinnati mõjudest tulenev olulisus ja finantsolulisus lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis, võttes seejuures arvesse sidusrühmade sisendit. Bigbank rakendas olulisuse hindamisel ülalt-alla (*top-down*) lähenemisviisi. IRO-de hindamise viis läbi DMA käigus moodustatud jätkusuutlikkuse töörühm, kuhu kuulusid muuhulgas juhatuse liige, riskiraporteerimise ja finantsriskide kontrolli juht, pearaamatupidaja, vastavuskontrolli spetsialist, töötajakogemuse juht ja ärikontroller. Tegelike negatiivsete mõjude puhul hinnati mõju taset, ulatust ja pöördumatust, mis moodustasid mõju tõsiduse. Võimalike negatiivsete mõjude puhul hinnati ka nende esinemise tõenäosust. Positiivsete mõjude puhul hinnati

tegelike mõjude taset ja ulatust ning võimalike mõjude taset, ulatust ja tõenäosust. Finantsolulisuse ehk riskide ja võimaluste hindamisel rakendati nende esinemise tõenäosust ja võimalikku finantsmõju suurust. IRO-de olulisuse hindamiseks kehtestati asjakohased kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed skaalad ja künnised. Mõju ja finantsolulisuse hindamisel kasutati 5-palli skaalat, mille valikul lähtuti EFRAG IG 1 juhendist, teadaolevatest IRO-de hindamise turupraktikatest ja hindamise tööühma parimatest ekspertteadmistest.

4. Aruandlus. Kahese olulisuse hindamise valideeris ja kontrollis jätkusuutlikkuse tööühm. IRO-de hindamine toimus kolmeastmelise sisekontrollisüsteemi kaudu. Esmase hindamise viis läbi jätkusuutlikkuse tööühm, kes viis läbi mõjude ja finantsolulisuse hindamise, tuginedes standardiseeritud künnistele ja kvaliteedikontrollile, ja tagas meetodika ja andmete järjepidevuse, viies läbi sisemise ülevaatus. Bigbanki juhatus hindas IRO-de strateegilist olulisust ja kinnitas tuvastatud olulised IRO-d. Juhatus otsus dokumenteeriti ning integreeriti konsolideeritud kehtlikkusaruande koostamise protsessi. Seejärel viidi läbi teabe olulisuse analüüs ning mille alusel koostati kontserni konsolideeritud kehtlikkusaruanne.

Bigbank kaasas kahese olulisuse protsessi läbiviimisel KPMG Baltics OÜ ESG konsultante.

Bigbank kontserni käsitluse kohaselt on kehtlikkusega seotud juhtimine ja hindamine integreeritud üldisesse riskijuhtimise protsessi ehk eraldi ei juhita ega hinnata ESG riske ning ei ole ka eraldi ESG riskihindamise vahendeid. Kuna eraldiseisvalt ESG riskihindamise raamistikku ei rakendata, hinnatakse kehtlikkusega seotud riske sarnaselt teiste riskidega nagu näiteks finantsrisk ja äririsk ning sama süsteemi järgi, tagades nii nende võrreldavuse ja tõhususe. Näiteks kehtlikkusega seotud riske hindab pank samade juhendite järgi, mida kasutatakse üldiselt klientidele laenude väljastamiseks. Kliimariske prioritseeritakse eraldi stressitestide läbiviimise käigus.

Oluliste mõjude, riskide ja võimalustega seotud otsustusprotsessis analüüsitakse ESG võimalusi, kaasates vajadusel erinevaid osakondi (nt riskijuhtimine või finantsplaneerimine) ning kasutades muuhulgas finantsportfelli analüüsi, et tuvastada kehtlikud investeerimisvõimalused (nt rohelaenud), makrokeskkonna ja regulatiivse keskkonna arengute jälgimist, et kohandada strateegiat ESG nõuetele vastavaks, sidusrühmade kaasamist, et mõista klientide ja investorite ootusi kehtlikkuse vallas.

[IRO-2] ESRS-ide avalikustamismõõdetud, mis on hõlmatud ettevõtja kestlikkusaruandega

IRO-2 Kestlikkusaruande koostamisel täidetud avalikustamismõõdetuete loetelu

ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdetud	Viide kestlikkusaruande osale (lk number)	
ESRS 2 Üldine avalikustatav teave	BP-1	Kestlikkusaruande koostamise üldine alus	56
	BP-2	Avalikustamine seoses konkreetsete asjaoludega	56
	GOV-1	Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll	58
	GOV-2	Ettevõtja haldus-, juht- ja järelevalveorganitele esitatud teave ja nende poolt käsitletud kestlikkusaspektid	60
	GOV-3	Kestlikkusosalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	61
	GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta	61
	GOV-5	Riskijuhtimine ja kestlikkusaruandluse sisekontroll	62
	SBM-1	Strateegia, ärimudel ja väärtusahel	64
	SBM-2	Sidusrühmade huvid ja seisukohad	66
	SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga	70
	IRO-1	Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus	78
	IRO-2	ESRS-ide avalikustamismõõdetud, mis on hõlmatud ettevõtja kestlikkusaruandega	80

ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdet	Viide kestlikkusaruande osale (lk number)	
E1 Kliimamuutus	E1. GOV-3	Kestlikkusalase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse	120
	E1-1	Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks	120
	E1. SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	120
	E1.IRO-1	Kliimaga seotud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsesside kirjeldus	121
	E1-2	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika	123
	E1-3	Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid	125
	E1-4	Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid	125
	E1-5	Energiatarbimine ja energiaallikate jaotus	-
	E1-6	1. ja 2. mõjuala koguheide ning KHG koguheide (mõjuala 3 heide jäetakse kestlikkusaruande koostamise esimesel aastal esitamata)	126
	E1-7	KHG sidumine ja KHG heite vähendamise projektid, mida rahastatakse süsinikukrediidide kaudu	-
	E1-8	Ettevõttesisene süsinikuheite hinnastamine	-
E1-9	Olulistest füüsilistest ja üleminekuriskidest ning potentsiaalsetest kliimaga seotud võimalustest tulenev oodatav finantsmõju (jäetakse kestlikkusaruande koostamise esimesel aastal esitamata.)	-	

ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdukused	Viide kestlikkusaruande osale (lk number)	
S1 Oma töötajaskond	S1.SBM-3	Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga	129
	S1-1	Oma töötajaskonnaga seotud poliitika	130
	S1-2	Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal	134
	S1-3	Protsessid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajaskonnal probleeme tõstatada	135
	S1-4	Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus	136
	S1-5	Oluliste negatiivsete mõjude juhtimise, positiivsete mõjude suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid	138
	S1-6	Ettevõtja palgatöötajate tunnused	138
	S1-7	Ettevõtja oma töötajaskonda kuuluvate mittepalgatöötajate tunnused	-
	S1-8	Hõlmatus kollektiivläbirääkimistega ja sotsiaaldialoog	-
	S1-9	Mitmekesisuse näitajad	140
	S1-10	Piisav töötasu	-
	S1-11	Sotsiaalkaitse	-
	S1-12	Puuetega isikud	-
	S1-13	Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud	140
	S1-14	Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud	141
	S1-15	Töö- ja eraelu tasakaalu mõõdikud	141
	S1-16	Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutöötasu)	142
S1-17	Juhtumid, kaebused ning inimõigustele avalduvad tõsised mõjud	-	

ESRS standard	ESRS avalikustamismõõdet	Viide kestlikkusaruande osale (lk number)
S3		
Mõjutatud kogukonnad	MDR. ESRS 2: BP-2 17 Mõjutatud kogukonnad (Järk-järgult kohaldatavate sätete kasutamine kooskõlas ESRS 1 C liitega)	145
S4		
Tarbijad ja lõppkasutajad	MDR. ESRS 2: BP-2 17 Tarbijad ja lõppkasutajad (Järk-järgult kohaldatavate sätete kasutamine kooskõlas ESRS 1 C liitega)	147
	G1.GOV-1 Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll	153
	G1-1 Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur	153
	G1-2 Suhted tarnijatega	157
G1	G1-3 Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine	158
Äriline käitumine	G1-4 Korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid	161
	G1-5 Poliitiline mõju ja lobitöö	-
	G1-6 Maksetavad	-

„-“ tähendab, et Bigbank ei esita avalikustamismõõdet, sest see ei ole asjakohane oluliste mõjude, riskide ja võimaluste seisukohast.

IRO-2 ESRS 2 ja teemapõhiste ESRS-ide andmepunktid, mis tulenevad muudest ELi õigusaktidest

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. sammas (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kehtlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS2 GOV-1	Juhtorganite sooline mitmekesisus andmepunkti 21 alapunkt d	x		x		Oluline	58
ESRS2 GOV-1	Juhtorganite sõltumatute liikmete protsent, paragrahvi 21 alapunkt e			x		Oluline	59
ESRS2 GOV-4	Avaldus hoolsuskohustuse kohta paragrahv 30	x				Oluline	61
ESRS2 SBM-1	Osalemine fossiilkütustega seotud tegevustes paragrahvi 40 alapunkti d alapunkt i	x	x	x		Ei ole oluline	-
ESRS2 SBM-1	Osalemine kemikaalide tootmisega seotud tegevustes paragrahvi 40 alapunkti d alapunkt i	x		x		Ei ole oluline	-
ESRS2 SBM-1	Osalemine vastuoluliste relvadega seotud tegevustes paragrahvi 40 alapunkti d alapunkt iii	x		x		Ei ole oluline	-
ESRS2 SBM-1	Osalemine tubaka kasvatamise ja tootmisega seotud tegevustes paragrahvi 40 alapunkti d alapunkt iv			x		Ei ole oluline	-
ESRS E1-1	Üleminekukava kliimaneutraalsuse saavutamiseks 2050.aastaks paragrahv 14				x	Oluline (hetkel ülemineku- kava puudub)	120
ESRS E1-1	Ettevõtjad, kes on välja jäetud Pariisi kokkuleppega kooskõlas olevatest võrdlusalustest paragrahvi 16 alapunkt g		x	x		Oluline (hetkel ülemineku- kava puudub)	120

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. sammas (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kehtlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS E1-4	KHG heite vähendamise eesmärgid paragrahv 34	x	x	x		Oluline (hetkel eesmärgid puuduvad)	125
ESRS E1-5	Fossiilkütustest tulenev energiatarbimine, jaotatuna allikate kaupa (ainult suure kliimamõjuga sektorid) paragrahv 38	x				Ei ole oluline	-
ESRS E1-5	energiatarbimine ja energiaallikate jaotus, paragrahv 37	x				Ei ole oluline	-
ESRS E1-5	Energiamahukus seoses tegevustega suure kliimamõjuga sektorites andmepunktid 40 kuni 43	x				Ei ole oluline	-
ESRS E1-6	Mõjualade 1, 2 ja 3 koguheide ja KHG koguheide paragrahv 44	x	x	x		Oluline	127
ESRS E1-6	KHG koguheite mahukus paragrahvid 53 kuni 55	x	x	x		Oluline	127
ESRS E1-7	KHG sidumine ja süsinikukrediidid paragrahv 56				x	Ei ole oluline	-
ESRS E1-9	Võrdlusaluse portfelli riskipositsioon kliimaga seotud füüsiliste riskide suhtes paragrahv 66			x		Ei ole oluline	-
ESRS E1-9	Rahaliste summade jaotus akuutse ja kroonilise füüsilise riski alusel, paragrahvi 66 alapunkt a		x			Ei ole oluline	-
ESRS E1-9	Olulisele füüsilisele riskile avatud oluliste varade asukoht paragrahvi 66 alapunkt c		x			Ei ole oluline	-
ESRS E1-9	Kinnisvara jaotus bilansilise väärtuse ja energiatarbimise klasside alusel paragrahv 67 alapunkt c		x			Ei ole oluline	-

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. sammas (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kestlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS E1-9	Portfelli avatus kliimaga seotud võimalustele paragrahv 69			x		Ei ole oluline	-
ESRS E2-4	Iga Euroopa saasteainete heite- ja ülekanderegistri määruse Illis as loetletud saasteaine kogus, mis on välju- tatud õhku, vette ja pinnasesse, paragrahv 28	x				Ei ole oluline	-
ESRS E3-1	Vee- ja mereressursid, paragrahv 9	x				Ei ole oluline	-
ESRS E3-1	Eripoliitika, paragrahv 13	x				Ei ole oluline	-
ESRS E3-1	Kestlikud ookeanid ja mered, paragrahv 14	x				Ei ole oluline	-
ESRS E3-4	Ringlussevõetud ja taaskasutatud vee üldkogus, paragrahvi 28 alapunkt c	x				Ei ole oluline	-
ESRS E3-4	Vee kogutarbimine (m ³) oma tegevuse puhastulu kohta paragrahv 29	x				Ei ole oluline	-
ESRS 2 - SBM 3 - E4	andmepunkti 16 paragrahvi a alapunkt i	x				Ei ole oluline	-
ESRS 2 - SBM 3 - E4	paragrahvi 16 alapunkt b	x				Ei ole oluline	-
ESRS 2 - SBM 3 - E4	paragrahvi 16 alapunkt c	x				Ei ole oluline	-
ESRS E4-2	Maaga/põllumajandusega seotud kestlik praktika või poliitika paragrahvi 24 alapunkt b	x				Ei ole oluline	-
ESRS E4-2	Ookeanide/meredega seotud kestlik praktika või poliitika paragrahvi 24 alapunkt c	x				Ei ole oluline	-
ESRS E4-2	Raadamisega seotud poliitika, paragrahvi 24 alapunkt d	x				Ei ole oluline	-

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. sammas (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kehtlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS E5-5	Ringlusse võtmata jäätmed, paragrahvi 37 alapunktd	x				Ei ole oluline	-
ESRS E5-5	Ohtlikud ja radioaktiivsed jäätmed, paragrahv 39	x				Ei ole oluline	-
ESRS 2- SBM3 - S1	Sunniviisilise töö juhtumite oht, paragrahvi 14 alapunkt f	x				Ei ole oluline	-
ESRS 2- SBM3 - S1	Lapstööjõu kasutamise juhtumite oht paragrahvi 14 alapunkt g	x				Ei ole oluline	-
ESRS S1-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused paragrahv 20	x				Oluline	130
ESRS S1-1	Hoosuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1-8; paragrahv 21			x		Oluline	132
ESRS S1-1	inimkaubanduse tõkestamise protsessid ja meetmed paragrahv 22	x				Oluline	133
ESRS S1-1	tööõnnetuste ennetamise poliitika või juhtimissüsteem, paragrahv 23	x				Oluline	133
ESRS S1-3	kaebuste käsitlemise mehhanismid, paragrahvi 32 alapunkt c	x				Oluline	135
ESRS S1-14	Surmajuhtumite arv ning tööõnnetuste arv ja määr, paragrahvi 88 alapunktid b ja c	x		x		Oluline	141
ESRS S1-14	Vigastuste, õnnetuste, surmajuhtumite või haiguste tõttu kaotatud päevade arv paragrahvi 88 alapunkte	x				Oluline	141
ESRS S1-16	Korrigeerimata sooline palgalõhe paragrahv 97 alapunkt a	x		x		Oluline	142
ESRS S1-16	Liiga suur tegevjuhi palga suhtarv paragrahvi 97 alapunkt b	x				Oluline	142

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. samm (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kestlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS S1-17	Diskrimineerimisjuhtumid, paragrahvi 103 alapunkt a	x				Ei ole oluline	-
ESRS S1-17	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine paragrahvi 104 alapunkt a	x		x		Oluline	-
ESRS 2 - SBM3 - S2	Märkimisväärne oht, et väärtusahelas kasutatakse laps- tööjõudu või sunniviisilist tööd, paragrahvi 11 alapunkt b	x				Ei ole oluline	-
ESRS S2-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused paragrahv 17	x				Ei ole oluline	-
ESRS S2-1	Väärtusahela töötajatega seotud poliitika paragrahv 18	x				Ei ole oluline	-
ESRS S2-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD suuniste mittejärgimine paragrahv 19	x		x		Ei ole oluline	-
ESRS S2-1	Hoolsuskohustuse poliitika küsimustes, mida käsitletakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põhikonventsioonides nr 1-8; paragrahv 19			x		Ei ole oluline	-
ESRS S2-4	Inimõigustega seotud küsimused ja intsidendid, mis on seotud väärtusahela eelnevate ja järgnevate etappidega paragrahv 36	x				Ei ole oluline	-
ESRS S3-1	Inimõigustealased poliitilised kohustused, paragrahv 16	x				Ei ole oluline	-
ESRS S3-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete, ILO põhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine paragrahv 17	x				Ei ole oluline	-
ESRS S3-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, paragrahv 36	x				Ei ole oluline	-

Avalikustamisnõue ja sellega seotud andmepunkt		SFDR määrus	3. sammas (Pillar 3)	Võrdlus- aluste määrus	Euroopa Kliima- määrus	Oluline/ ei ole oluline	Viide kehtlikkus- aruande osale (lk number)
ESRS S4-1	Tarbijate ja lõppkasutajatega seotud poliitika, paragrahv 16	x				Oluline (rakenda- takse üle- nekusätet)	147
ESRS S4-1	ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ja OECD suuniste mittejärgimine paragrahv 17	x		x		Oluline	147
ESRS S4-4	Inimõiguste küsimused ja juhtumid, paragrahv 35	x				Ei ole oluline	-
ESRS G1-1	ÜRO korruptsioonivastane konventsioon, paragrahvi 10 alapunkt b	x				Oluline	156
ESRS G1-1	Rikkumisest teatajate kaitse paragrahvi 10 alapunkt d	x				Oluline	157
ESRS G1-4	Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastaste seaduste rikku- mise eest määratavad trahvid, paragrahvi 24 alapunkt a	x		x		Oluline	161
ESRS G1-4	Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastase võitluse standardid paragrahvi 24 alapunkt b	x				Oluline	161

Kahese olulisuse hindamise tulemusena annab Bigbank lisaks üldistele avalikustamismisnõuetele (ESRS 2) ülevaate ka kliimamuutuste (ESRS E1), oma töötajaskonna (ESRS S1) ja ärilise käitumise (ESRS G1) valdkonnas. Samuti hindas Bigbank, et üksusepõhiselt on olulised rahapesu tõkestamine, infoturve ja küberturvalisus ning regulatsioonide järgimine, mis kõik on lisatud juhtimisalase teabe alla. Väljatoodud jätkusuutlikkuse teemad on Bigbanki jaoks olulised, kuna igaüks neist on seotud ühe või mitme mõju, riski või võimalusega. Kahese olulisuse hindamisel keskendus Bigbank mõjude raskusastmele, riskile ja võimalustele, mis on arvatud enne panga enda leevendavaid tegevusi ja meetmeid.

Bigbank järgis olulise teabe avalikustamisel tuvastatud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kohta, sh olulisuse künniste kindlaksmääramisel ESRS 1 peatükis 3.2 „Olulised aspektid ja teabe olulisus“ esitatud kriteeriume ning EFRAG juhust „EFRAG IG 1. Materiality assessment (May 2024)“. Bigbank hindas iga tuvastatud IRO puhul, millised on kohustuslikud avalikustamismisnõuded ja -punktid lähtuvalt ESRS standardi nõuetest, sh võttes aluseks EFRAG juhise „EFRGA IG 3. List of ESRS datapoints (May 2024)“. Samuti võeti teabe avalikustamisel arvesse asjaolu, kas selline teave on oluline kestlikkusaruande lugejale ning võib mõjutada aruande esmaste kasutajate otsustusvajadusi või nende kasutajate vajadusi, kelle peamine huvi on saada teavet ettevõtja mõjude kohta.

Keskkonnateave

Euroopa Liidu taksonoomiaaruandlus

Bigbank kuulub Euroopa Liidu taksonoomiamääruse kohaldamisalasse.

Euroopa Liidu taksonoomiamäärus (EL-i määrus nr 2020/852) on klassifikatsioonisüsteem, mis määratleb kriteeriumid, mille alusel saab öelda, millal majandustegevus on keskkonnasäästlik. Vastavalt taksonoomiamääruse artiklile 8 peab iga ettevõtte, kellel on direktiivi 2013/34/EL kohaselt kohustus avaldada muud kui finantsteavet, esitama oma muud kui finantsteavet kajastavas aruandes või muud kui finantsteavet kajastavas konsolideeritud aruandes teabe selle kohta, kuidas ja millises ulatuses on ettevõtja tegevus seotud majandustegevusega, mis on taksonoomia määruse alusel artiklite 3 ja 9 alusel liigitatud keskkonnasäästlikuks.

Euroopa Liidu määrus nr 2021/2178 täpsustab selliste ettevõtjate keskkonnasäästliku majandustegevuse kohta avalikustatava teabe sisu ja esitusviisi, sealhulgas täpsustades kõnealuse avalikustamiskohustuse täitmise meetodikat.

Euroopa Liidu taksonoomiamääruse sisu ja eesmärk

EL-i taksonoomia on oluline osa EL-i jätkusuutliku majanduskasvu rahastamise tegevuskavast. See on raamistik, mis muudab keskkonnasõbralike investeeringute tuvastamise lihtsamaks. Taksonoomiaga kooskõlas olevad varad eeldavad, et:

- aluseks olevad majandustegevused annavad olulise panuse vähemalt ühte EL-i kuuest keskkonnaeesmärgist;
- ei kahjusta oluliselt ühtegi muud keskkonnaeesmärki;
- täidavad sotsiaalse miinimumi kaitsemeetmed.

EL-i taksonoomia eesmärgiks on luua ühtne arusaam, millised majandustegevused on EL-is keskkonnasäästlikud ning tekitada läbi avalikustamiskohustuste suurem läbipaistvus finantssektori ja suurettevõtjate poolt keskkonnaeesmärkidesse panustamise osas. EL-i taksonoomia kohustab finantssektori ettevõtteid hindama ja avalikustama teavet selle kohta, millises ulatuses nende finantstooted ja tegevus taksonoomia keskkonnaeesmärkidesse panustavad. Sama kehtib suurettevõtjate osas, kellele EL-i taksonoomia kohaldub.

Väljakutsed ja strateegia

Aruandlusnõuded EL taksonoomias on ulatuslikud ja arenevad pidevalt. Kuna EL-i määrus on alles rakendamise alguses, siis tõlgendusi alles tehakse ja väljatöötamisel on parim turupraktika. Selle tulemusena on ka Bigbankil uurimis- ja juurutamistööd jätkuvalt ning 2024. a majandusaasta aruande jaoks andmete kogumisel tekkinud väljakutseid. Hetkel ei ole Bigbankil andmeid kõigi taotletud andmepunktide kohta. Näiteks on olnud raskusi ettevõtete laenudest saadud tulu kasutamise demonstreerimisega. Lisaks on Bigbankis alles välja töötamisel sisemine süsteem, mis aitaks on kodumajapidamistele suunatud kodu-, renoveerimislaenude

ja mootorsõidukilaenu osas hinnata EL taksonoomiamääruse tehnilistele kriteeriumitele vastavust. Kuna regulatsiooni rakendatakse järk-järgult ning kuna ka finantsettevõtted hakkavad oma vastavusse viimisest aru andma, siis andmete kättesaadavus ja kvaliteet peaksid aja jooksul paranema.

Bigbank järgib oma tegevuses jätkusuutlikkuse poliitikat, et arendada vastutustundlikku pangandust ja tagada pikaajaline positiivne mõju ühiskonnale, keskkonnale ning majandusele. Kontserni jätkusuutlikkuse poliitika on kinnitatud panga nõukogu poolt ning vastavalt poliitikale panga juhatus juhib ja jälgib panga igapäevast tegevust poliitika koosõlla viimisel. Juhatus on määranud ühe juhatuse liikme, kes vastutab jätkusuutliku pangandustegevuse eest. Jätkusuutliku panganduse eest vastutav juhatuse liige annab aru juhatusele ning vastutab jätkusuutliku pangandusega seotud igapäevaste tegevuste juhtimise ning Bigbanki töötajatest koosneva jätkusuutlikkuse töörühma juhtimise eest. Jätkusuutlikkuse töörühma kuulub vähemalt 5 alalist liiget. Eesmärk on pakkuda finantsteenuseid, mis toetavad jätkusuutlikku arengut, edendavad vastutustundlikke finantslahendusi ning aitavad kaasa klientide elukvaliteedi parandamisele. Jätkusuutlikkuse poliitika on kohustuslik kõigile kontserni üksustele ja tütaretevõtetele ning keskendub kolmele strateegilisele valdkonnale:

keskkond – edendame jätkusuutlikke tarbimis- ja elustiilivalikuid, kaasates nii töötajaid kui ka kliente. Bigbanki kontorite keskkonnamõju minimeeritakse rohelise kontori põhimõtteid järgides, keskendudes jäätmete vähendamisele ning liigiti sorteerimisele. Samuti välditakse rohepesu, rakendades parimaid tavasid, peame oluliseks tagada, et meie rohetooteid vastavad EL-i taksonoomia nõuetele, mis annavad panuse kliimamuutuste leevendamisse või nendega kohanemisse ega kahjusta teisi keskkonna eesmärke;

sotsiaalne vastutus – eesmärk on muuta finantsteenused paremini kättesaadavaks, keskendudes mikro- ja väikeettevõtetele, suurperedele ning tarbijatele ja ettevõtetele, kes asuvad väljaspool suuremaid asulaid. Kaasame kliente ja töötajaid, suurendades teadlikkust jätkusuutliku tarbimise ja elustiilivalikute osas, sealhulgas peame oluliseks edendada finantskirjaoskust, aidates tarbijatel ja ettevõtetel teha informeeritud finantsotsuseid meie ekspertteadmiste valdkondades;

juhtimine – rakendame jätkusuutlikke, vastutustundlikke ja läbipaistvaid juhtimistavasid. Tagame, et meie tegevus vastab kehtivatele õigusaktidele ning meie aruandlus on läbipaistev ja usaldusväärne. Rakendame tõhusaid riskijuhtimise strateegiaid, et jälgida ja hinnata meie tegevusega seotud riske, kaitsta klientide ja teiste sidusrühmade huve ning tagada investeringute pikaajaline stabiilsus. Peame oluliseks, et kõiki töötajaid koheldakse võrdselt ning neile pakutakse võrdsed võimalused kasvuks ja arenguks. Väärtustame mitmekesisust ja kaasatust, tagades õiglase tasustamise ja soodustused, läbipaistvad karjäärivõimalused ning töötajate aktiivse kaasamise kultuuri.

Bigbank on keskendunud kolmele ÜRO kestliku arengu eesmärgile:

Bigbanki eesmärk on tagada kõigile juurdepääs taskukohasele, usaldusväärsele, jätkusuutlikule ja kaasaegsele energiale ning suurendada roheliste varade osakaalu panga laenuportfellis, finantseerides investeringuid taastuvatesse energiaallikatesse ja energiatõhususse. Lisaks on kontserni eesmärk edendada taastuvenergia arengut, võimaldades investeerida kontsernile kuuluvatel maadel tuule- ja päikeseparkidesse.

Bigbanki eesmärk on edendada kestlikku ja kaasavat majanduskasvu, luues täieliku tööhõive võimalused ning pakkudes väärikat ja tulemuslikku tööd kõigile. Lisaks on Bigbanki eesmärgiks parandada juurdepääsu finantsteenustele, pakkudes rahalist tuge ja teenuseid mikro-, väike- ja keskmise suurusega ettevõtetele ning edendada noorte kaasamist, pakkudes noortele praktikavõimalusi ja töövarju. Bigbank võimaldab hübriidtööd, propageerides kaugtööd ja paindlikku tööaega, et toetada töö- ja eraelu tasakaalu ning puuetega töötajaid ning minimeerida pendelrände keskkonnamõju. Bigbanki eesmärk on, et kõikidel oleks võrdsed võimalused sõltumata nende soost, vanusest, seksuaalsest sättumusest või identiteedist, usutunnistusest, rahvusest või puudest ning samal töökohal töötavad töötajad saaksid sama palka ning neil oleks võrdsed võimalused koolituseks ja arenguks. Bigbank hoiab tervislikku töökeskkonda, et toetada töö- ja eraelu tasakaalu, pakkudes vaimse tervise programme ja ressursse tööstressi vähendamiseks ja üldise heaolu edendamiseks. Bigbank peab enda ülesandeks ka finantskirjaoskuse edendamise, käivitades või osaledes finantskirjaoskuse programme. Bigbank on võtnud sihiks toetada ettevõtlust, jagades teadmisi ja usku ettevõtlusse, edendades ettevõtlust kui elustiili, harides noori ja edasipüüdlikke ettevõtjaid ning tagades, et panga rahastamine on noortele ettevõtetele kättesaadav.

Bigbanki eesmärk on tagada jätkusuutlikud tarbimis- ja tootmisviisid ning luua jätkusuutlik töökeskkond. Muuhulgas on Bigbanki eesmärk, et aastaks 2030 on kõik Bigbanki kontorid saanud Rohelise Kontori sertifikaadi, mis vähendab oluliselt kontorite keskkonnamõju. Lisaks on Bigbanki eesmärgiks propageerida taaskasutust selliselt, et valdav osa Bigbanki töötajatest on 2026. aastaks teadlikud ja tegelevad jäätmete sorteerimise ja taaskasutusega. Bigbank on seadnud eesmärgiks ka säästva tarbimise juurutamise, praktiseerides keskkonnahoidliku hanke ja säästva tarbimise põhimõtteid ning toidu raiskamise vähendamise, toetades meetmeid toidukadude vähendamiseks.

Lisaks jätkusuutlikkuse poliitikale on Bigbank loonud kontserni strateegia, mis on kinnitatud panga nõukogu poolt perioodiks 2022–2026, strateegias käsitleb Bigbank kliimanetraalsust võimalusena ja jätkusuutlikkuse poliitikas väljendame pühendumust enamale kui kasumi teenimisele esitades peamise kestlikkusega seotud eesmärgi – Bigbanki eesmärk on pakkuda finantsteenuseid, mis toetavad säästvat arengut, edendavad vastutustundlikke finantsvõimalusi ja aitavad kaasa klientide elukvaliteedi paranemisele. 2024. aastaks püstitatud kestlikkuse eesmärgid on toodud eelnevalt [SBM-1] Strateegia, ärimudel ja väärtusahel.

Rohevarade suhtarv

2024. aasta aruanne on esimene kord, kui Bigbank esitleb peamist KPI-d – roheliste varade osakaalu (GAR, Green Asset Ratio). See näitab kontserni varade osakaalu, mis on taksonoomiaga kooskõlas (vt taksonoomiatabelis 1 avalikustatud andmeid).

See suhtarv on peamine tulemusnäitaja, mida kasutatakse teabe avaldamisel krediitiasutuste tegevuse taksonoomiaga kooskõlla viimise ulatuse kohta. See näitab taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevuste rahastamiseks või nendesse investeerimiseks kasutatud varade (lugeja) osakaalu kõigist hõlmatud bilansilistest varadest (nimetaja).

Nõuetekohaselt tuleb rohevarade suhtarvu avalikustamisel lähtuda usaldatavusnõuetest konsolideerimisest, nagu on sätestatud EL-i määruses nr 575/2013 (kapitalinõuete määrus). Usaldatavusnõuete kohase konsolideerimise ulatus erineb raamatupidamise aruannetes kasutatava IFRS-ist lähtuva konsolideerimise ulatusest. Käesolev taksonoomiaaruanne sisaldab ka teavet tuumaenergia ja maagaasiga seotud tegevusalade kohta ning peamisi tulemusnäitajaid EL taksonoomia käsitletuse ja kooskõla osatähtsuse kohta.

Varad ja tegevused, mida on rohevarade suhtarvu ja muude peamiste tulemusnäitajate arvutamisel arvesse võetud, on riskipositsioonid kodumajapidamiste osas (koduellaenud kinnisvaratagatisel, hoonete renoveerimislaenud ja mootorsõiduki-laenud), mittefinants- ja finantsettevõtete ja kohalike omavalitsuste suhtes, samuti teatavad bilansivälised varad (valitsetavad varad ja finantsgarantiid). Üksikasjalik teave arvesse võetud varade kohta on esitatud allpool tabelis.

Teatavad varad on rohevarade suhtarvu arvutamisel välja jäetud. Riskipositsioonid keskvalitsuste, keskpankade ja riigiüleste emitentide suhtes jäetakse välja nii suhtarvu nimetajast kui ka lugejast. Vastavalt avalikustamislõuetele ei saa teatavaid varasid taksonoomias käsitletuse või sellega kooskõlas olemise hindamisel arvesse võtta ning seetõttu on need lugejast välja jäetud. Selliste varade hulka kuuluvad nt riskipositsioonid ettevõtete suhtes, kellel ei ole kestlikkusaruannete avaldamise kohustust, st kõik ettevõtted, mis ei ole suured (üle 500 töötajaga) avaliku huvi ettevõtted (st ettevõtted, mis ei ole NFRD-ettevõtted). Sellised varad esitatakse aruandluses kui taksonoomias käsitlemata varad, olenemata nende potentsiaalset vastata taksonoomia keskkonnasäästliku tegevuse kriteeriumidele.

Rohevarade suhtarvu ja muude peamiste tulemusnäitajate kohta avalikustatav teave

Rohevarade suhtarv ja bilansivälised peamised tulemusnäitajad

nr	Krediidiasutuste avalikustatavad peamised tulemusnäitajad taksonoomiamääruse artikkel 8-le vastavalt

0	Kokkuvõtte peamistest tulemusnäitajatest
1	Rohevarade suhtarvu arvutamiseks kasutatavad varad
2	Rohevarade suhtarvuga seotud sektoripõhine teave
3	Rohevarade suhtarvu peamine tulemusnäitaja jäägi puhul
4	Rohevarade suhtarvu peamine tulemusnäitaja voo puhul
5	Peamine tulemusnäitaja bilansiväliste riskipositsioonide puhul
-

O. Kokkuvõtte peamistest tulemusnäitajatest, mille krediidasutused peavad avalikustama vastavalt taksonoomiamääruse artiklile 8

	Keskonnasäästlikud varad kokku	KPI ^{*4)}	KPI ^{*5)}	Katvuse % (koguvarast) ^{*3)}	Rohevarade suhtarvu lugejast välja jäetud varade % (artikli 7 lõiked 2 ja 3 ning V lisa punkt 1.1.2)	Rohevarade suhtarvu nimejast välja jäetud varade % (artikli 7 lõige 1 ja V lisa punkt 1.2.4)
Peamine KPI Rohevarade suhtarv (jääk)	0	0	0	83,97%	32,57%	16,03%
	Keskonnasäästlik tegevus kokku	KPI	KPI	Katvuse % (koguvarast)	Rohevarade suhtarvu lugejast välja jäetud varade % (artikli 7 lõiked 2 ja 3 ning V lisa punkt 1.1.2)	Rohevarade suhtarvu nimejast välja jäetud varade % (artikli 7 lõige 1 ja V lisa punkt 1.2.4)
Täiendavad KPI-d						
Rohevarade suhtarv (voog)	0	0	0	0	0	0
Kauplemisportfell ^{*1)}	0	0	0	0	0	0
Finantstagatised	0	0	0	0	0	0
Valitsetavad varad	0	0	0	0	0	0
Teenus- ja vahendustasude tulu ^{*2)}	0	0	0	0	0	0

(*1) Krediidasutuste puhul, mis ei vasta kapitalinõuete määruse artikli 94 lõikes 1 või artikli 325a lõikes 1 sätestatud tingimustele.

(*2) Teenus- ja vahendustasude tulu, mis on saadud muudelt teenustelt kui laenuandmine ja varade valitsemine.

Krediidasutused avalikustavad nende peamiste tulemusnäitajate puhul tulevikku suunatud teabe, sealhulgas teabe eesmärkide kohta koos asjakohaste selgitustega kohaldatud meetodika kohta.

(*3) Peamise tulemusnäitajaga hõlmatud varade protsent panga koguvarast

(*4) Vastaspoole käibega seotud KPI alusel.

(*5) Vastaspoole kapitalikuludega seotud KPI alusel, v.a laenuandmise puhul, mille puhul kasutatakse üldise laenuandmise korral käibega seotud peamist tulemusnäitajat.

Märkus: Teenus- ja vahendustasude (tabel nr 6) ja kauplemisportfelli (tabel nr 7) KPI-sid kohaldatakse alates 2026. aastast. VKE-d kaasatakse nendesse KPI-desse ainult juhul, kui mõju hindamise tulemus on positiivne.

1. Rohevarade suhtarvu arvutamiseks kasutatavad varad

		2024																
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)						
(mln eurot)		Bilansiline kogubrutoväärtus																
		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)						
		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)						
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-gevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-gevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-gevus			
		millest toetav tegevus			millest toetav tegevus		millest toetav tegevus			millest toetav tegevus		millest toetav tegevus			millest toetav tegevus			
1	Rohevarade suhtarv - nii lugejas kui ka nimetajas arvesse võetud varad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Laenud ja ettemaksed, võlaväärtpaberid ja kapitaliinstrumendid, mida ei hoita kauplemiseks ja mida võetakse arvesse suhtarvu arvutamisel	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Krediidiasutused	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Muud finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024															
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					
(mln eurot)		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					
		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					
		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest toetav tegevus
Bilansiline kogubrutoväärtus																	
9	millest investimisühingud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	millest fondivalitsejad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	millest kindlustusandjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)						
(mln eurot)		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)						
Bilansiine kogubrutoväärtus		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)						
		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest toetav tegevus	
21	Mittefinantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Mittefinantsettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse muud kui finantsaruandlus käsitleva direktiivi avalikustamiskohustusi		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Kodumajapidamised	1 428,1	750	-	-	-	-	-	-	-	-	-	750	-	-	-	-	-
27	millest elamukinnisvaraga tagatud laenud	636,7	636,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	636,7	-	-	-	-	-
28	millest hoonete renoveerimise laenud	29,5	29,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29,5	-	-	-	-	-
29	millest mootorsõidukilaenud	106,6	83,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83,4	-	-	-	-	-

		2024														
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)				
(mln eurot)		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)				
		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)			millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)			millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)				
Bilansiiline kogubrutoväärtus		millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegevus	millest toetav tegevus		millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegevus	millest toetav tegevus		millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegevus	millest toetav tegevus		millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegevus	millest toetav tegevus
30	Kohalike omavalitsuste rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
31	Omavaldusse võtmise teel saadud tagatised: elamu- ja ärikinnisvara	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Muu kohaliku omavalitsuse rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33	Muud varad, mis jäetakse rohevarade suhtarvu arvutamisel lugejast välja (võetakse arvesse nimetajas)	904,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Mittefinantsettevõtjad	768,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	VKE-d ja mittefinantsettevõtjad (v.a VKE-d), kelle suhtes ei kohaldata muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi avalikustamiskohustusi	768,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)						
(mln eurot)		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)						
		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)						
		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest toetav tegevus	
		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest toetav tegevus	
Bilansiline kogubrutoväärtus																		
36	Laenud ja ettemaksud	768,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
37	millest ärikinnisvaraga tagatud laenud	711,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	millest hoonete renoveerimise laenud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Võlaväärtpaberid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
41	ELi-välise riigi vastaspoolel, kelle suhtes ei kohaldata muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi avalikustamiskohustusi	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
42	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
43	Võlaväärtpaberid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
45	Tuletisinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024														
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)				
(mln eurot)		Bilansiline kogubrutoväärtus														
		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)				
		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)				
		millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegvus	millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegvus	millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud	millest üleminekutegvus	millest toetav tegevus		
46	Pankadevahelised nõudelaenud	25,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47	Raha ja rahaga seotud varad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48	Muud varad (nt firma-väärtus, kaubad jne)	111	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49	Rohevarade suhtarvu varad kokku	2 332,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
50	Muud varad, mida ei võeta rohevarade suhtarvu arvutamisel arvesse	445,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
51	Riiginõuded	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
52	Keskpankade suhtes olevad riskipositsioonid	423,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
53	Kauplemisportfell	22,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
54	Varad kokku	2 778,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)						
(mln eurot)		millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)					millest taksonoomia alla kuuluvad sektorid (taksonoomias käsitletud)						
Bilansiline kogubrutoväärtus		millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)					millest keskkonnasäästlik (taksonoomiaga kooskõlas)						
		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest üleminekutegevus		millest toetav tegevus	
Bilansivälised riskipositsioonid - äriühingud, kelle suhtes kohaldatakse muud kui finantsaruandlust käsitleva direktiivi avalikustamiskohustusi																		
55	Finantsgarantiid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
56	Valitsetavad varad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
57	millest võlaväärtpaberid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
58	millest kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Arvesse on võetud järgmisi finantsvarade raamatupidamiskategooriaid: finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses; finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi; investeringud tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse; finantsvarad, mis on määratletud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetavaks; finantsvarad, mida ei hoita kauplemiseks ning mõõdetakse kohustuslikus korras õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande; kinnisvaratagatised, mille krediidasutused on omandanud valdusse võtmise teel võlgade kustutamisel.

Teave avalikustamiskuupäeva T-1 kohta esitatakse avalikustamisaasta 2025 seisuga, kuna Euroopa Komisjon on täpsustanud, et ettevõtjad, kes on kohustatud taksonoomiamäärusest tulenevalt avalikustama teavet esimest korda, siis antud ettevõtjatel on võimalus avalikustada teave ainult selle majandusaasta (T) kohta. Ettevõtjad peavad avalikustama võrdleva teabe majandusaasta T-1 kohta alates taksonoomia avalikustamise teisest aastast.

2. Rohevarade suhtarvuga seotud sektoripõhine teave

Esitatud tabelis ei ole positsioone, mis oleksid seotud taksonoomia alla kuuluvate sektoritega.

Jaotus sektorite kaupa - NACE nelja numbrikoha tasand (kood ja märgis)	Kliimamuutuste leevendamine (CCM)				Kliimamuutustega kohanemine (CCA)				KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)				
	Mittefinantsettevõtjad		VKE-d ja muud		Mittefinantsettevõtjad		VKE-d ja muud		Mittefinantsettevõtjad		VKE-d ja muud		
	Bilansiline brutoväärtus		Bilansiline brutoväärtus		Bilansiline brutoväärtus		Bilansiline brutoväärtus		Bilansiline brutoväärtus		Bilansiline brutoväärtus		
	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kliimamuutuste leevendamine)	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kliimamuutuste leevendamine)	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kliimamuutustega kohanemine)	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kiimamuutustega kohanemine)	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)	mIn eurot	millest kesk-konnasäästlik (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Eespool esitatud tabelis on avalikustatud teave pangaportfellis olevate riskipositsioonide kohta, mis on seotud taksonoomia alla kuuluvate sektoritega (NACE neljanda tasandi koodid).

3. Rohevarade suhtarvu peamine tulemusnäitaja jäägi puhul

		2024									
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)			Kliimamuutustega kohanemine (CCA)			KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)			Arvesse võetud koguvara osakaal
% (võrreldes nimetatavas arvesse võetud koguvara)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)			
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)			
		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	
1	Rohevarade suhtarv - nii lugejas kui ka nimetatavas arvesse võetud varad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Laenud ja ettemaksud, võlaväärtpaberid ja kapitaliinstrumendid, mida ei hoita kauplemiseks ja mida võetakse arvesse suhtarvu arvutamisel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

% (võrreldes nime- tajas arvesse võetud koguvaraga)	2024																	
	Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)							
	Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)							
	Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sekto- reid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sekto- reid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)							
		millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			Arvesse võetud kogu- vara osakaal	
3	Finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Krediidiasutused	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Võlaväärtpa- berid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Kapitaliinstru- mendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Muud finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	millest investee- risühingud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024															Arvesse võetud koguvara osakaal			
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)								
% (võrreldes nime-tajas arvesse võetud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)								
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)								
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest toetav tegevus			
11	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	millest fondivalitsejad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	millest kindlustusandjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024															
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal
% (võrreldes nime-tajas arvesse võetud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					
		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus			
18	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
20	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21	Mittefinants-ettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22	Mittefinantsettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse muud kui finantsaruandlus käsitleva direktiivi avalikustamiskohustusi	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

% (võrreldes nime- tajas arvesse võetud koguvaraga)		2024															
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud kogu- vara osakaal
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sekto- reid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sekto- reid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse takso- noomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					
		millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			millest eriotstar- belised laenud	millest üle- mineku- tegevus	millest toetav tegevus			
23	Laenud ja ettemaksed	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Kapitaliinstru- mendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Kodumajapida- mised	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-	52	-	-	-	-	27
27	millest elamu- kinnisvaraga tagatud laenud	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	23
28	millest hoonete renoveerimise laenud	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	-	-	1

		2024																			
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal				
% (võrreldes nime- tajas arvesse võetud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)									
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)									
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest toetav tegevus	
29	millest mootorsõidukilaenud	78	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	
30	Kohalike omavalitsuste rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
31	Omavaldusse võtmise teel saadud tagatised: elamu- ja ärikinnisvara	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32	Muu kohaliku omavalitsuse rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
49	Rohevarade suhtarvu varad kokku	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

Kodumajapidamiste arvesse võetud riskipositsioonide puhul liigitas Bigbank taksonoomias käsitletud osakaalu määramisel kõik 2024. aastast väljastatud kodumajapidamistele antud tagatisega kodulaenud, renoveerimislaenud ja mootorsõidukilaenud taksonoomias käsitletud tegevusteks, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamise (CCM) eesmärgi saavutamisele, vastavalt delegeeritud määruse I lisa punktides 7.7 ja 6.5 esitatud tegevusalade kirjeldustele. Kooskõlas määrusega ei võetud taksonoomias käsitletuse ja taksonoomiaga kooskõla hindamisel arvesse riskipositsioone selliste ettevõtete suhtes, kes pole NFRD-ettevõtted, kuna antud ettevõtted pole avalikustanud EL taksonoomia määrusele vastavat infot ning seetõttu pole võimalik hinnata taksonoomias käsitletust ja kooskõla.

Lisaks vormile „Rohevarade suhtarvu KPI-d jäägi alusel“ ei ole esitatud käibe- ja kapitalikulupõhist teavet, sest üldotstarbeliste laenudega seotud riskipositsioonid NFRD-ettevõtetest mittefinantsettevõtete suhtes puuduvad.

4. Rohevarade suhtarvu peamine tulemusnäitaja voo puhul

% (võrreldes käsitletud koguvaraga)	2024												Arvesse võetud koguvara osakaal
	Kliimamuutuste leevendamine (CCM)				Kliimamuutustega kohanemine (CCA)				KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)				
	Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)				Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)				Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)				
	Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)				Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)				Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)				
	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus		
1 Rohevarade suhtarv – nii lugejas kui ka nimetajas arvesse võetud varad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2 Laenud ja ettemaksed, võlaväärtpaberid ja kapitaliinstrumendid, mida ei hoita kauplemiseks ja mida võetakse arvesse suhtarvu arvutamisel	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																	
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal		
% (võrreldes käsitletud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)							
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)							
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud		
4	Krediidiasutused	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutuspõhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Muud finantsettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	millest investeerimisühingud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024															
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal
% (võrreldes käsitletud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		
11	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	millest fondivalitsejad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	millest kindlustusandjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal	
% (võrreldes käsitletud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)						
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)						
		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus					
19	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Mittefinants-ettevõtjad	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	Mittefinantsettevõtjad, kelle suhtes kohaldatakse muud kui finantsaruandlus käsitleva direktiivi avalikustamiskohustus	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	Laenud ja ettemaksud	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024															Arvesse võetud koguvara osakaal			
% (võrreldes käsitletud koguvaraga)		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)								
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)								
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)								
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest toetav tegevus			millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest toetav tegevus					
24	Võlaväärtpaberid, sealhulgas tulukasutus põhised	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	Kapitaliinstrumendid	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Kodumajapidamised	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
27	millest elamukinnisvaraga tagatud laenud	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	millest hoonete renoveerimise laenud	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29	millest mootorsõidukilaenud	73	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	Kohalike omavalitsuste rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

		2024																		
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)					Kliimamuutustega kohanemine (CCA)					KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)					Arvesse võetud koguvara osakaal			
% (võrreldes käsitletud koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)								
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)					Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)								
		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			millest ülemineku-tegevus		millest eriotstarbelised laenud			
31	Omavalduse võtmise teel saadud tagatised: elamu- ja ärikinnisvara	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Muu kohaliku omavalitsuse rahastamine	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49	Rohevarade suhtarvu varad kokku	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

KPI-d (voog) arvutades on võetud arvesse ainult uute riskipositsioonide (st uued laenud ja ettemaksed, võlaväärtpaberid, omakapitaliinstrumendid) bilansilist brutomaksumust, see tähendab ainult avalikustamiskuupäevale eelneva aasta jooksul tekkinud uusi riskipositsioone, ilma et oleks arvestatud maha võlainstrumentide või väärtpapierite osas korrigeeritud summasid (näiteks tagasimaksed).

5. Peamine tulemusnäitaja bilansiväliste riskipositsioonide puhul

		2024									Arvesse võetud koguvara osakaal	
		Kliimamuutuste leevendamine (CCM)			Kliimamuutustega kohanemine (CCA)			KOKKU (kliimamuutuste leevendamine + kliimamuutustega kohanemine)				
% (võrreldes käsitletud bilansivälise koguvaraga)		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomias käsitletud)				
		Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)			Sellise arvesse võetud koguvara osakaal, millega rahastatakse taksonoomia alla kuuluvaid sektoreid (taksonoomiaga kooskõlas)				
		millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus	millest eriotstarbelised laenud	millest ülemineku-tegevus	millest toetav tegevus		
1	Finantsgarantiid (finantsgarantiide peamine tulemusnäitaja)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Valitsetavad varad (valitsetavate varade peamine tulemusnäitaja)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Teave tuumaenergia ja maagaasiga seotud tegevuste kohta

Rida Tuumaenergiaga seotud tegevus

1.	Ettevõtja tegeleb tuumaprotsessidest minimaalsete kütusetsükli jäätmetega energiat tootvate uuenduslike elektritootmisrajatiste uurimise, arendamise, tutvustamise ja kasutuselevõtmisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
2.	Ettevõtja tegeleb parimat võimalikku tehnoloogiat kasutades uute tuumaseadmete ehitamise ja ohutu käitamisega elektri tootmiseks või soojusenergia töötlemiseks, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslikeks protsessideks nagu vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
3.	Ettevõtja tegeleb selliste olemasolevate tuumaseadmete ohutu käitamisega, mis toodavad elektrit või töötlevad soojusenergiat, sealhulgas kaugkütteks või sellisteks tööstuslike protsessideks nagu tuumaenergiast vesiniku tootmine, ning nende ohutuse suurendamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI

Maagaasiga seotud tegevus

4.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest elektri tootmise rajatiste ehitamise või käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
5.	Ettevõtja tegeleb fossiilseid gaaskütuseid kasutavate soojus-/jahutus- ja elektrienergia koostootmise rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI
6.	Ettevõtja tegeleb fossiilsetest gaaskütustest soojus-/jahutusenergiat tootvate rajatiste ehitamise, taastamise ja käitamisega, rahastab neid või on nendega seotud.	EI

Bilansiliste varade ja bilansiväliste varade seast ei tuvastatud taksonoomias käsitletud ega taksonoomiaga kooskõlas olevaid riskipositsioone, mis oleksid seotud tuumaenergia ja maagaasiga seotud tegevustega, mida on kirjeldatud delegeeritud määruse (määrus 2021/2139) I ja 11 lisa punktides 4.26, 4.27, 4.28, 4.29, 4.30 ja 4.31.

ESRS E1 – kliimamuutus

Juhtimine

[GOV-3] Kestlikkuselase tulemuslikkuse kaasamine motivatsioonikavadesse

Bigbank kontserni haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmete tasu ei ole seotud kliimaga seotud kaalutlustega.

Strateegia

[E1-1] Üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks

Bigbank kontsern ei ole koostanud üleminekukava kliimamuutuste leevendamiseks, kuid me tunnetame vastutust ühiskonna, keskkonna ja klientide ees ning mõistame kasvavat nõudlust säästva arengu järele. Oma rahaliste vahendite, töötajate ja kliendibaasi kaudu on meil võimalus edendada majanduskasvu, parandada klientide elukvaliteeti ning toetada üleminekut jätkusuutlikuma tuleviku suunas.

Globaalse soojenemise piiramiseks Valitsustevahelise Kliimamuutuste Nõukogu (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) soovitatud 1,5 kraadiga tuleks kogu maailmas kiirelt ja koheselt vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Selleks vajalikes töhusates üleminekukavades peavad ettevõtted seadma lühiajalised mõõdetavad teaduspõhised eesmärgid (*Science Based Targets, SBT*) ja mõõtma oma süsinikujalajälge. Seetõttu plaanib pank alates 2025. aastast esmalt hinnata oma süsinikujalajälje baastaset, tuvastada valdkonnad ning tegevused, millel on oodatav mõju, koguda vajalikke andmeid ja parandada nende kvaliteeti ning seada teaduspõhised eesmärgid.

Bigbank kaalub üleminekukava välja tööta hiljemalt aastaks 2030.

[SBM-3] Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seos strateegia ja ärimudeliga

Ülevaade E1 teemastandardiga seotud olulistest IRO-dest on esitatud lk 71 (Tabel 2).

Kliimamuutuse teema all tuvastati üks oluline risk, „Rohepesu süüdistuste risk“, mis on üleminekurisk ning seotud lähiaastatel jõustuva Euroopa Komisjoni Rohevaidete direktiivi nõuete võimaliku mittetäitmisega, mis võib mõjutada negatiivselt panga mainet, finantsseisundit ja -tulemusi.

Bigbank ei ole teostanud kliima stsenaariumianalüüsi, kuid teostab regulaarselt kliimarisikide stressitestimist, et hinnata panga ärimudeli vastupanuvõimet kliimamuutustele.

Bigbanki tulud on peamiselt mõjutatud kinnisvaraga tagatud laenuportfelli netointressituludest ja laenukahjumitest, mistõttu on portfellianalüüs sobivaim viis kliimamõjude hindamiseks ärimudelile. Kinnisvaraga tagatud laenuportfell on panga strateegilise äri kasvu peamine allikas vähemalt aastani 2026. Kliimarisik kaasatakse

panga laenuportfelli analüüsi stressitestimise ühena võimalikest süsteemsetest riskidest, mis ei ole midagi pangale eripärast, vaid mõjutab kõiki krediidi- ja finantsasutusi. Stressitestiga hinnati 2024–2025 aastate võimalikku finantskahju ärialaenudel kuni aastani 2040 vaates ja kodulaenudel 2041 kuni 2070 ajaperioodis. Kuna kestlikkusaruanne peab katma ka keskmist ja pikka perspektiivi, viidi läbi täiendav kliima stressitesti võimaliku finantskahju analüüs aastani 2034.

Kliimaga seotud riskimõju realiseerub füüsiliste ja rohelisemale majandusele üleminekust tulenevate riskide kaudu. Bigbank arvestas analüüsides kahte meie piirkonna jaoks kõige olulisema füüsilise riskiga, milleks on äärmuslikud sademed ja üleujutused, mida on nimetatud ka Euroopa Keskpanga 2022. aasta stressitesti aruandes¹. Füüsilise riski ja üleminekuriski kombinatsioon stressiperioodil 2024–2025 võib tuua finantskahju summas 1,51 miljonit eurot ning kuni aastani 2034 vaatest võib kliimarisikidest tingitud kahju ulatuda 2,29 miljoni euroni. Kokkuvõtteks võib öelda, et kliimaga seotud riskidel ei ole Bigbank kontsernile olulist finantsmõju.

Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine

[IRO-1] Oluliste mõjude, riskide ja võimaluste kindlakstegemise ja hindamise protsessi kirjeldus

Kahese olulisuse hindamise protsessis kaardistati ja hinnati Bigbanki otsese äritegevuse ja väärtusahelaga, sh laenuportfelliga seotud mõjud riskid ja võimalused seoses kliimamuutusega lühikeses, keskmises ja pikas ajaperspektiivis. Hindamisel võeti muuhulgas arvesse Bigbanki kasvuhoonegaaside heidet mõjualades 1 ja 2. Hetkel ei ole veel hinnatud laenuportfelli kliimamõju, mis teadaolevalt moodustab kommertspankadel valdava osa mõjuala 3 ehk väärtusahela kasvuhoonegaaside heitest. Laenuportfelli kliimamõju planeeritakse hinnata järgmisel majandusaastal.

Samuti hinnati stressitesti käigus kliimamuutuse füüsiliste riskide finantsmõju kinnisvaratagatistele ja üleminekuriskide finantsmõju laenuportfelli erinevatele majandussektoritele.

Füüsilised riskid

Füüsiliste riskide analüüsimisel võeti arvesse äärmuslike sademete ja üleujutuste mõju kinnisvaratagatistele. Füüsiliste riskide hindamisel kasutati valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli (IPCC) AR5 sünteesaruanne andmestikku. Füüsiliste riskide hindamine hõlmas kahte erinevat ajavahemikku, ärialaenu puhul ajaperiood tänasest kuni 2040 ja kodulaenude puhul periood 2041–2070. Erinevate laenutoodete keskmise tähtaja alusel valiti erinevad ajahorisandid. Panga ärialaenu portfelli on kodulaenu portfelliga võrreldes lühema tähtajaga, mistõttu on selle stressistsenaariumi puhul ka lühem ajahorisont.

IPCC-kohaste prognooside koostamiseks on võimalik kasutada nelja erinevat kliimamuutuste stsenaariumit (RCP), mis kirjeldavad 21. sajandi kasvuhoonegaaside

¹ www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.climate_stress_test_report.20220708-2e3cc0999f.en.pdf

heitkoguste võimalikke muutuseid. RCP8.5 on kõige pessimistlikum stsenaariumi, mistõttu kaasati stressitesti konservatiivselt just RCP8.5 stsenaariumi.

Kokku hinnati 8800 kinnisvara, mis jaotati kolme riskitaseme kategooriasse: madal, keskmine ja kõrge.

Füüsiliste kliimarisikide võimalik kogukahju perioodil 2024 kuni 2025 prognoositi suuruses 617 tuhat eurot.

Üleminekuriskid

Lisaks füüsilistele riskidele kaasnevad rohelisemale majandusele üleminekuga ka üleminekuriskid. Üleminekuriski hindamiseks kasutati ÜRO keskkonnaprogrammi rahastamise algatuse (UNEP FI) meetodikat, mille üleminekustsenaariumid kirjeldavad arenevat majanduskeskkonda ajas, sektorites ja geograafilistes piirkondades ning finantssurvet erinevatele sektoritele ja ettevõtetele. Antud meetodika üleminekuriskid on seotud madala süsinikuheitelga ülemineku kuludega, mis võib mõjutada ettevõtete tulusid. Bigbanki poolt kogetav finantsmõju on seotud tulude vähenemisega ja kolme vähese CO₂-heitelga ülemineku kuludega: otsesed ja kaudsed heitekulud ning nõutavad vähese CO₂-heitelga investeringud.

Üleminekuriskide hindamise tulemusena leiti, et kõrge riskiga on kaks majandussektorit - Elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine ning piimakarjakasvatamine. Mõõduka riskimõjuga sektorid on:

1. Majutus ja toitlustus
2. Põllumajandus, metsandus, kalapüük
3. Kunst, meelelahutus ja vaba aeg
4. Töötlev tööstus.
5. Kinnisvaraala tegevus
6. Veondus ja laondus

Üleminekurisk mõjutab kõige enam ettevõtteid, mis tegutsevad kõrge riskimõjuga sektorites, mistõttu neile rakendati suuremat võimalikku kahjumäära. Stressitesti kaasati ka ettevõtted, mis tegutsevad mõõduka mõjuga sektorites. Analüüsis arvestati laenu tähtajaga, sest üleminekurisk ei realiseeru koheselt, mistõttu alla 3-aastase tähtajaga laene üleminekuriskid oluliselt ei mõjuta. Mõju hindamisel eeldati, et üleminekuriski realiseerumisel panga ettevõtete laenude portfellis laenukahjumid kasvavad, kuid tagatise turuväärtusi see ei mõjuta.

Üleminekuriskide võimalik kogukahju perioodil 2024 kuni 2025 prognoositi suuruses 889 tuhat eurot.

Füüsiliste ja üleminekuriskide koosmõjuna võib perioodil 2024–2025 avalduda finantsmõjuna maksimaalselt kuni 1,51 miljoni euro suuruse ootamatu kahjuna, mis jääb allapoole Bigbanki finantsolulise künnist, selleks täiendavat kapitali ei eraldata ja finantsaruannetes ei kajastata. Finantsaruannetesse võib füüsilise kliimarisiki mõju

jõuda läbi täiendavate laenuportfelli allahindluste seoses tagatisvara turuväärtuse langemisega tulenevalt füüsiliste kliimarisikade realiseerumisest. Kliimarisikade realiseerumise tõttu pank aastal 2024 täiendavaid allahindluseid ei moodustanud, kuivõrd selline mõju avalduks läbi kinnisvaratagatiste turuväärtuse languse ja sellised laenud on panga laenuportfellis tugevalt kinnisvaraga tagatud.

Bigbank on samuti hinnanud oma varasid ja äritegevust, mis ei ole kooskõlas kliima-neutraalsele majandusele üleminekuga või mille puhul on kooskõlla viimiseks vaja teha märkimisväärsed jõupingutusi. Vastavad andmed on esitatud taksonoomiaaruandes. Bigbanki hinnangul saab suurendada taksonoomiamäärusega kooskõlas olevate varade osakaalu täiendavate andmete (nt hoonete energiamärgise klass) kogumisega eelkõige kodulaenude ja muude jaenõuete osas ning kogutud andmete kvaliteeti parandades.

Võimalused

Bigbank käsitleb kliimamuutuse kategoorias võimalikku ärimahtude kasvu taastuvenergia ja energiatõhususe projektide finantseerimisel olulise finantsvõimalusena, kuna turunõudlus suureneb. Investeeringud energiatõhususse ja uutesse tootmisvõimsustesse võimaldavad tarbijatel ja ettevõtetel vähendada energiatarbimist, mis toob pikemas perspektiivis kaasa kulude kokkuhoiu. Bigbanki jaoks on see positiivne täiendavate finantseerimisvõimaluste ja tulude kasvu tõttu.

[E1-2] Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud poliitika

Bigbanki nõukogu on kehtestanud Bigbank kontserni jätkusuutlikkuse poliitika, mis määratleb jätkusuutlikkuse tähenduse panga jaoks ning sõnastab eesmärgid ja kohustused, tagamaks, et suudame mõõta saavutatud edusamme ja tulemusi. Bigbank tunnetab vastutust ühiskonna, keskkonna ja klientide ees ning mõistame kasvavat nõudlust säästva arengu järele. Oma rahaliste vahendite, töötajate ja kliendibaasi kaudu on meil võimalus edendada majanduskasvu, parandada klientide elukvaliteeti ning toetada üleminekut jätkusuutlikuma tuleviku suunas. Meie eesmärk on pakkuda finantsteenuseid, mis toetavad säästvat arengut, edendavad vastutustundlikke finantsvõimalusi ja aitavad kaasa klientide elukvaliteedi paranemisele.

Jätkusuutlikkuse poliitika väljatöötamisel ja kehtestamisel arvestas Bigbank peamiste sidusrühmade huvidega. Peamisteks sidusrühmadeks, keda pank kaasas vahetult olid panga töötajad, juhatus ja teised juhid ning omanikud. Looduse kui vaikiva huvigrupi, klientide, investorite, tarnijate, regulaatori, ühiskonna ja reitinguagentuuride huvide arvesse võtmisel lähtuti teaduskirjandusest, avalikest uuringutest, tagasisideküsitlustest ning jooksva suhtluse käigus kogutud teabest, mis võeti arvesse huvigruppide ootustena. Alates 2024.a aastast viib Bigbank läbi regulaarseid jätkusuutlikkuse tagasisideküsitlusi töötajate, klientide ja aktsionäride seas, mille baasilt kogutud tagasiside põhjal täiendab pank vajadusel jätkusuutlikkuse poliitikat. Kontserni jätkusuutlikkuse poliitika sätestab muu hulgas vastutustundliku partnerluse ja kliendistrateegia. Bigbank ei astu ärisuhtesse klientidega, kes praktiseerivad ebaeetilisi äripõhimõtteid, sealhulgas inimeste või loomade

väärkohtlemine, inimõiguste rikkumine, lapstööjõu kasutamine, loodusvarade raiskamine või keskkonna kahjustamine. Bigbank hoidub äri- või partnersuhete loomisest klientide või koostööpartneritega, kes praktiseerivad või on kaasatud järgmistesse tegevustesse: sigarettide või e-sigarettide tootmine; loomakasvatus, mis ei vasta Põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsioonile; ebaseaduslik metsaraie; ohustatud taimede ja loomade heaolu kahjustamine; ökoloogiliselt mittesäästvate püügimeetodite praktiseerimine; rahvusvahelise õigusega keelatud relvade või relvakomponentide tootmine või levitamine.

Keskkonda puudutavad jätkusuutlikkuse põhimõtted hõlmavad ka kliimamuutuste leevendamise ja kohanemise aspekte ning läbi taastuenergia ja energiatõhususe projektide finantseerimise panustatakse vastavatesse valdkondadesse. Bigbanki jätkusuutlikkuse põhimõtted kliima ja keskkonnateemades on alljärgnevad:

1. Me kaasame kliente ja töötajaid, et edendada säästvat tarbimist ja elustiilivalikuid
2. Püüame piirata kontori keskkonnamõju, järgides rohelise kontori põhimõtteid, mis hõlmavad muuhulgas jäätmetekke minimeerimist töökeskkonnas.
3. Me hoidume rohepesust, rakendades valdkonna parimaid tavasid ja ühendades oma jätkusuutlikkuse algatused teadusliku lähenemisega.
4. Tagame, et meie rohelised tooted vastavad ELi taksonoomiale, panustavad oluliselt kliimamuutuste leevendamisse või nendega kohanemisse, pakkudes selget keskkonnakasu ja mitte kahjustades oluliselt teisi keskkonnaeesmärke.
5. Me teeme klientidega koostööd, panustades nende üleminekustrateegiasse, keskendudes eelkõige ehituse ja kinnisvara, transpordi, metsanduse ning energeetika sektoritele.

Jätkusuutlikkuse poliitika katab järgmisi kliimamuutuste teema all tuvastatud olulisi mõjusid, riske ja võimalusi:

- Oluline mõju: Panga enda tegevuse (mõjuala 1, 2 ja 3 (v.a rahastatud heitkogused)) kasvuhoonegaaside heide.
- Oluline risk: Rohepesu süüdistuste risk.
- Oluline võimalus: Taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamine.
- Oluline võimalus: Ärimahtude võimalik kasv taastuenergia ja energiatõhususe projektide turunõudluse suurenedes.

Hetkel ei kata jätkusuutlikkuse poliitika rahastatud heitkoguste võimalikku negatiivset mõju kui olulist riski. Süsinikuintenstiivsete tegevuste ja projektide rahastamine võib süvendada kliimamuutuseid läbi KHG heitmete suurendamise. Bigbank plaanib lähiaastatel hinnata nimetatud tegevuse võimalikku mõju ulatust ja võimekust seda mõõta. Nimetatud hindamise tulemusi arvestades kaalub Bigbank kõnealuse kestlikkusprobleemi käsitlemise ulatust poliitikas.

Panga nõukogu tagab jätkusuutlikkuse poliitika rakendamise nõukogu ja juhatuse liikmete poolt. Juhatus tagab poliitika kooskõla ja rakendamise teiste panga sise-miste eeskirjade ja kehtivate dokumentidega.

Jätkusuutlikkuse poliitika (sarnaselt kõigile teistele panga siseregulatsioonidele) on avaldatud siveveebis ja on kättesaadav kõigile töötajatele. Lisaks on kõikidele töötajatele saadetud info, kui see vastu võeti ning on tutvustatud selle sisu. Bigbank plaanib avaldada jätkusuutlikkuse poliitika kodulehel.

[E1-3] Kliimamuutuste poliitikaga seotud meetmed ja ressursid

Bigbank ei ole hetkel vastu võtnud kliimapolitikaga seotud meetmeid, kuna kontserni ei ole enne 2024. aastat mõõtnud süsinikuheitmete (KHG) jalajälge. Seetõttu ei ole käeoleval aruandlusaastal seotud ka konkreetseid eesmärke seoses KHG heite vähendamisega.

Siiski teadvustab Bigbank kliimamuutustega seotud riske ja võimalusi. Pank plaanib järgneval aruandeperioodil veelgi täpsemalt hinnata oma tegevuse süsiniku jalajälge ning kaaluda meetmeid selle vähendamiseks. Esialgsete plaanide kohaselt hõlmavad sellised meetmed:

- organisatsioonisisese süsinikujalajälje hindamise tulemuste pinnalt võimalike leevendusmeetmete kaardistamist, sh energiakasutuse optimeerimist ja jätkusuutlike lahenduste soodustamist; ja
- võimaluste analüüsimist kestlikkusega seotud finantstoodete arendamiseks, et toetada rohepööret laiemalt.

Nende tegevuste tulemusel võib Bigbank edaspidi kehtestada konkreetseid kliimaga seotud eesmärke ning võtta kasutusele vastavad meetmed. Kui need meetmed kinnitatakse, seotakse need tulevaste finantsaruannete asjakohaste kirjete ja kestlikkusaruandluse nõuetega, sealhulgas Euroopa Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2021/2178.

Möödikud ja eesmärgid

[E1-4] Kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega seotud eesmärgid

Bigbanki jätkusuutlikkuse poliitika kliimamuutustega seotud kestlikkusprobleemide alamteemas on pank seadnud eesmärgiks minimeerida rohepesu riski ja tagada et meie rohelised finantstooted vastavad ELi taksonoomia nõuetele, panustavad oluliselt kliimamuutuste leevendamisse või nendega kohanemisse, pakkudes selget keskkonnakasutust ja mitte kahjustades oluliselt teisi keskkonnaeesmärke. Bigbanki eesmärk on mitte luua ega pakkuda rohetooteid, mis ei vasta EL taksonoomia nõuetele.

Bigbanki tegevusest tulenev otsene kasvuhooonegaaside heide (skoop 1 ja skoop 2) on madal, kuid 2025. aasta jooksul viib pank läbi oma portfelli skoop 3 emissioonide analüüsi, et määrata kindlaks krediidiportfelist ja investeringutest tulenevad olulised heiteallikad. Selle analüüsi põhjal plaanib pank seada alates 2026. aastast KHG heite vähendamise eesmärgid, mis võivad hõlmata näiteks laenuportfelliga seotud KHG heidete vähenemist või fossiilkütustest sõltuvate sektorite finantseerimise vähendamist aastaks 2030 ja 2050.

Bigbank plaanib seada 2025. aasta jooksul taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamise eesmärgid, mille mõõtmist alustab 2026. aastast. Planeeritavad eesmärgid võivad hõlmata näiteks kokkulepitud mahus finantseerimise suunamist taastuenergia projektidesse, energiasäästu meetmetega seotud laenude ja energiatõhusa ärikinnisvara finantseerimise mahu kasvu.

Bigbank hindab 2025. aasta jooksul ka teiste kliimamuutustega seotud oluliste kestlikkusprobleemide eesmärgistamist ja vajadusel seab vastavad eesmärgid alates 2026. aastast.

Bigbank jälgib ja hindab oma kliimaeesmärkide täitmist vastavalt ESRS 2 nõuetele, kasutades järgmisi meetmeid:

- Iga-aastane kestlikkusaruanne, kus avalikustatakse eesmärkide saavutamise seis ja vajadusel ajakohastatakse sihttasemeid.
- KHG heite jälgimise süsteemi arendamine, et mõõta ja vähendada krediidiportfelli tulenevat süsinikujalajälge.
- Rohelistesse projektidesse suunatud rahastuse osakaalu regulaarne ülevaatus ja EL taksonoomiale vastavuse hindamine.

[E1-6] 1. ja 2 mõjuala heide ning KHG koguhide

Bigbank kasutas 2024. aasta KHG heitkoguste arvutamiseks kolme Balti riigi pangaliitude ja finantsettevõtete algatusel loodud kalkulaatorit², mis järgib rahvusvahelist Kasvuhoonegaaside Protokoll standardit (*GHG Protocol Corporate Standard*³). Antud tööriist võimaldab arvutada mõjuala 1 ja 2 heitkoguseid, kuid ei võimalda eraldi hinnata mõjuala 2 asukohapõhist sisseostetud elektrienergia heidet. Samuti ei erista kasutatud kalkulaator KHG heite arvutamisel biogeense CO₂ osakaalu. KHG arvutuste eriheitetegurid pärinevad riiklikest ja rahvusvahelistest avalikest andmebaasidest nagu riiklikud kasvuhoonegaaside andmekogud, kohalikud institutsionaalsed allikad, AIB, DEFRA ja EXIOBASE andmebaasid.

Mõjuala 1 KHG heitkogused hõlmavad otseheidet, mis pärineb Bigbanki omandis või tema kontrolli all olevatest allikatest. Täpsemalt hinnati siin mittepaiksetest allikatest ehk sõidukikütuste kasutamisest pärinevaid heiteid. Bigbank kontsernile kuuluvates rajatistes kütuseid ei põletata ega teki hajusheidet külmutusagensi lekkimisest või lisamisest või muudest tehnoloogilistest protsessidest.

Mõjuala 2 heited on kaudsed kasvuhoonegaaside heited, mis on seotud Bigbanki ostetud või tarbitud elektrienergia, kütte või jahutuse tootmisega ja on seotud Bigbanki enda energiatarbimisega.

Mõjuala 3 heitkogusid Bigbank esimesel aruandlusaastal, st 2024. aastal ei avalikusta, mis on lubatud ESRS standardite järgi, kui ettevõtte palgatöötajate arv on bilansipäeval alla 750 töötaja.

² <https://pangaliit.ee/kestlik-finantseerimine/khg-kalkulaator>

³ <https://ghgprotocol.org/corporate-standard>

Heitearvutused hõlmasid Bigbanki Eesti äriüksust ja kõiki filiaale ning tütaretevõtteid (asukohad Tallinn, Tartu, Pärnu, Riia, Vilnius, Sofia, Helsingi ja Stockholm). Taastuvelektrit tarbiti Stockholmi kontoris ja osaliselt ka Helsingi kontoris.

Avalikustatud KHG heitkoguseid ei ole valideeritud kolmandate osapoolte poolt.

2024. aasta KHG tulemused on esitatud allolevas tabelis.

Tabel 3: KHG heitkogused 2024. aastal

Mõjuala 1 KHG heide	2024
Mõjuala 1 KHG koguheide (CO ₂ ekvivalenttonnides)	85,1
Biomassi põletamisel või biolagunemisel tekkiv CO ₂ biogeenne heide	N/A
Mõjuala 2 KHG heide	
Asukohapõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (CO ₂ ekvivalenttonnides)	N/A
Turupõhiselt mõõdetud mõjuala 2 KHG koguheide (CO ₂ ekvivalenttonnides)	1 586,2
Lepinguliste instrumentide osakaal (elektrileping, taastuvelektri osakaal kogu sisseostetud elektrienergiast), %	0,11 %
Mõjuala 1 ja 2 KHG heide kokku	
KHG heide kokku (asukohapõhine) (CO ₂ ekvivalenttonnides)	N/A
KHG heide kokku (turupõhine) (CO ₂ ekvivalenttonnides)	1 671,4

KHG heitemahukuse netotulu alusel

KHG heitemahukuse arvutamiseks kasutati Bigbank kontserni müügitulu (192,8 miljonit eurot), mis sisaldab intressitulu, teenustasu tulusid ja muid tegevustulusid (v.a õiglases väärtuses laenu tulu ja võlakirjade tulud) (konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne peatükk „Tulude jaotus EMTAK tegevusala järgi“.)

Tabel 4: KHG heitemahukuse netotulu alusel

KHG heite mahukuse netotulu alusel	2024
KHG koguheide (asukohapõhine) netotulu kohta (CO ₂ ekvivalenttonn/mln eurot)	N/A
KHG koguheide (turupõhine) netotulu kohta (CO ₂ ekvivalenttonn/mln eurot)	477,5

Täiendavad mõõdikud

Rohepesu riski (finantsrisk) mõõdikuks on rohepesu süüdistustega seotud menetluste arv (menetlust aastast) ja trahvid seoses rohepesuga (EUR/aastas). 2024. aastal rohepesu riskiga seotud menetlusi ega trahve ei esinenud.

Taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamine (positiivne võimalik mõju) ja ärimahtude võimalik kasv taastuenergia ja energiatõhususe projektide turunõudluse suurenedes (finantsvõimalus) kaetakse ühe mõõdikuga, milleks on väljastatud taastuenergia ja energiatõhususe projektide maht (mln eurot/aastas). 2024. aastal veel taastuenergia ja energiatõhususe projektide rahastamist eraldi ei mõõdetud, see on plaanis tulevikus eesmärgistada.

Sotsiaalne teave

ESRS S1 – oma töötajaskond

Strateegia

[S1-SBM3] Olulised mõjud, riskid ja võimalused ning nende seosed strateegia ja ärimudeliga

Oma töötajaskonnaga seotud olulised IRO-d on esitatud lk 71 (Tabel 2).

Bigbank kontserni töötajaskonda kuulub 2024. aasta lõpu seisuga 560 töötajat, kellest valdava enamuse moodustavad täistööajaga tähtajatu töölepinguga palgatöötajad, kes on Bigbank kontserniga töösuhtes vastavalt siseriiklikule õigusele. On ka mõned tähtajalise töölepinguga ning osalise tööajaga töötajad, kuid kõigil töötajatel on garanteeritud tööaeg. Mittepalgatöötajaid, sh iseenda töödandjad või isikud, kelle tööjõudu pakuvad ettevõtjad, kelle põhitegevus on tööhõivetegevus, kontsernis ei ole. Avalikustamiskoostöö ulatus katab kõik Bigbank kontserni töötajaid, sh tähtajalise ja osalise tööajaga töötajad. Sealjuures on kontsernis töötajate keskmine tööstaž 62 kuud.

Bigbanki tegevus on seotud mitmete positiivsete mõjudega oma töötajaskonnale. Suur osa Bigbanki töötajatest on tööil tähtajatu töölepinguga. Töölepinguga on ette nähtud töötajate tööaeg, mis on kooskõlas kohalike seadustega. Pank pakub töötajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu.

Töötajate tervishoiu edendamiseks korraldab Bigbank töötajatele vastavalt kohalikele nõuetele töötervishoiukontrollide ning Lätis, Leedus ja Soomes võimaldatakse töötajatele tervisekindlustust. Ohutu töökeskkonna tagamiseks pöörab Bigbank tähelepanu töötajate füüsilise ja vaimse tervise teadlikkuse tõstmisele ja parendamisele, näiteks võimaldatakse psühholoogilist tuge, vaksineerimist, sportimise toetust ja spordivõistlustel osalemist.

Bigbank võimaldab töötajatel võtta aastas ette nähtud arvu tervisepäevi ning olulise isikliku elu sündmuse päevi, säilitades neil päevadel töötasu.

Bigbankil on tasustamispoliitika, mis loob raamistikku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks kogu kontsernis.

Andmekaitse seisukohalt on Bigbanki töötajate andmete kasutamine ja jälgimine reglementeeritud.

Bigbanki olemasolevate keskkonnamõjude vähendamise plaanidel ja tegevuskavadel puudub oluline mõju oma töötajaskonnale. Samuti ei esine Bigbanki tegevuses toiminguid, mille puhul võiks esineda märkimisväärne sunniviisilise töö, kohustusliku töö või lapstööjõu kasutamise juhtumite oht.

Kõik Bigbank kontserni töötajad, sõltumata töölepingust või töökoormusest, on kaasatud oluliste mõjude, riskide ja võimaluste hindamisse. Olulisuse hindamise tulemusena märkimisväärseid tegelikke ega võimalikke negatiivseid mõjusid oma töötajaskonnale ei tuvastatud, mistõttu ei saa siinkohal välja tuua konkreetsete tunnustega või konkreetsetes tingimustes töötavaid inimesi ega kindlaid töötajate liike, kes oleksid negatiivselt mõjutatud. Ka kontserni eetikakoodeks sätestab, et Bigbank ei diskrimineeri inimesi.

Bigbanki töötajaskonnaga seotud riskid ja võimalused tulenevad äritegevuse otsest sõltuvusest tööjõust, sh töötajate pädevusest ja heaolust, millel on oluline mõju ettevõtte arengule, finantsseisundile ja -tulemustele. Seejuures ei ole riskid ja võimalused seotud konkreetsete inimrühmadega, vaid hõlmavad tervikuna kogu töötajaskonda.

Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine

Bigbank on kehtestanud kontserniüleised poliitikad, mis kehtivad eranditult kõiki-dele töötajatele. Kõik poliitikad on nõukogu taseme dokumendid. Poliitikate alusel on kehtestatud erinevad sisekorrad, mis on juhtkonna pädevuses. See tähendab, et poliitikate rakendamine on juhtkonna pädevus. Lisaks on iga poliitika ja sisekorra eest vastutaval isikul kohustused nende regulaarseks ülevaatuseks ning puudutatud isikute koolitamiseks.

Bigbank arvestab oma töötajate tagasisidega. Seeläbi on teada, mida ja kuidas peaks korraldama panga töösuhetes.

Olulisemad IRO-sid puudutavad poliitikad ja sisekorrad on näiteks kontserni eetika-koodeks, kontsernitöökorralduse üldpõhimõtted, kohalikud töökorralduse üldpõhi-mõtted, kontserni tasustamispoliitika ja tasustamise põhimõtted.

[S1-1] Oma töötajaskonnaga seotud poliitika

Oma töötajaskonna valdkonnas tuvastatud olulised IRO-d on Bigbankis kaetud järgmiste poliitikatega:

- Positiivne tegelik mõju – tööhõivekindlus tagab töötajatele stabiilsuse, mis võib tõsta nende moraali ja tööle pühendumust: töötajad on tõenäolisemalt motiveeritud, produktiivsed ja rohkem oma tööga seotud: Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted.
- Võimalus – tööhõivekindluse tagamine vähendab tööjõu voolavust: Stabiilne töökoht tõstab töötajate motivatsiooni, töötajad jäävad ettevõttesse tõenäolisemalt pikemaks ajaks, mis vähendab otseseid ja kaudseid tööjõukulusid (värbamine, koolitused, produktiivsuse vähenemine): Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted.
- Positiivne tegelik mõju – paindlik ja seadusega kooskõlas reguleeritud tööaeg võib parandada töötajate heaolu ja tööga rahulolu, suurendades produktiivsust ning vähendades läbipõlemist: Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted.

- Risk – töötajate soovide ja vajadustega ebapiisav arvestamine ning piiratud tööandja-töötaja vaheline suhtlus võib vähendada töötajate rahulolu ja produktiivsust ning suurendada tööjõu volulavust, mis tood pangale täiendavaid kulusid: Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted ja kohalikud töökorralduse põhimõtted.
- Positiivne tegelik mõju – töötajate töö- ja eraelu tasakaalu toetamine ning pere ja karjääri kokkusobivuse edendamine tõstab töötajate heaolu: Bigbank pakub töötajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu: Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted.
- Positiivne tegelik mõju – töötajate tervishoiu edendamine (nt tervisekontroll, vaksineerimised) ja ohutu töökeskkonna tagamine kaitseb töötajaid ja suurendab tööga rahulolu: Bigbank pöörab tähelepanu töötajate füüsilise ja vaimse tervise teadlikkuse tõstmisele ja parendamisele. Näiteks võimaldatakse psühholoogilist tuge, vaksineerimist jm: Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted ja kohalikud töökorralduse põhimõtted.
- Positiivne tegelik mõju – võrdne-palk-võrdväärse-töö-eest põhimõtte järgimine sõltumata töötaja soost ja vanusest tagab töötajate õiglase kohtlemise, võib tõsta töörahulolu ja tagada positiivse töökeskkonna: Bigbankil on Tasustamispoliitika, mis loob raamistiku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis: Kontserni tasustamispoliitika ja tasustamispoliitika põhimõtted.
- Võimalus – töötajate regulaarne koolitus ja oskuste arendamine võivad oluliselt parandada pangaprotsesside toimepidevust, korrektsust ja kliendinõustamise kvaliteeti, mis tõstab panga mainet, suurendab klientide rahulolu, vähendab õigusriske ja aitab vältida seeläbi võimalikke kulusid, tagab teenuse osutamise kõrge kvaliteedi ja võib suurendada seeläbi tulusid: kontserni koolituspõhimõtete ja -süsteemi reeglid.
- Positiivne tegelik mõju – töötajate andmete kaitsmine suurendab töökoha turvalisust, kaitstes töötajate tundlikku teavet rikkumiste ja küberrünnakute eest: Bigbankis on töötajate andmete kasutamine ja jälgimine reglementeeritud: Kontserni isikuandmete kaitse reeglid.

Kontserni töökorralduse üldpõhimõtted sätestavad üldised käitumisreeglid töösuhetes kogu kontsernis ja reeglid, mille järgi võetakse vastu kohaliku tasandi töökorralduse põhimõtted. Poliitika rakendub kõigile töötajatele, sõltumata ametikohast ja töölepingust. Erandid võivad kehtida kohalike töökorralduse põhimõtete või isikute tasandil, kui see on vajalik tulenevalt kohalikust seadusandlusest, kollektiivlepingust või kohalikust sektori tavast. Poliitika rakendamise eest vastutab kontserni personalijuht ning kohalikul tasandil kohalikud personalijuhid. Töökorralduse põhimõtete efektiivsust hinnatakse töötajate rahulolu-uuringute, töötervishoiu tagasiside ja juhtkonnale esitatavate ülevaadete kaudu. Poliitika on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Kontserni tasustamispoliitika eesmärk on määrata selged juhised kontserni õiglase ja läbipaistva tasustamisprotsessi jaoks, et toetada kontserni visiooni ja strateegia elluviimist, järgides kaalutletud ja tõhusa riskijuhtimise põhimõtteid. Lisaks on grupi tasustamispoliitika eesmärgiks edendada soovitud tulemuslikkust, käitumist

ja väärtustel põhinevat käitumist ning tagada töötasu konkurentsivõime turgudel ja segmentides, kus kontsern tegutseb. Poliitika rakendub kõigile kontserni töötajatele ja kontsernis olulise riski võtjate tasustamisele. Erandid võivad kehtida kohalike töökorralduse põhimõtete või isikute tasandil, kui see on vajalik tulenevalt kohalikust seadusandlusest, kollektiivlepingust või kohalikust sektori tavast. Poliitika rakendamise eest vastutab grupi nõukogu. Poliitika on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Kontserni koolituspõhimõtete ja -süsteemide reeglite eesmärk on sätestada vahendid, mis on töötajate koolitamisega seotud eesmärkide toetamiseks, kirjeldada, kuidas kontsern viib läbi nii kohustuslikke kui ka mittekohustuslikke koolitustegevusi ning selgitada ka seda, kuidas kontsern koolitusega seotud andmeid haldab. Poliitika rakendub kõigile kontserni töötajatele. Erandina on panga juhatuse ja nõukogu liikmete, kontserni finantsvaldkonna juhi, kontserni krediidiriski valdkonna juhi, kontserni vastavuskontrolli juhi ja kontserni siseauditi üksuse juhi koolitamise põhimõtted reguleeritud eraldi juhtide juhendamise ja kutsealase täiendamise põhimõtetes. Kontserni kõrgeim tase, kes poliitika rakendamise eest vastutab, on kontserni juhatuse, kes kinnitab, et koolituste eelarvestamine on kooskõlas kontserni visiooni ja strateegiaga. Poliitika on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Kontserni isikuandmete kaitse reeglite eesmärk on anda põhimõtete, reeglite ja juhiste kogum, mis teavitab sellest, kuidas kontsern tagab isikuandmete kaitse üldmääruse (GDPR-i) ja andmekaitseeskirjade pideva järgimise kohtades, kus grupp tegutseb. Kontserni isikuandmete kaitse reeglid kui poliitika kehtib kõikidele kontserni töötajatele. Panga tütarettevõtted, kes ei osuta finantsteenuseid, vastutavad ise oma andmetöötlustoimingute eest kooskõlas kontserniüleste juhtimis- ja riskijuhtimispõhimõtetega. Kord ei kehti kontserni kuulumise kohta erinevatesse ühendustesse, kontserni suhetele riigiasutuste, korrespondentpankade ja audiitoritega. Panga filiaalidel ei ole õigust vastu võtta korrast kõrvalekalduvaid sisekordasid. Korraga vastuolu korral on ülimuslikud Euroopa Liidu ja kohalikud õigusaktid. Poliitika rakendamise eest vastutavad nii kontserni andmekaitse spetsialist, filiaalide juhid, kliendisuhete valdkonna juht, tugiteenuste valdkonna juht, turundusvaldkonna juht, tehnoloogiavaldkonna juht kui ka infoturbe valdkonna juht. Poliitika on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Bigbank AS ei ole teinud inimõigustega seotud avaldusi ega otseselt liitunud erinevate konventsioonidega, küll aga on oma töötajaskonna poliitikate ja sisekordade kujundamisel võetud eeskujuks ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted, ILO tööalased aluspõhimõtted ja põhiõiguste deklaratsioon ning OECD suuniseid hargmaistele ettevõtetele - inimõiguste järgimine on Bigbanki äritegevuse lahutamatu osa.

Näiteks on Bigbank AS kontserni eetikakoodeksis toodud, et pank rakendab nulltolerantsi rahvuse, kodakondsuse, poliitiliste vaadete, soo, soolise identiteedi või väljenduse, perekonnaseisu, rassi, nahavärvi, välimuse, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise ja ahistamise suhtes. Käitumine, mis ei tõuse ahistamise tasemele, kuid võib siiski tekitada vaenulikkust või hirmutavat õhkkonda või on lihtsalt solvav, ei ole vastuvõetav

ja seda tuleb vältida. Kui töötaja kogeb väärkohtlemist või ahistamist sisaldavat olukorda, saab ta sellest viivitamatult teatada personaliosakonnale. Inimõiguste rikkumisega seotud kaebuseid saavad töötajad esitada personaliosakonnale kas suusõnaliselt või läbi piletite infosüsteemi. Kaebust käsitletakse konfidentsiaalsena. Olenevalt kaebusest kaasatakse miinimumprintsipi järgi vajalikud inimesed, et olukorra detailid välja selgitada ning lahendus leida.

Bigbanki oma töötajaskonnaga seotud poliitikad ei käsitle sõnaselgelt inimkaubandust, sunniviisilist tööd või kohustuslikku tööd ja lapstööjõu kasutamist. Bigbank tegutseb Euroopa Liidu riikides, kus on kehtestatud Euroopa Liidu Põhiõiguste harta. Põhiõiguste hartas on sätestatud need põhiõigused, mida nii Euroopa Liit kui ka Euroopa Liidu riigid peavad Euroopa Liidu õiguse rakendamisel järgima. Lisaks on kõikides riikides, kus grupp tegutseb, tugev seadusandlus ja inimõiguste järgimine.

Bigbank ei ole kehtestanud eraldiseisvat tööõnnetuste ennetamise poliitikat, kuid kohalikud töökorralduse üldpõhimõtted sisaldavad ohutusjuhiseid kontoritöötajatele, samuti Bigbank AS kui tööandja tagab tööõnnetuste uurimise ja nende fikseerimise vastavalt kehtivatele seadustele ja määrustele. Bigbank AS on läbi viinud kohustuslikud töökeskkonna riskianalüüsid, lisaks on kaugtöö puhul kohustuslik riskianalüüs iga kaugtöö koha osas. Tööõnnetuste valdkond on põhjalikult kaardistatud.

Bigbank kontsern ei ole tuvastanud oma töötajaskonnas eriti haavatavaid rühmasid või neisse kuuluvaid isikuid, mistõttu ei ole võetud ka konkreetseid kohustusi, mis oleks seotud oma töötajaskonna eriti haavatavate rühmade kaasamisega või nende suhtes võetud positiivsete meetmetega. Diskrimineerimise ärahoidmine, leevendamine ja selle vastu tegutsemine kohe, kui see avastatakse, on tagatud kontserni eetikakoodeksis sätestatud protsessiga, mida on kirjeldatud ka eespool.

Eetikakoodeks sätestab:

Töötajad kohtlevad kolleege ja kliente lugupidavalt ja viisakalt, ilma füüsilise või verbaalse väärkohtlemise või ahistamiseta. Töötajad toetavad kolleege ja kliente iga murega.

Pank rakendab nulltolerantsi rahvuse, kodakondsuse, poliitiliste vaadete, soo, soolise identiteedi või väljenduse, perekonnaseisu, rassi, nahavärvi, välimuse, usu või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel toimuva diskrimineerimise ja ahistamise suhtes. Käitumine, mis ei ole päris ahistamine, kuid võib siiski tekitada vaenulikkust või hirmutavat õhkkonda või on lihtsalt solvav, ei ole vastuvõetav ja seda tuleb vältida. Kui töötaja kogeb väärkohtlemist või ahistamist sisaldavat olukorda, saab ta sellest viivitamatult teatada personaliosakonnale vastavalt sisekordadele.

[S1-2] Protsessid oma töötajate ja töötajate esindajatega suhtlemiseks mõjude teemal

Bigbanki protsessid töötajaskonna ja töötajate esindajatega suhtlemiseks töötajaskonnale avalduva tegeliku ja võimaliku olulise mõju teemal ehk seoses tööhõivekindluse, tööaja, töö ja eraelu tasakaalu, töötervishoiu ja ohutuse, soolise võrdõiguslikkuse ning eraelu puutumatusena on paika pandud sisemiste regulatsioonidega. Kontserniüleised töökorralduse üldpõhimõtted reguleerivad mh nii tööaja korraldust kui töötervishoiu ja ohutusega seonduvat. Suhtlus töötajaskonnaga tegeliku ja võimaliku olulise mõju teemal toimub läbi erinevate kanalite nagu vähemalt korra aastas tehtavad töötajate tagasiside küsitlused, korrapärased (vastavalt kokkuleppele kas iganädalased või ülenädalased) üks ühele vestlused otsese juhiga, erinevad regulaarsed koosolekud nagu iganädalased osakonna koosolekud ja kontserniüleline kvartaalne infotund. Lisaks jagatakse töötajatele infot läbi siseveebi, kus töötajaskonnal on võimalik ka konkreetse info ja teema osas tagasisidet anda ning alati on töötajatel võimalik otse suhelda personaliosakonnaga. Töötajaskonna seisukohti analüüsitakse, adresseeritakse ja võetakse kontserni otsustusprotsessides arvesse.

Töötajaskonna väljavaated on aluseks ka otsustele ja tegevustele, mille eesmärk on hallata tegelikku ja võimalikku olulist mõju oma töötajaskonnale. Selleks suhtleb Bigbank kontsern otse töötajaskonnaga ning vastavalt eeltoodule toimub selline suhtlemine erinevates kanalites erineva sagedusega. Kõrgeim tasand, kes operatiivselt suhtleb töötajaskonnaga, on juhatus kvartaalsete infotundide kaudu, kus adresseeritakse töötajate küsimusi ja püsitatud teemasid. Lisaks jõuavad töötajatega seotud teemad juhatuseni ka läbi sisemise regulaarse aruandluse, mis samuti mõjutab panga lähenemisviisi.

Operatiivvastutus eelkirjeldatud suhtlemise tagamise eest ning selle eest, et tulemused on aluseks kontserni lähenemisviisi kujundamisele on kolmetasandiline – suhtlemise tagamise eest vastutab sisekommunikatsiooni juht, kelle eest vastutab kontserni personalijuht, kelle eest vastutab kontserni juhatuse esimees.

ELis elavate inimeste põhiõigused on sätestatud õiguslikult siduvas ELi põhiõiguste hartas. Seal on toodud ELi kodanike ja elanike ELis kohtlemise põhimõtted ja nende õigused seoses inimväärikuse, vabaduse, võrdsuse, solidaarsuse, kodakondsuse ja õiglusega ning lisaks kodanikuõiguste ja poliitiliste õiguste kaitsmisele käsitletakse selles ka töötajate sotsiaalseid õigusi, andmekaitset, bioetikat ja õigust heale haldusele. Tegutsedes Euroopa Liidu riikides, peab ka Bigbank lähtuma ELi põhiõiguste hartas sätestatud inimõigustest. Kuigi pangal ei ole eraldi kirjalikku kokkulepet töötajaskonnaga inimõiguste osas, austab pank oma töötajaskonna inimõigusi ning töötajaskonnal on võimalik vastavasisulist teavet oma seisukohtade kohta edastada kõigi töötajaskonnaga suhtlemise protsesside raames.

Bigbank hindab oma töötajaskonnaga suhtlemise tulemuslikkust tagasiside küsimustiku kaudu ja selle pinnalt pannakse paika vastavalt vajadusele edasised tegevuskavad.

[S1-3] Protssid negatiivsete mõjude heastamiseks ja kanalid, mis võimaldavad oma töötajatel probleeme tõstatada

Kuigi hetkel ei ole IRO-na tuvastatud ühtegi võimalikku ega tegelikku negatiivset mõju oma töötajatele, on Bigbankil olemas kanalid, mida tema töötajatel on võimalik kasutada probleemide tõstatamiseks ja nende lahendamiseks.

Olukorras, kus Bigbank on põhjustanud olulist negatiivset mõju oma töötajaskonnale või sellele kaasa aidanud, on siseveebis töötajate jaoks olemas vajalikud juhised ja viited. Näiteks selgitatakse võimalusi kuidas probleeme tõstata ning pakutakse ka psühholoogi poolt nõustamist, kui töötaja seda vajab.

Personaalsed teemad saab tõstatada nii näost näkku kohtumise teel personalipartneriga, läbi sisemise infosüsteemi, e-kirja teel või sõnumi teel personalipartnerile. Samuti on töötajatel võimalik teha konfidentsiaalne teavitust läbi sisemise vihje-liini kanali.

Üldisemad teemad saab otse juhtkonnani viia läbi kvartaalse infotunni, mille puhul tekitatakse siseveebi leht, kuhu saab küsimusi kirjutada ning koosolekute toimumise ajal saab ka otse küsimusi küsida.

Töökeskkonna teemade jaoks on Bigbankis ka töökeskkonnavolinik, kelle poole töötajad saavad pöörduda. Tööprotsesside teemadel on töötajatel võimalik probleeme tõstatada operatsiooniriski juhtumite teavitamise kanali kaudu. Tööks vajalike IT-vahendite või juurdepääsude küsimustes saab probleeme tõstatada IT toele esitatavate teadete kaudu.

Kõik need kanalid on Bigbanki poolt loodud ning Bigbanki enda mehhanismid.

Bigbank toetab eelnimetatud töötajate kaebuste/probleemide käsitlemise kanalite kättesaadavust oma töötajatele koolitustega, mis on osa sisseelamisplaanist. Tulenevalt seadusandlusest, toimuvad mõned koolitused täiendavalt iga aasta ning informatsioon eelnimetatud kanalite osas on töötajatele kättesaadav siseveebis.

Tõstatud töötajate kaebused/probleemid kajastuvad läbi raporteerimise sõltuvalt kaebusest/probleemist erinevates raportites. Vastavalt mõju tasemele võidakse probleemi eskaleerida ning kaasata teisi sidusrühmi kuni nõukogu või pädeva järelevalveasutuseni välja. Bigbank hindab pakutud õiguskaitsevahendite tõhusust töötajate tagasiside pinnalt ning tõstatud probleemide analüüsi teel, hinnates muuhulgas nende põhjuseid, korduvust ja ulatust.

Bigbank hindab oma töötajaskonna liikmete teadlikkust nendest struktuuridest või protsessidest läbi kohustuslike koolituste antud teemade kohta, kontrollides koolituste läbimist. Bigbankil ei ole eraldi poliitikat, mis käsitleb neid struktuure ja protsesse kasutatavate isikute, sh töötajate esindajate kaitset kättemaksu eest, kuid üldised põhimõtted kaitse osas tulenevad kontserni eetikakoodeksist.

[S1-4] Meetmete võtmine seoses oluliste mõjudega oma töötajaskonnale ning lähenemisviisid oma töötajaskonnaga seotud oluliste riskide maandamiseks ja oluliste võimaluste kasutamiseks ning nende meetmete tõhusus

Bigbank ei ole koostanud eraldi tegevuskava oma töötajaskonnaga seotud kestlikkusprobleemide lahendamiseks, sest töötajatega seotud riskid, võimalused ja tegelikud positiivsed mõjud leiavad käsitlemist kontserni üldiste juhtimispõhimõtete ja poliitikate kaudu.

Oma töötajaskonnale avalduvate oluliste mõjude, riskide ja võimaluste haldamise osas ei ole Bigbank kehtestanud konkreetset tegevuskava, mistõttu ei ole võimalik eraldi välja tuua ka tegevuskava rakendamisega seotud tegevus- ja/või kapitalikuluseid. Küll aga rakendab Bigbank oma töötajaskonnale avalduvate oluliste mõjude, riskide ja võimaluste osas järgmisi meetmeid:

- Tööhõivekindluse ja töötajate pühendumusega seotud positiivse tegeliku mõju osas on kontsernis töötajate rahulolu ja kaasamise uuringud (iga-aastased), kvartaalsed infotunnid, juhtide koolitusprogramm (*Leadership Training Sessions*), karjäärivõimaluste toetamine kontserni siseselt.
- Tööhõivekindlusega seotud võimaluse osas tehakse kontsernis lahkumisintervjuude analüüsi ja jälgitakse tööjõuoolavust, arendatakse järelkasvu läbi karjääriplaneerimise ning rakendatakse konkurentsivõimelist ja õiglast tasustamispoliitikat.
- Paindliku tööaja ja tööga rahuloluga seotud positiivse tegeliku võimaluse osas pakub Bigbank paindlikku tööaega ja kaugtöö võimalust ning töötajate tagasiside kaudu toimub pidev töökorralduse kohandamine ning parendamine (ergonoomika, töövahendid).
- Töötajate soovide ja vajadustega ebapiisava arvestamisega seotud riski osas kasutab Bigbank töötajate tagasiside uuringuid, võimaldab regulaarseid juhtide ja töötajate dialooge ning rakendab personaalseid arenguplaane.
- Töö- ja eraelu tasakaalu toetamisega seotud positiivse tegeliku mõju osas võimaldab Bigbank kaugtööd ja paindlikku töökorraldust, töökohtumistel videokonverentsi kaudu osalemist.
- Tervishoiu edendamise ja ohutu töökeskkonnaga seotud positiivse tegeliku mõju osas võimaldab Bigbank tervisekontrolli, vaksineerimist ja psühholoogilist tuge ning tagab turvalisuse (ergonoomia, vaimse tervise toetamine).
- Õiglase tasustamisega seotud positiivse tegeliku mõju osas on kontsernil kehtestatud selge ja läbipaistev tasustamispoliitika ning toimub regulaarne tööturu ja palgatasemete analüüs.
- Regulaarse koolituse ja oskuste arendamisega seotud võimaluse osas on Bigbankil töötajate koolitus- ja arenguprogrammid, juhtide arendus ja järelkasvu toetamine ning kohustuslikud ja vabatahtlikud kompetentsikoolitused.
- Töötajate andmete kaitsega seotud positiivse tegeliku mõju osas järgib Bigbank infoturbe ja andmekaitsepoliitikaid, toimuvad regulaarsed infoturbe ja andmekaitsealased koolitused ning arendatakse turvalisi tööprotsesse ja süsteeme.

Kirjeldatud meetmete rakendamist jälgitakse pidevalt ja sõltuvalt meetmetest tehakse regulaarse intervalliga kokkuvõtteid.

Kuigi Bigbank ei tuvastanud olulisi tegelikke ega võimalikke negatiivseid mõjusid oma töötajaskonnale, kuid soovib siiski märkida, et võimalikke negatiivseid mõjusid jälgitakse muuhulgas töötajate rahulolu küsitluste kaudu ning heastamise ja vältimise jaoks on olemas meetmed, kuidas töötajate tagasisidet arvesse võetakse. Näiteks heastatakse või välditakse negatiivset mõju läbi koolituste, kui tuvastatakse koolitusvajadus. Bigbank tagab, et kontserni tegevused ei põhjusta ega süvenda olulisi negatiivseid mõjusid oma töötajaskonnale, väärtusahela partneritele ega müügiprotsessidele. Töötajate heaolu tagamine ja negatiivsete mõjude ennetamine toimub läbi eelkirjeldatud kaebuste menetlemise ja tagasiside mehhanismide, töötingimuste ja töökoormuse tasakaalustamise ning õiglase ja läbipaistva tasustamise. Väärtusahela, müügi ja andmekasutuse mõju töötajatele on reguleeritud vastavate sisekordadega, vastutustundliku müügijuhtimisega ja töötajate andmekaitsega. Töötajate heaolu ja äriliste eesmärkide tasakaalustamiseks hõlmab tööprotsesside optimeerimist ja digilahendusi, et vähendada töötajate halduskoormust ning paindlikku töökorraldust.

Bigbanki täiendavad meetmed või algatused, mis on kehtestatud peamise eesmärgiga avaldada positiivset mõju oma töötajaskonnale hõlmavad järgmisi üritusi: iga-aastane WOW Day aastakonverents, kuhu on kutsutud kõik kontserni töötajad; iga riigi kohalikud suvepäevad, kuhu on kutsustud ka töötajate perekond; töötajate laste jõulupidu koos kingitustega lastele. Bigbanki iga üksus saab eelarvestatult planeerida meeskonnaüritusi ning kontorites tähistatakse riiklikke pühasid ja tähtpäevi (nt vastlapäev).

Eesmärgiga avaldada positiivset mõju oma töötajaskonnale, toimub ka kokkupuude juhtkonnaga läbi kvartaalsete infotundide, läbi kvartaalsete valdkonnajuhtide koosolekute ning läbi igakuiste juhtide veebikohtumiste.

Eeltoodud meetmete tõhusust ja täiendavate meetmete vajadust jälgib Bigbank läbi töötajate tagasiside.

Seoses töötajate soovide ja vajadustega ebapiisava arvestamise riskiga leevendab pank riski läbi iga-aastase töötajate tagasiside-uuringu. Sealt tulenevalt leitakse murekohad ning luuakse tegevusplaan, mis omakorda kajastub juhtide aasta eesmärkides. Bigbank analüüsib ka lahkumisintervjuudest (*exit interviews*) tulevaid põhjuseid, mida võetakse tegevusplaanide koostamisel arvesse. Näiteks aitab see Bigbankil veenduda, kas palgad on vastavuses turuga või kui on mure konkreetse juhi pädevusega, siis panustada konkreetse juhi arengusse.

Töötajate volavus on Bigbankis soovitud taseme piirides.

Bigbank on kehtestanud talendijuhtimise mudeli, mille osa on ka järelkasvu arendamine. Pank korraldab oma töötajatele hindamisi ja loob neile individuaalseid arenguplaane, mistõttu töötaja tunneb, et ta on nähtud ja kuulnud ja tunnustatud. Bigbank toetab ka kontsernisisest karjääri ehk liikumist ühelt positsioonilt

teisele. See aitab töötajal hoida oma karjääri huvitavana ning perspektiiv ettevõttes pikeneb.

Bigbank eraldab iga aasta ressursse oluliste mõjude juhtimiseks. Muuhulgas arvestatakse kontserni eelarves nii töötajate koolituskulude, ürituste korraldamise kulude, töökeskkonna turvalisuse kulude, vajalike info- ja infoturbesüsteemide ülevõlthoidmise ja arendamise kulude ning muude taoliste kuludega.

Mõõdikud ja eesmärgid

[S1-5] Olulise negatiivse mõju juhtimise, positiivse mõju suurendamise ning oluliste riskide ja võimaluste juhtimisega seotud eesmärgid

Bigbank on eesmärgistanud võimalusena töötajate rahulolu indeksi (Kantar EMOR Engagement+). Kirjeldatud eesmärk on seotud poliitikaga läbi selle, et rahulolu mõõtmine toetab panga eesmärki hoida ja arendada töötajasõbralikku töökeskkonda. Bigbanki siht on saavutada vähemalt finantssektori keskmine tase, milleks 2024. aastal oli 73. See eesmärk hõlmab kogu Bigbank kontserni töötajad kõigis tegevusriikides ning seda mõõdetakse igal aastal.

Lisaks kasutab Bigbank eesmärgina operatsiooniriski indikaatorit tööhõivekindluse osas, mille mõõdikuna on kinnitatud tööjõu voolavuse määr. Seos poliitikaga tuleneb sellest, et panga eesmärk on vähendada tööjõu voolavust, et tagada stabiilne ja motiveeritud töötajaskond. Tööjõu voolavuse piirmäär oli 2024. aastal: kollane tase ≥ 17 ja punane tase üle 19 ehk eesmärk on säilitada voolavuse määr alla 17% (kollane tase) ning vältida ületamist üle 19% (punane tase). Lähtetase: 2023. aastal oli tööjõu voolavus 18%. See eesmärk hõlmab kogu Bigbanki töötajaskonda ning mõõdetakse minimaalselt igal aastal. Bigbank viib regulaarselt läbi töötajate tagasiside küsitlusi ning kogub tagasisidet. 2024. a töötajatele suunatud kestlikkusteemade küsitlusele vastates pidas 90% töötajatest tähtsaks või kriitiliselt oluliseks tööhõivekindlust, mida iseloomustab hästi pühendumise määr ja tööjõu voolavus. Bigbank võtab eesmärkide seadmisel ja tulemuslikkuse hindamisel arvesse otse omalt töötajaskonnalt saadud tagasisidet vastavalt S1-2 kirjeldatule. Tagasiside pinnalt vastavalt vajadusele korrigeeritakse tegevuskavasid uuteks perioodideks.

Rahuloluindeks ja tööjõu voolavus on pideva monitooringu all ning tulemusi analüüsitakse vähemalt kord aastas juhatuse tasemel. Vajaduse korral korrigeeritakse eesmäärke, et tagada nende vastavus muutuvatele tingimustele ja töötajate ootustele. Alates käesolevast aruandes avaldatakse iga aruandeaasta kohta kestlikkusaruanne, milles hinnatakse kas ja kuidas saavutati seotud eesmärgid ning kas edasine kohandamine on vajalik.

[S1-6] Ettevõtja palgatöötajate omadused

Alljärgnevad tabelid iseloomustavad Bigbanki töötajaskonda kuuluvate palgatöötajate põhitunnuseid. Töötajate statistika on esitatud töötajate koguarvuna aasta lõpu seisuga ja aasta keskmise täistööajaga töötajate arvuna. Aasta keskmine täistööajale taandatud töötajate arv arvutatakse täistööajaga töötajate arv ja osalise

tööajaga töötajate arvu summana, mis on arvestatud proportsionaalselt töötatud ajaga. Töötajate aasta keskmise arvu leidmiseks on leitud aasta keskmine näitaja iga majandusaasta kuu kohta, milleks arvutati töötajate kogu kalendaarne ajafond päevades ja jagati see kalendrikuu päevade arvuga. S1-6 tabelites on toodud töötajate arv töötajate koguarvuna perioodi lõpus, välja arvatud tabel 8. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruande tegevusaruande osas „Töötajad“ on toodud töötajate koguarv töötajate arvu järgi ning soo- ja riigipõhine jaotus seisuga 31. detsember 2024 ning lisas 28 on esitatud täistööajaga keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Tulenevalt asjaolust, et lisas 28 esitatud töötajate arvu meetodika ja alljärgnevatel tabelites esitatud töötajate arvu esitamise meetodika on erinevad, ei ole need numbrid omavahel võrreldavad.

Tabel 5. Palgatöötajate arv soolise jaotuse alusel

Sugu	Töötajate arv 31.12.2024	Aasta keskmine töötajate arv
Mehed	220	207
Naised	340	325
Töötajad kokku	560	532

Tabel 6. Palgatöötajate arv riigipõhise jaotuse alusel, kus kontsernil on 50 või rohkem töötajat, mis moodustab vähemalt 10% töötajate koguarvust

Riik	Mehed	Naised	Töötajad kokku
Eesti	148	186	334
Läti	15	72	87
Leedu	37	66	103

Tabel 7. Palgatöötajate andmed lepinguliikide kaupa soolise jaotuse alusel

	Mehed	Naised	Kokku
Töötajate arv	220	340	560
Alaliste ehk tähtajatu töölepinguga töötajad	217	334	551
Ajutiste ehk tähtajalise töölepinguga töötajad	3	6	9
Garanteerimata tööajaga töötajad	0	0	0
Täistööajaga töötajate arv	214	332	546
Osaajatöötajate arv	6	8	14

Tabel 8. Lahkunud töötajate koguarv ja tööjõu voolavus (tööjõu voolavusel kasutatud töötajate keskmist arvu)

	2024
Lahkunud töötajate koguarv	48
Tööjõu voolavus	9%

* Tööjõu voolavuse arvutamiseks on võetud töötajate koguarv, kes lahkuvad vabatahtlikult või töölt vallandamise, pensionile jäämise või surma tõttu, ning jagatud see aasta töötajate keskmise arvuga.

[S1-9] Mitmekesisuse näitajad

Bigbank käsitleb tippjuhtkonda kui juhatuse liikmeid, valdkonna juhte ja filiaalide juhte.

Tabel 9. Tippjuhtkonna mitmekesisuse näitajad

Tippjuhtkonna soolinejaotus ja osakaal 2024:	liikmete arv	sooline osakaal, %
Mehed	12	63
Naised	7	37

Tabel 10. Palgatöötajate vanuseline jaotus

Palgatöötajate vanuseline jaotus:	2024
alla 30aastased	146
30–39 aastased	269
39–50aastased	116
üle 50aastased	29

[S1-13] Koolituse ja oskuste arendamise mõõdikud

Tabel 11. Koolituste statistika

	Mehed	Naised	Kokku
Palgatöötajate osakaal, kes osalesid korrapäraselt arenguevestlustel töötulemuste ja karjääri hindamiseks*	100%	100%	100%
Keskmine koolitustundide arv töötaja kohta	N/A	N/A	33,49

* Kõik meespalgatöötajad ja kõik naispalgatöötajad osalesid korrapäraselt arenguevestlustel töötulemuste ja karjääri hindamiseks.

[S1-14] Tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud

Tabel 12. Palgatöötajate tervishoiu ja ohutusega seotud mõõdikud

	2024
Töötajate osakaal töötajaskonnas, kes on hõlmatud tervishoiu- ja ohutusjuhtimissüsteemiga	100%
Tööga seotud vigastustest ja tööga seotud tervisehäiretest põhjustatud surmajuhtumite arv	0
Registreeritavate tööõnnetuste arv	0
Registreeritavate kergete tööõnnetuste arv	0
Registreeritavate raskete tööõnnetuste arv	0
Registreeritavate tööõnnetuste määr	0
Töötajate registreeritavate tööga seotud tervisehäirete arv	0
Töötajate tööõnnetuste ja surmaga lõppenud tööõnnetuste, tööga seotud terviseprobleemide ja nende põhjustatud surmajuhtumite tõttu kaotatud päevade arv	0
Töötajate osakaal, kellele võimaldatakse tasuta psühholoogilist tuge	100%
Töötajate arv ja osakaal, kes kasutasid võimalust tasuta töötervishoiu kontrolliks	52 9%*

* Tasuta töötervishoiu kontrolli võimaldatakse vastavalt kohalikele kehtivatele regulatsioonidele ehk üldiselt mitte iga aasta kõigile töötajatel.

[S1-15] Töö- ja eraelu tasakaalu mõõdikud

Tabel 13. Töö- ja eraelu tasakaalu mõõdikud

	2024
Palgatöötajate osakaal, kellel on õigus võtta perepuhkust	100%
Perepuhkust võtnud töötajate osakaal	11,6%
sh mehed	9,1%
sh naised	13,2%

* Tulenevalt kohalikest seadusandlustest on kõigil töötajatel õigus võtta perepuhkust.

** Perepuhkust võtnud töötajate osakaal toodud osakaaluna kogu töötajaskonnast, sh perepuhkust võtnud meeste osakaal toodud osakaaluna kõigist meessoost töötajatest ja perepuhkust võtnud naiste osakaal toodud osakaaluna kõigist naissoost töötajatest.

[S1-16] Tasustamise mõõdikud (palgalõhe ja kogutasu)

Tabel 14. Sooline palgalõhe ja mediaantöötasu suhe

Sooline palgalõhe*	2024
Kõigi töötajate aastase mediaantöötasu (v.a kõrgeima töötasuga töötaja) suhe	36,34
sh naised	3,85

* Kõik pangatöötajad saavad piisavat töötasu vastavalt töölepingutele ja kooskõlas tegevusriigi õigusaktidele. Bigbank tagab võrdse palga võrdse töö eest sõltumata töötaja soost. Bigbank hinnangul ei kirjelda meeste ja naiste keskmise brutotunnitase erinevus soolist palgalõhet, vaid see peegeldab mitmeid teisi tegureid, mis palgaerinevust mõjutavad - näiteks haridus, töötunnid, töö olemus, tööelus tehtud pausid ja poole kohaga tööl käimine. Lisaks põhjustab meeste ja naiste keskmise brutotunnitase erinevust sooline esindatus ametikohtade lõikes, samuti erinev sooline osakaal juhtimistasandite lõikes ning samuti on tasustamine erinev ka kontserni tegevusriikidest lähtuvalt.

Täiendavad mõõdikud

Alljärgnevas tabelis on iga S1 teema all tuvastatud IRO-le vastav mõõdik.

Tabel 15. Oma töötajaskonna IRO-de mõõdikute ülevaade

S1 IRO kirjeldus	Mõõdik: 2024. aasta tulemus
Töehõivekindlus tagab töötajatele stabiilsuse, mis võib tõsta nende morali ja tööle pühendumust: töötajad on tõenäolisemalt motiveeritud, produktiivsed ja rohkem oma tööga seotud.	Tabel 7: Alaliste töötajate arv; Keskmine tööstaaž: 62 kuud
Töehõivekindluse tagamine vähendab tööjõu voolavust: Stabiilne töökoht tõstab töötajate motivatsiooni, töötajad jäävad ettevõttesse tõenäolisemalt pikemaks ajaks, mis vähendab otseseid ja kaudseid tööjõukulusid (värbamine, koolitused, produktiivsuse vähenemine)	Tabel 8: tööjõu voolavus
Paindlik ja seadusega kooskõlas reguleeritud tööaeg võib parandada töötajate heaolu ja tööga rahulolu, suurendades produktiivsust ning vähendades läbipõlemist.	Kaugtöö võimalusega töötajate osakaal: 100%
Töötajate soovide ja vajadustega ebapiisav arvestamine ning piiratud tööandja-töötaja vaheline suhtlus võib vähendada töötajate rahulolu ja produktiivsust ning suurendada tööjõu voolavust, mis tood pangale täiendavaid kulusid.	Töötajate pühendumuse indeks: 72; Iga-aastases töötajate pühendumise uuringus osalenud töötajate arv ja osaluse määr: 90%
Töötajate töö- ja eraelu tasakaalu toetamine ning pere ja karjääri kokkusobivuse edendamine tõstab töötajate heaolu: Bigbank pakub töötajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu.	Töö- ja eraelu tasakaaluga rahulolu määr: 72%
Töötajate tervishoiu edendamine (nt tervisekontroll, vaktsineerimised) ja ohutu töökeskkonna tagamine kaitseb töötajaid ja suurendab tööga rahulolu: Bigbank pöörab tähelepanu töötajate füüsilise ja vaimse tervise teadlikkuse tõstmisele ja parendamisele. Näiteks võimaldatakse psühholoogilist tuge, vaktsineerimist jm.	Tabel 12: Töötajate osakaal, kellele võimaldatakse tasuta psühholoogilist tuge; Tabel 12: Töötajate osakaal, kes kasutasid võimalust tasuta töötervishoiu kontrolliks

S1 IRO kirjeldus

Mõõdik: 2024. aasta tulemus

Võrdne-palk-võrdväärse-töö-est põhimõtte järgimine sõltumata töötaja soost ja vanusest tagab töötajate õiglase kohtlemise, võib tõsta töörahulolu ja tagada positiivse töökeskkonna: Bigbankil on Tasustamispoliitika, mis loob raamistiku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis.

Töötajate osakaal, kelle hinnangul on sooline võrdõiguslikkus ja võrdne palk võrdväärse töö eest tähtis või kriitiliselt tähtis: 72%

Töötajate regulaarne koolitus ja oskuste arendamine võivad oluliselt parandada pangaprotsesside toimepidevust, korrektsust ja kliendinõustamise kvaliteeti, mis tõstab panga mainet, suurendab klientide rahulolu, vähendab õigusriske ja aitab vältida seeläbi võimalikke kulusid, tagab teenuse osutamise kõrge kvaliteedi ja võib suurendada seeläbi tulusid.

Muud personaliga seotud kulud. Lisa 29. Halduskulud

Töötajate andmete kaitsmine suurendab töökoha turvalisust, kaitstes töötajate tundlikku teavet rikkumiste ja küberrünnakute eest: Bigbankis on töötajate andmete kasutamine ja jälgimine reglementeeritud.

Töötajate osakaal, kes on väga kindlad või kindlad, et pank kaitseb töötajate isikuandmeid: 84%
Töötajate osakaal, kes on väga kindlad või kindlad, et pank suudab vastu seista küberturvalisuse ohtudele: 85%

ESRS S3 – mõjutatud kogukonnad

Bigbank kasutab käesolevas konsolideeritud kestlikkusaruandes mõjutatud kogukondade teema avalikustamisel järk-järgult kohaldatavat sätet, st kestlikkusaruande koostamise esimese kahe aasta kohta avalikustatakse vaid ESRS 2 standardis avalikustamismõue BP-2 paragrahvis 17 sisalduv teave.

Mõjutatud kogukonna teema all tuvastati üks oluline IRO: Kohaliku kogukonna toetamine (positiivne tegelik mõju). Oluliste IRO-de ülevaade on esitatud lehel 71 (Tabel 2). Näiteks keskendub Bigbanki sponsorlustegevus Eestis peamiselt spordile (võrkpalli toetamine), noortele (tänavalaste toetamine) ja paljulapselistele peredele.

Vastutustundlik laenamine, finantsteadlikkuse tõstmine ning üldise finantskirjaoskuse parandamine ja edendamine on meie äritegevuse nurgakivid ja meie igapäevane prioriteet. Väärtustame tervislikke eluviise, kultuuri, haridust ja kogukonna jätkusuutlikkust. Sellest tulenevalt oleme aastaid toetanud erinevaid heategevus- ja sponsorlusprojekte.

Bigbank ei ole vastu võtnud eraldi poliitikat väärtusahela töötajatele avalduvate oluliste mõjude ning nendega seotud oluliste riskide ja võimaluste juhtimiseks, küll aga on need aspektid osaliselt kaetud kontserni jätkusuutlikkuse poliitika üldiste põhimõtete kaudu, mis saab olema avalikult kättesaadav Bigbanki kodulehel, kus pank plaanib selle avaldada.

Praktikas rakendatakse erinevaid meetmeid ja algatusi, mis aitavad hallata olulisi mõjusid ja riske. Bigbank ei ole kehtestanud ühtegi mõõdetavat tulemuspõhist eesmärki mõjutatud kogukonna teema ega selle all tuvastatud olulise IRO osas. Samuti ei jälgi Bigbank eraldi meetmete tõhusust seoses kestlikkusega seotud olulise IRO-ga. Toetusi pakutakse vastavalt võimalustele ja vajadustele, reeglina iga-aastaselt.

Kontserni jätkusuutlikkuse poliitikas sätestatud sotsiaalset vastutust puudutavad põhimõtted on alljärgnevad:

1. Vähemteenindatud kliendisegmentide kaasamine – me püüame muuta finantseerimisteenused kättesaadavamaks vähemteenindatud kliendisegmentidele, keskendudes mikro- ja väikeettevõtetele, suurperedele, tarbijatele ja väljaspool suuremaid linnu asuvatele ettevõtetele.
2. Kohaliku kogukonna toetamine – me kaasame kliente ja töötajaid, et edendada säästvat tarbimist ja elustiilivalikuid.
3. Finantstarkuse edendamine – edendame finantstarkust, võimaldades klientidel ja ettevõtetel teha läbimõeldud finantsotsuseid.

Kirjeldatud meetmete geograafiline ulatus on ennekõike Eesti, Läti, Leedu ja Soome ning sidusrühmadest puudutab see mikro- ja väikeettevõtetest kliente, suurperesid, sportlasi ja laiemat kogukonda. Väärtusahela etappidest ulatuvad meetmed pangateenuste pakkumiseni, toetusteni ja koolituste korraldamiseni.

Bigbankil ei ole välja töötatud eraldi mehhanisme mõjutatud kogukondade liikmetele kaebuste ja ettepanekute esitamiseks, kuid mõjutatud kogukondade liikmed saavad kasutada panga üldisi mehhanisme nagu näiteks avalik tagasisidevorm Bigbanki veebilehel.

Bigbank mõõdab mõjutatud kogukondadele suunatud tegevusi mikro- ja väikeettevõtetele laenamisel ja oluliste sponsorlusprojektide toetamisel. Kasutatavad mõõdikud ei ole 2024. aastal valideerinud väline osapool. Tulemusi kirjeldavad mõõdikud põhieesmärkide lõikes on alljärgnevad:

- Vähemteenindatud kliendisegmentide kaasamine. Kontserni SME laenude ja liisingute maht: 2024. aastal 764 miljonit eurot.
- Kohaliku kogukonna toetamine. 1) Võrkpalli sponsorlepingu maht – 2024. aastal sõlmitud lepingu maht 762 500 eurot; 2) Suurpere auhinna maht – 2024. aastal 10 000 eurot.

Võrkpalli toetamise puhul on toetuse eesmärk tagada koondistele finantskindlus, et nad saaksid keskenduda oma potentsiaali realiseerimisele ilma rahastuse hankimisega kaasneva stressita. Meie pikaajalise koostöö eesmärk on toetada võrkpalli ja Eesti spordi arengut. 2024. aastal pikendasid Bigbank ja võrkpalliklubi SK Duo koostööd järgmiseks kolmeks aastaks, sõlmides Eesti spordiajaloo suurima sponsorlepingu, mis ulatub 762 500 euroni.

Alates 2005. aastast on Bigbank teinud koostööd Eesti Lasterikaste Perede Liiduga, et pakkuda nelja ja enama lapsega peredele võimalust veeta koos üks eriline ja lõbus päev. Lisaks tunnustame igal aastal aasta suurpere tiitli ja 10 000 euro suuruse auhinnaga tegusat suurt peret, kes on olnud kogukonnale heaks eeskujuks.

Bigbank jälgib ja hindab oma meetmete tõhusust kogukondade tagasiside kaudu ning need vaadatakse üle ka panga nõukogu ja juhatuse poolt. See kajastub ka aastaaruannetes, kus pank annab ülevaate meetmetest, mõõdikutest ja tulemustest.

Hetkel ei ole plaanis kehtestada mõjutatud kogukondade teemal eraldi poliitikat, kuna Bigbank usub, et kehtivad tegevuspõhimõtted ja meetmed on piisavad. Siiski on pangal kavatsus 2025. aastaks läbi vaadata ja vajadusel täiendada jätkusuutlikkuse juhtimise protsesse, mis võivad hõlmata poliitika väljatöötamist.

ESRS S4 – tarbijad ja lõppkasutajad (kliendid)

Bigbank kasutab käesolevas konsolideeritud kestlikkusaruandes tarbijate ja lõppkasutajate teema avalikustamisel järk-järgult kohaldatavat sätet, st kestlikkusaruande koostamise esimese kahe aasta kohta avalikustatakse vaid ESRS 2 standardis avalikustamiskoode BP-2 paragrahvis 17 sisalduv teave.

S4 teema all tuvastati kokku üheksa olulist IRO-t, mille ülevaade on esitatud lehel 71 (Tabel 2).

Kõik olulised klientidega seotud teemad on käsitletud kontserni strateegias. Bigbanki visioon on olla enimsoovitatud digiteenuste pakkuja riikides, kus pank tegutseb. Strateegia periood on 2022 kuni 2026. Bigbanki on kontserni jätkusuutlikkusepoliitikaga sätestanud, et hoidub rohepesust, rakendades valdkonna parimaid tavasid ja ühendades oma jätkusuutlikkuse algatused teadusliku lähenemisega. Samuti on Bigbank jätkusuutlikkusepoliitikaga sätestanud, et tagab, et panga rohelised tooted vastavad ELi taksonoomiale, panustavad oluliselt kliimamuutuste leevendamisse või nendega kohanemisse, pakkudes selget keskkonnakasut ja mitte kahjustades oluliselt teisi keskkonnaeesmärke.

Tarbijate ja lõppkasutajate kategooriasse kuuluvad kõik kestlikkusprobleemid on kaetud Bigbanki poliitikates, millede rakendamise eest vastutavad panga juhatus ja nõukogu, või 2022–2026 kontserni strateegias:

- Privaatsuse ja andmekaitse tagamise ebapiisavuse negatiivne võimalik mõju, samuti andmekaitse nõuete rikkumise risk on käsitletud kontserni andmekaitse poliitikas. Täpsemalt on kirjutatud kontserni isikuandmete kaitse reeglites jaotises S1-1 „Oma töötajaskonnaga seotud poliitika“.
- Bigbankis kehtivad klienditeeninduse standardid tagavad vastutustundliku klienditeeninduse ja selge infovahetuse, mis loob kvaliteetsed kliendisuhed ja avaldab positiivset mõju klientide finantskäitumisele.
- Krediidipoliitika () ja vastutustundliku laenamise üldpõhimõtted võimaldavad positiivse võimaliku mõjuna madalama sissetulekuga inimestel ja väikeettevõtetel saada rahastust, vähendades finantsilist ebavõrdsust ja toetades nende majanduslikku arengut, ning samuti vähendab vastutustundlik laenamine krediidiriski ja loob uusi finantsvõimalusi. Vastutustundetute laenutavade rakendamine seevastu suurendab panga krediidiriski, sest suureneb tagasimaksete hilinemise või mittemaksmise risk.
- Bigbanki digikanalite laiendamine ja täiustamine võimaldab positiivse võimaliku mõjuna lihtsustada ligipääsu panga toodetele ja teenustele, ning loob finantsvõimaluse suurendada klientide rahulolu ja lojaalsust, mis omakorda tõstab teenuste kasutamise sagedust ja võib suurendada tulusid. Digikanalite laiendamisega seonduv on kaetud klienditeeninduse standarditega.
- Alateenindatud turusegmenidile krediiditoodete pakkumine kui võimalus on kaetud jätkusuutlikkuse poliitikaga. Täpsemalt on kirjutatud jätkusuutlikkuse poliitikast muuhulgas jaotises GOV-1 „Haldus-, juht- ja järelevalveorganite roll“.

Klienditeeninduse standardi eesmärk on suunata kontserni, et pakkuda panga kliendile kogemust, mis oleks soovitud vääriline. Standard rakendub kliendisuhete valdkonnale, turunduse valdkonnale ja ettevõtetepanganduse valdkonnale. Standardi rakendamise eest vastutab kohalik kliendisuhete osakonna juht ning kontserni kliendisuhete osakonna juht jälgib standardi rakendamist. Standard on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Vastutustundliku laenamise üldpõhimõtete eesmärk on sätestada üldised hoolsusmeetmed, mida tuleb rakendada enne klientidele krediidi andmist, nagu kliendi krediitvõimelisuse hindamiseks vajalike andmete kogumine ja kontrollimine, lepingueelne nõustamine ja krediitdialaste hoiatuste esitamine, tagatiste hindamine hüpoteegiga tagatud krediidi puhul jms. Põhimõtetes sätestatud sätteid on kohustatud järgima kõik töötajaid ning täpsemalt kohaldatakse neid sätteid kõikidele tehingutele, sealhulgas krediidi andmisele, tasu maksmise tähtpäeva edasilükkamisele, refinantseerimisele või muule sarnasele finantsabile, sealhulgas krediitilepingute sõlmimisele ja selleks vajalike toimingute sooritamisele isiku enda nimel. Põhimõtete rakendamise eest vastutab kontserni krediidiriski juht. Üldpõhimõtted on kõigile töötajatele kättesaadavad siseveebis.

Krediidiriski poliitika üldeesmärk on tagada krediidiportfelli kvaliteedi juhtimine ja laenutegevuse juhtimine seatud riskitasemete piires. Poliitikat peavad järgima kõik Bigbanki töötajad, kes on seotud krediidiriski juhtimise, laenude andmise ja laenude haldamise funktsioonidega. Kõrgeima tase, kes poliitika rakendamise eest vastutab, on nõukogu. Poliitika on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Poliitikate väljatöötamisel ja rakendamisel võtab Bigbank arvesse sidusrühmade huve klientide tagasiside kaudu (regulaarsed kliendirahulolu küsitlused digikanalite ja teenuste kvaliteedi hindamiseks, koostöö järelevalveorganisatsioonidega vastutustundliku laenamise põhimõtete täiendamiseks ning dialoog kohalike regulaatoritega kestlikkuse teemadel. Poliitikad hõlmavad kõiki kliendisegmente (erakliendid ja ärikliendid) ning kõiki riike, kus Bigbank tegutseb.

Tegelike ja võimalike kahjulike mõjudega kindlakstegemiseks, seireks ja vältimiseks on võetud erinevaid meetmeid. Andmekaitse ja privaatsusega seonduvalt on pangal töötajatele kohustuslikud iga-aastased andmekaitsealased teadmiste testid ja küberturbe testid ning lisaks testitakse IKT-valdkonna süsteeme. Bigbank kasutab ettenähtud juhtudel kliendiandmete krüpteerimist ning olemas on ka andmekaitsega seotud intsidentide menetlemise reeglid. Vastutustundliku laenamise vallas rakendab pank vastutustundliku laenamise põhimõtteid ja teostab krediidiriski analüüse. Kliendikesksete digilahenduste ja ligipääsetavuse vallas võtab pank uute lahenduste arendamisel võimalusel arvesse klientide tagasisidet.

Tarbijate ja lõppkasutajate kategoorias kasutab pank kestlikkusprobleemide juhtimiseks alljärgnevat mõõdikuid: andmekaitsealaste rikkumiste kohustuslike teavituste arv; trahvid seoses andmekaitse nõuete rikkumisega; andmekaitsekoolituse läbinud töötajate osakaal kontsernis; esimese kaitseliini töötajate vastutustundliku laenamise koolituse läbinute osakaal; kontserni äri-laenu- ja liisingute maht; kontserni kodulaenu portfelli maht; klientide rahulolu digikanalitega (NPS); internetipanga

kasutajate osakaal; tarkvarakulude maht; laenuõuete allahindluste maht; väljaspool suurlinnasid väljastatud kodu- ja äri-laenuete ning liisingfinantseerimise osakaal.

Mõõdikute osas kehtivad järgmised meetodid ja eeldused ning piirangud:

Andmekaitserikkumiste arv väljendab arvu, millest on kohustuslikus korras teavitatud kohalikule järelevalveasutusele 2024. aastal, kuid see ei pruugi kajastada kõikvõimalikke rikkumisi (nt kui need avastatakse hilinemisega). Rikkumiste arv ei ole eraldi valideeritud, kuid allub sisemistele kontrolli- ja raporteerimismehhanismidele. Bigbank ei ole seadnud konkreetset numbrilist eesmärki ega vahe-eesmärki, kuid pank üldiselt soovib vähendada andmekaitsealaste rikkumiste arvu ja seeläbi minimeerida ka kohustuslike teavituste arvu.

Andmekaitsealaste nõuete rikkumisega seotud trahvid väljendavad 2024. aastal järelevalveasutuste poolt pangalt välja mõistetud trahvide kogusummat väljendatuna eurodes, kuid see ei pruugi kajastada kõikvõimalikke trahve (nt kui need mõistetakse välja viivitusega). Trahvide summa ei ole eraldi valideeritud, kuid allub sisemistele kontrolli- ja raporteerimismehhanismidele.

Andmekaitsekoolituse läbinud töötajate osakaal väljendab koolituse läbinud töötajate suhtarvu Bigbanki töötajate koguarvu 31.12.2024 seisuga, kuid see ei võta arvesse aasta jooksul lahkunud töötajate ja uute töötajatega seotud võimalikku kõrvalekallet. Koolituse läbinute osakaal ei ole eraldi valideeritud, kuid allub sisemistele kontrolli- ja raporteerimismehhanismidele. Bigbanki eesmärk on, et võimalikult suur osa panga töötajatest oleks läbinud andmekaitsekoolituse.

Töötajate vastutustundliku laenamise koolituse läbinute arv väljendab numbriliselt töötajate arvu, kes 2024. a jooksul läbisid koolituse. Bigbank kaalub mõõdiku muutmist järgmistel aruandlusperioodidel. Bigbanki eesmärk on, et enamus panga töötajatest oleks läbinud vastutustundliku laenamise koolituse.

Kontserni SME laenuete ja liisingute maht ning kontserni kodulaenu portfelli maht väljendab 31.12.2024 seisuga SME laenuete ja liisingute kogumahtu miljonites eurodes ning 31.12.2024 seisuga kodulaenu portfelli mahtu miljonites eurodes. Mõõdikutega seotud eesmärged Bigbank ei avalikusta.

NPS-rahulolu digikanalitega väljendab 2024. aasta keskmist kliendi hinnangut kliendikogemusele, mille täpsemat arvutuskäiku ega eesmärged pank ei avalikusta, kuid panga eesmärk on pakkuda kliendile võimalikult head kliendikogemust.

Internetipanga kasutajate osakaal väljendab 2024. aastal jooksul keskmiselt iga kuu internetipanka sisenenud klientide arvu jagatuna klientide koguarvuga 31.12.2024 seisuga, kuid see ei pruugi kajastada korduvaid sisselogimisi. Bigbanki eesmärk on internetipanga kasutajate osakaalu suurendada.

Bigbanki tarkvarakulud ning laenuõuete allahindlused on finantsaruandes kajastuvad mõõdikud, mille arvutamise meetodid, eeldused ja piirangud tulenevad pangale kehtivatest välistest raamatupidamise reeglitest ja juhenditest. Nimetatud mõõdikud valideeritakse audiitorite poolt.

Väljaspool suurlinnasid väljastatud kodu- ja äri-laenude ning liisingfinantseerimise osakaal osas 2024. aasta kohta andmed puuduvad, selle mõõdiku metoodika, eeldused ja piirangud on valideerimisel.

S4 kestlikkusteemadega seotud mõõdikud on ülevaatlikult esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 16. Tarbijate ja lõppkasutajatega (klientidega) seotud IRO-de mõõdikute ülevaade

S4 IRO kirjeldus	Mõõdik: 2024. aasta tulemus (andmete olemasolul)
Privaatsuse ja andmekaitse tagamise ebapiisavus: Kui Bigbank ei suuda tagada klientide isiku- ja finantsandmete turvalisust, võib see viia andmete lekkimiseni koos võimalike finantskahjudega kliendile ja klientide privaatsuse rikkumiseni.	Andmekaitsealaste rikkumiste kohustuslike teavituste arv aastas: 2024. aasta tegi Bigbank 4 teavitus kohalikule andmekaitse järelevalveasutusele.
Andmekaitse nõuete rikkumine: Andmekaitse nõuete rikkumine võib tuua rahalisi trahve ning klientide usalduse languse. Andmekaitse regulatsioonidest (GDPR) tulenevad nõuded võivad suurendada andmeturbe haldamiskulusid ning töötajate koolituskulusid.	Trahvid seoses andmekaitse nõuete rikkumisega: 2024. aasta ei trahvitud Bigbanki andmekaitse nõuete rikkumiste eest. Andmekaitsekoolituse läbinud töötajate osakaal kontsernis: 2024.a lõpu seisuga on kontsernis andmekaitsekoolituse läbinud 87% töötajatest.
Vastutustundlik klienditeenindus ja selge infovahetus loob kvaliteetsed kliendisuhed ja avaldab positiivset mõju klientide finantskäitumisele: Bigbank suhtleb klientidega proaktiivselt – klienti teavitatakse enne tootelepingu sõlmimist sellega kaasnevatest kohustustest ja võimalikest riskidest. Kontrollitakse kliendisuhtluse kvaliteeti, uuritakse ja analüüsitakse süstemaatiliselt kliendikogemust. Täidetakse klientidele antud lubadusi ja jagatakse tõhusalt informatsiooni, sh jagatakse piisavalt informatsiooni laenu toodetest ja ennetatakse koos kliendiga tema võimalikku makseraskustesse sattumist.	Töötajate vastutustundliku laenamise koolituse läbinute arv: 2024. aastal 115
Laenutavade võimalikud positiivsed mõjud klientidele: Vastutustundlikud krediiditeenused võimaldavad madalama sissetulekuga inimestel ja väikeettevõtetel saada rahastust, vähendades finantsilist ebavõrdsust ja toetades nende majanduslikku arengut. See suurendab ligipääsu ressursidele ja loob sotsiaalset stabiilsust. Bigbank loob väikeettevõtjatele parema juurdepääsu finantsvahenditele.	Kontserni SME laenude ja liisingute maht: 2024. aasta 764 mln eurot; Kontserni kodulaenu portfelli maht: 2024. aasta 613 mln eurot

Bigbanki digikanalite laiendamine ja täiustamine lihtsustab ligipääsu panga toodetele ja teenustele: Digikanalite arendamine pakub klientidele paremaid võimalusi ja ligipääsu pangateenustele (nt tömbekeskustest kaugel elavatele või liikumispuudega inimestele), kuid omab positiivset mõju ka oma töötajatele, kes saavad töötada tõhusamalt ja pakkuda paremat teenust.

NPS-rahulolu digikanalitega: 2024. aasta NPS 59 punkti. Internetipanga kasutajate osakaal, 42%

Kliendikesksete digilahenduste arendamine: Bigbanki digikanalite laiendamine ja täiustamine loob finantsvõimaluse suurendada klientide rahulolu ja lojaalsust, mis omakorda tõstab teenuste kasutamise sagedust ja võib suurendada tulusid. Kliendikesksete digilahenduste pakkumine aitab suurendada kliendibaasi ja vähendada tegevuskulusid, tagades pikas perspektiivis suurema kasumlikkuse ja konkurentsieelise.

Tarkvarakulud: Raamatupidamisaruanne Lisa 29. Halduskulud

Vastutustundlikud laenutavad vähendavad krediidiriski ja loovad uusi finantsvõimalusi: Bigbank järgib oma äritegevuses kõiki laenamisega seotud reegleid, juriidilisi nõudeid ja häid tavasid, sh vastutustundliku laenamise põhimõtteid. Bigbank tagab, et väljaantav krediit vastab kliendi vajadustele. Vastutustundlike laenutavade järgimine aitab minimeerida tooteportfelli riski, tõstab klientide usaldust ning võib soodustada turuosa suurenemist ja tulude kasvu.

Laenuõuete allahindlused: Raamatupidamisaruanne Lisa 10. Laenuõuete allahindlused

Alateenindatud turusegmentidele krediitoodete pakkumine: Bigbankil tekib võimalus kasvatada tulu ja turuosa, pakkudes vastutustundliku laenamise põhimõttel tooteid seni alateenindatud klientidele.

Väljaspool suurlinnasid väljastatud kodu- ja äri-laenu- ning liising-finantseerimise osakaal: 2024. aasta kohta andmed puuduvad

Vastutustundete laenutavade rakendamine suurendab panga krediidiriski, sest suureneb tagasimaksete hilinemise või mittemaksmise risk. Lisaks võib see põhjustada mainekahju, sest kliendid võivad tajuvad panka ebausaldusväärseks, mis omakorda vähendab klientide usaldust ja kahjustab panga turupositsiooni.

Laenuõuete allahindlused: Raamatupidamisaruanne Lisa 10. Laenuõuete allahindlused

Juhtimisalane teave

ESRS G1 – äriline käitumine

Juhtimine

[GOV-1] Haldus, juht- ja järelevalveorganite roll

Sisejuhtimise üldpõhimõtted, sealhulgas juriidilise struktuuri kirjeldus ning nõukogu, juhatuse ja piiriüleste teenuste juhtimine ja vastutus, on reguleeritud kontserni sisejuhtimise poliitikas ja juhtimise reeglites ning filiaalide juhtimis põhimõtted filiaalide juhtimiskorras. Bigbank kontserni sisejuhtimise poliitika kohaselt järgib ja edendab Bigbank ka sisemises juhtimises kõrgeid eetilisi ja professionaalseid standardeid, mis on täpsemalt reguleeritud kontserni eetikakoodeksis, huvide konflikti vältimise korras, ning vihjeliini reeglites, mida sätestatakse samuti eetikakoodeksis. Täpsemalt on eetikakoodeksiga seotud rollid toodud peatükis [G1-1] Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur.

Vastavalt juhtorganite liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate sobivuse hindamise protseduurile peab Bigbank juhtide sobivuse hindamise läbiviimisel muuhulgas hindama seda, kas juhatuse ja nõukogu liikmed omavad piisavaid teadmisi, oskusi ja kogemusi oma tööülesannete täitmiseks ning on võimelised tegutsema ausalt, ausalt ja sõltumatult. Sobivusmenetluse raames hinnatakse, kas juhatuse liikmel on ajakohastatud arusaam panga äritegevusest ja sellega seotud riskidest tasemel, mis on vastavuses nende kohustustega, sealhulgas asjakohane arusaam valdkondadest, mille eest juhatuse liikmed vastutavad ühiselt koos pangaga. Juhatuse liikmetel peab olema arusaam kontserni juhtimiskorras ja nende vastavast rollist ja vastutusest, oskus aidata kaasa sobiva kultuuri, korporatiivsete väärtuste ja käitumise juurutamisele juhtorganis ja pangas. Samuti peab Bigbank tagama, et võtmefunktsioonide täitjatel on piisavalt hea maine, ausus ja usaldusväärsus ning piisavad teadmised, oskused ja kogemused oma ametikoha jaoks igal ajal.

Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine

[G1-1] Ärilise käitumise poliitika ja ettevõtluskultuur

Bigbank peab head ärilist käitumist korraliku ja usaldusväärse panga juhtimise aluseks. Kahese olulisuse hindamise tulemusel on kontsern tuvastanud mitmed ärilise käitumisega seotud IRO-d. Lisaks G1 sätestatud avalikustamisnõuete olulisuse hindamisele on Bigbank lisanud ka täiendavaid üksusepõhiseid IRO-sid, mida konkreetsete asjaolude tõttu peetakse panga jaoks oluliseks.

Ärilise käitumise valdkonnas tuvastatud olulised IRO-d, sh üksusepõhised IRO-d on Bigbank kontsernis kaetud järgmiste poliitikatega:

- Oma töötaja, nõukogu liige, aktsionär vm huvirühm (v.a klient) võib sattuda korruptsiooni- ja/või altkäemaksuga seotud juhtumisse, mis võib negatiivselt mõjutada panga finantspositsiooni (risk): eetikakoodeks.

- Infoturve ja küberturvalisus (negatiivne võimalik mõju, risk): Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja turvalisuse poliitika.
- Rahapesu tõkestamise tegevused (positiivne tegelik mõju): rahapesu tõkestamise ja terrorismi rahastamise vastane poliitika.
- Regulatsioonide järgimine ja vastavusrisk: riski- ja kapitalijuhtimise poliitika.

Kõik nimetatud poliitikad on kontserni tasandil nõukogu poolt kehtestatud poliitikad. Poliitikate rakendamise eest vastutavad nõukogu ja juhatus.

Eetikakoodeks ja sellega seotud juhatuse korraldused kajastavad kontserni hea juhtimistava ja jätkusuutliku väärtuse loomise eesmärgi kõikidele kontserni peamistele sidusrühmadele, sealhulgas klientidele, töötajatele ja aktsionäridele. Eetikakoodeks on seotud ärilise käitumise, täpsemini korruptsiooni ja altkäemaksu andmise riskiga. Eetikakoodeks kehtib ilma eranditeta kõikidele kontserni töötajatele ning annab juhised töötajate käitumise kohta, täpsustab, kuidas huvide konflikti tuvastada, juhtida, leevendada ja ennetada, ning annab juhiseid isikutele, kes soovivad rikkumistest või sellega seotud kahtlustest teada anda (vihjeliin). Eetikakoodeksi eesmärk on kehtestada kontsernisisesed käitumise, vastavuse ja eetilise juhtimise üldised põhimõtted, sealhulgas:

- seavad kontserni töötajatele eetilise käitumise ja aususe miinimumstandardi, et aidata teha otsuseid ilmnenu olukordades, kui kontserni töötajatel pole muid juhiseid järgida;
- tagavad, et oleks rakendatud kõik mõistlikud meetmed tegelike või võimalike huvide konflikti olukordade tuvastamiseks, hindamiseks, ennetamiseks, juhtimiseks, leevendamiseks ja avalikustamiseks;
- kehtestavad raamistiku kontsernis rikkumistest teatamiseks ja rikkumise menetlemiseks, tagades samal ajal rikkumisest teavitava isiku õiguskaitse ja andmete konfidentsiaalsuse.

Eetikakoodeks on vastavuses Eesti krediitiasutuste seadusega ja Euroopa Pangandusjärelevalve suunistega sisejuhtimise kohta (EBA/GL/2021/05). Eetikakoodeksi kui poliitika rakendamise eest vastutab panganõukogu. Eetikakoodeks, mida peavad aitama rakendada panga töötajad, on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Bigbanki riskijuhtimise ja sisekontrolli raamistik on lai ja kompleksne, seda kirjeldatakse erinevates panga juhatuse ja nõukogu kehtestatud sisemistes protseduurides, sh rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitikas, riski- ja kapitalijuhtimise poliitikas, erinevate struktuuriüksuste statuutides jm. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika on seotud üksusepõhise ärilise käitumise, riskijuhtimise positiivse tegeliku mõjuga. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika eesmärk on kehtestada miinimumnõuded rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikule ja sisekontrollisüsteemile, et kaitsta panka rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise ning rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide kohaldamise vältimise eest. Samuti on poliitika eesmärgiks tagada rahapesu, terrorismi rahastamise ning rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide

riskijuhtimise aruandlus pangas ning panga maine säilimine klientide ja äripartnerite seas ning ühiskonnas tervikuna. Poliitika määratleb rahapesu, terrorismi rahastamise ning rahvusvaheliste ja riiklike sanktsiooniriskide juhtimise ja vastutuse ning rahapesu, terrorismi rahastamise ning rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide riskihindamise ja maandamise protseduurid, 'tunne oma klienti' protsessi põhimõtted ja tegevused, andmetöötluse ja arvestuse säilitamise nõuded, aruandlusnõuded, allhanke põhimõtted, töötajate teadlikkus- ja koolitus- ning sisekontrollimeetmed. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika kehtib kõikidele Bigbanki töötajatele kõigis filiaalides ja äriüksustes.

Poliitika on vastavuses vastava valdkonna Euroopa Liidu tasandi ja kohalike seadustega ning Euroopa Pangandusjärelevalve suunistega. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise poliitika osas vastutavad panga nõukogu ja juhatus. Nad peavad tagama piisavate funktsioonide ja kontrollisüsteemide olemasolu ning täitma panga kohustus rahapesu, terrorismi rahastamise ning rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide rikkumise tõkestamisel. Samuti peavad nad tagama, et panka ja panga tegutsemisriikide finantsüsteeme ei kasutataks rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks või rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide rikkumiseks. Poliitikat peavad aitama rakendada panga töötajad ja see on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja turvalisuse poliitika eesmärk on luua raamistik tehnoloogiaressursside efektiivse ja turvalise kasutamise tagamiseks, et toetada kontserni tegevuse järjepidevust ja terviklikkust, tagada infovarade konfidentsiaalsus, terviklikkus ja kättesaadavus ning maandada riske. Selle raamistiku peamine eesmärk on:

- tagada usaldusväärne, terviklik ja hästi dokumenteeritud IKT riskijuhtimise raamistik;
- kaitsta nõuetekohaselt ja adekvaatselt kõiki teabevarasid ja IKT-varasid;
- kirjeldada erinevaid mehhanisme, mis on kehtestatud IKT-ga seotud vahejuhtumite tuvastamiseks, nende mõju ennetamiseks ja nende eest kaitsmiseks;
- rakendada digitaalset töökindluse testimist;
- rakendada teabevahetusstrateegiat IKT-ga seotud vahejuhtumite korral.

Poliitika on seotud üksusepõhise ärilise käitumise, küberturvalisuse negatiivse võimaliku mõju ja riskiga. IKT ja turvariskide maandamise eest vastutab iga panga töötaja, eriti tehnoloogiavaldkonna ja tootejuhtimise valdkonna, infoturbe üksuse, sisuhaldussüsteemi üksuse ja andmelao üksuse töötaja. Nõukogu ülesandeks on mõista kontserni tegevusega kaasnevaid riske ning tagada, et juhatus tuvastaks ja jälgiks riske ning kontrolliks nende ulatust, samuti kannab nõukogu üldist vastutust digitaalse tegevuskerksuse strateegia kehtestamise ja heakskiitmise eest, sealhulgas IKT-riski sobiva riskitaluvuse taseme kindlaksmääramise eest. Juhatus kannab lõplikku vastutust IKT-riski maandamise eest ning määrab kõikidele IKT-ga seotud funktsioonidele selged rollid ja kohustused ning kehtestab asjakohase juhtimiskorra, et tagada nende funktsioonide tõhus ja õigeaegne suhtlus, koostöö ja koordineerimine.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja turvalisuse poliitika on vastavuses Euroopa Liidu ja kohaliku tasandi õigusaktidega, sh finantsasutustele kohaldatava digitaalse tegevuskerksuse määrusega (DORA). Poliitikat peavad aitama rakendada panga töötajad ja see on kõigile töötajatele kättesaadav siseveebis.

Riski- ja kapitalijuhtimise poliitika eesmärk on kehtestada sisekontrolli raamistik, üldine riskistrateegia, ühised riskidefinitsioonid, sihtriskiprofiil ja riskivalmidus ning riski- ja kapitalijuhtimise põhimõtted kontsernis. Poliitika kohaselt vastutab kohaldatavate seaduste ja määruste mittejärgimisega seotud konkreetsete riskide jälgimise ja neist teatamise eest vastavuskontrolli üksus. Vastavuskontrolli üksus nõustab juhatust ja nõukogu meetmete, mis tagavad kehtivate seaduste, reeglite, regulatsioonide ja standardite järgimine. Samuti hindab see õigus- või regulatiivsete muudatuste võimalikku mõju kontserni tegevusele ja vastavusraamistikule. Vastavusseire toimub struktureeritud ja selgelt määratletud vastavusseire programmi alusel, tagades, et riskijuhtimis- ja sisekordasid järgitaks ning nende täitmist kontrollitakse. Samuti jälgitakse, et uued tooted ja uued protseduurid vastaksid kehtivale õigusraamistikule ning vajadusel seadusandlikele ja regulatiivsetele muudatustele. Vastavuskontrolli üksus on sõltumatu ärivaldkondadest ja sisemistest üksustest, mida see kontrollib, ning peab omama piisavalt volitusi, staatust ja ressursse.

Kontserni tsentraliseeritud ja tervikliku riskijuhtimise tagamiseks on nõukogu loonud riskijuhtimise funktsiooni. Nõukogu kinnitab riskijuhtimise funktsiooni reguleerivad poliitikad ning määratleb riskivalmiduse, lähtudes äristrateegiast.

Vastavuskontrolli üksus ja riskijuhtimise funktsioon on panga sisekontrolli funktsioonid. Panga nõukogu vastutab sisekontrolli raamistiku adekvaatsuse ja tõhususe loomise ja jälgimise ning sisekontrolli funktsioonide üle järelevalve teostamise eest.

Bigbank loob, arendab, edendab ja hindab oma ettevõtluskultuuri muuhulgas poliitikate ja sisekordade kaudu, võttes arvesse arenguid välistes regulatsioonides ja praktikates ning sisemist tagasisidet ja sellealaseid intsidente. Vastavalt vajadusele uuendatakse sisekordasid ja tehakse koolitusi.

Vastavalt kontserni eetikakoodeksile kui töötaja leiab, et probleem kvalifitseerub eetikakoodeksi põhimõtete kohaselt rikkumiseks ja probleemi ei ole võimalik lahendada muude sisemiste protseduuride kohaselt, tasub töötajal esmalt kaaluda selle üle arutamist oma otsese ülemusega. Selline käitumine on kiireim viis rikkumiste lahendamiseks ja avatud töökeskkonna pakkumiseks organisatsioonis.

Samuti on töötajatel võimalik teavitada operatsiooniriski juhtumitest, mis toimub vastavalt operatsiooniriski sündmuste haldamise korrale.

Bigbank ei ole kehtestanud eraldi korruptsiooni- või altkäemaksuvastast poliitikat, mis viitaks ÜRO korruptsioonivastasele konventsioonile, kuid konventsioonis käsitletud põhimõtted on põimitud kontserni siseregulatsioonidesse. Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastased teemad on käsitletud ennekõike kontserni eetikakoodeksis ja huvide konflikti vältimise korras. Käesoleval hetkel ei ole kontsernil plaanis sellist lähenemist muuta, kuid kaalub seda tulevikus.

Eetikakoodeksi järgi võib rikkumisest teavitav isik kasutada ka sisemist vihjeliini. Sisemist vihjeliini haldab siseauditi üksuse juht, kes allub vahetult panga nõukogule ja on seega panga juhatusest sõltumatu. Sisemise vihjeliinina saab kasutada e-posti aadressi, posti teel kirja saatmist või otse siseauditi üksuse juhi poole pöördumist. Vihjeliini kanalid on avaldatud siseveebis. Väliseid vihjeliine haldavad pädevad asutused ja teatatud rikkumisi käsitletakse vastava pädeva asutuse kehtestatud korras.

Sisemisele vihjeliinile laekunud teavituste uurimisi viib läbi siseauditi üksuse juht. Vajadusel moodustakse uurimiserühm ja kaasatakse eksperte. Uurimisel kogutakse ja analüüsitakse tõendeid ning tulemused vormistatakse aruandeks või teavituseks panga nõukogule ja/või juhatusele. Samuti on kohustus uurimisest informeerida teate esitajat, kui ta seda soovib.

Rikkumisest teavitaja kaitse on samuti reguleeritud eetikakoodeksis. Ühe kaitsemeetmena on rikkumisest teatajal soovi korral võimalik jääda anonüümseks. Selleks tuleb kasutada vastavat teavitusmeetodit, mis tagab teataja anonüümseuse. Kui rikkumisest teavitaja isik on tuvastatav, töödeldakse teavitust konfidentsiaalselt, mis tähendab eelkõige seda, et väidetavale rikkujale ei avalikustata teavitaja isikut ega teatamise asjaolusid. Teise kaitsemeetmena keelab pank rikkumistest heauskelt teavitanud isiku ebaõiglase kohtlemise. Kõik rikkumisest teavitajad on kaitstud ega satu teavitamise tõttu ebasoodsasse olukorda. Kui teavitajat karistatakse või koheldakse ebaõiglaselt kellegi poolt, kannab rikkumisest teavitajat karistanud või ebaõiglaselt käitunud isik tagajärgi ning vastutab kahjude ja muude hüvitiste eest vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Sisseelamisplaani raames peavad uued töötajad tutvuma eetikakoodeksiga ning huvide konflikti vältimise korraga. Lisaks, iga kord, kui vastavad sisekorrad üle vaadatakse ja neis midagi muudetakse, saadetakse töötajatele välja sellekohane teavitus ning vastavalt vajadusele tehakse ka sellealane koolitus. Bigbank peab oluliseks kõikide töötajate koolitamist huvide konflikti vallas, kuid tulenevalt positsioonist on korruptsiooni ja altkäemaksu oht kõige suurem panga juhtkonna ja oluliste riskivõtjate (isikud, kes töötavad positsioonil, millel on oluline mõju kontserni riskiprofiilile) osas ning klienditeenindajatel.

[G1-2] Suhted tarnijatega

Bigbank kontsernil ei ole eraldi poliitikat, mille eesmärgiks oleks vältida arvete tasumisega hiljaks jäämist, eelkõige VKE-dele tehtavate maksete puhul, kuid vastavalt kontserni raamatupidamise põhimõtetele määrab raamatupidamisüksus kuludokumendi kinnitamise tähtsuse, mis on piisav, et tasuda arve õigeaegselt, s.o dokumendil märgitud kuupäevaks.

Tarnijate valikul võetakse arvesse sotsiaalseid ja keskkonnakriteeriume. Vastavalt hankereeglitele on majanduslikult soodsaim pakkuminesee, mis põhineb erinevatel kriteeriumidel, sealhulgas keskkonnasõbralikkuse ja jätkusuutlikkuse kaalumisel.

[G1-3] Korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamine ja avastamine

Eetikakoodeksi ja huvide konflikti vältimise korruga kehtestanud selged juhised huvide konfliktide, sh korruptsiooni ja altkäemaksu ennetamiseks ja avastamiseks. Huvide konflikt on tihedalt seotud korruptsiooni ja altkäemaksu teemaga, mistõttu käsitleb pank neid koos – korruptsiooni ja altkäemaksuga seotud olukorda käsitletakse huvide konflikti vältimise korra järgi vastava huvide konflikti tüübina. Sellest tulenevalt reguleerivad huvide konfliktide kohta kirjeldatud poliitikad ka korruptsiooni ja altkäemaksu menetlusi, sh väidetavate korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumite või väidetavate juhtumite vältimist, avastamist ja käsitlemist. Samuti hõlmab huvide konfliktide käsitlemine juht- ja järelevalveorganitele tulemuste esitamise protsessi, mis sisaldab muuhulgas korruptsiooni ja altkäemaksu teema käsitlemist.

Vastavalt huvide konflikti vältimise korrale peavad ennetava meetmena kõik olulised riskivõtjad (sh juhtorgani liikmed, võtmefunktsioonide täitjad) ja valikuliselt ka muud töötajad, täitma majanduslike huvide deklaratsiooni nii enne tööle asumist ja vähemalt korra aastas. Selline avalikustamine hoiatab asjaomaseid isikuid nende finants huvide ja potentsiaalsete huvide konflikti piirkondade kohta seoses nende ametiülesannetega ning võimaldab kontsernil hinnata, kas on oht, et nad võivad huvide konfliktis tegutseda.

Juhtorganite ja võtmeisikute puhul lähtutakse ka juhtorgani liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate sobivuse hindamise korrast, mille kohaselt kõigist tegelikest ja võimalikest huvide konfliktidest juhtorgani ja võtmefunktsioonide täitjate tasandil tuleks teavitada teisi juhtorgani liikmeid ja finantskuritegude ennetamise üksuse juhti, neid arutada, dokumenteerida, otsustada ja hallata.

Huvide konflikti vältimise kord näeb ette ka tegevusplaani olukorras, kus avastatakse võimalik või tegelik huvide konflikt. Finantskuritegude ennetamise üksuse juht analüüsib asjaolusid ja otsustab edasised tegevused ning vajadusel alustab uurimist. Oluline on, et kui asjaomane isik avastab võimaliku või tegeliku huvide konflikti enda või oma kaastöötajate käitumises, teavitab ta viivitamatult enda või oma kaastöötaja otseselt juhti ning otsene juht teavitab sellest viivitamatult kontserni finantskuritegude ennetamise üksuse juhti. Finantskuritegude ennetamise üksuse juht analüüsib asjaolusid ja otsustab edasised tegevused ning vajadusel alustab uurimist. Uurimisel, konsulteerimisel ja suuniste andmisel hindab kontserni finantskuritegude ennetamise üksuse juht kontserni või kliendi huve kahjustava huvide konflikti olulisust ja riski, arvestades vastava tehingu või toiminguga iseloomu vastavalt pettuste kontrolli protseduurile. Tuvastatud huvide konflikti korral ning lähtuvalt asjaga seotud olulisusest ja riskidest teeb finantskuritegude ennetamise üksuse juht asjaomase isiku otsesele juhile soovitusi töösuhte alustamiseks või jätkamiseks või muude asjakohaste leevendavate meetmete rakendamiseks. Juhtorgani liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate puhul järgitakse edasisteks toiminguteks juhtorgani liikmete ja võtmefunktsioonide täitjate sobivuse hindamise korda.

Töötajatele on eelnevalt viidatud asjasse puutuvad sisekorrad kättesaadavad siseveebis. Samuti tutvustatakse töötajatele siseregulatsioone tööle asudes ning teavitatakse e-kirja teel kui kordasid muudetakse. Töötajatele on tööle asudes

kohustuslik huvide konflikti alane koolitus. Koolitusel räägitakse mis on huvide konflikt (koos olukordade ja näidetega), kuidas huvide konflikti ära tunda, kuidas huvide konflikti olukorras käituda ning kuidas maandada huvide konflikti riski. Koolituse lõpus on vaja läbida ka vastavasisuline test.

Nagu G1-1 all kirjeldatud, näeb kontserni eetikakoodeks ette võimaluse teavitada rikkumisest sisemise või välimise vihjeliini kaudu, kui probleemi ei ole võimalik lahendada muude sisemiste protseduuride kohaselt. Väliseid vihjeliine haldavad pädevad asutused ja teatatud rikkumisi käsitletakse vastava pädeva asutuse kehtestatud korrale.

Sisemise vihjeliini kaudu tulnud teavituste osas vastutab siseauditi üksuse juht teavituse vastuvõtmise ja hindamise eest, vajadusel uurimise läbiviimise ja panga nõukogu ja/või juhatuse uurimistulemustest teavitamise eest ning teavitajale tagasiside saatmise eest. Kõik rikkumistest tulenevad edasised toimingud, nt kriminaalmenetlus, teenuslepingute lõpetamine, kahjude sissenõudmine või protsesside muudatused vms, otsustab Bigbanki juhtkond.

Järelevalveasutus on teadlik asjasse puutuvatest poliitikatest, kuna need poliitikad tuleb Eesti Finantsinspeksioonile esitada.

Alljärgnevas tabelis on avaldatud teave korrupsiooni- ja altkäemaksuvastaste koolituste kohta.

Tabel 17. Korrupsiooni ja altkäemaksu ennetamise ja avastamise koolitused 2024. majandusaastal

	Riskile avatud funktsioonid	Juhid	Haldus-, juht- ja järelevalveorganid
Koolitusega hõlmatud			
Kokku	560	93	11
Koolitustel osalemine kokku	208	37	0
Koolituse meetod ja kestus			
Koolitus klassiruumis	1 tund	1 tund	1 tund
Arvutipõhine koolitus	-	-	-
Vabatahtlik arvutipõhine koolitus	-	-	-
Sagedus			
Kui sageli koolitust vajatakse	uue töötaja sisseelamis-programmis	uue töötaja sisseelamis-programmis	uue töötaja sisseelamis-programmis
Käsitletud teemad			
Korrupsiooni mõiste	x	x	
Poliitika	x	x	
Toimingud kahtluse korral / tuvastamiseks	x	x	

* Riskile avatud funktsioonid on defineeritud kui kõik panga töötajad.

** Koolitusel osalemine on kohustuslik osana uue töötaja sisseelamisprogrammist. 2024. aastal läbis uue töötaja sisseelamisprogrammi raames koolituse 208 töötajat, suurem osa töötajatest on koolituse läbinud eelnevatel aastatel.

[G1-4] Korruptsiooni- või altkäemaksujuhtumid

Aruandlusperioodil ei esinenud Bigbanki kontsernis korruptsiooni- ja altkäemaksuvastaste õigusaktide rikkumise eest tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid, seetõttu ei esinenud ka nende õigusaktide rikkumise eest tehtud trahve.

2024. aastal kohaldatud põhimeetmed hõlmavad töötajate koolitamist, majanduslike huvide deklareerimise nõuet, sisemisi kontrolltoiminguid. Konkreetseteks meetmeteks on näiteks (regulaarne) raporteerimine ja eskaleerimine - raporteerimine tagab, et vajalik info jõuab asjakohaste osapoolteni ning eskaleerimise osas on kokku lepitud, millistel juhtudel see info viiakse järgnevatele tasanditele ja kui kiiresti.

Korruptsiooni ja altkäemaksude ennetamise tegevuskava rakendamine ei nõua sellisel määral tegevus- ja/või kapitalikuluseid, et need käesolevas aruandes välja tuua.

G1 Üksusepõhised meetmed

Infoturbe ja küberturvalisuse osas hõlmavad 2024. aastal Bigbanki poolt võetud ja tulevikus kavandatud põhimeetmed töötajate koolitamist ja sisemisi kontrolltoiminguid. Konkreetseteks meetmeteks on näiteks (regulaarne) infoturbe ja küberturvalisusega seotud intsidentide raporteerimine ja eskaleerimine - raporteerimine tagab, et vajalik info jõuab asjakohaste osapoolteni ning eskaleerimise osas on kokku lepitud, millistel juhtudel see info viiakse järgnevatele tasanditele ja kui kiiresti. Oodatavaks tulemuseks on, et kontsernil ei ole kriitilisi küberintsidente ega andmekaitsealaseid trahve. Põhimeetmed ehk koolitused on kavas iga-aastaselt ja hõlmavad kõiki panga töötajaid. Tegevuskava rakendamine on osa laiemast andmeturbe raamistikust, mistõttu üksusepõhise meetme osas eraldi tegevus- ja/või kapitalikuluseid käesolevas aruandes välja ei tooda.

Rahapesu tõkestamise osas hõlmavad 2024. aastal Bigbanki poolt võetud ja tulevikus kavandatud põhimeetmed kontserni tunne oma klienti reeglite kohaldamist, töötajate koolitamist ja sisemisi kontrolltoiminguid. Reeglite kohaselt toimub muuhulgas klientide riskitasemete kalkuleerimine ja jälgimine ning riskitasemete arvutamise valemi jälgimine. Tegevuskava rakendamine on osa laiemast rahapesu tõkestamise raamistikust, mistõttu üksusepõhise meetme osas eraldi tegevus- ja/või kapitalikuluseid käesolevas aruandes välja ei tooda.

Regulatsioonide järgimise osas hõlmavad 2024. aastal Bigbank poolt võetud ja tulevikus kavandatud põhimeetmed pidevat välise regulatsioonide jälgimist ja panga protsesside, toodete ning sisekordade hindamist. Konkreetseteks meetmeteks on vastavussanalüüside (*gap analysis*) ja vastavusriski hinnangute koostamine, et oleks tagatud kontserni äri vastavus välistele regulatsioonidele. Tegevuskava rakendamine on osa laiemast vastavuskontrolli raamistikust, mistõttu üksusepõhise meetme osas eraldi tegevus- ja/või kapitalikuluseid käesolevas aruandes välja ei tooda.

Kõik meetmed rakenduvad kõikides Bigbank kontserni tegevusriikides, hõlmates kõiki panga töötajaid, kliente, tegevusprotsesse ja tehnoloogiaid. Meetmed on iga-aastased, välja arvatud juhul, kui regulatiivsed nõuded või riskihinnangud tingivad täiendavaid muudatusi.

Mõõdikud ja eesmärgid

ESRS G1 standardiga mittekaetud ja üksusepõhised ärilise käitumise mõõdikud ja eesmärgid

G1 kestlikkusteemadega seotud IRO-de ja mõõdikute kohta on olemas eesmärgid, mille põhjal jälgitakse meetmete tõhusust. IRO-de osas, mille mõõdikud sisaldavad intsidentide arvu ja/või trahvide arvu (s.o. korrupsiooni ja altkäemaksu, küberturvalisuse ja vastavusriski IRO-d) on kontserni eesmärgiks hoida mõõdikutes toodud tulemusi nullis. IRO-de osas, mille mõõdikud sisaldavad koolituse läbinute osakaalu, on kontserni eesmärgiks saada tulemuseks 100%. Rahapesu tõkestamisega seotud IRO osas on eesmärgiks hoida kõrge riskiga klientide osakaalu sellisel tasemel, et pank saaks kohaldada nõuetekohaseid hooldusmeetmeid. Mõõdikute eesmärgid sätestatakse igaks konkreetseks aastaks ilma vahe-eesmärkideta. Mõõdikute ja eesmärkide seos poliitikatega on toodud eespool, oluliste kestlikkusaspektide haldamiseks vastu võetud poliitikate juures. Mõõdikuid ja eesmärkide täitmist jälgitakse erinevate intsidentide jälgimissüsteemide ja raportite kaudu, kliendiprofiilide jälgimise ja hooldusmeetmete kohaldamise kaudu, regulaarse testimise kaudu ning koolitustel osalejate statistika ning sisekontrollide kaudu. Kui nähtub, et mõni eesmärk ei ole saavutatav või kaldub kõrvale oodatavast progressist, analüüsib pank selle põhjuseid, vajadusel tõhustab meetmeid (nt täiendavad koolitused, tugevamad kontrollimehhanismid, tehnoloogilised investeeringud) ja kohandab eesmarke. Erinevad sidusrühmad on kaasatud eesmärkide seadmisel kaudselt, läbi küsitluste ja tagasiside.

Bigbank kontserni kestlikkuseesmärgid on kooskõlas Euroopa Liidu finantssektori regulatsioonidega nagu AMLD6, GDPR ja DORA ja kohalike regulatsioonide ning juhenditega.

G1 kestlikkusteemadega seotud mõõdikud, sh üksusepõhised mõõdikud on ülevaatlisult esitatud alljärgnevas tabelis. Kõik andmed pärinevad kontsernisisestest andmebaasidest ja raporteerimisest. Kriteeriumiteks on, et iga otsust, trahvi ja intsidenti loetakse ainult üks kord sõltumata selle kestusest ning mõõdikus kajastatakse ainult aruandeaasta jooksul juhtunud intsidendid, lõplikult jõustunud otsused ja trahvid. Arvutamise meetodite osas on oluline, et trahvide maht näitab aruandeaastal saadud trahvide kogusummat, intsidentide arv näitab aruandeaastal raporteeritud intsidentide arvu, koolituse läbinute osakaal näitab konkreetset aruandeaastal koolitusel osalenutest selle edukalt läbinute osakaalu, kõrge riskiga klientide osakaal näitab aruandeaasta viimase päeva seisuga kõrge riskiga klientide osakaalu kogu kliendibaasis. Olulised eeldused on, et intsidentide arv sõltub võimekusest intsidente avastada, trahvide määramine võib jurisdiktsiooniti erineda, sündmuste klassifitseerimine võib sõltuda vaatenurgast. Metoodika piirangud on andmete kättesaadavus (nt kõik juhtumid ei pruugi jõuda kohtuotsuseni, mistõttu tegelik rikkumise määr võib olla suurem kui mõõdik näitab), jurisdiktsioonilised erinevused (mõnes riigis võivad teatud rikkumised lõppeda administratiivse karistusega, mitte süüdimõistva kohtuotsusega, mis võib tekitada rahvusvahelises võrdluses moonutusi), ajafaktor (menetlused võivad võtta aastaid, mistõttu ei pruugi aruandeperioodi jooksul määratud otsused ja trahvid kajastada tegeliku tegevuse hiljutisi trende). Mõõdikute mõõtmist ei ole valideerinud muu väline asutus kui kindlusandja.

G1 IRO kirjeldus

Möödik: 2024. a tulemus

Oma töötaja, nõukogu liige, aktsionär vm huvirühm (v.a klient) võib sattuda korruptsiooni- ja/või altkäemaksuga seotud juhtumisse, mis võib negatiivselt mõjutada kontserni finantspositsiooni.

Korruptsiooni- ja altkäemaksuvastaste õigusaktide rikkumise eest tehtud süüdimõistvate kohtuotsuste arv: 0
Määratud trahvide suurus majandusaastal: 0 eurot

Infoturbe ja küberturvalisuse intsidendid: Küberintsidendid võivad põhjustada klientidele tõsiseid tagajärgi, nagu isikuandmete lekkimine, finantskahju või identiteedivargus. Küberriskid ei mõjuta negatiivselt mitte ainult ühiskonda, vaid võivad häirida laiemalt ka finantsvõrgustikke.

Üksusepõhised möödikud:
Kriitiliste küberintsidendide arv: 0
Andmekaitsealaste trahvide maht: 0 eurot

Infoturbe ja küberturvalisus: Küberintsidendid võivad tuua kontsernile kaasa rahalisi trahve, kõrgemaid tegevuskulusid ning ulatuslikku mainekahju. Vähenenud usaldus ja potentsiaalne klientide kaotus võivad mõjutada panga tulusid, samas kui suurenenud kulud tehnoloogia uuendamisse ja töötajate koolitusse võivad tekitada pikaajalist finantskoormust ning suurendada üldisi finantsriske.

Üksusepõhised möödikud:
Küberhügieeni koolituse läbinud töötajate osakaal: 100%

Rahapesu tõkestamise tegevused vähendavad finantssektori süsteemseid riske ja toetavad finantssektori stabiilsust: Bigbanki prioriteediks kliendi teenindamisel on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning kõikide asjakohaste nõuete rakendamine, eesmärgiga vähendada Bigbanki tegevusriikide finantssektori kuritegelikul eesmärgil ärakasutamise tõenäosust ja süsteemseid riske ning suurendada finantssektori stabiilsust, usaldusväärsust ja läbipaistvust.

Üksusepõhised möödikud: Kõrge riskiga klientide osakaal kogu klientide arvust*: 0,416%

*Nii era- kui ärikliendid kõikides panga tegevusriikides kokku

Regulatsioonide järgimine ja vastavusrisk: Keeruline ja pidevalt muutuv regulatiivne keskkond on pangale risk, kui võib tekkida puuduseid (uute) finantssektori nõuete täitmisel, nt siseinfo kauplemine, turu manipuleerimine jt tegevused, mis võivad viia trahvide ja/või kulukate kohtuvaidlusteni.

Üksusepõhised möödikud:
Järelevalveasutuste poolt kehtestatud rahatrahvid majandusaastal: 0 eurot

Ühingujuhtimise aruanne

Bigbank AS lähtub oma tegevuses proportsionaalsuse põhimõtet järgides Finantsinspeksiooni soovituslikust juhendist „Hea ühingujuhtimise tava“ (edaspidi HÜT), mis on mõeldud eelkõige börsiettevõtetele ning laia aktsionäride ringiga ettevõtetele.

Krediidiasutusena allub Bigbank AS Finantsinspeksiooni järelevalvele. Lisaks muudele õigusaktidele reguleerib Kontserni tegevust krediidiasutuste seadus, kus on sätestatud nõuded Kontserni juhtkonnale, juhtimisele ning aruandlusele. Kontserni juhtorganid on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Allpool on antud ülevaade Bigbank AS-i juhtimisest ning toodud välja HÜT-i soovitus, mida praegu ei järgita, koos vastavate selgitustega. Enamik selgitusi on seotud Bigbank AS-i aktsionäride struktuuri ning sellest tulenevate iseärasustega.

Üldkoosolek

Aktsionäride üldkoosolek on Bigbank AS-i kõrgeim juhtimisorgan. Üldkoosoleku pädevus tuleneb õigusaktidest ja Bigbank AS-i põhikirjast.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korralisest üldkoosolekust tuleb teatada aktsionärile vähemalt kolm nädalat enne üldkoosolekut ning erakorralisest üldkoosolekust vähemalt üks nädal enne üldkoosolekut. Teade üldkoosoleku kohta saadetakse aktsionäridele tähitud kirjaga aktsiaraamatusse kantud aadressil. Üldkoosoleku teate võib edastada ka lihtkirjaga, elektrooniliselt või faksi teel, kui kirjale või faksile on lisatud teatis dokumendi kättesaamise kinnituse viivitamatu tagastamise kohustuse kohta. Bigbank AS-i aktsionäridel on õigus otsuseid vastu võtta ilma üldkoosolekut kokku kutsumata.

2024. aastal toimus üks korraline ja üks erakorraline aktsionäride üldkoosolek. Koosolekut kokku kutsumata võeti vastu kuus otsus.

Bigbank AS ei täida HÜT-i punkti, mis soovitab üldkoosoleku kokkukutsumise teates näidata aadressi, kuhu aktsionär saab saata küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta (punkt 1.1.1). Samuti ei täida Bigbank AS HÜT-i punkte, mis soovivad üldkoosoleku kokkukutsumise teate avaldada veebilehel (punkt 1.2.1), esitada üldkoosoleku kokkukutsumisel põhjendused ja selgitused nende päevakorras olevate teemade kohta, mille sisuks on olulised muudatused (punkt 1.2.2), avaldada üldkoosoleku päevakorraga seotud oluline teave veebilehel (punkt 1.2.3) ning avaldada nõukogu ja aktsionäride ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta veebilehel (punkt 1.2.4).

Eespool mainitud nõuded ei ole Kontserni jaoks asjakohased, kuna sel on vaid kaks aktsionäri, kellest üks kuulub ka nõukogusse ja on seeläbi jooksvalt kursis Kontserni tegevusega.

Bigbank AS täidab osaliselt HÜT-i punkti 1.3.2., mille kohaselt osalevad üldkoosolekul juhatusel liikmed, nõukogu esimees ning vajadusel nõukogu liikmed. Nimetatud isikute osalemine üldkoosolekul sõltub koosolekul otsustatavatest küsimustest. Bigbank AS ei tee üldkoosoleku jälgimist võimalikuks sidevahendite kaudu (punkt 1.3.3), kuna kõigil aktsionäridel on võimalik hääletada päevakorras olevates küsimustes elektrooniliselt.

Juhatus

Bigbank AS-i juhatuse ülesanded on reguleeritud Bigbank AS-i põhikirja, äriseadustiku ja krediidasutuste seadusega. Bigbank AS-i juhatuse teeb igapäevaseid juhtimisotsuseid, võttes arvesse panga ja aktsionäride huve, ning tagab ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt püstitatud eesmärkidele ja nõukogu poolt kinnitatud strateegiale.

Juhatusel liikmed valib ning juhatuse esimehe nimetab nõukogu. Juhatusel liikmete sobivuse hindamisel lähtub Bigbank AS sisekorras sätestatust, seal hulgas juhtorganite liikmete haridusest, oskustest ja varasemast töökogemusest. Juhatusel liikme ametisse nimetamisel määratleb nõukogu tema vastutusvaldkonna ja volitused juhatuse liikmega sõlmitavas ametilepingus. Juhatusel liikme volituste tähtaeg on kolm aastat ja lubatud on juhatuse liikme tagasivalimine. Juhatus töötab välja Bigbank AS-i strateegia ja eelarve, mis esitatakse nõukogule kinnitamiseks.

Bigbank AS-i juhatuse on viieliikmeline (vastavalt põhikirjale kolm kuni viis liiget):

Martin Länts – juhatuse esimees

Mart Veskimägi – juhatuse liige

Argo Kiltmann – juhatuse liige

Ingo Pöder – juhatuse liige

Ken Kanarik – juhatuse liige

Juhatusel liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide deklaratsiooni. Seisuga 31. detsember 2024 on Kontserni emaettevõtte juhatuse liikmed esindatud tütar-ettevõtte juhtorganites järgmiselt:

Argo Kiltmann – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu esimees

Martin Länts – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu liige

Mart Veskimägi – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu liige

Juhatusel liikmete tasustamise põhimõtted on kirjeldatud käesoleva aruande punktis „Juhatusel liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtted“. 2024. aastal ei järginud Bigbank AS HÜT-i punkti 2.2.7, mis näeb ette juhatuse liikme hüvede ja preemiasüsteemide avaldamist veebilehel ja käesolevas aruandes ning juhatuse liikmete tasustamispõhimõtete tutvustamist üldkoosolekul. Bigbank AS on majandusaasta aruandes regulaarselt avaldanud koondteabe Kontserni juhatusele makstud tasude kohta ning tehingud seotud osapooltega on esitatud lisa 35.

Nõukogu

Bigbank AS-i nõukogu tegevus on reguleeritud Bigbank AS põhikirja, äriseadustiku ja krediidasutuste seadusega, kus on sätestatud nõuded nõukogu liikmetele, nõukogu ja juhatuse koostööle ning nõukogu kehtestatud kontrollimehhanismidele.

Nõukogu ülesandeks on Bigbank AS-i juhatuse tegevuse korrapärane kontrollimine. Nõukogu annab juhatusele tegevusjuhiseid Bigbank AS-i juhtimise korraldamisel ja osaleb oluliste Bigbank AS-i tegevust puudutavate otsuste tegemisel. Nõukogu tagab koostöös juhatusega panga tegevuse pikaajalise planeerimise. Nõukogu töö korraldab nõukogu esimees, kelle valivad nõukogu liikmed endi hulgast.

Nõukogu liikmed valib üldkoosolek kaheks aastaks. Bigbank AS-i nõukogu on kuueliikmeline (vastavalt põhikirjale viis kuni seitse liiget):

Sven Raba - nõukogu esimees

Vahur Voll - nõukogu liige

Andres Koern - nõukogu liige

Juhani Jaeger - nõukogu liige

Jaan Liitmäe - nõukogu liige

Alari Aho - nõukogu liige

2024. aastal toimus seitse korralist nõukogu koosolekut ja 14 korral võeti otsused vastu elektrooniliselt. Kõik nõukogu liikmed on 2024. aastal osalenud vähemalt pooltel koosolekutel.

Üldkoosolek otsustab nõukogu tasustamise. Nõukogu liikmete tasu koosneb põhitasust. Bigbank AS ei pea vajalikuks HÜT-i punkti 3.2.5. kohaselt avaldada üksikasjalikku teavet igale nõukogu liikmele määratud tasu suuruse kohta, kuna nõukogu tasude mõju Kontserni finantstulemustele ei ole oluline. Tehingud seotud osapooltega on esitatud lisas 35.

Bigbank AS-i nõukogu kuuest liikmest üks on aktsionär, kes omab 50% aktsiatest. Bigbanki hinnangul ei too see seotus siiski kaasa märkimisväärset riski huvide konflikti tõttu Bigbank AS-ile kahjulike otsuste tegemiseks ning tagatud on nõukogu sõltumatus.

Auditikomitee

Auditikomitee on nõukogu poolt moodustatud tööorgan, kelle ülesandeks on nõustada nõukogu raamatupidamise, finants- ja jätkusuutlikkuse aruandluse ning auditeerimisega seotud küsimustes. Ta jälgib sisekontrolli- ja riskijuhtimissüsteemide tõhusust ja mõjusust, vaadates läbi siseauditi aruanded. Lisaks jälgib komitee ettevõtte majandusaasta aruande, kestlikkusaruande ja konsolideeritud finantsaruannete kohustusliku auditi protsessi ja välisaudiitori sõltumatust.

Auditikomitee täidab ka riskikomitee kohustusi. Selles rollis nõustab ta nõukogu riskijuhtimise põhimõtete, riskitaluvuse ja riskistrateegia rakendamise alal. Samuti aitab komitee kaasa kapitali ja likviidsuse juhtimise protsessidele ning taastamise planeerimisele.

Auditikomiteesse kuulub kolm liiget. 1. jaanuaril 2024 nimetati Jaan Liitmäe auditikomitee liikmeks. Alates 1. jaanuarist 2024 kuulusid auditikomitee koosseisu esimees Vahur Voll ja liikmed Jaan Liitmäe ja Sven Raba. Alates 6. märtsist 2024 vabastati Vahur Voll auditikomitee esimehe kohalt ning Jaan Liitmäe nimetati audiitorikomitee esimeheks. Alates 6. märtsist 2024 jätkasid Vahur Voll ja Sven Raba audiitorikomitee liikmetena. Komitee liikmed saavad oma kohustuste ees tasu.

2024. aastal toimus kaksteist auditikomitee koosolekut.

Bigbank AS ei avalikusta veebilehel nõukogu loodud komiteede olemasolu, ülesandeid, koosseisu ega kohta organisatsioonis (HÜT-i punkt 3.1.3). Arvestades, et auditikomitee on määratud nõukogu poolt, kuhu kuuluvad ka aktsionärid, ning et auditikomitee liikmed on valitud nõukogu liikmete hulgast, ei ole vastava informatsiooni avalikustamine veebilehel aktsionäride ega investorite huvides vajalik.

Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad Bigbank AS-i huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud arvamustevahetus nii juhatuse ja nõukogu vahel kui ka juhatuse ja nõukogu siseselt. Bigbank AS-i juhatuse liikmed osalevad vähemalt kord kvartalis nõukogu koosolekutel, kus nõukogu vaatab muu hulgas üle Kontserni majandustulemused. Juhatus liikmed on üldjuhul kutsutud ka muudele nõukogu koosolekutele, kus arutatakse Kontserni tegevusega seotud küsimusi.

Nõukogu ja juhatuse omavahelist tööjaotust on kirjeldatud Bigbank AS-i põhikirjas ning kohalduvates sisekordades. Põhikirjas ja sisekordades käsitlemata juhtudel lähtutakse Bigbank AS-i juhtimises eelkõige äriseadustiku sätetest. Bigbank AS-i juhtimise ja tegevusega seotud olulistest sündmustest teavitab juhatuse nõukogu ka väljaspool koosolekuid, et tagada nõukogule vajaliku või olulise informatsiooni operatiivne edastamine. Teabe, mis eeldab otsuse tegemiseks piisavat ajavaru (nt aruannete heakskiitmisel), edastab juhatuse nõukogu liikmetele enne nõukogu koosolekut. Juhatus lähtub Bigbank AS-i juhtimisel nõukogu antud strateegilistest juhistest ja arutab nõukoguga regulaarselt strateegilisi juhtimisküsimusi.

Mitmekesisuse ja kaasamise poliitika

2024. aastal rakendas Bigbank AS mitmekesisuse poliitikat, mille kohaselt püüab pank edendada panga juhatuse ja nõukogu liikmete hulgas mitmekesisust. Bigbank AS peab nii juhtide kui ka töötajate valikul alati silmas Kontserni parimaid huve, lähtudes sh juhtorganite liikmete valimisel krediidasutuste seaduses juhtorganite liikmetele sätestatud nõuetest ja valimiskorrast. Juhtorganite sobivuse hindamisel lähtub Bigbank AS vastavast sisekorrast, võttes muu hulgas arvesse juhtorganite liikmete haridust, oskusi ja varasemaid töökogemusi. Sobivuse hindamisel võetakse arvesse ka kandidaadi reputatsiooni, kogemusi, pädevusi ja oskusi, juhtimiskogemusi, juhtimisega seotud muid kriteeriume ning muid olulisi teadaolevaid asjaolusid. Kontsern järgib ka põhimõtet hoiduda kandidaatide soolisest või muust diskrimineerimisest.

Teabe avaldamine

Bigbank AS kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab aktsionäre kõikidest olulistest asjaoludest, kasutades selleks eelkõige e-posti. Bigbank AS avalikustab aruanded Nasdaq Tallinna börsil ja oma veebilehel. Kontserni majandusaasta aruanded ja vahearuanded avalikustatakse eesti ja inglise keeles, järgides seaduses sätestatud tähtaegu.

Bigbank avaldas 2024. aastal oma investoritele suunatud veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamise kuupäevi (HÜT punkt 5.2.). Bigbank AS ei avaldanud 2024. aastal oma veebilehel analüütikute ja aktsionäride küsimustele antud vastuseid (HÜT punkt 5.5.), ega analüütikute ja pressiga kohtumiste aegu (HÜT punkt 5.6.), kuna see ei ole Bigbank AS-i majandustegevust silmas pidades, aktsionäride kõrget informeeritust ja nende kitsast ringi arvestades tarvilik ega piira viidatud isikutel ühelgi moel saada vajalikku infot ja ligipääsu nimetatud üritustele. Bigbank avaldab börsiteadetega info korraldatavate investorkohtumiste (veebiseminarid) kohta (HÜT punkt 5.6.).

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Bigbank AS avalikustab igal aastal majandusaasta aruande ja majandusaasta jooksul kvartaalsed vahearuanded, mis on avalikult kättesaadavad Nasdaq Tallinna börsil ja Bigbank AS-i kodulehel. Bigbank AS-i majandusaasta aruanne auditeeritakse.

Bigbank AS esitab aktsionäride üldkoosolekule juhatuse allkirjadega majandusaasta aruande. Erinevalt HÜT-i soovituselt nõukogu liikmed majandusaasta aruannet ei allkirjasta. Nende seisukoht sisaldub nõukogu kirjalikus aruandes majandusaasta aruande kohta ning aruanne kiidetakse heaks nõukogu otsusega (HÜT-i punkt 6.1.1.). Samuti ei osale majandusaasta aruande kinnitamisel Bigbank AS-i audiitor (punkt 6.1.1.).

Audiitori nimetab aktsionäride üldkoosolek. Audiitori valikul arvestatakse audiitori pädevuse ja varasemate kogemustega finantsteenuste valdkonnas. Audiitor valitakse kuni viieks aastaks. Bigbank AS järgib audiitorite rotatsiooni põhimõtet. Ernst & Young Baltic AS (registrikood 10877299) nimetati 11. oktoobril 2023 tehtud aktsionäride otsusega Kontserni audiitoriks 2024.–2026. aasta majandusaasta aruanete auditeerimiseks. Juhtivaudiitor on Olesia Abramova.

Aruandeperioodil ei informeerinud audiitor nõukogu talle teatavaks saanud olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada nõukogu tööd ja Kontserni juhtimist. Lisaks kohustuslikule auditile osutas audiitor aruandeaastal auditiväliseid teenuseid, mis on audiitortegevuse seadusega lubatud, sh koolitusteenused.

Riskide juhtimine ja kontroll

Kontserni nõukogu teostab lõplikku järelevalvet Kontserni tegevuse üle. Nõukogu kehtestab üldised riskijuhtimise põhimõtted ja strateegia, mis on vajalikud Kontserni riskikorralduse nõuetekohaseks toimimiseks ja loob tingimused Kontserni vajadustele vastava sisekontrollisüsteemi kehtestamiseks.

Sisekontrollisüsteem on juhtimise abivahend, mida kasutatakse Kontserni kõigis tegevusvaldkondades ja mis on Kontserni sisemiste protsesside lahutamatu osa. Juhatus vastutab tõhusa riskijuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kehtestamise ja toimimise eest.

Kontserni sisekontrollisüsteem peab tagama toimingute efektiivsuse ja tulemuslikkuse, äritegevuse usaldusväärsuse, riskide nõuetekohase tuvastamise, hindamise ja maandamise, asutusesiseselt ja -väliselt jagatava finantsteabe ning muude andmete usaldusväärsuse, haldus- ja raamatupidamistava nõuetekohasuse, kooskõla õigusaktide, eeskirjade ja järelevalvenõuete ning Kontserni sise-eeskirjade, protsesside, normide ja otsustega. Sisekontroll hõlmab kõiki konsolideeritud üksusi, geograafilisi asukohti ja tegevusi ning tagab, et poliitikate, protseduuride ja piirangute rikkumistest ja nendest erandite tegemisest teatatakse õigeaegselt asjakohasele juhtimistasandile.

Riskijuhtimise peamine eesmärk on Kontserni finantstugevuse kaitsmine. Kontsern kontrollib riske, et piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele. Juhatus teavitab nõukogu regulaarselt, vähemalt kord kvartalis, Kontserni riskipositsioonis toimunud muutustest.

Kontsern kasutab kolme kaitseliini mudelit, kus esimeseks kaitseliiniks on äriüksused ja filiaalid, kes vastutavad oma vastutusallas riskide võtmise ning igapäevase riskijuhtimise eest, kehtestades ja rakendades vastavad protseduurid ja kontrollid ning tagades nende toimimise. Kõikide tasandite juhid vastutavad oma üksuse, filiaali ja valdkonna riskijuhtimise ja kontrollimehhanismide tõhusa toimimise eest. Teiseks kaitseliiniks on üksused, mis teevad Kontserni riskijuhtimise üle järelevalvet eesmärgiga tagada, et esimene kaitseliin ja kontrollid on nõuetekohaselt välja töötatud ja toimivad eesmärgipäraselt ning riske juhitakse ja neist antakse aru vastavalt nõuetele. Teise kaitseliini kuuluvad vastavuskontrolli, riskijuhtimise ja krediidiriski valdkonnad. Kontserni siseauditi üksus annab sõltumatuid kindlustandvaid hinnanguid kogu organisatsioonile ja moodustab kolmanda kaitseliini.

Vastavuskontrolli valdkonna ülesandeks on teha järelevalvet selle üle, et Kontsern täidaks kõigi talle kohalduvate õigusaktide nõudeid, sest õigusnormide eiramine võib kaasa tuua järelevalveorganite sanktsioone (sh äritegevuse piirangud, trahvid või täiendava aruandluse esitamise kohustus) ning finants- ja/või mainekahju, rakendades selleks ennetavaid meetmeid (teavitab, annab nõu, kontrollib, teeb järelkontrolli). Vastavuskontrolli üksus allub vahetult juhatusele ning annab regulaarselt ülevaate Kontserni vastavusriskist.

Krediidiriski valdkond on osa riskijuhtimise funktsioonist, mis vastutab krediidiriski juhtimise eest kogu laenuprotsessis ning on teiseks kaitseliiniks krediidiriski võtmisel, et tagada krediidiotsuste korrektne rakendamine ja otsustusõiguste järgimine ning Kontserni krediidiriski vastavus riskiisule. Krediidiriski valdkonna juht annab regulaarselt juhatusele aru Kontserni krediidiriski profiilist ja muutustest riskitasemetes.

Riskijuhtimise valdkonna ülesandeks on arendada ja rakendada Kontserni riskijuhtimise raamistikku; aidata riski omanikke ja juhtkonda riskide juhtimiseks ja hindamiseks vajalike protsesside ja kontrollimehhanismide väljatöötamisel; toetada ja jälgida riski omanike tegevust riskijuhtimise meetmete rakendamisel; sõltumatult tuvastada, hinnata ja jälgida riske ning esitada riskiaruandeid; anda riskijuhtimisalast nõu ja pakkuda töötajate riskiteadlikkuse suurendamiseks vajalikke koolitusi; tuvastada riskidega seotud probleeme. Riskijuhtimise valdkond annab regulaarselt kord kvartalis juhatusele ülevaate Kontserni riskiprofiilist oluliste riskide lõikes ja riskitasemetest muutustest.

Kontserni juhatus on moodustanud riskikomitee, mille eesmärk on toetada juhatust riskijuhtimise ülesannetes ning pakkuda platvormi operatsiooniriske (sh infoturbe- ja vastavusriske) puudutavate strateegiliste küsimuste arutamiseks, kooskõlastamiseks ja kokkuleppimiseks. Komiteesse kuuluvad nii 1. kui ka 2. kaitseliini esindajad, et oleks tagatud esindatus ning riskialane kooskõlastamine ja teabevahetus Kontsernis. Riskikomitee liikmed ja eeskirja kinnitab juhatus.

Lisas 5 on täpsemalt kirjeldatud riskijuhtimise eesmärged ja põhimõtteid.

Siseauditi üksus on Kontserni struktuuriüksus, mis allub vahetult Kontserni nõukogule ja on seetõttu sõltumatu Kontserni juhatusest. Üksuse koosseisus töötab kolm siseaudiitorit ja siseauditi üksuse juht. Siseaudit on sõltumatu, objektiivne ja kindlustandev nõustamistegevus, mis on mõeldud selleks, et lisada Kontserni tegevusele väärtust ja muuta seda paremaks. Siseauditi üksus hindab süstemaatiliselt ja plaanipäraselt riskijuhtimise, valitsemise ja kontrolliprotsesside tõhusust ja tulemuslikkust. Siseaudit lisab väärtust, kui see on kooskõlas Kontserni strateegiliste eesmärkidega, keskendub olulistele äririskidele, tegutseb ennetavalt ja oskuslikult ning vastab sidusrühmade ootustele. Siseauditi üksus tegutseb Kontserni nõukogu poolt kinnitatud põhimääruses sätestatud korra alusel. Siseauditi üksuse põhimääruses on kirjeldatud nõudeid siseauditi üksuse töötajate sõltumatusele ja professionaalsusele, nende volitusi, ülesandeid ja tegevuse ulatust ning kvaliteedi tagamise põhimõtteid. Siseauditi tööplaani kinnitab Kontserni nõukogu.

Krediidikomitee

Krediidikomitee on nõukogu moodustatud tööorgan, mille eesmärk on tagada, et krediidiotsused tehakse kooskõlas Kontserni sisemiste protseduuridega ja et Kontserni laenutegevus on kooskõlas Kontserni krediidiriski poliitikaga, krediidiriski liimitide, peamiste riskinäitajate, riskiisu ja krediidistrateegiaga.

Vihjeliin

Vihjeliin on osa Kontserni halduskultuurist ja selle eesmärk on toetada Kontserni väärtuste kandmist ja kokkulepitud käitumisreegleid, soodustada avatust ja kaas-töötajatega arvestamist.

Töötajatel on võimalus teavitada pangasisesest ebasobilikust tegevusest, milleks võib olla nii vastuollu minemine Kontserni poolt kehtestatud üldiste

käitumisreeglitega, sisemist töökorraldust reguleerivate protseduuridega kui ka seaduse rikkumised ja panganduse hea tava põhimõtete eiramine.

Vihjeliini haldab siseauditi üksuse juht, kes annab vahetult aru Bigbank AS-i nõukogule.

Juhatusel liikmete ja töötajate tasustamise põhimõtted

Kontserni tasustamise poliitika kinnitab nõukogu ja selle eesmärgiks on tagada õiglane ning läbipaistev tasustamine, mis on kooskõlas kaalutletud ja tõhusate riskijuhtimis põhimõtetega ja aitab saavutada Kontserni pikaajalist eesmärki – saada klientide poolt enim tunnustatud finantsteenuse pakkujaks, kellel on tõhus riskijuhtimine ning kõrge maine tööandjana. Eesmärgiks on, et tasustamisotsused tagaksid jätkusuutliku väärtuse kasvu kõigi Bigbanki oluliste sidusrühmade, sh klientide, aktsionäride ja töötajate jaoks; edendada soovitud produktiivsust ja väärtuspõhist käitumist ning tagada, et tasustamisviis ei takista töötajaid ausalt, õiglaselt, läbipaistvalt ja professionaalselt käitumast, võttes arvesse klientide õigusi ja huve, ning hoida ära riski, et töötasu põhjustab liigset riskivõtmist ja huvide konflikt. Tasustamissüsteem tagab töötajate võrdse kohtlemise, sest tasustamisel lähtutakse töötaja aasta vältel saavutatud tulemustest ja tööalasest arengust.

Nõukogu kinnitab Kontserni tasustamispoliitika ja vaatab selle üle iga aasta neljandas kvartalis või vastavalt vajadusele sagedamini. Poliitika kohaselt kinnitab juhatus tasustamis põhimõtted, sh põhimõtted, millega kehtestatakse aasta tulemuslikkuse võtmenäitajad, hinnatakse töötajate tulemusi ja vaadatakse üle fikseeritud töötasu. Tasustamis põhimõtted sisaldavad ka filiaali või üksuste tasandi tulemustasu kehtestamiseks vajalikke juhiseid. Filiaalide ja valdkondade töötajaid puudutavaid tasustamisotsuseid teevad filiaalide ja valdkondade juhid kooskõlas Kontserni poliitika ja reeglitega. Juhatus jälgib tasustamis põhimõtete rakendamist ja küsib töötajatelt tagasisidet vähemalt kord aastas detsembris.

Tasustamise süsteemi keskseks põhimõtteks on tasakaal individuaalsete ja meeskondlike tulemuste saavutamise ning kvaliteetse riskijuhtimise vahel, mis arvestab kapitali piisavust, vajalikku likviidsust ning majanduskeskkonnas toimuvaid arenguid.

Kontserni poolt makstav tasu koosneb kahest osast:

- Fikseeritud tasu, sh
 - töölepingus fikseeritud igakuine põhitasu, mille suurus arvestab töötaja tööülesandeid ja pädevust ning mis vaadatakse üle kord aastas, võttes arvesse töötaja töötulemusi ja asukohariigi tööjõuturul valitsevaid trende;
 - Kontserni kõigile töötajatele kõikides riikides ja samal määral tagatud hüved, nagu näiteks sporditoetus, tasustatud vaba aeg tervise eest hoolitsemiseks, sünnitoetus jmt;
 - asukohariigi õigusaktidest või kollektiivlepingutest tulenevad tasud ja hüved.

- Muutuvtasu, sh
 - töötajaga eelnevalt kokku lepitud põhimõtetest ja Kontserni pikaajaliste eesmärkide saavutamises sõltuv tulemustasu, mille saamine eeldab asjakohaste, mõõdetavate ja tasakaalustatud kriteeriumide täitmist;
 - objektiivsetest asjaoludest tulenev ja üldjuhul ühekordne tulemustasu, mis põhineb erakordsetel tulemustel ja / või töötaja kaasamisel, konkreetsete projektide ja muude sarnaste olukordade õigeaegse täitmise korral;
 - lahkumistasu, mida makstakse töölepingu lõpetamisel. Kohaldatavates kohalikes õigusaktides sätestatud summade ületamine peab olema vastavuses töötaja töö tulemuslikkusega töösuhte ajal ja tasustada ei tohi põhjendamatu riskivõtmist. Lahkumishüvitise maksmisel peab Kontsern olema võimeline selgitama lahkumishüvitise põhjuseid, summa sobivust ja selle määramiseks kasutatud kriteeriume, sealhulgas seda, et see on seotud aja jooksul saavutatud tulemustega ja et sellega ei premeerita ebaõnnestumisi või väärkäitumist.

Tagamaks, et sisekontrolli töötajaid tasustatakse sõltumatult tegevustest, mille üle nad järelevalvet teevad, sätestab Kontserni tasustamispoliitika, et kontrollifunktsiooni täitvate töötajate tulemustasu põhineb kontrollitegevuse eesmärkide saavutamisel ega sõltu tema kontrolli all oleva valdkonna majandustulemustest.

Kontserni tasustamispoliitika näeb ette, et Kontsernil on õigus vähendada olulise riski võtjale makstavat tulemustasu või peatada tulemustasu väljamaksmine või nõuda väljamakstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist, kui

- Kontserni üldised finantstulemused on võrreldes eelmise perioodiga märkimisväärselt halvenenud;
- oluline riskivõtja ei täida enam tulemuslikkuse kriteeriume või ei vasta krediidi-asutuse juhatuse liikme või olulise riskivõtja suhtes õigusaktidega kehtestatud nõuetele;
- Kontsern ei täida enam usaldatavusnõudeid või kontserni riskid ei ole Kontserni omavahenditega piisavalt kaetud;
- tulemustasu on makstud andmete alusel, mis on hiljem osutunud märkimisväärses ulatuses ebatäpseks või valeks;
- oluline riskivõtja on osalenud krediidi-asutusele kahju tekitamises või vastutab tekkinud kahju eest.

Erandid on lubatud juhul, kui need on ette nähtud kohalike õigusaktidega.

2024. aastal ei olnud Kontsern Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 146 mõistes määratletud suur krediidi-asutus ning kohaldas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 3 punktis a sätestatud erandit kõikide töötajate tasustamisele.

Eraldi tasustamiskomitee loomine ei olnud vajalik ja töötasukomitee rolli täitis Bigbanki nõukogu, kelle kohustuste hulka kuulub Kontserni tasustamispoliitika kinnitamine ja järelevalve ning juhatuse liikmete, siseauditi töötajate ja oluliste riskivõtjate tasustamisega seotud otsuste tegemine. Nõukogu vaatab tasustamispoliitika üle vähemalt kord aastas. Poliitika ja sellega seotud kontserniüleste reeglite ettevalmistuse eest vastutab tugiteenuste valdkonna juht, kes esitab muudatusettepanekud Kontserni juhatusele, kes esitab asjakohased ettepanekud kinnitamiseks Kontserni nõukogule. Kontserni siseauditi üksus hindab iga-aastaselt tasustamise süsteemi rakendamist ja tutvustab tulemusi Kontserni nõukogule.

Kontserni tasustamispoliitika sisaldab kontrollmeedet, mille eesmärgiks on tagada, et järgitakse sooneutraalsuse põhimõtet ja et mees- ja naistöötajatele makstakse palka kriteeriumide alusel, mis on seotud töötaja või materiaalsete riskide võtja võimete, pädevuse, kvalifikatsiooni, kogemuste ja teadmistega.

Vastavalt seadusele on Bigbank AS määratlenud olulised riskivõtjad, kelleks on tippjuhtkond (nõukogu ja juhatuse liikmed); kontrollfunktsioonide eest vastutavad isikud; töötajad, kellel on oluline mõju Kontserni riskiprofiilile; ja ametikohad, kelle tasu on võrdne Kontserni juhatuse liikmete madalaima töötasuga või ületab seda. Enesehindamine toimub konsolideeritud tasemel, hõlmates kõiki panga filiaale ja tütarettevõtteid. Oluliste riskivõtjate nimekiri vaadatakse üle vähemalt kord aastas või kui toimuvad Kontserni struktuurimuutused või luuakse uusi ametikohti, mis mõjutavad oluliste riskivõtjate nimekirja. Kontserni nõukogu kinnitab oluliste riskivõtjate nimekirja vähemalt kord aastas vastavalt juhatuse poolt esitatud ettepanekule. 2024. aastal oli nimekirjas 27 olulist riskivõtjat. Oluliste riskivõtjate fikseeritud tasu põhimõtted on samad, mis ülejäänud Kontserni töötajatel. Tulemustasu osakaal aasta kogutasust võib olla maksimaalselt 100% aasta jooksul teenitud fikseeritud tasust, mis tagab hoolikalt kaalutletud riskivõtmise. Kui muutuvtasu ületab 100% aasta jooksul teenitud põhipalgast, lähtutakse Eesti krediidasutuste seaduse nõuetest. Kontsernil on õigus kas osaliselt või täielikult loobuda tulemustasu maksimisest, vähendada selle suurust või nõuda välja makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist juhul, kui Kontserni tulemused ei vasta seatud eesmärkidele. Tulemustasu suurus sõltub ettevõtte üldistest finantstulemustest ja töötaja isiklike aastaeesmärkide saavutamisest.

2024. aastal oli Kontserni ja selle tütarettevõtete olulistele riskivõtjatele makstud töötasu (arvestamata sotsiaalmakse) summas 3,3 miljonit eurot, millest põhitasu moodustab 2,2 miljonit eurot ja tulemustasud 1,1 miljonit eurot. Lahkumishüviti aruandeaastal ei makstud. Tulemustasud, mis võtavad arvesse töötulemusi 2024. aastal, makstakse rahas ja määratakse järgneva finantsaasta esimese kvartali lõpus ning juhtkonna hinnangul on selleks moodustatud reserv 31. detsembri 2024 seisuga piisav. Määratud, ent väljamaksmata tulemustasusid, mis võtaksid arvesse töötulemusi 2024. aastal, aastalõpu seisuga ei olnud.

Tulemuslikkus

Oleme jätkusuutlikult tulemuslikud tänu oma pühendumusele, teadmistele ja professionaalsusele.

Raul Eamets
Peaökonomist

Kontserni raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)	Lisa	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud*
Varad			
Nõuded keskpankadele	7	423,2	495,1
Nõuded pankadele	7	25,4	23,6
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	8	22,3	15,4
Nõuded klientidele	9, 10	2 196,5	1 662,0
Materiaalne põhivara	11	8,9	9,4
Kinnisvarainvesteeringud	12	66,4	49,1
Immateriaalne põhivara	13	25,2	29,2
Tulumaksu varad	31	0,4	0,4
Muud varad	14	9,9	2,9
Müügiks hoitavad varad	15	0,2	0,3
Varad kokku		2 778,4	2 287,4
Kohustised			
Võlgnevus pankadele	16	8,4	8,9
Klientide hoiused	17	2 393,3	1 937,4
Allutatud võlakirjad	18	91,7	76,1
Tulumaksu kohustised	31	2,9	2,5
Muud kohustised	19	12,3	17,7
Kohustised kokku		2 508,6	2 042,6
Omakapital	21		
Aksiikapital		8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital		0,8	0,8
Muud reservid		2,5	1,8
Jaotamata kasum		258,5	234,2
Omakapital kokku		269,8	244,8
Kohustised ja omakapital kokku		2 778,4	2 287,4

* Mõned eelmise perioodi summad on esitatud korrigeeritud kujul. Üksikasjalikku teavet nende paranduste kohta leiab lisast 4.

Lisad lehekülgedel 182 kuni 293 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)	Lisa	2024	2023 korrigeeritud*
Jätkuvad tegevused			
Intressitulu	24	177,9	138,6
Intressikulu	25	-75,5	-42,9
Netointressitulu		102,4	95,7
Teenustasutulu		9,9	8,5
Teenustasukulu		-0,7	-0,3
Netoteenustasud		9,2	8,2
Kahjum õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetud võlaväärtuspaberite müügist		-	-0,1
Netotulem õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest		5,5	9,2
Netotulem vahetuskursi erinevustest		-0,3	0,1
Netokasum finantsvaradelt		5,2	9,2
Netokahjum mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest		-0,3	-1,4
Muud tegevustulud	26	5,0	4,6
Muud tegevuskulud	27	-8,8	-6,8
Tegevustulud kokku, neto		112,7	109,5
Palgakulud	28	-27,9	-24,0
Halduskulud	29	-11,5	-15,2
Põhivara kulum ja väärtuse langus	11, 13	-8,3	-6,4
Tegevuskulud kokku		-47,7	-45,6
Eraldiste kulu või tühistamine		-0,2	0,4
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum/-kahjum	12	-1,6	3,4
Kasum enne allahindluste kulu		63,2	67,7
Eeldatava krediidikahju netokulu	10	-23,9	-18,9
Kasum enne maksustamist		39,3	48,8
Tulumaks	31	-7,0	-7,6
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum		32,3	41,2
Kahjum lõppenud tegevustest	15	-	-0,6
Aruandeaasta kasum		32,3	40,6

Lisad lehekülgedel 182 kuni 293 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

(miljonites eurodes)	Lisa	2024	2023 korrigeeritud*
Muu koondkasum	21	0,7	1,2
Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahjumisse		0,5	0,5
Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed		0,2	-0,1
Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaperite omakapitali kantud hindamise tulem		0,3	0,6
Muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse		0,2	0,7
Maa ja ehitiste ümberhindlus		0,2	0,7
Aruandeaasta koondkasum		33,0	41,8
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	30	404	508
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	30	404	508

* Mõned eelmise perioodi summad on esitatud korrigeeritud kujul. Üksikasjalikku teavet nende paranduste kohta leiab lisast 4.

Lisad lehekülgedel 182 kuni 293 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(miljonites eurodes)	Lisa	2024	2023
Rahavoog äritegevusest			
Laekunud intressid		182,1	134,0
Makstud intressid		-25,5	-11,2
Tasutud palga-, haldus- ja muud kulud ning teenustasud		-61,5	-54,3
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud		15,8	15,7
Laekunud lootusetud nõuded ja portfelli müügist laekunud tasud		1,7	10,1
Laekunud muu vara eest		3,9	1,1
Väljaantud laenud		-1 118,8	-786,6
Laenude tagasilaekumised		551,8	472,0
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	7	-6,0	-6,6
Laekumised hoiustamisest		2 237,8	1 677,2
Makstud hoiuste lunastamisel		-1 820,5	-1 133,2
Makstud tulumaks		-7,0	-4,8
Valuutakursi muutuse mõju		-0,3	-0,2
Rahavoog äritegevusest kokku		-46,5	313,2
Rahavoog investeerimistegevusest			
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	11, 13	-3,7	-4,0
Laekunud müügiootel varade müügist		-	1,4
Soetatud kinnisvarainvesteeringud	13	-19,3	-
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist		0,4	-
Tähtajaliste hoiuste muutus		-0,1	-
Äriühendusega seoses tasutud summad		-	-0,5
Makstud õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate väärtpaperite soetamisel	8	-12,1	-
Laekumised õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate väärtpaperite lunastamisest	8	5,7	4,4
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		-29,1	1,3
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Laekumised allutatud võlakirjade emissioonist	18, 34	20,4	36,2
Makstud allutatud võlakirjade intressid	18, 34	-6,8	-5,3
Makstud allutatud võlakirjade lunastamisel	18, 34	-5,0	-
Tagasimakstud laenud pankadele	16	-0,5	-0,3
Makstud rendikohustiste põhiosa	20, 34	-0,6	-0,6
Tasutud dividendid	21, 30	-8,0	-6,0
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-0,5	24,0

(miljonites eurodes)	Lisa	2024	2023
Valuutakursi muutuse mõju		-0,1	0,1
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-76,2	338,6
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	7	503,3	164,7
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	7	427,1	503,3

Lisad lehekülgedel 182 kuni 293 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(miljonites eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				
	Aktia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Muud reservid	Jaota- mata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2023	8,0	0,8	3,4	199,8	212,0
Vea korrigeerimine (lisa 4)	-	-	-	-3,0	-3,0
Korrigeeritud saldo 01.01.2023	8,0	0,8	3,4	196,8	209,0
Aruandeaasta kasum	-	-	-	40,6	40,6
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	-0,1	-	-0,1
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglasest väärtuse muutus	-	-	0,6	-	0,6
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	-2,1	2,8	0,7
Kokku muu koondkasum	-	-	-1,6	2,8	1,2
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	-1,6	43,4	41,8
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6,0
Korrigeeritud saldo 31.12.2023	8,0	0,8	1,8	234,2	244,8

Saldo 01.01.2024	8,0	0,8	1,8	234,2	244,8
Aruandeaasta kasum	-	-	-	32,3	32,3
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,2	-	0,2
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglasest väärtuse muutus	-	-	0,3	-	0,3
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	0,2	-	0,2
Kokku muu koondkasum	-	-	0,7	-	0,7
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	0,7	32,3	33,0
Makstud dividendid	-	-	-	-8,0	-8,0
Saldo 31.12.2024	8,0	0,8	2,5	258,5	269,8

Vt lisa 21.

Lisad lehekülgedel 182 kuni 293 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

A professional portrait of Kairi Tuulmägi, a woman with blonde hair styled in a bun, wearing a black blazer over a blue top. She is standing with her arms crossed against a blurred background with a large teal circular graphic on the right side.

Julgus

Tervitame väljakutseid, võtame initsiatiivi, teeme nutikaid otsuseid ja oleme vastutustundlikud.

Kairi Tuulmägi
Grupi vastavuskontrolli juht

Kontserni raamatupidamise aruande lisad

Kontserni raamatupidamise aruannete lisade sisukord

Koostamise alused

Lisa 1. Aruandev üksus	183
Lisa 2. Aruande koostamise alused ja vastavuse kinnitus	183
Lisa 3. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud	184
Lisa 4. Vigade korrigeerimine	187

Riskide ülevaade ja õiglane väärtus

Lisa 5. Riski- ja kapitalijuhtimine	189
Lisa 6. Varade ja kohustiste õiglane väärtus	228

Varad

Lisa 7. Nõuded pankadele	236
Lisa 8. Võlaväärtpaberid	237
Lisa 9. Nõuded klientidele	238
Lisa 10. Laenuõuete allahindlused	241
Lisa 11. Materiaalne põhivara	244
Lisa 12. Kinnisvarainvesteeringud	246
Lisa 13. Immateriaalne põhivara	247
Lisa 14. Muud varad	247
Lisa 15. Müügigrupid ja lõpetatud tegevusvaldkonnad	248

Kohustised ja omakapital

Lisa 16. Võlgnevus pankadele	249
Lisa 17. Klientide hoiused	250
Lisa 18. Allutatud võlakirjad	251
Lisa 19. Muud kohustised	252
Lisa 20. Rendikohustis	253
Lisa 21. Omakapital	253

Kontserni koosseis

Lisa 22. Tütarettevõtted	254

Aasta tulemus

Lisa 23. Tegevussegmentid	255
Lisa 24. Intressitulu	258
Lisa 25. Intressikulu	258
Lisa 26. Muud tegevustulud	258
Lisa 27. Muud tegevuskulud	259
Lisa 28. Palgakulud	259
Lisa 29. Halduskulud	260
Lisa 30. Puhaskasum aktsia kohta	260

Tulumaks

Lisa 31. Tulumaks	261

Muu informatsioon

Lisa 32. Rendid	262
Lisa 33. Tingimuslikud kohustised	263
Lisa 34. Täiendav teave rahavoogude kohta	263
Lisa 35. Tehingud seotud osapooltega	264
Lisa 38. Emaettevõtte põhiaruanded	288

Arvestuspõhimõtted

Lisa 36. Olulised arvestuspõhimõtted	265
Lisa 37. Seni veel jõustumata standardid	287

Lisa 1. Aruandev üksus

Bigbank AS on Eestis registreeritud krediidasutus. Äriühingu registrijärgne asukoht on Riia 2, Tartu, Eesti Vabariik. Käesolevasse raamatupidamise aastaaruandesse on konsolideeritud Bigbank AS (edaspidi ka „emaettevõtte”) koos Lätis, Leedus, Soomes, Rootsis ja Bulgaarias asuvate filiaalidega ning Eestis ja Lätis asuvad tütarettevõtted AS Baltijas Izaugsmes Grupa, OÜ Rütli Majad, OÜ Rütli Majade tütarettevõtte OÜ Rütli Property, OÜ Papiniidu Property ja OÜ Pärnu mnt 153 Property ning Balti Völgade Sissenõudmise Keskus OÜ (edaspidi koos nimetatud „Kontsern“).

Kontserni peamine äritegevus on laenude andmine ja hoiustamisteenuste pakumine, tütarettevõtte tegelevad kinnisvara ja põllumajandusmaade haldamisega.

Lisa 2. Aruande koostamise alused ja vastavuse kinnitus

Vastavuse kinnitus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt väljatöötatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL). Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigile aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on kirjeldatud teisiti.

Juhatus poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruande, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kinnitab Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab lisaks nõutud osale, mis on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus, emaettevõtte põhjaruandeid (vt lisa 38), kuna seda nõuab Eesti raamatupidamise seadus, ja regulatiivsetel eesmärkidel omakapitali suhtarve (vt lisa 5), mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta. Valuutade netopositsioonid, likviidsusriski suhtarvud, omavahendite kogusumma, omavahendite suhtarvud ja koguriskipositsioon on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel: ettevõtte AS Baltijas Izaugsmes Grupa, OÜ Rütli Property, OÜ Papiniidu Property ja OÜ Pärnu mnt 153 Property on kapitalinõuete määruse kohaselt konsolideeritud kapitaliosaluse meetodil, mitte finantsaruandlusstandardite kohaselt täieliku konsolideerimise meetodil. Emaettevõtte põhjaruanded ei vasta eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 mõistes.

Bigbank AS-i juhatus on koostanud käesoleva konsolideeritud majandusaasta aruande ja allkirjastas selle 7. märtsil 2025. Juhatus kinnitatud konsolideeritud

majandusaasta aruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionäridel on õigus jätta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitamata, kuid nad pole seda kunagi teinud ja pole põhjust eeldada, et seda edaspidi tehakse.

Koostamise alused

Arv näitajad on esitatud miljonites eurodes.

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud:

- teatud varad ja kohustised (õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid, kinnisvarainvesteeringud, õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele, s.o hübriidinstrumendi tunnustega laenude nõuded klientidele ja müüja tagasiostuõigusega põllumaade soetused) – mõõdetakse õiglasel väärtusel;
- maa ja ehitised – mõõdetakse ümberhindluse meetodil, millest on maha arvatud hilisem amortisatsioon ja väärtuse langus; ja
- müügioteel varad – mõõdetakse õiglasel väärtusel, millest on maha arvatud müügikulud.

Kontserni üksused kasutavad ühesuguseid arvestuspõhimõtteid. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulised arvestuspõhimõtted on toodud lisa 36.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele esitatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded (st finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) konsolideeritud aruande lisades. Bigbank AS-i konsolideerimata põhjaruanded on esitatud lisa 38 „Emaettevõtte põhjaruanded”. Need aruanded on koostatud konsolideeritud aruandega samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid kasutades, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringud, mida on emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuses.

Lisa 3. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

IFRS EL-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustisi ning tuluseid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolise kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustiste väärtuse hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Eeldatava krediidikahju allahindlused

Korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate finantsvarade eeldatava krediidikahju katteks moodustatavate

allahindluste mõõtmine eeldab olulisi hinnanguid ning metoodika, mudelite ja sisendite valikut. Eeldatava krediidikahju mõõtmismetoodika on avalikustatud lisas 36 (vt punkti „Finantsvarad“), lisas 5 (vt punkti „Krediidirisk“), tundlikkusanalüüs on toodud lisas 5 (vt punkti „Makromajanduslike näitajate tundlikkusanalüüs“) ja allahindlused on esitatud lisades 9 ja 10. Eeldatava krediidikahju katteks moodustatavatele allahindlustele avaldavad suurt mõju järgmised tegurid: makseviivituse määratlus, krediidiriski olulise suurenemise kriteeriumid, makseviivituse tõenäosus, riskipositsioon makseviivituse hetkel ja makseviivitusest tingitud kahjumäär, sarnaste finantsvarade rühmitamine eeldatava krediidikahju mõõtmise eesmärgil ja makromajanduslike stsenaariumite mudelid. Mudeleid ja mudelite sisendeid vaadatakse üle ja kontrollitakse regulaarselt, et vähendada erinevusi eeldatava krediidikahju hinnangute ja tegelike krediidikahjude vahel. Kontsern kasutab eeldatava krediidikahju mõõtmiseks tõendatavat tulevikku suunatud informatsiooni, eelkõige Kontserni enda makromajandusliku prognoosimudeli tulemusi.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

Kontsern kajastab õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate finantsinstrumentidena hübriidinstrumendi tunnustega laene ja põllumaade soetusi, mille ostulepingud sisaldavad müüja tagasiostuoptsiooni. Hübriidinstrumendi tunnustega laenud sisaldavad põhilepingu (mittetuletisvara) ja alusvara komponenti. Hübriidinstrumendi eesmärk on saada lisaks põhiosa- ja intressimaksete rahavoogudele võimalikku täiendavat rahavoogu alusvara müügikasust lepingu lõpus. Põllumaade soetuste puhul on tegemist finantsinstrumentidega, mille lepingulised rahavood ei vasta tavalaenu tingimusele ja mis sisaldavad optsioone – müüja võib otsustada laenu tagasimaksmise asemel loobuda tagatiseks olevast maast, millisel juhul kaotab Kontsern õiguse instrumendi lepingulistele rahavoogudele ning omandab selle asemel kinnisvara. Lähtuvalt ärimudelist ja rahavoogudest ei vasta ei hübriidinstrument ega müüja tagasiostuoptsiooniga põllumaade soetused üksnes põhiosa- ja intressimaksetest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele ega liigitu müügiks hoitavaks instrumendiks. Seetõttu ei mõõdetata neid korrigeeritud soetusmaksumuses ega õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi, mistõttu liigitab juhtkond need õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatava finantsvara mõõtmiskategooriasse (vt lisad 6, 9 ja 36).

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate nõuete õiglast väärtust mõjutab diskonteerimise turuintressimäär, mis leitakse hindamismudelisse kaasatud sisendite nagu valuuta, tähtaja, intressimäära, krediidiriski ja muude tegurite poolest sarnaste instrumentide turuandmete ning Kontserni enda sisemiste näitajate alusel (vt lisa 6). Kasutatud turuintressimäärast sõltuvad ka instrumendi esmasel kajastamisel tekkida võivad erinevused õiglase väärtuse ja hindamistehnikat kasutades leitud summa vahel (nn esimese päeva kasum või kahjum), mis kajastatakse lineaarselt kasumis kogu lepingu kehtivusaja jooksul. Edasilükkunud esimese päeva netokasum aruandekuupäeva seisuga oli 0,6 miljonit eurot (31. detsember 2023: 4,6 miljonit eurot). Aruandekuupäeval oli hindamistehnika turuintressimäär 4,88% (31. detsember 2023: 5,55%). Juhul, kui turuintressimäär muutuks +/- 1 protsendipunkti, oleks õiglase väärtuse muutusest tulenev mõju -0,9/+1,0 miljonit eurot miljonit eurot (2023: -/+ 1,5 miljonit eurot).

Hübriidinstrumendi tunnustega laenude õiglast väärtust mõjutab lisaks alusvara väärtus. Alusvara õiglast väärtust lastakse hinnata kord aastas kinnisvaraekspertidel. Vara väärtuse kasv võetakse arvesse instrumendi tulevastes rahavoogudes, mis on diskonteeritud turuintressimääraga nüüdisväärtusesse. Kui alusvara turuväärtus oleks 10% suurem või väiksem, oleks vara väärtuse kasv aruandeperioodil olnud vastavalt ligi +0,5/-0,5 miljonit eurot (2023: +3,8/-3,5 miljonit eurot).

Materiaalse põhivara väärtus

Finantsseisundi aruandes kajastatud põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 36 punkti „Materiaalne põhivara“). Maa ja ehitised võetakse esialgselt arvele soetushinnas ning kajastatakse edaspidi ümberhindluse meetodil. Juhatuse õiglase väärtuse hinnangu aluseks on vajadusel sõltumatu eksperdi poolt antud hinnang objekti turuväärtusele (vt lisa 6).

Maade ja ehitiste õiglase väärtus (vt lisad 6 ja 36) põhineb kinnisvarahindaja hindamisaruandel.

Kinnisvarainvesteeringute väärtus

Kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust hinnatakse igal aastal ning vajadusel korrigeeritakse raamatupidamisväärtust, et see peegeldaks turuhindade muutusi (vt lisa 36 punkti „Kinnisvarainvesteeringud“ ja lisasid 6 ning 12).

Immateriaalse põhivara väärtus

Finantsseisundi aruandes kajastatud immateriaalse põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse immateriaalse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 36 punkti „Immateriaalne vara“), mis on 5 aastat.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab juhtkond, kas on märke immateriaalse põhivara väärtuse languse kohta. Selliste asjaolude esinemise korral määrab juhtkond vara eeldatava kaetava väärtuse.

Kontsern kapitaliseerib info- ja pangasüsteemi Nest arendamise kulusid. Kulude esmane kapitaliseerimine põhineb juhtkonna hinnangul, et tehnoloogiline ja majanduslik teostatavus on kindel, mis tavaliselt antakse siis, kui arenduses on jõutud mõne projektijuhtimismudelil kindlaksmääratud verstapostini. Kapitaliseeritavate summade kindlaksmääramine põhineb juhtkonna eeldustel projekti tulevaste rahavoogude, rakendatavate diskontomäärade ja eeldatava kasuperioodi kohta. Juhtkonna hinnangul on Nesti eeldatav kasuperiood 5 aastat.

Maksukäsitlused

Kuna Kontsern tegutseb keerulises rahvusvahelises keskkonnas, kaalus juhtkond, kas võib olla ebakindlaid maksupositsioone, eriti seoses siirdehindadega. Bigbanki ja selle eri jurisdiktsioonides asuvate filiaalide ning tütaretevõtete maksudeklaratsioonid hõlmavad siirdehindadega seotud mahaarvamisi ja maksuhaldurid võivad rakendatud maksukäsitlusi vaidlustada. Juhtkond peab Kontserni maksukuulekuse ja siirdehinnastamise põhimõtete alusel tõenäoliseks, et maksuhaldurid aktsepteerivad

Kontserni maksukäsitusi (sealhulgas filiaalide omi), juhul kui Kontsernil on oma lähenemise põhjendamiseks nõuetekohane siirdehinnadokumentatsioon.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil.

Lisa 4. Vigade korrigeerimine

2024. aastal tuvastas Kontsern, et sisemise intressimäära meetodi rakendamisel on tehtud sisemise intressimäära põhimõttel arvutatud intressitulu kajastamise ajastuse arvestuses viga. Nimelt ei olnud klientidele laenude väljastamisega kaasnevad tulud ja kulud jaotatud nende laenude eeldatavale tähtajale, millega selline tulu ja kulu oli seotud. Korrigeerimise tulemusena vähenesid eelmise aasta algsaldodes seisuga 1. jaanuar 2023 nõuded klientidele 3,4 miljoni euro võrra, tulumaksu kohustised 0,4 miljoni euro võrra ja jaotamata kasum 3,0 miljoni euro võrra. Seisuga 31. detsember 2023 vähenesid nõuded klientidele 3,7 miljoni euro, tulumaksu kohustised 0,5 miljoni euro ja jaotamata kasum 3,2 miljoni euro võrra. Kokku vähenes 2023. aasta kasum 0,2 miljoni euro võrra ja 2022. aasta kasum 3,0 miljoni euro võrra. Paranduste mõju varasematele perioodidele hinnati ebaoluliseks.

Lisaks tuvastas Kontsern 2024. aastal, et langenud krediitiväärtusega finantsvaradelt on intressitulu arvestatud finantsvarade brutopositsioonilt, mitte netopõhiselt. 31. detsembril 2023 lõppenud perioodi kasumile olulist mõju ei olnud. Viga korrigeeriti, vähendades koondkasumiaruande rida „Intressitulu“ ülemääraselt arvestatud intressitulu võrra summas 2,0 miljonit eurot ja liigitades selle ümber reale „Eeldatava krediidikahju netokulu“.

Paranduste mõju 1. jaanuarile 2023 eelnenud perioodidele hinnati ebaoluliseks ning eraldiseisvaks. Seetõttu ei ole eelmise perioodi korrigeeritud algsaldosid esitatud konsolideeritud finantsseisundi aruandes, vaid need on esitatud allpool.

Vead parandati, korrigeerides raamatupidamise aruannete ridu eelmiste perioodide mõju osas järgmiselt:

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne seisuga 1. jaanuar 2023

	01.01.2023 varem kajastatud	Vea korrigeeri- mise mõju	01.01.2023 korrigeeritud
Varad			
Nõuded klientidele	1 359,4	-3,4	1 356,0
Varad kokku	1 645,0	-3,4	1 641,6
Varad			
Tulumaksu kohustised	0,4	-0,4	-
Kohustised kokku	1 433,0	-0,4	1 432,6

	01.01.2023 varem kajastatud	Vea korrigeeri- mise mõju	01.01.2023 korrigeeritud
Omakapital			
Jaotamata kasum	199,8	-3,0	196,8
Omakapital kokku	212,0	-3,0	209,0
Kohustised ja omakapital kokku	1 645,0	-3,4	1 641,6

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne seisuga 31. detsember 2023

	31.12.2023 varem kajastatud	Vea korrigeeri- mise mõju	31.12.2022 korrigeeritud
Varad			
Nõuded klientidele	1 665,7	-3,7	1 662,0
Varad kokku	2 291,1	-3,7	2 287,4
Varad			
Tulumaksu kohustised	3,0	-0,5	2,5
Kohustised kokku	2 043,1	-0,5	2 042,6
Omakapital			
Jaotamata kasum	237,4	-3,2	234,2
Omakapital kokku	248,0	-3,2	244,8
Kohustised ja omakapital kokku	2 291,1	-3,7	2 287,4

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	2023	Vea korrigeeri- mise mõju	2023 korrigeeritud
Intressitulu	140,9	-2,3	138,6
Eeldatava krediidikahju netokulu	-20,9	2,0	-18,9
Tulumaks	-7,7	0,1	-7,6
Aruandeaasta kasum	40,8	-0,2	40,6
Aruandeaasta koondkasum	42,0	-0,2	41,8
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	510	-2	508
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	510	-2	508

Lisa 5. Riski- ja kapitalijuhtimine

Riski- ja kapitalijuhtimise põhimõtted

Risk on võimalik kahjude, tulude või varade väärtuse ootamatu muutus, mida saab kirjeldada tõenäosusjaotusega.

Efektiivne riski- ja kapitalijuhtimine on oluline osa Kontserni juhtimisest, kuna see avaldab mõju pikaajalistele tulemustele ja ärimudeli jätkusuutlikkusele. Riski- ja kapitalijuhtimise eesmärgiks on hallata finantstulemuste volatiilsust ning säilitada klientide, aktsionäride ja järelevalveasutuste usaldus.

Riski- ja kapitalijuhtimise strateegia juhindub järgmistest põhimõtetest:

- **Hästi tasakaalustatud portfell.** Kontsernil on hästi hajutatud laenuportfell ja Kontsern võtab finantsturgudel piiratud riske. Kuna ebakindlad muutused mistahes üksikus positsioonis võivad tõsiselt mõjutada Kontserni üldist riskipositsiooni, siis väldib Kontsern liigset sõltumist üksikutest tehingupartneritest ja riskide kontsentreerumist.
- **Riskiprofiil oluliste riikide ja tooterühmade lõikes.** Laenuportfell on erinevate tegevusriikide ja toodete vahel mõistlikult tasakaalus.
- **Varade kvaliteet.** Iga soovitud riskiprofiili muutust, mis võib oluliselt mõjutada varade kvaliteeti, analüüsitakse ja hinnatakse enne muutuse tegemist.
- **Tugev likviidsuspositsioon.** Kontsern hoiab pidevalt konservatiivset likviidsusrisiki profiili ja piisavat likviidsete varade portfelli. Kontsern väldib rahastamise ja likviidsete varade kontsentreerumist. Välditakse liigset avatust mis tahes individuaalsele riskile, mis võib tõsiselt mõjutada likviidsuspositsiooni.
- **Piisavad omavahendid.** Kontsern hoiab tugevat ja pigem konservatiivset kapitalisatsioonitaset (kapitali adekvaatsus). Kapitalitase peab alati olema piisav, et katta riske ja tagada vastavus kapitali sihttasemele. Piiratakse riskiisu eri riskide suhtes, mis võivad tõsiselt mõjutada Kontserni vastavust kapitali adekvaatsuse nõuetele. Kapitalinõuete üksikasjad on esitatud käesoleva lisa punktis „Omavahendid ja kapital“.
- **Mõistlik riskitase.** Kontsern ei luba riskitaluvuse tasemete ületamist isegi mitte siis, kui riski võtmisel teeniks Kontsern erakordselt suurt kasumit. Kontsern väldib riske, mida ta ei suuda adekvaatselt hinnata ega juhtida.
- **Madal taluvus teatud riskitüüpide suhtes.** Kontsernil on madal taluvus teatud riskitüüpide suhtes, mis on määratletud vastavates riskipoliitikates. Kontsern väldib riskiprofiile, mis selliseid riske suurendavad.
- **Usaldusväärne finantsseisundi aruande struktuur ja finantsvõimenduse tase.** Kontsern säilitab finantsseisundi aruande struktuuri, mis toetab tugevat likviidsuspositsiooni ja piisavat kapitalisatsiooni, ning väldib ülemäärast finantsvõimendust. Kõiki riskiisu muutusi, millel võib olla oluline mõju finantsseisundi aruande struktuurile ja finantsvõimendusele, hinnatakse nõuetekohaselt.

- **Finantstugevuse ja -stabiilsuse kindlustamine.** Riskijuhtimise peamine eesmärk on Kontserni finantstugevuse kaitsmine. Kontsern kontrollib riske, et piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele.

Bigbank AS-i nõukogu on kinnitanud riskipoliitika, mis sätestab Kontserni riskijuhtimise põhimõtted. Riskide võtmine on Kontserni äritegevuse vältimatu osa ning riskijuhtimine toetab äritegevust ja otsuste langetamist, pakkudes võimalikult selget teavet erinevate valikute riski ja tulu suhte kohta. Riskijuhtimine on strateegiliste ja igapäevaste äriotsuste langetamise protsessi lahutamatu osa. Riskijuhtimise eesmärgiks on tagada, et riskivõtmise tulemused on kooskõlas Kontserni strateegiate ja riskiisuga ning et riski ja tulu vahel on sobiv tasakaal.

Peamine risk, mille Kontsern on oma tegevuses tuvastanud, on krediidirisk, mis kaasneb laenude andmisega klientidele. Muud olulised riskid on tururisk (sh kauplemisportfellivälisest tegevusest tulenev intressirisk), likviidsusrisk, operatsioonirisk, reputatsioonirisk, äri- ja strateegiline risk. Kontsern ei käsitle ESG riski eraldiseisva riskina, kuna see realiseerub traditsiooniliste finants- ja mittefinantsriskide kategooriate kaudu. ESG mõju tuleb võtta arvesse oluliste riskide juhtimisel.

Riskide katmiseks on Kontsernil ettenägematuteks olukordadeks olemas kapitalipuhver ja likviidsusreservid. Kontsern hindab ja tuvastab riske sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) abil.

Riskijuhtimise raamistik

Bigbank AS-i nõukogu on kehtestanud Kontserni riskijuhtimise raamistiku, mis on sätestatud Kontserni riskipoliitikas. Kontserni riskijuhtimise raamistiku neli põhielementi on 1) riskikultuur, 2) riskijuhtimise korraldus, 3) riskiisu ja 4) riskijuhtimise protsess.

Joonis: Riskijuhtimise raamistik

Riskikultuur

Riskikultuur tähendab riskiteadlikkuse, riskivõtmise ja riskijuhtimisega seotud norme, hoiakuid ja käitumismustreid ning kontrolli, mis kujundab Kontsernis riskiotsuseid. Riskikultuur mõjutab juhtkonna ja töötajate igapäevatoos tehtavaid otsuseid ning avaldab mõju nende poolt võetud riskidele. Tugev ja järjepidev riskikultuur on Kontserni tõhusa riskijuhtimise põhielement, mis võimaldab teha põhjendatud ja teadlikke otsuseid. Riskikultuuri arendatakse poliitikate, teabevahetuse ja töötajate koolitamise kaudu Kontserni tegevuse, strateegia ja riskiprofiili vallas. Töötajad peaksid olema täielikult teadlikud oma vastutusvaldkondadest seoses riskijuhtimisega. Riskijuhtimine ei piirdu riskivaldkonna töötajate või sisekontrolli funktsioonidega. Äriüksused vastutavad esmajoonel igapäevase riskijuhtimise eest, mis on kooskõlas Kontserni poliitikate, eeskirjade ja kontrollidega, võttes arvesse Kontserni riskiisu ja riskitaluvust.

Tugev riskikultuur hõlmab järgmist.

- **Juhtkonna eeskuju** – juhatus vastutab Kontserni põhiväärtuste ja ootuste kehtestamise ja neist teavitamise eest. Kontserni juhtkond, sealhulgas olulistel ametikohtadel töötavad isikud aitavad töötajaid põhiväärtustest ja ootustest teavitada.
- **Vastutus** – kõikide tasandite asjaomased tööajad peavad teadma ja mõistma Kontserni põhiväärtuseid ning oma rolli jaoks vajalikul määral Kontserni riskiisu ja riskivõtmis-suutlikkust. Nad peavad olema võimelised täitma oma ülesandeid ja olema teadlikud oma vastutusest seoses riskivõtmistegevusega.
- **Tõhus teabevahetus ja arvamuste avaldamine** – tugev riskikultuur aitab edendada avatud teabevahetuse keskkonda, mille puhul otsustusprotsessid toetavad eri seisukohtade ärakuulamist, võimaldavad katsetada kehtivaid tavasid, stimuleerivad konstruktiivset kriitilist suhtumist töötajate seas ning edendavad avatud ja konstruktiivse kaasamise keskkonda Kontsernis.
- **Stiimulid** – asjakohased stiimulid omavad olulist rolli riskivõtmisega seotud käitumise kohendamisel Kontserni riskiprofiili ja tema pikaajalise huviga.

Riskijuhtimise korraldus

Kontserni riskijuhtimise korraldust iseloomustab see, et keskendutakse peamistele riskide võtmise ja järelevalvega seotud ülesannetele.

Üldine riskijuhtimise korraldus põhineb kolme kaitseliini mudelil. Selle kohaselt vastutavad riskijuhtimise eest kõik Kontserni töötajad, kuid kõigil on oma kindel roll ja vastutus. Funktsioonid jagunevad kolmeks kaitseliiniks alljärgnevalt:

- **esimene kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad omavad ja juhivad riske (riski omanikud);
- **teine kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad teostavad riskide üle järelevalvet (riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioonide täitjad);
- **kolmas kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad annavad sõltumatu kinnituse (siseauditi üksus).

Igal kaitseliinil on riskide juhtimisel ja kontrollimisel kindel roll ja kindlad kohustused.

Esimene kaitseliin, operatiivjuhtimine (kõik äri- ja tugiüksused) vastutab riskide juhtimise eest oma vastutusalasse kuuluvates valdkondades (riski omanikud). Äri- ja tugiüksusel lasub esmane vastutus igapäevase riskijuhtimise eest oma vastutusalas. Riski omanike fookus on operatiivtegevusel, nad integreerivad riskijuhtimise raamistikku ja tõhusad riskijuhtimise praktikad standardseteks tegevusprotseduurideks, jälgivad riskijuhtimise toimivust ja vastutavad selle efektiivsuse eest.

Teine kaitseliin hõlmab riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioonide täitjaid. Nemad peavad tagama, et esimene kaitseliin on õigesti kavandatud, toimib ettenähtud viisil ja riskid on nõuetekohaselt juhitud.

Kolmas kaitseliin on siseauditi üksus, mis annab sõltumatu kinnituse, kontrollib esimest kahte kaitseliini ja riskijuhtimise praktikate tulemuslikkust, kinnitab vastavuse taseme, teeb soovitusi muudatusteks ja rakendab vajadusel parandusmeetmeid.

Kontsernil on kolm peamist tasandit, kus tehakse riskijuhtimise otsuseid:

- 1) nõukogu;
- 2) juhatus;
- 3) krediidikomiteed.

Vastavalt nendel tasanditel langetatud otsustele ja saadud volitustele, teevad igapäevaseid riskijuhtimisalaseid otsuseid riskide omanikud ja äriüksused. Kontsern hoiab riskijuhtimise, riskijuhtimisalaste otsuste tegemise ja järelevalve protsessid üksteisest võimalikult lahus ja sõltumatutena. Kontserni suuruse tõttu võivad mõned nimetatud funktsioonidest kattuda, kuid Kontserni organisatsiooniline struktuur on loodud nii, et see hoiab operatiiv- ja järelevalve-/kontrollfunktsioonid huvide konflikti vältimiseks lahus.

Nõukogu kinnitab riskiisu avalduse, riski- ja kapitalijuhtimise poliitika ning poliitika oluliste riskide juhtimiseks. Nõukogu vastutab sisekontrolliraamistiku kehtestamise

Joonis: Kolme kaitseliini mudel

ning selle piisavuse ja tulemuslikkuse jälgimise, samuti sisekontrollifunktsioonide järelevalve eest.

Juhatus vastutab Kontserni kõigi oluliste toodete, tegevuste, protsesside ja süsteemide riskijuhtimise protseduuride, protsesside ja süsteemide rakendamise ja säilitamise eest ja selle eest, et need oleksid kooskõlas Kontserni riskiisu ja -taluvusega. Selleks, et riskid oleksid jälgitud ja kontrollitud, tuvastab juhatus kõik Kontserni tegevusega kaasnevad riskid ja hindab neid regulaarselt. Juhatus vastutab sisekontrollisüsteemi ja riskilimiitide süsteemi rakendamise ning sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) tõhusa toimimise eest.

Krediidikomiteede süsteemi moodustavad Kontserni krediidikomitee ja selle alamkomiteed (riigipõhised krediidikomiteed). Lisaks on väiksemate laenude väljastamisel kasutusel lihtsustatud otsustuspädevused ja automaatsed otsustusmudelid. Kontserni krediidikomitee on kõrgeima tasandi otsuseid tegev organ, mis teostab järelevalvet alamkomiteede üle ja teeb otsuseid üle 3 miljoni euro suuruste krediidilimiitide kohta, kui kliendi reiting on 6 või madalam, ja üle 10 miljoni euro suuruste krediidilimiitide kohta, kui kliendi reiting on 7 või kõrgem. Kontserni krediidikomitee liikmed määrab ametisse juhatus, alamkomiteede liikmed määrab Kontserni krediidikomitee. Kontserni krediidikomitee tööpõhimõtted kehtestab nõukogu. Krediidipakkumine kiidetakse heaks, kui osalevate krediidikomitee liikmete enamus kiidab ettepaneku heaks.

Auditikomitee eesmärk on nõustada nõukogu ja juhatust Kontserni riskijuhtimise põhimõtete ja riskitaluvuse küsimustes ning teostada järelevalvet selle üle, kuidas juhatus riskijuhtimise põhimõtteid rakendab kooskõlas riskijuhtimise poliitika ja muude riskijuhtimist reguleerivate poliitikatega. Auditikomitee täidab riskikomitee ülesandeid krediidiasutuste seaduse § 62 lõike 6 alusel.

Juhatus on moodustanud varade ja kohustiste juhtimise komitee, mille eesmärk on turu- ja likviidsusriskide ning kapitalijuhtimise põhimõtete väljatöötamine ja korrapärane läbivaatamine ning riskilimiitide, riskinäitajate, stressitestide stsenaariumide ja eelduste jms läbivaatamine ja jälgimine. Varade ja kohustiste juhtimise komiteel on järelevalve roll, arvestades et juhatusel on esmane vastutus panga riskijuhtimise rakendamise eest.

Juhatusel moodustatud operatsiooni-, IKT- ja infoturberiski komitee eesmärk on toetada juhatust operatsiooniriski (sh infoturbe- ja vastavusriski) juhtimisel: komitee arutab vastavaid riske puudutavaid strateegilisi küsimusi ning kooskõlastab ja sõlmib kokkuleppeid. Komiteesse kuuluvad nii esimese kui ka teise kaitseliini esindajad, et tagada piisav esindatus ja riske puudutav koordineerimine ning kommunikatsioon Kontsernis. Komitee liikmed ja töökorra kinnitab juhatus.

Riskiisu

Riskiisu on riskide agregeeritud tase, mida Kontsern on kooskõlas ärimudeliga oma riskivõime piires valmis võtma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks. Riskiisu määrab kindlaks mõistlikud piirid otsuste tegemiseks ja riskide võtmiseks.

Riskiisu raamistik on üldine lähenemisviis (mis sisaldab poliitikaid, protsesse, kontrole ja süsteeme), mille kaudu riskiisu kehtestatakse, sellest teavitatakse ja seda jälgitakse. Sellega määratakse kindlaks riskivõime, riskiisu, riskilimiidid ja riskiprofiil ning riskiisu raamistiku rakendamise ja jälgimisega tegelevate isikute rollid ja vastutus. Riskiisu raamistik käsitleb riske, mis on olulised Kontsernil ja ka Kontserni mainele järelevalveasutuste, hoiustajate, investorite ja klientide silmis.

Riskiisu avaldus on ametlik avaldus, milles nõukogu väljendab oma seisukohti selle kohta, kui suuri ja mis liiki riske on Kontsern on valmis oma strateegiliste eesmärkide saavutamiseks võtma. Riskiisu avaldus vaadatakse läbi vähemalt kord aastas, et võtta arvesse alustegurite võimalikke muutusi.

Kontsern on määratlenud riskiisu kõigi peamiste tuvastatud riskitüüpide suhtes ja kehtestanud protsessid ja meetmed tegeliku riskiprofiili hindamiseks ja juhtimiseks. Riskiisu on tulevikku suunatud, lähtub strateegilise planeerimise perioodist ja seda vaadatakse korrapäraselt üle.

Kontsern kasutab riskiisu tasemete määratlemiseks neljaastmelist skaalat:

- **madal (1)** – Keskendutakse kapitali ja likviidsuse säilitamisele ning stabiilsusele. Eelistatakse minimaalse riskiga konservatiivseid strateegiaid, rõhutades ranget riskijuhtimist ja nõuetele vastavust, et minimeerida võimalikke kahjusid, mis võivad kaasneda kõrge riski ja tootlusega;
- **mõõdukas (2)** – Eesmärk on saavutada mõõduka riski juures tasakaalustatud tootlus. Kasutatakse ettevaatlikku, kuid paindlikku lähenemisviisi, tasakaalustades turvalisust kasvuvõimalustega. Riske juhitakse väljakujunenud, kuid kohandavate raamistike abil. Strateegiliselt keskendutakse stabiilsetele turgudele, kus esineb mingil määral konkurentsi, kasutades usaldusväärseid ja testitud lahendusi;
- **üle keskmise (3)** – Esikohale seatakse kapitali kasv; tootluse suurendamiseks aktsepteeritakse suuremaid riske. Ollakse avatud uuenduslikele strateegiatele ja uuritakse võimalusi siseneda kiiresti arenevatele turgudele, tasakaalustades riski potentsiaalse kasvuga. Võetakse vastu uute piirkondade või uute ärimudelitega

Joonis: Riskiisu komponendid

seotud väljakutsed. Strateegiline rõhuasetus on dünaamilistel turgudel ja proaktiivsetel kasvustrateegiatel. Ollakse valmis riskima raskemini prognoositavate, kuid potentsiaalselt tasuvamate valdkondadega;

- **kõrge (4)** – Sihitakse maksimaalset tootlust, võttes olulisi riske. Kasutatakse julgeid strateegiaid ja sisenetakse spekulatiivsetele turgudele, seades esikohale suure tulu vaatamata kõrgele riskile. Strateegilised otsused on sageli uljad ja ambitsioonikad ning suunatud kiiretele turumuutustele või väga spekulatiivsetele valdkondadele, kus suur kasumipotentsiaal õigustab märkimisväärseid riske.

Soovitud riskiprofiil (riskiprofiil, mida Kontsern soovib hoida) põhineb riskiisul ja annab ülevaate sellest, missuguse tasemega ja mis liiki riske on Kontsern oma riskivõimet ja ärimudelit arvestades nõus strateegiliste eesmärkide saavutamiseks võtma. See sisaldab iga olulise tuvastatud riski olemuse ja taseme kirjeldust. Soovitud riskiprofiili koostamine ja uuendamine on eelarveprotsessi käigus toimuva iga-aastase strateegilise planeerimise lahutamatu osa.

Kontserni tegelikku riskiprofiili hinnatakse ja võrreldakse soovitud riskiprofiiliga vähemalt kord kvartalis. Hindamistulemused edastatakse juhatausele ja nõukogule regulaarsete riskiraportite koosseisus.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimise muudavad tulemuslikuks meetmed, mis juhinevad riskiraamistikust ja on integreeritud Kontserni strateegiatesse ja äriplaneerimise protsessi. Riskijuhtimisprotsess koosneb alljärgnevatest põhitegevusest:

- riskide tuvastamine;
- riskide hindamine;
- riskide mõõtmine;
- riskide jälgimine;
- riskikontroll;
- riskiaruandlus.

Joonis: Riskijuhtimise protsess

Riskide tuvastamine. Riskide tuvastamine on regulaarne protsess Kontsernile oluliste riskide kindlaksmääramiseks. Riskide tuvastamine peab olema põhjalik ning arvesse peab võtma nii normatiivseid kui majanduslikke perspektiive.

Riskide hindamine. Uute toodete ja süsteemide riskianalüüs tuleb läbi viia enne nende rakendamist. Kohaldatakse proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtteid – hindamise ulatus peab olema kooskõlas riski võimaliku mõju ja tähtsusega Kontserni agregeeritud riskiprofiilis. Tegeliku riskiprofiili hindamine Kontserni riskiisu suhtes viiakse läbi regulaarselt.

Riskide mõõtmine. Riskijuhtimise valdkond vastutab asjakohaste riskimõõtmistehnikate väljatöötamise ja säilitamise eest, et toetada erinevate äriüksuste (riskiomanike) tegevust ning kapitali adekvaatsuse mõõtmist Kontsernis. Kõiki olulisi riske mõõdetakse kvantitatiivsete näitajate alusel ja neid jälgitakse korrapäraselt. Juhatus vaatab riskide mõõtmise põhimõtted läbi kord aastas ja kiidab need heaks.

Stressitendid, tundlikkusanalüüs ja stsenaariumianalüüs on ennetavad meetmed, mida kasutatakse riskiprofiili ja vastavat kapitalivajadust mõjutavate tegurite mõju hindamiseks. Stressitendid on osa Kontserni riskijuhtimisraamistikust ja kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist, mis võimaldavad hinnata asjaomaste äri- ja strateegiliste otsuste võimalikku mõju. Oluliste riskide stressiteste tehakse vähemalt kord aastas või sagedamini ning nende tulemustest teavitatakse juhatust ja nõukogu.

Riskide jälgimine. Korrapärane jälgimissüsteem tagab, et äritegevus toimub heakkiidetud limiitide ja määruste kohaselt ning on kooskõlas Kontserni strateegiate ja soovitud riskiprofiiliga. Asjaomase üksuse juht peab limiitide või määruste võimalikest rikkumistest teatama viivitamata kõrgemale juhtkonnale, komiteedele, juhatusele ja/või nõukogule olenevalt limiidist või sise-eeskirjast. Kontsernil on olemas riskinäitajate süsteem (sh eskalatsioonitasemed), mis käsitleb kõiki tuvastatud olulisi riskikategooriaid ning regulaarset peamiste finants- ja mittefinantsriski näitajate jälgimist, et tuvastada muutusi Kontserni finantstingimustes ja riskiprofiilis.

Riskikontroll. Riskijuhtimise oluline osa on riskikontroll – sisekordade, protsesside ja limiitide raamistik. Sise-eeskirjade vajadus tuleneb asjakohase riskijuhtimise vajadustest ja regulatiivsetest miinimumnõuetest. Kõik tuvastatud olulised riskid ja seonduvad protsessid on hõlmatud sise-eeskirjade, limiitide ja kontrollisüsteemiga. Kõik sise-eeskirjad juhivad Kontserni üldistest riskijuhtimispõhimõtetest ja soovitud riskiprofiilist ning nendega kehtestatakse limiidid ja kontrollid, mille piires Kontsern võib tegutseda. Sise-eeskirjade väljatöötamist koordineeritakse aktiivselt Kontserni tasandil, samas iga valdkonna, filiaali ja tütarettevõtte juht vastutab täielikult kohalikele õigusnormidele vastavuse eest oma vastutusvaldkonnas või tegevusriigis. Kõik sise-eeskirjad peavad olema koostatud kooskõlas Kontserni sise-eeskirjade kehtestamise põhimõtetega.

Peamised riskipoliitika ning üldised riskijuhtimise strateegiad, põhimõtted, juhtimiskorralduse ja üldised limiidid kiidab heaks nõukogu. Juhtkonna tasandil üldised riskikorrad kiidab heaks juhatuse. Riskijuhtimise poliitika vaadatakse üle ja uuendatakse kord aastas.

Riskiaruandlus. Riske jälgitakse ja neist antakse aru kõikide oluliste riskitüüpide, toodete ja filiaalide kaupa. Riskijuhtimise valdkonna juht vastutab asjakohaste töökorralduste, tegevuspõhimõtete, kordade ja süsteemide rakendamise eest, et tagada riskide mõõtmine, hindamine, koondamine ja analüüsimine ning regulaarne aruandlus juhatusele. Juhatuse esimees ja riskijuhtimise valdkonna juht informeerivad nõukogu üldisest riskiolukorra arengust ning muudest riskidega seotud küsimustest kord kvartalis.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda või ei soovi oma lepingulisi kohustusi täita ning pank saab krediidikahju. Krediidirisk tuleneb Kontserni vahetust laenutegevusest ja investeerimistegevustest, kus vastaspooltel on Kontserni ees tagasimakse- või muud kohustused. Kontsern eristab krediidiriski vastavalt sellele, kas see tuleneb (i) laenuportfelist (sh finantsseisundi aruande väliselt kajastatud varad), (ii) rahaturuoperatsioonidest või (iii) võlakirjaportfelist.

Laenuportfelli krediidirisk on Kontserni kõige olulisem risk ja riskiga kaalutud varade kõige olulisem mõjutegur. Kontsern määrab laenuportfelli krediidiriski tasemed lähtuvalt portfelli eeldatava krediidikahju hinnangust. Eeldatava krediidikahju hinnangud on jagatud nelja rühma: madal, mõõdukas, üle keskmise ja kõrge risk. Kontserni üldine krediidiriskiisu on mõõdukas (eeldatav krediidikahju <1.3%), sh võib laenuportfelli alamprofiilide riskiisu olla madal kuni kõrge, vastavalt sellele, missugused on Kontserni strateegilised eesmärgid.

Kontsern on tuvastanud järgmised laenuportfelli krediidiriski alamriskid.

- **Makseviivituse risk** – risk, et laenuvõtja ei täida oma finantskohustusi Kontserni ees.
- **Makseviivituses oleva riskipositsiooni risk** – halvima stsenaariumi korral maksimaalne võimalik krediidikahju, mida Kontsern võib kanda, kui laenuvõtja ei täida oma finantskohustusi Kontserni ees.
- **Kontsentratsioonirisk** – risk, mis tuleneb suurest riskipositsioonist vastaspoole või seotud vastaspoolte suhtes või riskipositsioonidest, kus riski mõjutab ühine riskitegur või mille riskide vahel on tugev positiivne korrelatsioon.
- **Maa kontsentratsioonirisk** – risk, mis tuleneb selle riigi majanduslikust, poliitilisest või sotsiaalsest olukorrast, kus vastaspool asub, või sellise (nt keskkonna- või poliitilise) sündmuse toimumise tõenäosusest, mis võib viia maksejõuetuseni suure hulga võlgnikke (kollektiivvõlgniku risk).
- **Laenu tagasisaamise ja tagatiserisk** – risk, et pärast laenuvõtja makseviivitust makstakse laenu tagasi vähem, kui laenu väljastamisel eeldati.

Rahaturuoperatsioonide krediidirisk tuleneb Kontserni makseteenustest ja rahaturu tegevustest, mille tõttu Kontsernil tekivad nõuded teiste krediidasutuste vastu. Makseteenuste krediidiriski põhjustavad likviidsete varade hoidmine ja Kontserni põhitegevuste toetamiseks loodud makselahendused.

Selleks et vastaspoolte makseviivituse tõenäosus oleks võimalikult madal, juhitakse riski erinevate vastaspoolte valiku, kõrgete krediidireitingu standardite, vastaspoole riskipositsiooni limiitide ja regulaarse järelevalve/ülevaltuse abil.

Rahaturuoperatsioonide krediidiriski juhitakse Kontserni tasandil. Kõik filiaalid ja tütarettevõtted järgivad Kontsernis kehtivaid põhimõtteid, eeskirju ja limiite. Finantsüksused on rahaturu krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin, riskijuhtimise üksused aga teine kaitseliin.

Võlakirjaportfelli krediidirisk tuleneb Kontserni võlaväärtpaberitest. Võlakirjaportfelli krediidiriski strateegia ja soovitud riskiprofiil kehtestatakse, juhitakse ning jälgitakse likviidsus- ja tururiski juhtimise koosseisus. Finantsüksused on võlakirjaportfelli krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin. Riskijuhtimise valdkond tegutseb teise kaitseliinina.

Makseviivituse risk

Makseviivituse riski mõõtmiseks laenu väljastamisel kasutab Kontsern 12-kuulise makseviivituse tõenäosust. Kliendisegmentide puhul, mille kohta on olemas piisavad statistilised andmed, leitakse makseviivituse tõenäosus statistiliste mudelite abil. Mudelid uuendatakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt üks kord aastas. Puuduvate statistiliste andmetega kliendisegmentide makseviivituse tõenäosus leitakse kvalitatiivsetel ja kvantitatiivsetel hinnangutel põhinevate reitingumudelite abil. Kontsern on seadnud makseviivituse tõenäosuse ülempiiri, mille ületamise korral laenu taotlejale uusi laene ei väljastata. Lisaks laenu taotlejatele on Kontsern seadnud makseviivituse tõenäosuse ülempiiri koostööpartnerite kaudu finantseeritavatele laenuportfellidele.

Jaeklientide makseviivitus kajastatakse lepingu tasandil ja äriklientide makseviivitus kliendi või kliendigrupi tasandil. Makseviivitus kajastatakse, kui klient ei täida olulises osas oma rahalisi kohustusi tähtaegselt rohkem kui 90 päeva jooksul või kui on väga tõenäoline, et klient ei täida tulevikus oma rahalisi kohustusi. Tulevikus tekkivate võimalike makseviivituste tunnuste hulka kuuluvad täiendavate krediidikahjude tuvastamine, makseraskuste tõttu laenulepingu restruktureerimine, pankrotid ja kliendi sissetulekuallikate oluline vähenemine või finantskohustuste suurenemine.

Laenu andmisel keskendub Kontsern üksnes krediidivõimelistele eraklientidele ja ettevõtetele, kelle maksevõimet on võimalik adekvaatselt hinnata. Kontsern jälgib vastutustundliku laenamise põhimõtteid, veendudes enne laenu väljastamist, et laenuvõtja sissetulekud on finantskohustuste täitmiseks piisavad. Äri-laenude andmisel analüüsitakse ja hinnatakse laenu taotleja maksevõimet iga laenu taotluse puhul eraldi. Seotud klientide korral hinnatakse lisaks konkreetse laenu taotleja maksevõimele ka ettevõtete grupi konsolideeritud maksevõimet. Laenuanalüüsis kasutatakse nii kliendi poolt esitatud informatsiooni kui ka avalikest andmebaasidest ja registritest saadavaid andmeid.

Kontsern veendub, et tema tegevus ei riku hea pangandustava reegleid ning üldtunnustatud eetilisi, keskkonnaalaseid ja õiguslikke põhimõtteid. Kontsern ei sõlmi tehinguid vastaspooltega, kelle moraalsed vaated on küsitavad või kes praktiseerivad ebaetilist äritegevust.

Makseviivituses olev riskipositsiooni risk

Makseviivituses olev riskipositsioon on vastaspoole eeldatav laenusumma koos intresside ja muude nõuetega makseviivituse tekkimise hetkel. Tarbimislaenude väljastamisel keskendub Kontsern portfelli hajutamisele, vältides märkimisväärse summas tagatiseta laenude väljastamist ühele kliendile. Tarbimis- ja kodulaenude korral piirdub makseviivituses oleva riskipositsiooni risk valdavalt maksegraafikujärgsete kohustustega, v.a krediitkaartide osas, mille puhul Kontsern arvestab kasutusse võetud krediidi suurenemisega pärast makseraskuse tekkimist. Äriklientidele on Kontsern valmis ühele kliendile või kliendigrupile väljastama laene suuremas summas juhul, kui laen on tagatud kinnisvaraga. Kontsern jälgib, et suuremate laenusummade väljastamisel oleks laen seotud mitme eraldiseisva projektiga, millel on üksteisest sõltumatud tagasimakseallikad. Kontsern ei sõlmi äriklientidega tühistamatu krediidilimiidiga lepinguid. Enne igat täiendavat laenu väljamakset kontrollib Kontsern laenuvõtja vastavust lepingutingimustele ning finantsraskustes laenuvõtjatele täiendavaid laene ei väljastata.

Kontsentratsioonirisk

Kontsern jälgib riskipositsioonide kontsentreerumist vastaspoolte, seotud vastaspoolte, nõrkade reitingukategooriate, krediiditoodete, tööstussektorite ja asukoha-riikide lõikes. Kontserni laenuportfelli kontsentratsiooniriski strateegia on vältida hästi hajutatud riskipositsioonide kaudu üksikute vastaspoolte või omavahel seotud vastaspoolte makseviivitusest tingitud olulist mõju laenuportfellile.

Vastaspoole või omavahel seotud vastaspooltega seotud riskide suureks kontsentreerumiseks loetakse klientide suhtes võetud riskipositsiooni, mis võrdub 10%-ga või ületab 10% Kontserni esimese taseme omavahenditest. Seisuga 31. detsember 2024 olid sellised positsioonid seotud 4 kliendigrupiga summas 122,8 miljonit eurot (seisuga 31. detsember 2023 olid sellised positsioonid seotud 10 kliendigrupiga summas 258,2 miljonit eurot). Omavahendite kohta vt punkti „Omavahendid ja kapital“. Lisaks jälgib Kontsern kontsentratsiooniriski riskilimiitide kaudu, mis on kirjeldatud punktis „Krediidiriski limiidid“. Kontsern ei rakenda kontsentratsiooniriski limiite tööstussektoritele. Seisuga 31. detsember 2024 oli Kontserni suurim kontsentratsioon kinnisvaraala tegevus (64,9% kogu ärialaenude portfelist), millele järgnesid põllumajandus, metsandus ja kalandus (kokku 8,3%).

Maarisk

Kontserni strateegia kohaselt peab Kontsernil olema hästi tasakaalustatud portfelli riikides, kus Kontsern tegutseb. Laenude väljastamisel keskendutakse riikidele, mille kohta on Kontsernil põhjalikud majandus- ja õiguslased teadmised, millega on pikaajalised kogemused ja kus on piisav kohapealne kompetents. Seisuga 31. detsember 2024 oli ühe sellise riigi maksimaalseks osakaaluks laenuportfellis seotud 55%, vt lisa 9. Riikides, kus kohapealne kompetents või kogemused ei ole veel piisavad suuremas mahus laenude väljastamiseks, on see lävend madalam.

Laenu tagasisaamise ja tagatiserisk

Kontsern väljastab tagamata tarbimislaene, mille tagasisaamise riski mõõdetakse makseviivitusest tingitud kahjumäära kaudu (*loss given default*, LGD). LGD väärtused tuletatakse riigipõhiselt ajalooliselt täheldatud kahjumäära põhjal. Kodulaenud ja suurem osa äri-laene väljastatakse kinnisvara tagatisel, mille puhul tagatiseriski mõõdetakse laenu ja tagatise turuväärtuse suhtena (*loan to value*, LTV). Kontsern aktsepteerib kinnisvaratagatistena elukondlikku ja ärikinnisvara ning põllu- ja metsamaad. Kodulaenud on osaliselt tagatud ka riiklike garantiidega. Liisinguportfelli tagatiseks on liisitud varad: valdavalt sõidukid, metsa- ja põllumajandustehnika. Tagatiserisk tuleneb eelkõige tagatise turuväärtuse võimalikust langusest, aga ka muudatustest seadusandluses või tagatise realiseerimise korras. Kontsern piirab teadlikult tagatiseriski ning valib krediteerimise viisi ja mahud nii, et krediidiriski maandamine ei piirduks ainult tagatise nõudmise ja selle realiseerimisest tulenevate rahavoogudega. Kontsern jälgib kinnisvaratagatiste turuväärtuse kõikumise mõju.

Tagatiseriski juhtimine toimub järgmiste riskimaandamise meetodite abil.

- Kontserni jaoks on vastuvõetavaks asjaõiguslikuks tagatiseks esimese järjekoha hüpoteek kinnistusraamatus. Tagatisvara peab olema laenu kestuse jooksul kindlustatud Kontserni poolt aktsepteeritud kindlustusseltsis vähemalt vara taastamisväärtuse ulatuses.
- Vastuvõetava asjaõigusliku tagatise või muu tagatise piisavuse ja väärtuse hindamisel lähtutakse selle hetkeväärtusest ning arvestatakse väärtuse muutumisega ajas. Tagatise väärtuse hindamisel kasutatakse vajadusel erialaekspertide (nt kinnisvarahindajad) abi. Kontsern aktsepteerib laenude tagatisena vaid neid kinnisasju, mille kohta on väljastatud vastava kvalifikatsiooniga kinnisvarabüroo ja eksperdi kirjalik eksperthinnang; lisaks kinnisvarabüroode koostatud eksperthinnangutele toimub tagatiseriski subjektiivne hindamine Kontserni poolt. Põllu- ja metsamaad hindab vajadusel Kontsern, tuginedes sisemistele hindamismeetoditele. Tagatisvarade turuväärtused hinnatakse ümber vähemalt üks kord aastas.
- Suurematele äri-laenudele seatakse lepingulised piiravad eritingimused kliendi finantsseisundi ja tagatiste kohta.
- Kontsern ei tugine finantseerimisotsuste tegemisel üksnes tagatistele, vaid eelkõige vastaspoole võimele oma rahavoogude või sissetulekute arvelt laenu teenindada. Kinnisvara tagatisel antavate laenude väljastamiseks on kehtestatud maksimaalsed laenusumma ja laenu tagatise turuväärtuse suhte (*loan-to-value*) piirmäärad. Piirmäärade seadmisel on arvesse võetud kinnisvara seisundit ja asukohta.
- Kontsern ei viivita tagatise realiseerimisega üksnes seetõttu, et Kontsernil on tugev tagatispositsioon. Asjakohased sissenõudmismeetmed algatatakse viivitamatult, kui on tõenäoline, et laenuvõtja ei suuda või ei soovi laenu täielikult tagasi maksta vastavalt kokkulepitud tingimustele.

Tabelis on toodud üle- ja alatagatud laenude jaotus tagatise liikide kaupa. Tarbimislaenud on üldjuhul väljastatud ilma tagatiseta.

Laenud ja nende tagatised seisuga 31. detsember 2024

	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud		Kokku		
	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus
Tagatiseta laen	-	-	726,6	-	726,6	-	677,7
Laen kinnisvara tagatisel	1 325,2	2 293,5	31,4	17,5	1 356,6	2 311,0	1 355,2
Laen muu tagatisega	71,4	121,9	93,8	61,6	165,2	183,5	163,6
Kokku					2 248,4	2 494,5	2 196,5

Laenud ja nende tagatised seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud		Kokku		
	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus bruto	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus
Tagatiseta laen	-	-	675,2	-	675,2	-	639,1
Laen kinnisvara tagatisel	906,3	1 570,3	2,1	1,5	908,4	1 571,8	908,0
Laen muu tagatisega	58,1	98,3	57,8	39,8	115,9	138,1	114,9
Kokku					1 699,5	1 709,9	1 662,0

Krediidiriski poliitika ja juhtimine

Kontserni riskipoliitika, sh riskiisu ning krediidiriski limiidid ja peamised näitajad kinnitab panga nõukogu, vastavad riigipõhised limiidid ja indikaatorid kinnitab juhatus. Kontsern mõõdab riskiisu eeldatava krediidikahju kaudu (*Expected Credit Loss*). Riskiisu määramisel lähtub Kontsern omakapitali tootlusele seatud strateegilisest eesmärgist. Riskilimiitide ja peamiste näitajate lävendite seadmisel lähtub Kontsern lisaks strateegilistele eesmärkidele ka laenuportfelli oodatavast kvaliteedist ja stressitesti tulemustest.

Kontsern juhib krediidiriski vastavalt krediidasutuste seaduses, Eesti Panga presidendil, Finantsinspektsiooni ja muude (nii Eesti kui ka teiste Kontserni tegevusriikide) reguleerivate asutuste määrustes ning Kontserni krediidipoliitikas sätestatud põhimõtetele.

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel lähtub Kontsern standardmeetodist.

Kontserni krediidiriski juhitakse Kontserni tasandil, kasutades riikide sisendeid ja teadmisi kohaliku turu kohta. Vastava riigi krediidiski juht jälgib iga riigi laenuportfelli kvaliteeti ja korraldab vajadusel ettevaatavate abinõude rakendamist.

Laenuanalüüs, maksevõime ja tagatiste hindamine ning krediidikomiteede otsustuspädevused on kirjeldatud protseduuridega, mille on kinnitanud panga nõukogu või juhatus. Krediidipoliitikat ja asjakohaseid laenuanalüüsi ja laenuandmise protseduur vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse, võttes arvesse muutusi majanduskeskkonnas, Kontserni krediidiriskiisus ja vastaspoolte maksedistsipliinis. Krediidiotsuseid teevad ühiselt kas krediidikomiteed või vastavate volitustega töötajad, lähtudes Kontserni nõukogu ja juhatuse poolt kehtestatud limiitidest. Kontsern võtab oma laenuandmis- ja otsustuspoliitikas arvesse keskkonna-, sotsiaal ja juhtimistegureid.

Protseduuridega on reguleeritud aktsepteeritavad tagatiste liigid, maksimaalsed lubatud tagatisväärtused ning muud tagatisele seatud nõuded. Kontsern omistab tagatisväärtuse üksnes nendele varadele, millel on olemas reaalne järelturg ning tagatise on võimalik mõistliku aja jooksul ilma oluliste kuludeta realiseerida. Põhilised tagatised on elamu- ja ärikinnisvara sh ehitusjärgus olevad hooned ning metsa- ja põllumaa. Liisingfinantseerimise tagatiseks on liisitav vara. Lisaks aktsepteerib Kontsern tagatisena ka eraisikute poolt antud käendusi ning juriidiliste isikute poolt antud garantiisid, kuid neile tagatisväärtust ei omistata. Vähesel määral on lisatagatisena arvesse võetud ka aktsiapandid ettevõtete puhul, millel on olemas reaalne turuväärtus ja seda on võimalik hinnata.

Iga filiaal ja äriüksus vastutab täielikult laenuanalüüsi tegemise ja iga tehingu krediidiriski hindamise eest isegi siis, kui lõplik otsus võetakse vastu kõrgemal tasandil. Krediidikomiteed, personaalse otsustuspädevusega töötajaid, müügipersonali, kes on seotud krediidiotsuste tegemisega, ning filiaalide juhte käsitatakse esimese kaitseliinina; Kontserni krediidiriski üksus on teine kaitseliin. Krediidikontroller kontrollib regulaarselt sisemiste protsesside ja otsustuspädevuste nõuetekohast täitmist töötajate poolt.

Kontserni krediidipoliitika lähtub järgmistest riskijuhtimise põhimõtetest:

- Kontsern on oma majandustegevuses orienteeritud füüsiliste isikute ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete teenindamisele; seejuures selgitatakse välja ettevõtete tegelikud kasusaajad ja seosed teiste ettevõtetega läbi omandi ja kontrollsuhete.
- Kontsern jälgib krediidiriski koondumist ühe mõjuri suhtes, vajadusel piirates krediidiriski sellise mõjuriga seotud või sellest mõjutatud klientide grupi suhtes.
- Ühele vastaspoolele või seotud vastaspooltele suuremate laenulimiitide kehtestamisel jälgitakse, et finantseeritavad projektid ja laenude teenindamine oleksid üksteisest sõltumatud või tagatud madala riskiga varadega (nt metsa- või põllumaad).
- Krediidiriski juhtimine toimub tsentraalselt Kontserni tasandil. Asjakohaste krediidilimiitide ja mõõdikute seadmisel rakendatakse filiaalide ja kohaliku

krediidiriski juhi teadmisi, kuid filiaalidel puudub otsustusõigus riigipõhiste limiitide ja mõõdikute seadmiseks.

- Kõikide toodetega seotud riskiisu on riigipõhiselt selgelt määratletud. Tegelik tulemuste vastavust seatud riskilimiitidele ja mõõdikutele jälgitakse regulaarselt ning sellest antakse aru Kontserni juhatusele ja nõukogule.
- Kontsern on seadnud makseviivituse tõenäosuse ülempiiri, millest alates kliendile laenu ei väljastata.
- Kontserni eesmärk on hajutada krediidiportfelli selliselt, et ükski krediidiportfelli osa ei ohustaks negatiivsete sündmuste korral kogu Kontserni jätkusuutlikkust.
- Krediidilimiite üle 500 000 euro käsitatakse oluliste limiitidena ning neid jälgitakse kõrgendatud tähelepanuga.

Viivisportfelli haldamisel kasutab Kontsern viivisportfelli müümist kolmandatele osapooltele nii jooksvate lepingutega (*forward-flow*) kui ka ühekordsete tehingutena. Viivisportfelli müüakse üksnes juhul, kui müük on Kontsernile majanduslikult kasulik. 2024. aastal müüdud viivisportfelli maht moodustas 17,9 miljonit eurot (2023. aastal 15,3 miljonit eurot). Müümata viivisportfelli haldab Kontsern majasiseselt – selleks on igas riigis, kus laene väljastatakse, loodud vajalikud protsessid ja meeskond. Kontsern arendab järjepidevalt võlamenetluse protsesse ja IT-süsteeme.

Krediidiriski limiidid

Eeldatakse, et krediidiriski limiitide ja peamiste riskinäitajate roheline ehk soovitud tase tagab Kontserni omakapitali strateegilise eesmärgi saavutamise. Punase taseme korral ei saavuta Kontsern omakapitali strateegilist eesmärki olulises osas, kuid see tase ei ületa Kontserni riskivõimekust. Kollane tase tagab piisava ajavaru, et viia indikaatorid enne punasele tasemele jõudmist tagasi soovitud tasemele.

Kontsern on kehtestanud riskiisu avalduses järgmised krediidiriski limiidid ja peamised riskinäitajad:

- eeldatava krediidikahju suhtarv kogu portfellis ja äriiinide lõikes;
- maksimaalne viivislaenude osakaal kogu portfellis, äriiinide lõikes ja kinnisvarasektoris;
- minimaalne lubatud 3. etapi laenude allahindluse määr tagamata tarbimislaenude portfellis;
- 3. etapi riskipositsioonide kuine kasv tagamata tarbimislaenude portfellis;
- maksimaalne riskipositsioon ühe kliendi või kliendirühma suhtes;
- maksimaalne laenu ja tagatise turuväärtuse suhe (LTV) kinnisvaraga tagatud laenude portfellis;
- kontsentratsiooniriski limiidid riikidele ja kümnele suurimale äri-laenule;
- Herfindahli-Hirschmani indeksi limiidid vastaspooltele ja majandussektoritele;
- äri-laenude maksimaalne tagamata osa kliendi või kliendirühma kohta;
- 12 kuu jooksev töötuse määr.

Kõik filiaalid ja tütarettevõtted peavad järgima Kontserni poliitikat ning kinnitatud krediidiriski limiite ja peamisi näitajaid. Krediidiriski limiitide ja peamiste riskinäitajate ületamisest riigi tasemel tuleb viivitamata teavitada riigi tasandi krediidikomiteed, kes kinnitab tegevused riskipositsiooni viimiseks soovitud tasemele. Limiitide ületamise info ja tegevuskavad esitatakse lisaks seiret teostavale Kontserni krediidikomiteele. Krediidiriski limiitide ja peamiste näitajate ületamisest Kontserni tasandil tuleb teavitada Kontserni krediidikomiteed ja juhatust koos tegevuskavaga riskipositsiooni viimiseks soovitud tasemele. Kontserni tasemel limiitide ületamisest tuleb teatada panga nõukogule.

Lisaks riskiisu avalduses esitatud krediidiriski limiitidele ja peamistele riskinäitajatele kehtestab juhatuse krediidiriskile limiidid, sealhulgas limiidid uusmüügi kvaliteedile, makseviivituse määradele, tähtaja ületanud laenude portfelliga, makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudele ning maksimaalsetele laenusummadele ja -perioodidele toodete kaupa.

Krediidiriski mõõtmine ja liigitamine

Kontserni kogu laenuportfelli riskidest ülevaate saamiseks jälgib krediidiriski valdkond laenuportfelli arengut, klientide maksekäitumist ja krediidiriski.

Laenuklientide krediidiriski mõõdetakse Kontserni sisemiste hindamis- ja reitingumudelite abil. Kliendi krediidireiting on integreeritud Kontserni riskijuhtimise süsteemi ja seda kasutatakse kliendi maksevõime ja makseviivituse tõenäosuse hindamisel, allahindluste moodustamisel ja krediidilimiitide rakendamisel, samuti krediidiriski hindamise ulatuse ja krediidiriskipositsiooni jälgimise sageduse kindlaks määramisel.

Krediidireiting määratakse igale kliendile kliendi laenuaotluse läbivaatamise või krediidiriski aluseks olevate asjaolude muutumise seire käigus. Reitingu muutmise sagedus sõltub nõuete grupi iseärasustest ja nõude laenuklassist. Äriühingute puhul ajakohastatakse reitingut vähemalt kord aastas või iga kord, kui tuvastatakse sündmusi, mis viitavad kliendi või kliendirühma riskiprofiili võimalikule suurenemisele.

Krediidiriski paremaks hindamiseks jaotab Kontsern nõuded riskihinnangu järgi viide suuremasse reitinguklassi lähtuvalt Kontserni sisereitingute süsteemist:

- **Väga hea.** Kliendi maksevõime ja tegelik maksekäitumine on väga head. Puuduvad asjaolud, mis viitaksid nõrkuste tekkimise võimalustele.
- **Rahuldav.** Kliendi hinnanguline maksevõime ja maksevalmidus ning tegelik maksekäitumine on heal tasemel. Nõude kohta ei ole ilmnunud asjaolusid, mis võiksid põhjustada nõude mittelaekumist vastavalt kokkulepitule ning kliendi krediidirisk on madal või mõõdukas.
- **Nõrk.** Kliendi finantsseisus on selgelt tuvastatavad nõrkused. Klient teostab makseid, kuid tal võib esineda kuni 90 päevaseid makseviivitusi. Kliendi makseviivituse risk on üle keskmise.
- **Ebapiisav.** Mittetoimivad nõuded, millel on makseviivitus üle 90 päeva või on tehtud nõude restruktureerimisi, ilma milleta oleks klient makseviivituses, või on leping üles öeldud. Kogu nõude tagasimaksmine on ebatõenäoline, kui olukord ei muutu.

- **Lootusetu või pankrotis.** Klient on maksejõuetu, laekumine ei ole realistlik ja Kontsernil puuduvad majanduslikult tõhusad meetmed nõude sissenõudmiseks või on välja kuulutatud kliendi pankrot.

Nõuded klientidele jaotus sisemiste reitinguklasside lõikes

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Nõuded äriklientidele		
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud		
Väga hea	106,3	28,4
Rahuldav	408,5	192,4
Nõrk	194,5	0,5
Ebapiisav	40,3	1,9
Lootusetu või pankrotis	0,3	-
Kokku	749,9	223,2
Õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud		
Väga hea	5,1	9,6
Rahuldav	12,0	15,5
Nõrk	21,2	32,8
Kokku	38,3	57,9
Nõuded äriklientidele kokku	788,2	281,1
Nõuded jaeklientidele		
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud		
Väga hea	1 190,0	927,5
Rahuldav	158,0	267,6
Nõrk	43,5	175,4
Ebapiisav	67,2	46,5
Lootusetu või pankrotis	1,5	1,4
Nõuded jaeklientidele kokku	1 460,2	1 418,4
Kokku nõuded klientidele (raamatupidamisväärtus, bruto)	2 248,4	1 699,5
Laenuandmiskohustused (lisa 33)	173,8	134,9

Äriklientide reitingud määratakse mitmeteguriliste mudelite alusel, mis hõlmavad kvalitatiivseid (eksperdi hinnang) ja kvantitatiivseid (finantssuhtarvud) sisendeid.

2024. aastal uuendati reitingumudelid, mida kohaldatakse oluliste riskipositsioonide suhtes. Eraklientidele määratakse reiting taotlus- või käitumusliku mudeli põhjal.

Allahindluste jaotus

Allahindluste põhimõtteid on detailselt kirjeldatud aastaaruande lisa 36.

Kontsern moodustab laenuõuete väärtuse võimaliku vähenemise (väärtuse languse) kajastamiseks allahindlusi. Eeldatava krediidikahju katmiseks on Kontsern moodustanud laenudele allahindlusi, mis seisuga 31. detsember 2024 moodustasid kokku 51,9 miljonit eurot ehk 2,3% korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavast laenuportfellist (31. detsember 2023: 37,5 miljonit eurot ehk 2,3%). Kontserni laenuõuded klientidele kasvasid enim äri-laenude ja kodulaenude segmendis. Need laenud on tagatud kinnisvaraga, mistõttu allahindluste kasv võrreldes laenujäägi kasvuga on väike..

Laenud, mille intressi ja/või põhiosa võlgnevus on jaelaenude puhul suurem kui 100 eurot ja äri-laenude puhul suurem kui 500 eurot ning mis on ületanud maksetähtaega üle 90 päeva, jagunevad järgmiselt:

Nõuded klientidele viivituse lõikes seisuga 31. detsember 2024

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele

	Raamatupidamisväärtus, bruto	Laenude allahindlus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	2 069,90	-16,70	2 053,20
Viivituses portfell	140,20	-35,20	105,00
Kokku	2 210,1	-51,9	2 158,2
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	63,3	-4,4	58,9
31-60 päeva	16,4	-2,9	13,5
61-90 päeva	6,4	-1,8	4,6
üle 90 päeva	54,1	-26,1	28,0
Kokku viivituses portfell	140,2	-35,2	105,0

Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

	Laenu õiglane väärtus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	38,3	38,3
Kokku	38,3	38,3

Nõuded klientidele viivituse lõikes seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele

	Raamatupidamisväärtus, bruto	Laenude allahindlus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	1 528,4	-12,1	1 516,3
Viivituses portfell	113,2	-25,4	87,8
Kokku	1 641,6	-37,5	1 604,1
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	55,5	-3,0	52,5
31-60 päeva	16,2	-3,5	12,7
61-90 päeva	6,4	-2,1	4,3
üle 90 päeva	35,1	-16,8	18,3
Kokku viivituses portfell	113,2	-25,4	87,8

Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

	Laenu õiglane väärtus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	57,9	57,9
Kokku	57,9	57,9

Makseviivituse sattumise tõenäosuse hinnangute korrigeerimine makromajanduslike stsenaariumitega

Kontsern kasutab allahindluse meetodikas tulevikku suunatud komponenti, mis võtab arvesse makromajanduslikke stsenaariume. Kontsern koostab iga riigi kohta makromajandusliku prognoosi, mis põhineb riigi keskpanga, asjaomase ministeeriumi ja Kontserni peaökonomisti prognoosil. Eeldatava krediidikahju kohta erapooletu hinnangu tagamiseks kasutatakse kolme stsenaariumi: baas-, negatiivne ja positiivne stsenaarium. Baasstsenaarium näitab kõige tõenäolisemat tulemust.

Makrostsenaariumite esinemise tõenäosused

	2024	2023
Baasstsenaarium	70%	70%
Negatiivne stsenaarium	20%	15%
Positiivne stsenaarium	10%	15%

Makromajanduslikke stsenaariume uuendatakse vähemalt kord aastas. Peamised makronäitajad, mis on kasutusel tulevikku suunatud komponendi arvutamisel, on SKP kasvumäär, ÜTHI-inflatsioonimäär, 3 kuu euribori määr ja töötuse määr ning samad

näitajad erineva viitajaga. Seisuga 31. detsember 2024 kasutusel olnud mudelitesse kuulusid SKP kasvumäär, töötuse määr, 6- ja 12-kuulise viitajaga 3 kuu euribori määr ja 12-kuulise viitajaga töötuse määr, mille määratlemisel tugineti statistilisele analüüsile ja eksperdi hinnangule. Näitajad muutuvad aastate jooksul, sest näitajate ja makseviivituse määra vaheline korrelatsioon on igal aastal erinev.

Prognoositud makromajanduslikud näitajad seisuga 31. detsember 2024

	2025	2026	2027
Eesti - SKP muutus + töötuse määr			
SKP muutus			
Baasstsenaarium	1,0%	2,0%	2,5%
Negatiivne stsenaarium	-0,5%	0,5%	1,0%
Positiivne stsenaarium	2,5%	3,5%	4,0%
Töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,3%	6,9%	6,9%
Negatiivne stsenaarium	8,3%	7,9%	7,9%
Positiivne stsenaarium	6,3%	5,9%	5,9%
Läti - 3-kuu euribor 6-kuulise viitega + töötuse määr			
3-kuu euribor 6-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	2,8%	2,1%	2,1%
Negatiivne stsenaarium	3,0%	2,6%	2,6%
Positiivne stsenaarium	2,6%	1,9%	1,9%
Töötuse määr			
Baasstsenaarium	6,8%	6,5%	6,5%
Negatiivne stsenaarium	7,8%	7,5%	7,5%
Positiivne stsenaarium	5,8%	5,5%	5,5%
Leedu - 3-kuu euribor 6-kuulise viitega + töötuse määr			
3-kuu euribor 6-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	2,8%	2,1%	2,1%
Negatiivne stsenaarium	3,0%	2,6%	2,6%
Positiivne stsenaarium	2,6%	1,9%	1,9%
Töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,1%	6,8%	6,4%
Negatiivne stsenaarium	8,1%	7,8%	7,4%
Positiivne stsenaarium	6,1%	5,8%	5,4%

	2025	2026	2027
Soome - 3-kuu euribor 12-kuulise viitega + SKP muutus			
3-kuu euribor 12-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	3,4%	2,2%	2,1%
Negatiivne stsenaarium	3,5%	2,6%	2,6%
Positiivne stsenaarium	3,4%	1,9%	1,9%
SKP muutus			
Baasstsenaarium	1,0%	1,5%	1,7%
Negatiivne stsenaarium	-0,5%	-%	0,2%
Positiivne stsenaarium	2,5%	3,0%	3,2%
Rootsi - 3-kuu euribor 6-kuulise viitega + SKP muutus			
3-kuu euribor 6-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	2,8%	2,1%	2,1%
Negatiivne stsenaarium	3,0%	2,6%	2,6%
Positiivne stsenaarium	2,6%	1,9%	1,9%
SKP muutus			
Baasstsenaarium	2,5%	2,6%	2,2%
Negatiivne stsenaarium	1,0%	1,1%	0,7%
Positiivne stsenaarium	4,0%	4,1%	3,7%
Bulgaaria - töötuse määr 12-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	4,3%	4,0%	3,8%
Negatiivne stsenaarium	4,8%	5,0%	4,8%
Positiivne stsenaarium	3,8%	3,5%	3,3%

Prognoositud makromajanduslikud näitajad seisuga 31. detsember 2023*

	2023	2024	2025
Eesti - SKP muutus 6-kuulise viitega			
Baasstsenaarium	1,4%	-0,4%	2,7%
Negatiivne stsenaarium	0,9%	-1,7%	0,5%
Positiivne stsenaarium	1,6%	1,3%	5,6%
Läti - töötuse määr			
Baasstsenaarium	6,4%	6,2%	6,2%
Negatiivne stsenaarium	6,8%	7,4%	7,4%
Positiivne stsenaarium	6,0%	5,0%	5,0%

	2023	2024	2025
Leedu - töötuse määr			
Baasstsenaarium	6,7%	6,5%	6,9%
Negatiivne stsenaarium	7,2%	7,8%	8,3%
Positiivne stsenaarium	6,2%	5,2%	5,5%
Soome - SKP muutus			
Baasstsenaarium	-0,4%	0,9%	1,5%
Negatiivne stsenaarium	-1,3%	-0,9%	-1,2%
Positiivne stsenaarium	0,1%	3,8%	4,4%
Rootsi - SKP muutus			
Baasstsenaarium	-0,6%	-0,1%	2,1%
Negatiivne stsenaarium	-1,5%	-1,9%	-0,6%
Positiivne stsenaarium	-0,1%	2,8%	5,0%

* Bulgaaria portfelli ebaolulisuse tõttu pole selle makromajanduslikud stsenaariumid välja toodud.

Makromajanduslike näitajate tundlikkusanalüüs

Makronäitajate halvenemise ehk negatiivse stsenaariumi korral allahindlused suurenevad, Baasstsenaariumi ja positiivse stsenaariumi korral allahindlused vähenevad. Tundlikkusanalüüs on tehtud vastavalt eeldusele, et iga stsenaariumi on kaalutud täielikult (100% ulatuses). Baasstsenaariumi realiseerumisel allahindlused väheneksid 31. detsembri 2024 seisuga 0,1%. Negatiivse stsenaariumi korral suureneksid allahindlused 2,5% ja positiivse stsenaariumi korral väheneksid allahindlused 4,1%.

	2004		2003	
	Allahindlused portfelliile 100% stsenaariumi korral	Allahindluse võrdlus kaalutud stsenaariumitega, %	Allahindlused portfelliile 100% stsenaariumi korral	Allahindluse võrdlus kaalutud stsenaariumitega, %
Baasstsenaarium	52,3	-0,1%	37,8	0,0%
Negatiivne stsenaarium	53,7	2,5%	38,7	2,4%
Positiivne stsenaarium	50,2	-4,1%	36,9	-2,3%

Krediidiriski stressitestid

Krediidiriski stressitest on osa Kontserni riskijuhtimise raamistikust ja kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist, mis võimaldab hinnata asjaomaste äri- ja strateegiliste otsuste võimalikku mõju. Kontsern teeb stressiteste regulaarselt, et hinnata mitmesuguste võimalike, kuid vähetõenäoliste sündmuste mõju oma majandustulemustele ja kapitalile. Laenuportfelli stressitestimisel kasutatavate sündmuste hulka kuuluvad muuhulgas makseviivituse võimalik kasv makromajandusliku

keskkonna muutuste tõttu, kinnisvarahindade langus ja laenukohustuste mittemäitmise dünaamika muutused. Stressitesti on kaasatud kogu laenuportfell: tarbimislaenud, äri-laenud ja kodulaenud. Tarbimislaenude portfelli stressitestimisel on kasutusel Monte Carlo simulatsiooni meetod. Simulatsioon genereerib tuhandeid makronäitajate komplekte, mille sisestamisel makromudelisse on võimalik hinnata PD taset erinevatel usaldusnivoodel. Kuna äri-laenude ja kodulaenude portfellis on vähem makseviivitusi ja nende ajalugu on lühem, siis kasutatakse PD ja LGD hindamisel väliseid andmeallikaid ja eksperdi hinnangut. PD ja LGD stressitaseme hindamisel lähtutakse varasemast majanduskriisist, kus toimus ulatuslik kinnisvara hindade langus ja kasvasid pankade mittetoimivate portfelli osakaalud. Krediidiriski stressiteste tehakse vähemalt kord aastas, tulemused kinnitab juhatus ja need tehakse nõukogule teatavaks.

Venemaa-Ukraina sõja mõju

2022. aasta veebruaris alanud Venemaa-Ukraina sõda ei ole Kontserni laenuportfelli kvaliteeti otseselt mõjutanud, kuna Kontsern ei ole finantseerinud Venemaa, Valgevene või Ukraina residentidest eraisikuid ja ettevõtteid. Samuti ei ole Kontserni äriklientide hulgas ettevõtteid, mis sõltuksid toodete või teenuste ekspordist nimetatud riikidesse või impordist nendest riikidest. Kontsern jälgib tähelepanelikult võimalike riskide eskaleerumist (näiteks energia- ja toorainehindade tõus) ning on valmis viivitamatult rakendama ennetavaid meetmeid krediidiriski maandamiseks.

Raha ja nõuded pankadele pankade krediidireitingute lõikes

Juhtkonna hinnangul on keskpankades ja teistes pankades hoitava sularaha ja raha ekvivalentide krediidiriskipositsioon madal. Kõik laenud ja nõuded keskpankadele ja krediidasutustele on teenindatud ja tasutud õigeaegselt. Kontserni riskijuhtimise poliitika eelistab likviidsete vahendite paigutamisel suurema omakapitali ning tugeva krediidireitinguga krediidasutusi.

Reitinguta krediidasutusteks on kohalikud krediidasutused, millel pole välist krediidireitingut. Kättesaadavast turuinformatsioonist lähtudes on selliste krediidasutuste krediidikvaliteet Kontserni hinnangul hea.

Kontserni nõuded keskpankade ja krediidasutuste vastu ei ole seisuga 31. detsember 2024 ega 2023 makseviivitus, nimetatud nõuded on kas nõudmiseni või kuni kolmekuulise lepingulise tähtajaga. Arvestades eeltoodut, on keskpankade ja krediidasutuste nõuete eeldatav krediidikahju ebaoluline ja seetõttu pole allahindlusi finantsseisundi aruandes kajastatud.

Kontsern arvutab riskiga kaalutud varasid kooskõlas reeglitega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 575/2013, kasutades välise krediidikvaliteedi hindajana reitinguagentuuri Moody's Investors Service. Kontsern kasutab reitinguagentuuri järgmiste varaklasside riskipositsiooni määramiseks: (i) nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu; (ii) nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu; (iii) nõuded avaliku sektori asutuste vastu; (iv) nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu; (v) nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu; (vi) nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu.

Vastavalt Moody's Investors Service'i lühiajalistele reitingutele või nende ekvivalentidele on Kontserni vahendid hoiustatud järgmiselt:

	31.12.2024	31.12.2023
P-1	439,4	505,4
P-2	9,1	13,1
reitinguta	0,1	0,2
Kokku	448,6	518,7

Reitingud põhinevad kas pankadele või nende emaettevõtetele antud reitingutel.

Nõuded keskpankadele summas 423,2 miljonit eurot, sealhulgas kohustusliku reservi nõue, on madala krediidiriskiga ja seetõttu on neile antud reiting P-1.

Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid reitingute lõikes

Vastavalt Moody's Investors Service reitingutele või nende ekvivalentidele jagunevad Kontserni õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (vt lisa 8) järgmiselt:

	31.12.2024	31.12.2023
Aaa-Aa3	3,6	5,4
A1-A3	14,1	8,7
Baa1-Baa3	4,6	1,3
Kokku	22,3	15,4

Avatud vastaspoole krediidiriski positsioonid

Vastaspoole krediidiriski põhjustab see, kui valuuta-, intressi-, kapitali-, krediidi- või kaubatuletisinstrumentidega seotud tehingu vastaspool viivitab maksimisega ja ei suuda oma finantskohustusi täita ning tagatis ei ole piisav, et nõuet katta. Finantskahju on käesoleval juhul asenduskulu, st kulu, mis tekib, kui olemasolev tehing asendatakse uue tehinguga, millel on küll sarnased tunnused, kuid mis on hetkel kehtiva turuhinnaga. Kontsernil puudusid nii 31. detsembri 2024 kui ka 2023 seisuga avatud vastaspoole krediidiriski positsioonid.

TURURISK

Tururisk on risk, et turuhindade ja -määrade (sh intressimäärade, krediidiriski marginaalide, aktsiahindade, valuutakursside ja kaubahindade) ebasoodsad muutused, omavaheline korrelatsioon või volatiilsus võivad põhjustada kahju. Kontsern on tururiskina tuvastanud valuutariski, kauplemisportfellivälisest tegevusest tuleneva intressiriski ja kinnisvarariski. Kontsern ei võta kaubariske. Seisuga 31. detsember 2024 ja 2023 ei olnud Kontsernil omakapitaliinstrumentidest tulenevaid tururiskile avatud positsioone.

Valuutarisk on risk, et spot- või forvardkursside muutus ja valuutakursside volatiilsus võib põhjustada kahju.

Kauplemisportfellivälisest tegevusest tulenev intressirisk on praegune või prognoositav risk, et Kontserni omakapitali majanduslikule väärtusele või netointressitulule võib avalduda negatiivne mõju tulenevalt intressimäärade ebasoodsatest muutustest, mis mõjutavad intressimääratundlikke instrumente. Risk hõlmab intressilõhe riski, alusriski ja optsooniriski.

Kinnisvararisk on risk, mis tuleneb kinnisvarahindade muutumisest.

Tururisk tuleneb Kontserni tegevusest finantsturgudel ja valdavast osast Kontserni toodetest (laenud, hoiused), samuti Kontserni põhitegevusega seotud kinnisvarainvesteeringutest.

Tururiski poliitika ja juhtimine

Tururiski juhtimise strateegiat on kirjeldatud tururiski poliitikas, mille kinnitab nõukogu. Tururiskiga seotud riskiisu ja riskilimiidid kehtestatakse riskiisu avalduses. Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni üldine riskiisu tururiski võtmiseks mõõdukas. Kontsern väldib tururiski kontsentratsiooni teket.

Soovitud riskiprofiilis on valuutariski riskiisu mõõdukas. Valuutariski juhtimise strateegia on konservatiivne. Valuutariski juhtimisel lähtutakse eesmärgist hoida valuuta avatud netopositsioonid minimaalsena, et vältida valuutakursi võimalikest muutustest tulenevat negatiivset mõju kapitalile. Kontsern peab hoiduma spekulatiivsete positsioonide võtmisest.

Kauplemisportfellivälisest tegevusest tulenev intressirisk on Kontserni jaoks oluline risk. Struktuurse kauplemisportfellivälise intressiriski peamiseks allikateks on ebasoodsad muutused laenude ja/või hoiuste intressimäärades. Kontserni riskiisu kauplemisportfellivälisest tegevusest tuleneva intressiriski võtmiseks on mõõdukas. Kontsern kaalub alati riski ja tulu vahekorda. Esmane eesmärk on juhtida ja leevendada intressimäärade muutuste mõju Kontserni netointressitulule (NII) ja majanduslikule väärtusele (EV), tagades stabiilsuse ning toetades Kontserni pikaajalisi kasumlikkuse ja strateegilisi kasvueesmärke. See hõlmab nii varade kui ka kohustiste lõpptähtaegade profiilide ja ümberhindluse tingimuste mitmekesistamist riski minimeerimiseks. Kontsern aktsepteerib oma ärimudelil suhteliselt pika ümberhindlusperioodiga varade rahastamist suhteliselt lühikese ümberhindlusperioodiga kohustistega, mille puhul ümberpööratud tulukõvera risk on kaetud sellistelt varadelt teenitud suurema intressituluga (nt fikseeritud intressimääraga tarbimislauade rahastamine lühiajaliste hoiustega). Madalama kommertsmarginiga pikemaajaliste laenutoodete (äri- ja kodulaenud) puhul kasutatakse riski maandamiseks ujuvaid intressimäärasid.

Kinnisvararisk tuleneb kinnisvarahindade ebasoodsatest muutustest. Kinnisvarainvesteeringute peamiseks eesmärgiks on toetada Kontserni põhitegevust. Kontsern kaalub alati riski ja tulu vahekorda ning kinnisvarariskiga seotud riskiisu on mõõdukas.

Tururiski igapäevase juhtimise eest vastutab finantsvaldkonda kuuluv *treasury* ja aruandluse üksus. Teise kaitseliinina vastutab riskide kontrollimise, mõõtmise ja juhtkonnale raporteerimise eest riskiaruandluse ja finantsriskide kontrolli üksus.

Kinnisvarariski juhtimise ja jälgimise eest vastutab finantsvaldkond. Juhatus kinnitab täpsemad eeskirjad, mis kirjeldavad tururiski juhtimisega seotud protsesse.

Kontsern lähtub tururiski regulatiivse omavahendite miinimumnõude leidmisel standardmeetodist.

Tururiski limiidid

Tururiski profiil on konservatiivne ning seda peab hoidma juhatuse poolt kinnitatud limiitide piires. Juhatus kinnitab limiitide ning peamiste näitajate tasemed kooskõlas kehtiva riskiisuga ning neid jälgitakse pidevalt. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle riskilimiitide tasemed, võttes arvesse turuolukorda ja äristrateegiat, ning vajadusel tehakse muudatused. Limiidiületustest raporteeritakse kõrgemale tasemele tururiski poliitikas kehtestatud nõuete kohaselt.

Kontsernis on kehtestatud tururiski limiidid:

- valuutaposisiooni tundlikkusele valuutakursside 10% negatiivse muutuse suhtes;
- omakapitali majandusliku väärtuse intressitundlikkusele (tuginedes juhendis EBA/RTS/2022/10 käsitletud kuuele järelevalvelisele šokistsenaariumile);
- netointressitulu tundlikkusele intressimäärade muutuse suhtes (tuginedes juhendis EBA/RTS/2022/10 käsitletud intressimäära šokistsenaariumidele, mis põhinevad +/-200 baaspunkti suurusel paralleelsel nihkel);
- võlakirjaportfelli tundlikkusele intressimäärade muutuse suhtes;
- kinnisvaraportfelli tundlikkusele kinnisvarahindade 20% negatiivse muutuse suhtes.

Riski mõõtmine ja aruandlus

Nõuded tururiski mõõtmisele ja aruandlusele (saajad, aruannete sisu ja sagedus) on kehtestatud tururiski poliitikas. Tururiske mõõdetakse vähemalt kord kuus ning juhatusele ja nõukogule esitatakse aruandeid vähemalt kord kvartalis.

Kontserni valuutaposisioon Rootsi kroonides tuleneb klientidele Rootsi filiaalis pakutud teenustest, valuutaposisioon Bulgaaria leevides Bulgaaria filiaali tegevusest. Valuutariski mõõdetakse valuuta üksik- ja koondpositsiooni tasandil.

Valuutade netoposisioonid*

	31.12.2024			31.12.2023		
	Valuuta-riski kandvad varad	Valuutariski kandvad kohustised	Netoposit-sioon	Valuuta-riski kandvad varad	Valuutariski kandvad kohustised	Netoposit-sioon
EUR (euro)	2 700,4	2 475,5	224,9	2 208,9	2 041,6	167,3
SEK (Rootsi kroon)	40,0	40,6	-0,6	41,5	40,6	0,9
BGN (Bulgaaria leev)	9,6	27,4	-17,8	9,6	4,6	5,0

* Valuutade netoposisioonid on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel.

Valuutariski mõõdetakse lisaks tundlikkusanalüüsi alusel. Alljärgnevalt on hinnatud välisvaluuta avatud positsioonidest tulenevate võimalike muutuste mõju kasumile ja omakapitalile, kui välisvaluuta aruandekuupäeva kursid euro suhtes oleksid tugevnenud või nõrgenenud 10%.

Valuutakursside võimaliku muutuse mõju kasumile ja omakapitalile

	31.12.2024			31.12.2023		
	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% omakapitalist	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% omakapitalist
SEK (Rootsi kroon)	0,6	-0,1	0,0%	0,9	-0,1	0,0%
BGN (Bulgaaria leev)	17,8	-1,8	0,5%	5,0	-0,5	0,2%

Kauplemisportfellivälisest tegevusest tuleneva intressiriski hindamisel määratakse esmalt kindlaks riskiallikad, millele võivad olla avatud intressiriskitundlikud positsioonid. Kontsern mõõdab vähemalt kord kuus intressiriski suurust, mis võib tuleneda:

- varade, kohustiste ning finantsseisundi aruande väliste lühi- ja pikaajaliste positsioonide ümberhindamise ning lõpptähtaegade ajastuse mittevastavusest (ümberhindamise risk);
- tulukõvera kaldenurga ja kuju muutusest (tulukõvera risk);
- optiooni tunnustega toodetest, kui näiteks tarbijad lunastavad intressimäärade muutudes fikseeritud intressiga tooteid (optioonirisk).

Kontsern mõõdab kauplemisportfellivälist intressiriskipositsiooni nii omakapitali majandusliku väärtuse (EVE) potentsiaalse muutuse kui ka eeldatava 12 kuu netointressitulu (NII) muutuste seisukohast. Kuna tarbimislaenud makstakse sageli tagasi enne lõpptähtaega, kasutab Kontsern intressiriski analüüsimisel ja arvestamisel lepinguliste rahavoogude asemel käitumuslikke rahavoogusid. Konkreetse ümberhindamise kuupäevata tähtajatud hoiused kajastatakse 1-päevase tähtajaga hoiustena. Rahavoogude modelleerimisel arvestatakse laenude ennetähtaegse tagastamise riskiga. EVE tundlikkuse arvutamisel kasutatakse äraooluga bilansi eeldust, NII tundlikkuse leidmisel staatilise bilansi eeldust.

Kontsern kasutab kauplemisportfellivälisest tegevusest tuleneva intressiriski hindamiseks erinevaid tundlikkusanalüüse ja stsenaariume, sh nii kuut järelevalvelist stsenaariumi (vastavalt suunistele EBA GL 2022/14) kui ka muid tulukõvera muutust ja individuaalset riskiprofiili arvestavaid stsenaariume. 31. detsembri 2024 seisuga oli järelevalvelise stsenaariumi (intressimäärade paralleelne tõus 200 baaspunkti) mõju 12 kuu netointressituludele -0,6 miljonit eurot (31. detsembri 2023 seisuga -1,0 miljonit eurot). Omakapitali majandusliku väärtuse tundlikkus intressimäärade 200-baaspunktise tõusu suhtes oli -9,0 miljonit eurot (31. detsembri 2023 seisuga

-12,2 miljonit eurot). Intressimäärade 200 baaspunktise languse mõju netointressituludele oleks 0,3 miljonit eurot (31. detsembri 2023 seisuga 0,7 miljonit eurot) ja omakapitali majanduslikule väärtusele 0,7 miljonit eurot (31. detsembri 2023 seisuga 3,0 miljonit eurot).

Kinnisvarariski mõõtmiseks kasutatakse stressistsenaariumit, mida kohaldatakse Kontserni kinnisvarareportfellile. Tuginedes ajaloolistele andmetele ja eksperdihindangutele leitakse vastavalt vara tüüpidele hinnalanguse tasemed ning sellest tulenevalt summaarne stressile vastav kahjutase. Kinnisvara stressitesti viiakse läbi vähemalt kord aastas ning selle tulemustest antakse aru juhatusele.

31. detsembri 2024 seisuga ei kasutanud Kontsern tururiski maandamiseks riskimaandusinstrumente.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda märkimisväärseid kulusid kandmata oma kohustusi õigeaegselt ja täielikult täita. Kontsern eristab likviidsusriski osana rahastamisriski, mis on risk, et Kontsern ei suuda hankida vajalikke ressursse mõjutamata negatiivselt igapäevast äritegevust või finantsseisundit.

Likviidsusriski poliitika ja juhtimine

Kontserni riskijuhtimise struktuur põhineb kolme kaitseliini mudelil. Nõukogu kinnitab likviidsusriski poliitika, milles on sõnastatud Kontserni likviidsusriski strateegia. Likviidsusriskiga seotud riskiisu ja riskilimiidid kehtestatakse riskiisu avalduses. Juhatuse kinnitab üksikasjalikud likviidsusriski juhtimise eeskirjad. Likviidsusriski juhtimise eest vastutab finantsvaldkonda kuuluv *treasury* ja aruandluse üksus. Teise kaitseliinina vastutab riskide kontrollimise, mõõtmise ja juhtkonnale aruannete esitamise eest riskiaruandluse ja finantsriskide kontrolli üksus. Kolmanda kaitseliini moodustab siseauditi funktsioon, kes annab sõltumatu kinnituse.

Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni likviidsusriski strateegia konservatiivne ja üldine riskiisu likviidsusriski võtmiseks madal (1). Likviidsusriski juhtimise raamistik hõlmab likviidsuse juhtimist nii tavaoludes kui ka likviidsuskriisi tingimustes. Kontsern peab igal ajal tagama võimekuse täita oma kohustusi õigeaegselt ja täies ulatuses nii pika perioodi jooksul kui võimalik. Tugeva likviidsuse hoidmine on üks Kontserni prioriteete. Kontsern väldib märkimisväärseid likviidsusriske, säilitab konservatiivse likviidsusriski profiili ja piisavad likviidsusreservid. Kontsernil on alati piisav likviidsusreserv, et tagada võimekus täita oma kohustusi likviidsuskriisi korral. Likviidsusreservi suuruse ja koosseisu puhul võetakse arvesse likviidsusriski stressitestide tulemusi. Likviidsuse juhtimise üks peamisi eesmärke on maksimeerida kasumlikkust ja toetada Kontserni põhitegevust varade ja kohustuste proaktiivse ja hästitoimiva haldamisega, tagades piisavad likviidsusreservid, säilitades juurdepääsu rahastamisele ja omades likviidsuseid varasid. Likviidsuse juhtimine aitab kaasa Kontserni kasumlikkusele, kuid likviidsusvajadusi ja kasumieesmärke tuleb selgelt eristada.

Kontsernis juhitakse likviidsusriski tsentraliseeritult ning panga tüdarettevõtteid ja filiaale rahastatakse Kontserni tasemel. Pank hindab regulaarselt asjaolusid, mis võiksid takistada kontsernisest likviidsuse ülekandmist.

Kontsern väldib märkimisväärset rahastamisriski ja hoiab tasakaalustatud rahastamisriski profiili. Kontserni rahastamisstrateegia peamine eesmärk on tagada omakapitali ja kaasatud võõrvahendite abil piisav ja stabiilne põhitegevuse rahastamine. Rahastamise juhtimise teine oluline eesmärk on optimeerida kulusid ning kaasatud võõrvahendite suurust ja koosseisu, ent kulusääst ei kaalu üles piisava, stabiilse ja konservatiivse rahastamise tagamise nõudeid. Strateegiline juhtimine ning varade ja kohustiste struktuuri piiramine on strateegilise planeerimise lahutamatu osa. Kontserni strateegilised plaanid peavad olema vastavuses tegeliku rahastamisstruktuuri ja majandusprognoosidega. Rahastamiskava töötatakse välja iga-aastase eelarvestamise protsessi osana. Rahastamise planeerimisel võetakse arvesse varade kvaliteeti ja selle prognoosi. (Neto)laenuportfelli rahastamisel ei tohi liigselt tugineda lühiajalistele hulgirahastamise vahenditele. Väliseid rahastusallikaid tasakaalustatakse omakapitaliga. Hajutamine on Kontserni üldise rahastamis- ja likviidsusjuhtimise strateegia oluline osa: välditakse rahastamise ja vastaspoolte kontsentreerumist. Kontserni rahastamisallikad pärinevad Euroopa Liidu riikidest. Kontsernil peab olema talitluspidevuse plaan, milles on määratletud meetmed, mida rakendatakse juhul, kui stressiolukorras peaks tekkima likviidsuspuudujääk. Rahastamise riskiisu on mõõdukas (2).

Kontserni rahastatakse peamiselt klientidelt kaasatud jaehoiustega, milleks on tähtajalised ja säästuhoiused. Lisaks hoiustel põhinevale rahastamisele on Kontsern emiteerinud allutatud võlakirju. Seisuga 31. detsember 2024 oli Kontserni allutatud võlakirjade maht kokku 91,7 miljonit eurot.

Rahvusvaheline reitinguagentuur Moody's uuendas Bigbank AS-i krediidianalüüsi. Pikaajaline stabiilse väljavaatega reiting Ba1 välis- ja kohalikus vääringus hoiustele annab meie hoiustajatele panga ärimudeli ja portfelli kvaliteedi suhtes kindlustunde.

Likviidsusriski limiidid

Likviidsusriski profiil on konservatiivne ning seda tuleb hoida nõukogu poolt kinnitatud limiitide piires. Nõukogu on kehtestanud riskilimiidid ja peamised riskinäitajad, et tuvastada suurenenud riske või nõrkusi panga likviidsuspositsioonis või võimalikke rahastamisvajadusi. Limiidiületustest teatatakse nõukogule kooskõlas poliitikas kehtestatud nõuetega.

Likviidsusriski suhtarvud*

	31.12.2024	31.12.2023
Likviidsuskattekindajaja	195%	350%
Toimetulekuperiood (päevades)	161	340
Stabiilse netorahastamise kindajaja (NSFR)	146%	157%
Likviidsusreservi ja varade suhe	17%	23%

* Likviidsusriski suhtarvud on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel.

Likviidsusriski mõõtmine ja aruandlus

Nõuded likviidsusriski mõõtmisele ja aruandlusele (saajad, aruannete sisu ja sagedus) on kehtestatud likviidsusriski poliitikas. Likviidsusriski aruanded esitatakse juhatusele ja nõukogule vähemalt kord kvartalis, operatiivselt jälgitakse riski taset igapäevaselt.

Likviidsusriski mõõdetakse Kontserni tasandil, kasutades mitmeid meetodeid ja mõõdikuid nii tavalistes turutingimustes kui ka likviidsuskriisi korral. Likviidsusriski mõõtmise üks peamisi eesmärke on välja selgitada võimalik likviidsusdefitsiit erinevate lõpptähtaegade osas. Likviidsuskattekindaja (LCR), mis on regulatiivne mõõdik, näitab, kas Kontsernil on piisavalt likviidseid varasid lühiajaliste kohustuste katmiseks, mis vastaks netorahavoole 30-päevase stressiperioodi jooksul. Kontsern mõõdab likviidsusriski ka toimetulekuperioodi alusel, milleks on ajaperiood stressitingimustes, mille jooksul Kontsern on võimeline jätkama tavapärasest tegevust ja täitma kohustusi täiendavaid ressursse kaasamata või tegevusplaan muutmata. Regulatiivne stabiilse rahastamise kindaja (NSFR) näitab olemasolevat stabiilset rahastamise summat võrreldes nõutava stabiilse rahastamise summaga.

Kontsern teeb regulaarselt likviidsusriski stressiteste (vähemalt kord poole aasta jooksul), et hinnata negatiivsete sündmuste mõju riskipositsioonile ja likviidsete varade kvantitatiivsele ja kvalitatiivsele adekvaatsusele ning teha kindlaks, kas Kontserni likviidsuspuhver on piisav, et reageerida riskidele või katta riske, mis võivad erinevate stressistsenaariumite korral realiseeruda. Stressiteste viiakse läbi vähemalt kolme erineva stsenaariumi alusel: pangapõhine, turuülene ja kombineeritud stsenaarium. Likviidsusriski stressitestid hõlmavad Kontserni kõiki portfelle. Stressitestide tulemused lülitatakse Kontserni likviidsuse ja rahastamise strateegilise planeerimise protsessi ja neid kasutatakse selleks, et tõsta likviidsusriski juhtimise tõhusust kriisiolukorras, ning ka taasteplaanide koostamisel. Stressitestide tulemusi kasutatakse likviidsuspuhvri minimaalse suuruse ja struktuuri määramiseks. Stressitesti tulemustest raporteeritakse juhatusele ja nõukogule.

Likviidsusriski maandamine

Kontsernis on koostatud likviidsuse talitluspidevuse plaan, mis sätestab tegevused juhul, kui Kontsernil tekib stressiolukorras likviidsusnappus. Plaanis on esitatud erineva ulatusega likviidsuskriisidega toimetulekuks vajalik strateegia, poliitika ja tegevusplaan, samuti selge käsuliin ja kõrgemate tasandite teavitamise protseduurid. Talitluspidevuse plaani testitakse regulaarselt. Olukorda finantsturgudel ja võimalusi kaasata alternatiivseid rahastamisvahendeid jälgitakse pidevalt. Likviidsusriski maandamiseks võib kontsern kaaluda erinevate meetmete kasutuselevõttu, milleks on näiteks osaline laenuportfelli müük, keskpanga laenuprogrammides osalemine, hoiuste või krediitdiliinide kaasamine teistelt krediidasutustelt.

Tabelis toodud kohustiste jaotus on esitatud tähtaegade lõikes lepinguliste rahavoogude alusel. Kuigi säästuhoiused on kajastatud tähtajavahemikus „Alla 1 kuu“, siis nende tegelik pikkus vastavalt käitumuslikule iseloomule on üle 12 kuu. Kontsern jälgib pidevalt, et hoiuste netoväljavoolu katmiseks oleks tagatud piisavas mahus likviidseid varasid.

Finantskohustistega seotud lepingujärgsed tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2024

	Raamatupidamis- väärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Võlad hankijatele (lisa 19)	0,8	0,8	-	-	-	-	0,8
Klientide hoiused (lisa 17)	2 393,3	1 034,3	450,8	541,7	365,5	41,9	2 434,2
Võlgnevus pankadele (lisa 16)	8,4	0,1	0,1	0,6	8,9	-	9,7
Allutatud võlakirjad (lisa 18)	91,7	-	1,7	6,0	30,5	112,8	151,0
Rendikohustised (lisa 20)	1,6	0,1	0,1	0,4	1,1	-	1,7
Kohustised kokku	2 495,8	1 035,3	452,7	548,7	406,0	154,7	2 597,4
Laenuandmiskohustused (lisa 33)	173,7	173,8	-	-	-	-	173,8

Finantskohustistega seotud lepingujärgsed tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2023

	Raamatupidamis- väärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Võlad hankijatele (lisa 19)	1,3	1,3	-	-	-	-	1,3
Klientide hoiused (lisa 17)	1 937,4	1 101,4	88,1	436,5	314,0	41,3	1 981,3
Võlgnevus pankadele (lisa 16)	8,9	0,1	0,1	0,6	10,0	-	10,8
Allutatud võlakirjad (lisa 18)	76,1	-	1,3	5,1	30,2	94,9	131,5
Rendikohustised (lisa 20)	1,8	0,1	0,1	0,4	1,1	0,2	1,9
Kohustised kokku	2 025,5	1 102,9	89,6	442,6	355,3	136,4	2 126,8
Laenuandmiskohustused (lisa 33)	134,9	134,9	-	-	-	-	134,9

OPERATSIOONIRISK

Operatsioonirisk on risk, et puudulike või mittetoimivate sisemiste protsesside, personali ja süsteemide või väliste sündmuste tagajärjel võib tekkida kahju.

Operatsiooniriski alamriskid on juriidiline risk, vastavusrisk, rahapesu ja terrorismi rahastamise risk, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ja turvarisk. Operatsiooniriski definitsioon sisaldab juriidilist riski, kuid ei hõlma strateegilist, maine- ega süsteemiriski.

Operatsiooniriski alamriskid on defineeritud järgmiselt.

- **Juriidiline risk** – risk, et õigustatud osapool ei saa rakendada oma õigusi või oodata kohustuste täitmist, kuna kohustatud osapool ei täida võetud kohustusi.
- **Vastavusrisk** – kontserni ärimudeli, maine ja finantstingimustele tekkiva kahju risk, mis tuleneb sellest, et ei järgita täielikult seaduseid, määruseid, sise-eeskirju ning klientide, töötajate ja teiste sidusrühmade vastu kehtivaid kohustusi.
- **Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk** (sh rahvusvaheliste ja riiklike sanktsioonide risk) kui osa vastavusriskist – risk, et Kontserni võidakse kasutada rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks sisemiste protsesside nõrkuste ja mitte-vastavuste tõttu.
- **Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) ja turvarisk** – kahju risk, mis tuleneb konfidentsiaalsuse rikkumisest, süsteemide ja andmete usaldusväärsusega seotud tõrgetest, süsteemide ja andmete sobimatusest või mittekättesaadavusest või võimetusest muuta infotehnoloogiat (IT) mõistliku aja jooksul ja mõistlike kuludega, kui keskkond või äritegevuse nõuded muutuvad. See hõlmab turvariske, mis tulenevad ebapiisavatest või nurjunud ettevõttesisestest protsessidest või välistest sündmustest, sh küberrünnakutest või ebapiisavast füüsilisest turvalisusest.

Operatsiooniriski poliitika ja juhtimine

Operatsiooniriski juhtimise strateegia ja riskiisu on kirjeldatud operatsiooniriski poliitikas, mille kinnitab nõukogu. Kontserni strateegiaks on hoida minimaalset mõistlikku operatsiooniriski taset ning minimeerida võimalike kahjude taset, võttes arvesse strateegilisi eesmärke. Kontserni riskiisu on operatsiooniriski suhtes madal, kuid rakendatakse majandusliku efektiivsuse põhimõtet.

Üldine operatsiooniriski juhtimine toimub Kontserni tasandil: kõik filiaalid, valdkonnad ja tütarettevõtted peavad järgima Kontserni tasandil kehtestatud põhimõtteid, reegleid ja piiranguid. Samas vastutab iga filiaali, valdkonna või maaüksuse juht esimese kaitseliinina operatsiooniriski juhtimise eest filiaali, valdkonna või maaüksuse tasandil. Kontsern tagab, et tütarettevõtted, maaüksused, valdkonnad ja filiaalid astuvad samme selleks, et tagada oma tegevuse vastavus kohalikele seadustele ja regulatsioonidele.

Operatsiooniriski juhtimine baseerub kolme kaitseliini mudelil. Esimeseks kaitseliiniks on riski võtja, teise kaitseliini rolli täidavad kontrolliüksused ning kolmandaks kaitseliiniks on siseauditi üksus. Teise kaitseliini peamiseks ülesandeks on sõltumatult hinnata riskihinnangust tulenevalt esimese kaitseliini kontrollimehhanismi toimimist ning kolmas kaitseliin teostab sõltumatut kontrolli esimese ja teise kaitseliini üle.

Operatsiooniriski regulatiivne omavahendite miinimumnõue leitakse standardmeetodi alusel.

Operatsiooniriski tuvastamine ja hindamine

Operatsiooniriskide tuvastamine ja hindamine võimaldab mõista riskiprofiili ja otstarbekalt kasutada riskijuhtimise vahendeid.

Operatsiooniriski tuvastamise aluseks on Kontserniülene intsidentide ja kahjujuhtumite käsitlemise protsess. Et kõik struktuuriüksused intsidente ja kahjujuhtumeid ühetaoliselt raporteeriksid ja lahendaksid, on Kontsernis kehtestatud ühtne metoodika ja töötatud välja seda toetav infosüsteem. Keskmisest suurema mõjuga (tase 3 ja 4 skaalal 1–4) intsidentidest ja kahjujuhtumitest teavitatakse mõjutatud valdkonna eest vastutavat juhatuse liiget ja vastava valdkonna juhti ja/või filiaali/maaüksuse juhti. Suure mõjuga (tase 4 skaalal 1–4) intsidentidest ja kahjujuhtumitest teavitatakse eespool nimetatutele lisaks ka kõiki Kontserni juhatuse ja nõukogu liikmeid. Kontserni juhatusele esitatakse kvartaalselt ülevaade kõikidest intsidentidest ja kahjujuhtumitest, millel on keskmisest suurem või suur mõju (tase 3 või 4 skaalal 1–4).

Kõik struktuuriüksused on kaasatud riskide ja kontrollide enesehindamise protsessi, et tagada riskide ja kontrollide tuvastamine ja hindamine ning vajadusel adekvaatsete meetmete rakendamine riskide maandamiseks.

Muudatustest (näiteks uute toodete või teenuste juurutamine, uute ärisuundade avamine, allhange jne) tulenevate riskide juhtimiseks rakendatakse spetsiaalset kvantitatiivset riskianalüüsi meetodit.

Operatsiooniriski kontrollimine ja maandamine

Operatsiooniriski maandamine on protsess, mille käigus töötatakse välja ja rakendatakse kontrollimehhanisme, nagu standardid, põhimõtted, korrad ja suunised operatsiooniriskide ennetamiseks või vähendamiseks. Riski aitab maandada ka töötajate teadlikkuse tõstmine, mis tagatakse läbi koolituste. Koolituste hulka kuuluvad nii iga-aastased koolitused kõigile töötajatele kui ka spetsiifilised koolitused võtmeisikutele vastavalt vajadusele. Koolitusi korraldatakse nii operatsiooniriski, vastavuskontrolli kui ka pettuste ja rahapesu tõkestamise ja teiste üksuste poolt. Kõik töötajad peavad enne tööle asumist läbima kohustuslikud koolitused.

Riskimaandamise meetmena kasutatakse ka riski ülekandmist ehk vara ja vastutuse kindlustamist.

Operatsiooniriski jälgimine ja aruandlus

Operatsiooniriski peamiste limiitide ja riskinäitajate eesmärk on tagada operatsiooniriski tegeliku taseme hindamine ja anda ennetavalt märku võimalikest probleemidest. Operatsiooniriski limiidid on kehtestatud nõukogu riskiisu avalduses.

Kõigi peamiste riskikategooriate jaoks on kehtestatud täiendavad peamised riskinäitajad ja limiidid ning juhatusele on kinnitanud nende seirelävendid. Vähemalt kord aastas toimub peamiste riskinäitajate ja nende seirelävendite kalibreerimine. Operatsiooniriski tegelikku taset hinnatakse iga-aastaste agregeeritud operatsiooniriski kahjude ja peamiste riskinäitajate väärtuste alusel seatud seirelävendite abil.

Kord kvartalis esitatakse filiaalide juhtkondadele, Kontserni juhatusele ja nõukogule operatsiooniriski aruanne, mis sisaldab muu hulgas ülevaadet peamiste riskinäitajate ja limiitide tegelikest tasemetest. Limiitide ja peamiste riskinäitajate tasemete ületamisest teavitatakse Kontserni juhatust ja/või nõukogu vastavalt poliitikas kehtestatud nõuetele.

MAINERISK

Mainerisk on risk, et Kontserni maine kahjustumine võib praegu või tulevikus mõjutada Kontserni kasumit, omavahendeid või likviidsust.

Maineriski juhtimine

Mainerisk on ärimudeli oluline osa, mida analüüsitakse strateegiliste ja operatiivsete plaanide koostamisel. Kontserni soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni riskiisu maineriski suhtes madal.

Kontserni maineriski juhtimise strateegia näeb ette selliste olukordade vältimist, mis võivad kahjustada Kontserni mainet ja põhjustada tulu vähenemist või usalduse kaotust. Mainekujundus algab kliendikogemuse juhtimisest ja avaliku arvamuse teadlikust kujundamisest. Äri- ja kontrolliüksused tuvastavad, juhivad ja hindavad pidevalt sisemisi ja väliseid tegureid, mis võivad avaldada negatiivset mõju Kontserni mainele. Maineriski juhtimise eest vastutab juhatas. Riski jälgitakse regulaarselt ning riski taseme kohta esitatakse aruandeid juhatusele ja nõukogule.

ÄRI- JA STRATEEGILINE RISK

Äririsk on risk, et ebapiisavad äriotsused või nende puudulik rakendamine või muutused klientide ootustes või uute tehnoloogiate ebapiisav rakendamine põhjustab kahju või toob kaasa tulude olulise vähenemise.

Strateegiline risk on risk, mis tuleneb puudulikest strateegiast või selle ebapiisavast rakendamisest.

Äri- ja strateegilise riski juhtimine

Äri- ja strateegiline risk on ärimudeli oluline osa, mida analüüsitakse strateegiliste ja operatiivsete plaanide koostamisel. Riskiisu äri- ja strateegilise riski suhtes on mõõdukas.

Strateegilise riski juhtimiseks rakendab Kontsern sobivat strateegiat, mis on vastavuses kehtiva majanduskeskkonnaga ja põhineb kõikehõlmaval planeerimisprotsessil, ning reageerib muutustele adekvaatselt ja õigeaegselt. Äri- ja strateegilise riski juhtimise eest vastutab juhatas. Äri- ja kontrolliüksused tuvastavad, juhivad ja hindavad pidevalt sisemisi ja väliseid tegureid, mis võivad takistada strateegiliste eesmärkide saavutamist. Riski jälgitakse regulaarselt ning riski taseme kohta esitatakse aruandeid juhatusele ja nõukogule.

KESKKONNA-, SOTSIAAL- JA JUHTIMISRISK (ESG RISK)

ESG risk on kahjurisk, mis tuleneb ebasoodsate keskkonna-, sotsiaal- ja/või juhtimistegurite praegusest või tulevases olulisest negatiivsest mõjust. Täiendav info ESG riski kohta on toodud konsolideeritud kehtlikkusaruandes.

Kontsern ei pea ESG riske eraldiseisvateks riskideks, kuna need realiseeruvad traditsiooniliste finants- ja mittefinantsriskide kategooriate kaudu (nt krediidirisk, tururisk, operatsiooni- ja maineriskid, likviidsus- ja rahastamisriskid). Vajaduse korral lisatakse ESG-ga seotud kaalutlused riskijuhtimise raamistiku nendesse osadesse, milles käsitletakse otseselt konkreetset olulise riski kategooriat, ning

need on hõlmatud vastavate riskipoliitikatega. Seetõttu ei ole määratud ESG riskile riskiisu, kuid selle mõju tuleb oluliste riskide riskiisu kehtestamisel ja käsitlemisel pidada riskiteguriks. Juhatuse ülesanne on tagada ESG-ga seotud riskide kaasamine üldisesse äristrateegiasse, äriprotsessidesse ja riskijuhtimise protsessidesse, nende aruandlus ja vastavus regulatiivsetele nõuetele. Kõik valdkondade juhid ja filiaalide/tütarettevõtete juhid vastutavad ESG riskide arvessevõtmise eest oma vastutusalas/riigis.

OMAVAHENDID JA KAPITAL

Bigbanki suutlikkus riske võtta sõltub tema riskivõimest. Üheks riskivõimet määravaks teguriks on stabiilne kasum. See võimaldab luua tugeva omavahendite baasi, mille abil saab maandada võimalikke riske ja katta (ootamatuid) kahjusid. Kontsern hoiab pidevalt kõigi oluliste riskide ja regulatiivsete nõuete täitmiseks piisavat kapitali.

Meetodid, mida Kontsern kasutab omavahendite arvutamisel, on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (kapitalinõuete määrus) ja direktiivis 2013/36/EL krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimuste ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalve kohta (kapitalinõuete direktiiv), nii nagu need on Eesti õigusesse üle võetud.

Kontsern käsitleb omavahenditena regulatiivselt määratletud omavahendeid. Kontserni omavahendite olulisimad komponendid on:

- **Esimese taseme omavahendid (Tier 1)**, mille koosseisus on:
- **esimese taseme põhiomavahendid (CET1)**, sh:
 - **sissemakstud aktsiakapital.** Kontserni sissemakstud aktsiakapital on 8,0 miljonit eurot;
 - **kohustuslik reservkapital** (muud reservid vastavalt EL-i määruse 575/2013 artiklile 4 (117)). Vastavalt äriseadustikus esitatud nõudele on Kontsern moodustanud kohustusliku reservkapitali, milles suurus aruandekuupäeval oli 0,8 miljonit eurot;
 - **eelmiste aastate jaotamata kasum.** Eelmiste aastate jaotamata kasum on välisaudiitori poolt auditeeritud. Selle puhul on arvestatud kõiki võimalikke makse ja dividendide väljamakseid. Aruandekuupäeval oli Kontserni eelmiste aastate jaotamata kasumi suuruseks 226,2 miljonit eurot;
 - **muu akumulieeritud koondkasum.** Aruandekuupäeval oli Kontserni muu akumulieeritud koondkasumi suuruseks 2,5 miljonit eurot;
 - **aktsepteeritav kasum.** Majandusaasta 9 kuu kasum summas 20,7 miljonit eurot, mille suurust on kontrollinud sõltumatu välisaudiitor, millest on maha arvestatud prognoositud dividendid ja millele on loa andnud Eesti Finantsinspektsioon;

- **täiendavad esimese taseme omavahendid (AT1), sh:**
- **võlakirjad.** Aruandekuupäeval oli Kontserni poolt väljastatud täiendavatesse esimese taseme omavahenditesse kuuluvaid võlakirju summas 24,7 miljonit eurot;
- **teise taseme (Tier 2) omavahendid, sh:**
 - **allutatud võlakirjad.** Aruandekuupäeval oli Kontserni poolt väljastatud erineva järelejäänud lõpptähtajaga allutatud võlakirju summas 67,0 miljonit eurot.

2024. aastal väljastas Kontsern suunatud emissioonide käigus 8,4 miljoni euro eest täiendavate esimese taseme omavahendite (AT1) hulka kuuluvaid tähtajatuid võlakirju. Mais ja oktoobris toimunud avalike emissioonide käigus väljastati 12,0 miljoni euro väärtuses tagamata allutatud võlakirju, mis noteeriti Nasdaq Tallinna börsil. Tagamata allutatud võlakirjade nimiväärtus oli 1000 eurot, fikseeritud intressimäär 6,5% ja 7,0% aastas ja tähtaeg 10 aastat. Allutatud võlakirjad kuuluvad teise taseme (Tier2) omavahendite alla. Muid teise taseme kapitaliinstrumente Kontsernil ei ole.

Kontsern arvab esimese taseme põhiomavahenditest (CET1) maha eraldised, mida sõltumatu välisaudiitor ei ole muude seaduses määratletud varade ja finantsinformatsiooni kontrollimisel kinnitanud (aruandes rida „Esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimine“), ning muu immateriaalse vara. Aruandekuupäeval oli Kontserni omavahendite kogusumma 329,3 miljonit eurot.

Omavahendite kogusumma ja suhtarvud ning koguriskipositsioon on arvutatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel (mitte raamatupidamise aruande koostamisel kasutatava konsolideerimisgrupi tasemel).

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Sissemakstud aktsiakapital	8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital	0,8	0,8
Eelmiste aastate jaotamata kasum	226,2	193,5
Muu akumulieeritud koondkasum	2,5	1,8
Muu immateriaalne vara	-19,5	-21,7
Aktsepteeritav kasum	20,7	22,0
Esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimine	-1,1	-0,5
Esimese taseme põhiomavahendid	237,6	203,9
Esimese taseme omavahendite summa	262,3	220,1
Teise taseme omavahendite summa	67,0	59,0
Omavahendid kokku	329,3	279,1

Koguriskipositsioon

Kontsern kasutab koguriskipositsiooni ja üksikute riskipositsioonide arvutamiseks meetodeid, mis on sätestatud kapitalinõuete määruses. Krediidid-, turu- ja operatsiooniriski katmiseks vajalike kapitalinõuete leidmiseks kasutatakse standardmeetodit.

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod)		
Nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu	3,4	3,1
Nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu	5,7	3,6
Nõuded äriühingute vastu	29,3	33,3
Jaenõuded	577,6	525,9
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid	682,3	433,9
Makseviivituses olevad riskipositsioonid	93,7	29,9
Eriti suure riskiga seotud kirjed	179,0	258,9
Nõuded lühiajalise krediidi hinnanguga krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu	1,5	0,3
Omakapital	36,3	20,5
Muud kirjed	34,3	29,7
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod) kokku	1 643,1	1 339,1
Koguriskipositsioon positsiooni-, valuuta- ja kaubariski puhul	18,4	5,9
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul (standardmeetod)	149,5	126,3
Koguriskipositsioon kokku	1 811,0	1 471,3

Omavahendite suhtarvud

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 Capital ratio)	13,1%	13,9%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (Tier1 Capital ratio)	14,5%	15,0%
Kogumavahendite suhtarv	18,2%	19,0%
Finantsvõimenduse määr	9,5%	9,6%
Omavahendite ja kõlblike kohustiste summa koguriskipositsioonist (TREA-st)	18,2%	19,0%
Omavahendite ja kõlblike kohustiste summa koguriskipositsiooninäitajast (LRE-st)	11,9%	12,2%

Kogumavahendite suhtarv on arvatud Bigbank AS-i järelevalvelisele aruandluskontsernile. Kogumavahendite suhtarv emattevõtte tasandil oli 31. detsember 2024 seisuga 18,0% (31. detsember 2023: 19,9%). Kontserni kogumavahendite koosseis, nende käsitlus ja kogumavahendite suhtarvude arvutus vastab kapitalinõuete määrusele.

Finantsinspektsiooni juhatuse otsusega on kehtestatud Kontsernil omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL) 12,5% koguriskipositsioonist ja 3,0% koguriskipositsiooni näitajast konsolideeritud alusel.

Kapitalijuhtimine

Kapitalijuhtimise eesmärgiks on tagada, et Kontsernil on optimaalne varade ja kohustiste struktuur ning alati piisavalt omavahendeid, et katta kõiki olulisi tuvastatud riske ja riskidega seotud tegevusi (kapitali adekvaatsus) ja et Kontsern täidab kõiki kapitali adekvaatsuse nõudeid.

Peamised kapitalijuhtimise meetodid on järjepidev sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine, regulaarne kapitali planeerimine ja kapitali paigutamine.

Peamised kapitalijuhtimise põhimõtted on alljärgnevad:

- kapitali adekvaatsuse tagamine on nii strateegiliste kui ka igapäevaste äriotsuste langetamise ja igapäevase riskijuhtimise lahutamatu osa;
- kõigi oluliste tuvastatud riskide tasemeid ja nende katmiseks vajalikke omavahendeid hinnatakse ja prognoositakse järjepidevalt;
- Kontserni omavahendid peavad olema alati piisavad selleks, et katta kõiki Kontserni jaoks oluliseks hinnatud riske (peavad alati ületama Kontserni riskide kogusummat);
- tulevast omavahendite vajadust hinnatakse (kapitali planeeritakse) järjepidevalt, et kapitaliseerimine oleks mõistlik ja piisav, võttes arvesse täiendavat kapitali vajadust (kavandatud kasv, strateegilised plaanid), dividendipoliitikat ning võimalikke muutusi regulatiivses keskkonnas ja võimalikku majanduslangust;
- kapitali adekvaatsust hinnatakse nii emaettevõtte kui ka konsolideeritud näitajate alusel;
- Kontsern määratleb tegevuse jätkumiseks vajaliku miinimumkapitali ja soovitud kapitali taseme;
- Kontsern ei võta riski, kui Kontsernil ei ole piisavalt omavahendeid, et katta selle riski realiseerumisest tekkivaid kahjusid.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamine

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamine on pidev protsess, mille eesmärgiks on hinnata Kontserni riskiprofiili ning sellele vastavat kapitalivajadust. Protsessi väljundiks on kvantitatiivne hinnang Kontserni riskidele ja nende katmiseks vajamineva kapitali piisavusele. Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet defineeritakse kui omavahendite summat, mida on vaja, et katta riske või riskielemente, mis ei ole kaetud 1. samba kapitalinõudega.

Iga-aastase sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise tulemused kinnitab panga nõukogu ja need esitatakse Finantsinspektsioonile, kes kontrollib ja hindab sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet järelevalvelise hindamisprotsessi (SREP) käigus. Järelevalvelise hindamise tulemusena kinnitatakse kapitalinõuete tase, mida Kontsern on kohustatud hoidma üle regulatiivse kapitalinõude taseme kuni uute juhiste saamiseni.

31. detsembri 2024. aasta seisuga kehtis Finantsinspektsiooni 2023. aasta järelevalvelise hindamisprotsessi tulemusena kehtestatud täiendav (2. samba) kapitalinõue 3,2% koguriskipositsioonist, millest vähemalt 2,4% peab olema kaetud esimese taseme põhiomavahenditega (CET1) ja 1,8% esimese taseme (Tier1) omavahenditega. Lisaks kehtis aasta lõpu seisuga Finantsinspektsiooni poolt Kontsernile määratud täiendav 1,5% omavahendite suunis (2. samba kapitalisuunis, P2G).

Kapitalinõuded seisuga 31. detsember 2024

	Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	Esimese taseme omavahendite suhtarv	Koguomavahendite suhtarv
Baasnõue	4,5%	6,0%	8,0%
Pillar 2 kapitalinõue	1,8%	2,4%	3,2%
Kokku SREP kapitalinõue (TSCR)	6,3%	8,4%	11,2%
Kapitali säilitamise puhver	2,5%	2,5%	2,5%
Süsteemse riski puhver	0,1%	0,1%	0,1%
Vastutsüklilise riski puhver	1,1%	1,1%	1,1%
Kokku üldine kapitalinõue (OCR)	10,0%	12,1%	14,9%
Täiendav omavahendite suunis (P2G)	1,5%	1,5%	1,5%
Üldine kapitalinõue ja täiendav omavahendite suunis kokku	11,5%	13,6%	16,4%

31. detsembri 2024. aasta seisuga kehtisid Kontsernile kapitalipuhvri nõuded vastavalt riskipositsioonide asukohariikides kehtivatele määradele. Vastutsüklilise puhvri määr Eesti krediidiriskipositsioonidelt oli 1,5%, Rootsi ja Bulgaaria krediidiriskipositsioonidelt 2%, Norra ja Taani krediidiriskipositsioonidelt 2,5%, Leedu krediidiriskipositsioonidelt 1% ja Luksemburgi ja Läti krediidiriskipositsioonidelt 0,5% ning süsteemse riski puhvri määr 2% Leedu residendist füüsiliste isikute vastu olevate elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

Kontserni eesmärgiks oli seisuga 31. detsember 2024 hoida koguomavahendite suhtarv vähemalt tasemel 16,4%, millele lisandub sisemine kapitalipuhvri määr 0,75%.

Seisuga 31. detsember 2024 oli koguomavahendite suhtarv 18,2%, mis on kõrgem kui regulatiivne nõue. Kontserni esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (*CET1 capital ratio*) oli 13,1% ja esimese taseme omavahendite suhtarv (Tier1 ratio) oli 14,5%. Kontsern täidab aruandekuupäeval üldist kapitalinõuet.

2024. aasta detsembris tutvustas Finantsinspektsioon Kontsernile iga-aastase järelevalvelase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP) tulemusi. Hindamise tulemusena otsustas Finantsinspektsioon jätta Bigbank AS-i 2. samba kapitalinõuded muutmata.

Finantsinspektsiooni otsuse kohaselt kohaldub Kontsernile konsolideeritud alustel täiendavate omavahendite nõue (2. samba nõue e P2R) summas 3,2%

koguriskipositsioonist (TREA), millest vähemalt 2,4% peab olema kaetud esimese taseme omavahenditega ja vähemalt 1,8% esimese taseme põhiomavahenditega. Kontserni SREP kapitalinõue kokku (TSCR) on seega 11,2%. See on 1. samba (8%) ja 2. samba (3,2%) nõuete summa.

Lisaks otsustas Finantsinspeksioon jätta muutmata Kontsernile konsolideeritud baasil kohalduvat 2. samba kapitalisuunise (P2G), mis on 1,5% TREA-st.

28. novembril 2024 otsustas Eesti Pank määrata Bigbank AS-i süsteemselt oluliseks krediidasutuseks. Seoses sellega hakkas pangale alates 1. jaanuarist 2025 kehtima kohustus hoida 0,5% suurust muu süsteemselt olulise krediidasutuse puhvrit.

Lisa 6. Varade ja kohustiste õiglase väärtus

Finantsseisundi aruandes 31. detsembri 2024 ja 2023 seisuga kajastatud varade ja kohustiste õiglase väärtus ei erine juhtkonna hinnangul oluliselt nende raamatupidamisväärtusest.

	Raamatupidamisväärtus		Õiglase väärtus	
	2024	2023 korrigeeritud	2024	2023 korrigeeritud
Finantsvarad seisuga 31. detsember				
Nõuded keskpankadele (lisa 7)	423,2	495,1	423,2	495,1
Nõuded pankadele (lisa 7)	25,4	23,6	25,4	23,6
Õiglasel väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	22,3	15,4	22,3	15,4
Nõuded klientidele (lisa 9, 10)	2 196,5	1 662,0	2 196,5	1 662,0
Muud finantsnõuded (lisa 14)	8,7	1,4	8,7	1,4
Kokku	2 676,1	2 197,5	2 676,1	2 197,5

	Raamatupidamisväärtus		Õiglase väärtus	
	2024	2023	2024	2023
Finantskohustised seisuga 31. detsember				
Võlgnevus pankadele (lisa 16)	8,4	8,9	8,4	8,9
Klientide hoiused (lisa 17)	2 393,3	1 937,4	2 332,9	1 919,9
Allutatud võlakirjad (lisa 18)	91,7	76,1	104,9	87,4
Muud finantskohustised (lisa 19)	5,1	11,5	5,1	11,5
Kokku	2 498,5	2 033,9	2 451,3	2 027,7

Allpool tabelis on toodud instrumendid õiglasel väärtuses hindamise meetodi järgi. Tasemed on määratletud mõotmisel kasutatud oluliste sisendite jälgitavuse põhjal järgnevalt:

- **tase 1:** identsete instrumentide aktiivsel turul noteeritud hinnad (korrigeerimata);

- **tase 2:** muud sisendid kui taseme 1 noteeritud hinnad, mis on instrumentide puhul jälgitavad kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on hindadest tuletatud). See kategooria hõlmab instrumente, mille väärtuse hindamisel on kasutatud sarnaste instrumentide noteeritud turuhindu aktiivsel turul; identsete või sarnaste instrumentide noteeritud hindu turul, mida peetakse vähem aktiivseks, või muud hindamise meetodit, mille puhul kõik olulised sisendid on turuandmete põhjal otseselt või kaudselt jälgitavad;
- **tase 3:** sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (st mittejälgitavad sisendid). See kategooria hõlmab kõiki instrumente, mille hindamise meetod hõlmab sisendeid, mis ei ole jälgitavad ja mille mittejälgitavad sisendid mõjutavad oluliselt instrumendi hindamist. Siia kuuluvad ka sarnaste instrumentide noteeritud hindade alusel hinnatud instrumendid, mille puhul on vaja olulisi mittejälgitavaid korrigeerimisi või eeldusi, et kajastada instrumentidevahelisi erinevusi.

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2024

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglasest väärtuses kajastatavad varad				
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	22,3	-	-	22,3
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	38,3	38,3
Maa ja ehitised (lisa 11)	-	-	6,2	6,2
- büroopinnad	-	-	6,2	6,2
Kinnisvarainvesteeringud (lisa 12)	-	-	66,4	66,4
- ärihooned	-	-	24,2	24,2
- metsa- ja põllumajandusmaad	-	-	42,2	42,2
Müügiks hoitavad varad (lisa 15)	-	-	0,2	0,2
Varad, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	2 158,2	2 158,2
Muud finantsnõuded (lisa 14)	-	-	8,7	8,7
Kokku varad	22,3	-	2 278,0	2 300,3
Kohustised, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Võlgnevus pankadele (lisa 16)	-	-	8,4	8,4
Klientide hoiused (lisa 17)	-	-	2 393,3	2 393,3
Allutatud võlakirjad (lisa 18)	-	51,9	39,8	91,7
Rendikohustis (lisa 20)	-	-	1,6	1,6
Muud finantskohustised (lisa 19)	-	-	3,5	3,5
Kokku kohustised	-	51,9	2 446,6	2 498,5

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglasest väärtuses kajastatavad varad				
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	15,4	-	-	15,4
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	57,9	57,9
Maa ja ehitised (lisa 11)	-	-	6,3	6,3
- büroopinnad	-	-	6,3	6,3
Kinnisvarainvesteeringud (lisa 12)	-	-	49,1	49,1
- ärihooned	-	-	24,4	24,4
- metsa- ja põllumajandusmaad	-	-	24,7	24,7
Müügiks hoitavad varad (lisa 15)	-	-	0,3	0,3
Varad, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	1 604,1	1 604,1
Muud finantsnõuded (lisa 14)	-	-	1,4	1,4
Kokku varad	15,4	-	1 719,1	1 734,5
Kohustised, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Võlgnevus pankadele (lisa 16)	-	-	8,9	8,9
Klientide hoiused (lisa 17)	-	-	1 937,4	1 937,4
Allutatud võlakirjad (lisa 18)	-	34,9	41,2	76,1
Rendikohustis (lisa 20)	-	-	1,8	1,8
Muud finantskohustised (lisa 19)	-	-	9,7	9,7
Kokku kohustised	-	34,9	1 999,0	2 033,9

Tasemete 1, 2 ja 3 vahel 2024. ega 2023. aastal liikumisi ei toimunud.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Kontserni finantsosakond hindab finantsaruandluse koostamisel finantsinstrumentide, sealhulgas 3. taseme instrumentide, õiglast väärtust. Keerukate hindamiste puhul tehakse koostööd sõltumatute hindajatega. Hindamiseetod valitakse iga instrumendi omaduste põhjal, eesmärgiga kasutada võimalikult palju turupõhist teavet. Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et varade õiglase väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest (vt lisa 36 punktid „Materiaalne põhivara“, „Kinnisvarainvesteeringud“ ja „Õiglase väärtuse mõõtmine“ ning lisa 3).

1. taseme õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid koosnevad võlakirjadest, mille õiglase väärtus on hinnatud aruandekuupäeval aktiivsetel turgudel

noteeritud pakkumishindade alusel. Hinnaallikana on kasutatud Bloombergi. Kõik võlakirjad on aktiivselt kaubeldavad ja noteeritud aktiivsel turul. Võlakirjade õiglase väärtus muudes valuutades peale euro kajastab ka vastavate valuutade hetkekurssi aruandekuupäeva seisuga.

2. taseme õiglase väärtuse mõõtmine

Tasemel 2 kajastatakse Nasdaq Tallinna börsil avalikult kaubeldavad allutatud võlakirjad, mida mõõdetakse aruandekuupäeva turuväärtuses ehk kauplemispäeva viimase tehingu hinnas.

3. taseme õiglase väärtuse mõõtmine

Kinnisvarainvesteeringutel, maal ja hoonetel ei ole noteeritud hindu ning nende õiglased väärtused on määratud eksperdihinnangute alusel, mistõttu need liigituvad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele. Samuti liigituvad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele, nende õiglase väärtuse hindamise kohta vaata alalõiku „Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele“.

Kinnisvarainvesteeringute, maa ja hoonete õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud järgmisi meetodeid.

- **Võrdlusmeetod** – selle meetodi puhul põhineb hindaja hinnang hiljuti sarnaste objektidega tehtud turutehingute hindadel, mida on korrigeeritud, arvestades konkreetse vara erisusi, asukohta, seisundit või praegust kasutust.
- **Tulumeetod ehk diskonteeritud rahavoogude meetod** – selle meetodi puhul kasutatakse õiglase väärtuse määramisel eeldusi selle kohta, millist omanikutulu vara võib kasutusea jooksul teenida ja millised kohustused varaga seonduvad, sh eeldusi väljumis- ehk terminaalväärtuse kohta. Koostatakse kinnisvaraobjektiga seotud rahavoogude projektsioonid ning turupõhise diskontomäära abil leitakse laekuvate rahavoogude nüüdisväärtus.
- **Jäägi- ehk residuaalmeetod** – seda meetodit kasutatakse juhul, kui võrreldavad turuhinnad puuduvad, näiteks maa või renoveerimist vajava või poolelioleva hoonega kinnisvara hindamisel. Jäägimeetodi puhul tuletatakse sarnaste projektide põhjal vara arendamisjärgne väärtus, millest arvatakse maha arendus- või rekonstrueerimiskulud ja arendaja kasum, mille tulemusena saadakse vara jäägi- ehk residuaalväärtus (see on arenduspotentsiaaliga kinnisvara arendamisjärgne väärtus, millest on maha arvatud hinnangulised arenduskulud ja arendaja kasum).

Maa ja ehitised

Materiaalse põhivara grupp „Maa ja ehitised“ hõlmab summas 6,2 miljonit eurot kinnisvara, mida Kontsern kasutab bürooruumidena Tallinnas (vt lisa 11).

Tallinna bürooruumide hindamisel kasutati tulumeetodit ja järgmisi sisendeid: äriruumide eeldatav ruutmeetri renditulu kuus on 12–13 eurot, üüritulu tõusu määr 2,0%, pikaajaline vakantsus 5–10% ja diskontomäär 9,5%. Osa bürooruumidest on ümber ehitatud eluruumidest ja nende puhul kasutati võrdlusmeetodit, kus vara hindamisel võeti aluseks Tallinna kesklinna eluruumide ruutmeetri hinnad vahemikus 4161 kuni 4623 eurot, millest arvati maha bürooruumide taas korteriteks ümberehituse kulud.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud summas 66,4 miljonit eurot koosnevad Tallinnas, Tartus ja Pärnus asuvatest ärihoonetest ja välja renditud põllumajandusmaadest (vt lisa 12). Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses.

Tartus asuvat büroohoonet hinnati jäägi- ehk residuaalmeetodil, mille aluseks on vara parim kasutus. Jäägimeetod arvestab kasumit, mida võiks saada, kui olemasolevat kinnisvara arendada ja müüa see kortermajana. Vara hindamisel kasutati järgmisi sisendeid: Tartu vanalinna korterite ruutmeetri müügihind 4100 eurot ja ruutmeetri arenduskulud 1754 eurot.

Tallinnas ja Pärnus asuvate muude büroo- ja ärihoonete õiglast väärtust hinnati tulumeetodil, lähtudes Tallinnas rendihinnast vahemikus 9-14 eurot ruutmeetri kohta ja Pärnus 4-12 eurot ruutmeetri kohta.

Metsa- ja põllumajandusmaade hindamisel kasutati peamiselt võrdlusmeetodit ja eksperdi hinnangu kohaselt on nende maade parimaks kasutuseks praegune põllumajanduslik kasutus. Metsa- ja põllumajandusmaade hektari hind on vahemikus 4000-10 000 eurot.

Hinnangud

Kontsern kaasas kinnisvarainvesteeringute ning maa ja ehitiste õiglasele väärtusele aruandekuupäeval hinnangu andmiseks sõltumatud eksperdid ning kuna hindamiste põhjal oli büroohoonete, -pindade, metsa- ja põllumajandusmaade õiglase väärtus muutunud, viidi läbi ümberhindlused.

Hindamise sisendid ja seosed õiglase väärtusega

Järgmine tabel võtab kokku kvantitatiivse teabe oluliste mittejälgitavate sisendite kohta, mida kasutatakse korduvatel 3. taseme õiglase väärtuse mõõtmistel (hindamistehnikate kohta vt eespool):

Maa ja ehitised

Õiglase väärtus 31. detsembri seisuga

Vara	2024	2023	Hindamis- meetod	Kasutatud eeldused	2024	2023
Büroopinnad	6,2	6,3	Võrdlus- meetod	Ruutmeetri hind (eurot/m ²)	4161-4623	4001-4446
			Tulumeetod	Ruutmeetri renditulu kuus	12-13	12
			Üüritulu tõusu määr	2,0%	2,0%	
			Eeldatav vakantsuse määr	5,0%	5,0%	
			Diskontomäär	9,5%	9,5%	
			Üüritava pinna ühiku turuväärtus	1570	1600-1656	

Kinnisvarainvesteeringud

Õiglase väärtus 31. detsembri seisuga

Vara	2024	2023	Hindamis- meetod	Kasutatud eeldused	2024	2023
Ärihooned	24,2	24,4	Jäägi- ehk residuaal- meetod	Sarnaste pindade keskmine turu- hind (eurot/m ²)	4100	4200
				Vara väärtuse* ja suletud netopinna suhe (eurot/m ²)	1247	1220
			Tulumeetod	Ruutmeetri renditulu kuus	4-14	4-14
				Üüritulu tõusu määr	1,5-2%	2%
				Eeldatav vakantsuse määr	5,0%	5,0%
				Diskontomäär	9,5%-10,5%	9,5%-10,5%
				Üüritava pinna ühiku turuväärtus	984-1570	966-1600
Metsa- ja põllu- majandus- maad*	42,2	24,7	Võrdlus- meetod	Hektari hind	4000- 10 000	3700-9900

* Arendamist vajava vara väärtus (arendamisjärgne väärtus, millest on maha arvatud arenduskulud ja arendaja kasum) suletud netopinna (m²) kohta.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse seose mõõtmise vastastikune seos:

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

Nagu on kirjeldatud lisades 3 ja 36, kasutatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate kliendinõuete õiglase väärtuse mõõtmiseks hindamismeetodit, kus instrumendi nüüdisväärtus leitakse kõikide eeldatavate tulevaste rahavoogude diskonteerimisel hinnanguliste diskontomääradega, mis on arvutatud jälgitavate turusisendite alusel. Diskontomäärade arvutamiseks kasutatakse mudelit, mille sisenditeks on nii valuuta, tähtaja, intressimäär, krediidiriski ja muude tegurite poolest sarnaste instrumentide turuandmed kui ka Kontserni enda sisemised näitajad.

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

	2024	2023
Saldo perioodi alguses	57,9	49,8
Uued tehingud (väljaantud laenud või lepingutingimuste muutmine)	2,7	-
Esimese päeva kasum esmasel kajastamisel	0,4	-
Laekunud intressid	-3,7	-1,1
Aruandeperioodi kasumis või kahjumis kajastatud summad	5,5	9,2
Lepingu lõpetamised (sh osaline ennetähtaegne tagastamine)	-24,5	-
Saldo perioodi lõpus	38,3	57,9

IFRS 13 ja IFRS 9 kohaselt on instrumendi õiglase väärtus tavaliselt algne tehinguhind. Uute tehingute puhul, kus õiglase väärtuse mõõtmiseks kasutatav hindamistehnika nõuab olulisi sisendeid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel, võetakse finantsinstrument algselt arvele tehinguhinnas. Kui tehinguhind erineb hindamistehnikat kasutades saadud õiglasest väärtusest, kajastatakse erinevus finantsseisundi aruandes real „Nõuded klientidele“ (vt lisa 9 õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele) edasilükkunud esimese päeva kasumi või kahjumina, mida vähendatakse läbi kasumiaruande lineaarselt lepinguperioodi jooksul. Alljärgnev tabel võtab kokku edasilükkunud esimese päeva kasumi saldo muutused esitatud perioodidel.

	2024	2023
Edasilükkunud esimese päeva kasumi saldo perioodi alguses	4,6	7,3
Uute tehingute edasilükkunud esimese päeva kasum	-0,4	-
Aruandeperioodi kasumis kajastatud summad	-3,6	-2,7
Saldo perioodi lõpus	0,6	4,6

Hübridiinstrumendi tunnustega laenud sisaldavad põhilepingu põhiosa- ja intressinõudeid ning alusvara õiglase väärtuse ümberhindluse kasvu komponenti. Aruandekuupäeval oli hindamistehnika turuintressimäär 4,88% (31. detsember 2023: 5,55%). Tulu alusvara väärtuse ümberhindlusest võetakse arvesse instrumendi tulevastes rahavoogudes. Alusvara hindamisel kasutati sarnaselt metsa- ja põllumajandusmaade hindamisega võrdlusmeetodit.

Muutus klientidele antud laenude õiglase väärtuse ümberhindlusest (tegurite, sh aja muutumisest tulenevad väärtuse korrigeerimised, tulu investeerimisriskiga laenude alusvara väärtuse ümberhindlusest) kajastatakse kasumi või kahjumina õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradelt.

Tegemist on kohustuslikus korras õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate varadega.

Ülejäänud aruandekuupäeval õiglases väärtuses mõõdetud 3. taseme finantsinstrumentide alg- ja lõppsaldode vastavuse kohta vt lisasid 11 ja 12.

Finantsinstrumendid, mida ei mõõdetata õiglases väärtuses

Nõuded klientidele (tase 3) summas 2158,2 miljonit eurot on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeriti hinnangulised rahavood diskonteeritud kehtivate turuintressimääradega. Tulemus ei erine oluliselt sellest, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemist intressimäära.

Kontserni nõudeid klientidele arvestatakse lisas 36 (vt punkt „Finantsvarad“) ja lisas 5 kirjeldatud põhimõtete alusel. Juhtkonna hinnangul tagavad valitud arvestuspõhimõtted, et nõuete raamatupidamisväärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Võlgnevust pankadele ja klientide hoiuste õiglase väärtust hinnatakse diskonteeritud rahavoogude meetodil, rakendades intressimäärasid, mida pakutakse sarnase tähtaja ja tingimustega hoiuste puhul. Nõudmiseni hoiuste õiglase väärtus on aruandekuupäeval tasumisele kuuluv summa.

Allutatud võlakirjad

Allutatud võlakirjad, mis ei ole avalikult kaubeldavad, liigitatakse tasemele 3 ja need kajastatakse finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Nende õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse hindamismeetodit, kus instrumendi nüüdisväärtus leitakse kõikide tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kehtivate turuintressimääradega, mis aruandekuupäeval oli 4,88% (31. detsember 2023: 5,55%).

Lisa 7. Nõuded pankadele

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2024

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Nõuded keskpankadele	414,2	0,2	0,4	1,6	-	6,8	423,2
sh kohustusliku reservi nõue*	15,7	0,2	0,4	1,6	-	3,3	21,2
sh reservi ülejääk	-	-	-	-	-	3,5	3,5
sh üleööhoiused	398,5	-	-	-	-	-	398,5
Nõuded pankadele	13,6	1,7	2,9	0,6	6,5	0,1	25,4
sh nõudmiseni hoiused	13,3	1,7	2,9	0,6	6,5	0,1	25,1
sh tähtajalised hoiused	0,3	-	-	-	-	-	0,3
Kokku	427,8	1,9	3,3	2,2	6,5	6,9	448,6
sh raha ekvivalendid kokku	411,8	1,7	2,9	0,6	6,5	3,6	427,1

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2023

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Nõuded keskpankadele	488,4	-	-	0,6	-	6,1	495,1
sh kohustusliku reservi nõue*	13,2	-	-	0,5	-	1,5	15,2
sh reservi ülejääk	-	-	-	0,1	-	4,6	4,7
sh üleööhoiused	475,2	-	-	-	-	-	475,2
Nõuded pankadele	16,8	1,5	1,3	1,4	2,4	0,2	23,6
sh nõudmiseni hoiused	16,6	1,5	1,3	1,4	2,4	0,2	23,4
sh tähtajalised hoiused	0,2	-	-	-	-	-	0,2
Kokku	505,2	1,5	1,3	2,0	2,4	6,3	518,7
sh raha ekvivalendid kokku	491,8	1,5	1,3	1,5	2,4	4,8	503,3

* Kohustusliku reservi nõuet täidetakse tulenevalt Euroopa Keskpanga määrusest (EÜ) nr 2021/378, 22. jaanuarist 2021 kohustuslike reservide kohaldamise kohta (EKP/2021/1). Kohustusliku reservi määraks euroalal on 1% kuni 2 aastase tähtajaga kaasatud hoiustest ja laenudest, millest on maha arvestatud lubatud mahaarvamised ning mida täidetakse Euroopa Keskpanga poolt kehtestatud täitmise perioodi keskmisena, hoides vastavat summat eurodes kohaliku keskpanga kontrol. Bulgaarias on kohaliku keskpanga määrusega kehtestatud reservinõue 10-12% kohustustest. Reservi hoitakse Bulgaaria keskpangas. Rootsis reservi nõue puudub.

Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2024	31.12.2023
Nõudmiseni- ja üleöödeposiidid krediidasutustes	24,8	23,4
Tähtajalised hoiused krediidasutustes tähtajaga kuni 3 kuud	0,3	-
Nõudmiseni- ja üleööhoiused keskpankades	398,5	475,2
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	3,5	4,7
Raha ja raha ekvivalendid kokku	427,1	503,3

Lisa 8. Võlaväärtpaberid

	31.12.2024	31.12.2023
Jaotus emitentide lõikes		
sh riiklikud võlakirjad	15,1	9,9
sh krediidasutuste võlakirjad	4,7	-
sh mittefinantsettevõtete võlakirjad	2,5	5,5
Kokku võlaväärtpaberid	22,3	15,4
Jaotus valuutade lõikes		
sh EUR (euro)	20,8	12,0
sh SEK (Rootsi kroon)	1,5	3,4

Eeldatava krediidikahju mõju võlaväärtpaberitele on ebaoluline.

Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite muutused:

	2024	2023
Saldo perioodi alguses	15,4	19,2
Rahavoo kirjed:		
Uute finantsinstrumentide soetus	12,1	-
Finantsinstrumentide lunastamine	-5,7	-4,4
Mitterahalised kirjed:		
Õiglase väärtuse muutus	0,3	0,4
Tekkepõhine intress	0,3	0,2
Kursierinevused	-0,1	-
Saldo perioodi lõpus	22,3	15,4

Lisa 9. Nõuded klientidele

Nõudeid klientidele mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, v.a hübriidinstrumendi tunnustega laenud ja müüja tagasiostuõigusega põllumaade soetused, mida mõõdetakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi.

Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel oli nõuete jaotus klientidele aruandekuupäeval järgnev:

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele	2 158,2	1 604,1
Kohustuslikult õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele	38,3	57,9
Nõuded klientidele	2 196,5	1 662,0

Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate kliendinõuete kohta vt lisa 3 alalõiku „Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele“ ja lisa 6.

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2024

	Eesti	Leedu	Läti	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele							
Laenunõuded klientidele	899,4	773,8	344,8	134,2	23,2	5,3	2 180,7
Laenunõuete allahindlused	-16,5	-9,2	-13,0	-4,6	-2,8	-1,8	-47,9
Intressinõuded klientidele	7,5	17,2	3,2	0,9	0,2	0,4	29,4
Intressinõuete allahindlused	-1,8	-0,8	-1,0	-0,1	-0,1	-0,2	-4,0
Kokku	888,6	781,0	334,0	130,4	20,5	3,7	2 158,2
Õiglasel väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele							
Laenunõuded klientidele	38,3	-	-	-	-	-	38,3
Kokku	38,3	-	-	-	-	-	38,3
Laenunõuded klientidele kokku	926,9	781,0	334,0	130,4	20,5	3,7	2 196,5
Piirkonna osakaal	42,2%	35,6%	15,2%	5,9%	0,9%	0,2%	100,0%

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Eesti	Leedu	Läti	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele							
Laenunõuded klientidele	651,1	557,7	249,7	114,6	38,4	5,4	1 616,9
Laenunõuete allahindlused	-9,9	-6,0	-7,1	-5,6	-5,0	-1,3	-34,9
Intressinõuded klientidele	4,8	15,9	2,2	0,9	0,6	0,3	24,7
Intressinõuete allahindlused	-0,9	-0,6	-0,5	-0,1	-0,3	-0,2	-2,6
Kokku	645,1	567,0	244,3	109,8	33,7	4,2	1 604,1
Õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele							
Laenunõuded klientidele	57,9	-	-	-	-	-	57,9
Kokku	57,9	-	-	-	-	-	57,9
Laenunõuded klientidele kokku	703,0	567,0	244,3	109,8	33,7	4,2	1 662,0
Piirkonna osakaal	42,3%	34,1%	14,7%	6,6%	2,0%	0,3%	100,0%

Laenunõuded klientidele laenu liikide lõikes

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele		
Tagatiseta laen	726,6	675,2
Laen kinnisvara tagatisel	1 318,3	850,5
Laen muu tagatisega	165,2	115,9
Õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele		
Laen kinnisvara tagatisel	38,3	57,9
Kokku raamatupidamisväärtus, bruto	2 248,4	1 699,5

Laenuõuded klientidele lepinguvaluutade lõikes

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele		
EUR (euro)	2 181,0	1 596,9
SEK (Rootsi kroon)	23,4	39,0
BGN (Bulgaaria leev)	5,7	5,7
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele		
EUR (euro)	38,3	57,9
Kokku raamatupidamisväärtus, bruto	2 248,4	1 699,5

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2024

	Aegu- mata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	üle 90 päeva	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele						
Tagatiseta laen						
Laenuportfell	640,1	29,0	7,8	4,1	45,6	726,6
Laenu allahindlus	-14,9	-3,9	-2,7	-1,7	-25,7	-48,9
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	1 283,8	21,8	6,0	1,2	5,5	1 318,3
Laenu allahindlus	-1,1	-0,1	-	-	-0,1	-1,3
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	145,9	12,6	2,6	1,1	3,0	165,2
Laenu allahindlus	-0,7	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3	-1,7
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele	38,3	-	-	-	-	38,3
Kokku laenuportfell	2 108,1	63,4	16,4	6,4	54,1	2 248,4
Kokku laenu allahindlus	-16,7	-4,4	-2,9	-1,8	-26,1	-51,9
Kokku nõuded klientidele						2 196,5

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Aegu- mata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	üle 90 päeva	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele						
Tagatiseta laen						
Laenuportfell	599,9	28,9	8,8	4,7	32,9	675,2
Laenu allahindlus	-11,4	-2,9	-3,3	-2,0	-16,5	-36,1
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	825,4	18,4	5,0	1,0	0,7	850,5
Laenu allahindlus	-0,3	-	-	-	-0,1	-0,4
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	103,1	8,2	2,4	0,7	1,5	115,9
Laenu allahindlus	-0,4	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2	-1,0
Õiglasel väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele	57,9					57,9
Kokku laenuportfell	1 586,3	55,5	16,2	6,4	35,1	1 699,5
Kokku laenu allahindlus	-12,1	-3,0	-3,5	-2,1	-16,8	-37,5
Kokku nõuded klientidele						1 662,0

Lisa 10. Laenunõuete allahindlused

Käesolevas lisas on toodud ülevaade korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate laenude allahindlustest.

Laenunõuete liigitamine etappide vahel aegumise seisuga 31. detsember 2024

Laenunõuete aegumise seis	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele				
Ei ole viivituses	1 976,3	57,8	35,7	2 069,8
Kuni 30 päeva üle tähtaja	33,1	19,1	11,2	63,4
31-60 päeva üle tähtaja	-	11,7	4,7	16,4
61-90 päeva üle tähtaja	-	2,8	3,6	6,4
Enam kui 90 päeva üle tähtaja	-	-	54,1	54,1
Laenunõuete brutosumma	2 009,4	91,4	109,3	2 210,1
Laenude allahindlus	-13,2	-8,0	-30,7	-51,9
Kokku	1 996,2	83,4	78,6	2 158,2

Laenuõuete liigitamine etappide vahel aegumise seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

Laenuõuete aegumise seis	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele				
Ei ole viivituses	1 506,1	18,2	4,0	1 528,3
Kuni 30 päeva üle tähtaja	31,5	20,7	3,3	55,5
31-60 päeva üle tähtaja	-	12,4	3,8	16,2
61-90 päeva üle tähtaja	-	2,9	3,5	6,4
Enam kui 90 päeva üle tähtaja	-	-	35,2	35,2
Laenuõuete brutosumma	1 537,6	54,2	49,8	1 641,6
Laenude allahindlus	-9,9	-6,1	-21,5	-37,5
Kokku	1 527,7	48,1	28,3	1 604,1

Nõuete allahindlus seisuga 31. detsember 2024

	Laenu põhiosa nõuded	Laenu intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
1. etapp	1 989,8	19,6	2 009,4	-13,2
2. etapp	90,1	1,3	91,4	-8,0
3. etapp	100,8	8,5	109,3	-30,7
Kokku	2 180,7	29,4	2 210,1	-51,9

Nõuete allahindlus seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Laenu põhiosa nõuded	Laenu intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
1. etapp	1 519,5	18,2	1 537,7	-9,9
2. etapp	53,0	1,2	54,2	-6,1
3. etapp	44,4	5,3	49,7	-21,5
Kokku	1 616,9	24,7	1 641,6	-37,5

Muutused allahindlustes 2024. aastal

	Algsaldo seisuga 01.01. 2024	Suurene- mine alla- hindluse kajasta- mise tõttu	Vähene- mine kajastamise lõpetamise, tagasimaksete ja võõranda- mise tõttu	Muutused krediidiriski muutumise tõttu (neto)	Vähene- mine maha- kandmise tõttu	Löpp- saldo seisuga 31.12. 2024	sh ECL mudeli uuendus
1. etapp	-9,9	-5,8	1,1	1,3	0,1	-13,2	-0,7
2. etapp	-6,1	-	0,2	-3,1	1,0	-8,0	
3. etapp	-21,5	-	0,9	-16,8	6,7	-30,7	0,8
Kokku	-37,5	-5,8	2,2	-18,6	7,8	-51,9	0,1

2024. aastal võttis Kontsern kasutusele olulistele tagamata tarbimislaenudele kohaldatavad uued LGD mudelid, mis vähendasid allahindlusi 1,4 miljoni euro võrra. Lisaks rakendas Kontsern tagatud laenudele LGD alammäära, mis suurendas allahindlusi 0,8 miljoni euro võrra.

Muutused allahindlustes 2023. aastal

	Algsaldo seisuga 01.01. 2024	Suurene- mine alla- hindluse kajasta- mise tõttu	Vähene- mine kajastamise lõpetamise, tagasimaksete ja võõranda- mise tõttu	Muutused krediidiriski muutumise tõttu (neto)	Vähene- mine maha- kandmise tõttu	Löpp- saldo seisuga 31.12. 2024	sh ECL mudeli uuendus
1. etapp	-8,6	-4,6	1,2	2,0	0,1	-9,9	-1,3
2. etapp	-6,1	-	0,3	-2,0	1,7	-6,1	
3. etapp	-12,4	-	0,7	-14,6	4,8	-21,5	-
Kokku	-27,1	-4,6	2,2	-14,6	6,6	-37,5	-1,3

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2024

	Laenu- nõuded	Intressi- nõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodus- tatud, kokku	Alla- hindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	797,6	23,8	821,4	-50,3
Individuaalselt hinnatavad nõuded	1 383,1	5,6	1 388,7	-1,6
Kokku	2 180,7	29,4	2 210,1	-51,9

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Laenu- nõuded	Intressi- nõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodus- tatud, kokku	Alla- hindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	712,1	20,7	732,8	-36,9
Individuaalselt hinnatavad nõuded	904,8	4,0	908,8	-0,6
Kokku	1 616,9	24,7	1 641,6	-37,5

Grupeeritult hinnatavateks nõueteks loetakse kõiki mitteolulise maksumusega homogeenseid nõudeid, mille ajalooline maksekäitumine ning tagatus või muud ühised omadused on sarnased ning mis ei kuulu individuaalsele hindamisele.

Individuaalselt hinnatakse nõudeid äriühingute vastu, samuti nõudeid, mis on suuremad kui 100 000 eurot, ja nõudeid, mida ei ole hinnatud grupeeritult.

Lisa 11. Materiaalne põhivara

	31.12.2024	31.12.2023
Ehitised	6,2	6,3
Kasutusõigusvarad: büroopinnad	1,5	1,7
Muu põhivara	1,2	1,4
Kokku	8,9	9,4

Maa, ehitised ja muu põhivara

	Ehitised	Muu põhivara*	Kokku
Soetusmaksumus			
Saldo 01.01.2023	6,2	5,1	11,3
Ostetud põhivara	-	2,0	2,0
Müüdüd põhivara	-	-0,2	-0,2
Mahakantud põhivara	-	-1,7	-1,7
Hindamine õiglasesse väärtusesse läbi koondkasumi	0,5	-	0,5
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringuks (lisa 12)	-0,4	-	-0,4
Saldo 31.12.2023	6,3	5,2	11,5

	Ehitised	Muu põhivara*	Kokku
Saldo 01.01.2024	6,3	5,2	11,5
Ostetud põhivara	-	0,4	0,4
Müüdud põhivara	-	-0,2	-0,2
Mahakantud põhivara	-	-0,3	-0,3
Hindamine õiglasesse väärtusesse läbi koondkasumi	-0,1	-	-0,1
Saldo 31.12.2024	6,2	5,1	11,3
Kulum			
Kulumi saldo 01.01.2023	-	-3,7	-3,7
Kulum perioodi jooksul	-0,2	-0,6	-0,8
Müüdud põhivara kulum	-	0,2	0,2
Mahakantud kulum	-	0,3	0,3
Üleviimine**	0,2	-	0,2
Kulumi saldo 31.12.2023	-	-3,8	-3,8
Kulumi saldo 01.01.2024	-	-3,8	-3,8
Kulum perioodi jooksul	-0,2	-0,6	-0,8
Müüdud põhivara kulum	-	0,2	0,2
Mahakantud kulum	-	0,3	0,3
Üleviimine**	0,2	-	0,2
Kulumi saldo 31.12.2024	-	-3,9	-3,9
Jääkväärtus			
Jääkväärtus 01.01.2023	6,2	1,4	17,2
Jääkväärtus 31.12.2023	6,3	1,4	7,7
Jääkväärtus 31.12.2024	6,2	1,2	7,4

* Muu põhivara koosneb arvutitest, kontoritehnikast, -mööblist ja muust inventarist.

** Maa ja ehitiste hindamiseks kasutatakse ümberhindluse meetodit. Ümberhindluse kuupäeva akumulieeritud kulumi saldo elimineeriti ümberhinnatud vara soetusmaksumuse vastu, vt lisa 6.

Lisaks tabelis toodud põhivaradele olid 2023. aasta algbilansis kajastatud maad summas 9,6 miljonit eurot, mis liigitati 2023. aastal kinnisvarainvesteeringuks, vt lisa 12.

Kui maa ja ehitiste hindamisel oleks kasutatud soetusmaksumuse meetodit, oleks nende jääkväärtus olnud alljärgnev:

	31.12.2024	31.12.2023
Soetusmaksumus	5,5	5,5
Kulumi saldo	-1,9	-1,7
Jääkväärtus	3,6	3,8

Kasutusõigusvarad

Kontsern kajastab kasutusõigusvaradena renditud büroopindu.

	2024	2023
Jääkväärtus perioodi alguses	1,7	1,1
Lisandumised	0,3	1,2
Amortisatsioonikulu	-0,6	-0,6
Hinna korrigeerimine	0,1	-
Jääkväärtus perioodi lõpus	1,5	1,7

Kasutusõigusvara rendimaksete kohta vt lisa 20 ning amortisatsioonikulude kohta lisa 32.

Lisa 12. Kinnisvarainvesteeringud

	2024	2023
Saldo perioodi alguses	49,1	35,5
Kinnisvarainvesteeringu soetus	19,3	-
Müüdud kinnisvarainvesteeringud	-0,4	-
Ümberliigitamine büroopinnast kinnisvarainvesteeringuks	-	0,4
Ümberliigitamine maast kinnisvarainvesteeringuks*	-	9,8
Kasum/-kahjum õiglase väärtuse muutusest (lisa 6)	-1,6	3,4
Saldo perioodi lõpus	66,4	49,1

* Varasemalt Kontsernis põhivarana kajastatud põllumaad renditi välja kolmandatele osapooltele, mistõttu liigitati põllumaa ümber kinnisvarainvesteeringuks.

Aruandeaastal teenis Kontsern kinnisvarainvesteeringutelt renditulu 3,5 miljonit eurot (2023: 3,5 miljonit eurot), haldamisega seotud kulud olid 1,3 miljonit eurot (2023: 1,5 miljonit eurot), vt lisad 26, 27 ja 32. Kinnisvarainvesteeringute müügist teenis Kontsern 34 tuhat eurot kasumit.

Kontsernil ei ole piiranguid oma kinnisvarainvesteeringute realiseerimisel ega lepingulisi kohustusi osta, ehitada või arendada kinnisvarainvesteeringuid või teostada remonti, hooldust ja soetada lisaseadmeid.

Mittekatkestatavatest kasutusrentidest saadaolevate minimaalsete tulevikumaksete kohta vaata lisa 32.

Lisa 13. Immateriaalne põhivara

	2024	2023
Soetusmaksumus perioodi alguses	41,7	38,6
Soetatud ja arendatud tarkvara*	3,1	4,1
sh soetatud	0,2	0,4
sh kapitaliseeritud tööjõukulud	2,9	3,7
Mahakantud põhivara	-0,5	-1,0
Soetusmaksumus perioodi lõpus	44,3	41,7
Kulum perioodi alguses	-12,4	-8,6
Kulum perioodi jooksul	-6,9	-4,9
Mahakantud põhivara kulum	0,2	1,0
Kulum perioodi lõpus	-19,1	-12,5
Jääkväärtus perioodi alguses	29,3	30,0
Jääkväärtus perioodi lõpus	25,2	29,2

* Kontserni immateriaalse põhivara moodustavad erinevad tarkvarad.

Kontsern on viimastel aastatel märkimisväärselt investeerinud info- ja pangandustehnoloogialahendusse Nest. Soetatud ja arendatud tarkvara sisaldab ka Nesti arendamisega vahetult seotud töötajate kapitaliseeritud palga- ja tööjõumaksude kulusid, vt lisa 28.

Lisa 14. Muud varad

	31.12.2024	31.12.2023
Finantsvarad		
Ostjate tasumata arved (sh müüdüd laenuportfellide eest) ja muud nõuded	8,0	1,0
Laekumata sissenõude- ja muud tulud	1,1	0,7
Laekumata nõuete allahindlus	-0,4	-0,3
Finantsvarad kokku	8,7	1,4
Mittefinantsvarad		
Maksude ettemaksed	0,1	0,1
Ettemaksed hankijatele ja ettemakstud kulud	1,1	1,4
Mittefinantsvarad kokku	1,2	1,5
Muud varad kokku	9,9	2,9

Lisa 15. Müügigrupid ja lõpetatud tegevusvaldkonnad

2022. lõpus alustas Kontsern kahe tütarettevõtte Palupera Põllud OÜ ja Abja Põld OÜ majandustegevuse lõpetamist ja seetõttu kajastati finantsseisundi aruandes nende tütarettevõtete varad ja kohustised müügiks hoitavatena. Tütarettevõtte Abja Põld OÜ müüdi 2023. aasta aprillis. Palupera Põllud OÜ oli 2023. aasta lõpuks aktiivse majandustegevuse lõpetanud, ettevõttes puudusid töötajad ja enamus varadest olid realiseeritud. 2024. aasta algul ühendati Palupera Põllud OÜ (ühendatav ühing) Kontserni tütarettevõttega Rüütli Property OÜ (ühendav ühing). Tegevussegmentide aruandes (vt lisa 23) olid nende ettevõtete tegevused liigitatud muude tegevuste segmenti.

Müügigrupi varad ja kohustised

Müügiks hoitavaid varasid tuleb mõõta kas jääkväärtuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, olenevalt sellest, kumb on madalam. Müügiks hoitavad müügigrupid koosnesid järgmistest varadest:

	31.12.2024	31.12.2023
Muu põhivara	0,2	0,2
Muud nõuded	-	0,1
Müügiks hoitavad varad	0,2	0,3

Õiglase väärtuse mõõtmine

Müügigrupi ühekordseks õiglaseks väärtuseks hinnati 0,2 miljonit eurot (31. detsember 2023: 0,3 miljonit eurot), mis kasutatud hindamistehnikate alusel liigitub õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele. Müügigrupi varade õiglase väärtuse hindamisel kasutati võrdlusmeetodit (vt lisa 6).

Lõpetatud tegevusvaldkonnad

Tegevusvaldkond liigitatakse lõpetatuks kas võõrandamisel või siis, kui see vastab müügiks olevaks varaks liigitamise kriteeriumitele - olenevalt sellest, kumb on varasem.

Lõpetatud tegevusvaldkondade kahjum

	2023
Muud tegevustulud	2,2
Muud tegevuskulud	-2,0
Netotegevustulud kokku	0,2
Palgakulud	-0,4
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-0,4
Tegevuskulud kokku	-0,8
Kahjum enne maksustamist	-0,6
Tulumaks	-
Lõpetatud tegevusvaldkondade kahjum	-0,6
Tava puhaskahjum aktsia kohta (eurodes)	-7
Lahustatud puhaskahjum aktsia kohta (eurodes)	-7

Aruandeperioodil müüdi varasid 36 tuhande euro eest, mille tulemusena Kontsern teenis lõpetatud tegevusvaldkondade müügist kasumit 29 tuhat eurot.

Lõpetatud tegevusvaldkondade rahavood

	2023
Rahavoog äritegevusest	1,4
Rahavoog investeerimistegevusest	0,9
Rahavoog finantseerimistegevusest	-0,2
Tütarettevõtete raha ja selle ekvivalentide juurdekasv	2,1

Kontserni konsolideeritud rahavoogude aruande rida „Äriühendusega seoses tasutud summad“ kajastab viimast osamakset summas 0,5 miljonit eurot äriühenduse soetuse eest, mis kuulus tasumisele pärast 18-kuulist sulgemisperioodi ja mis tasuti 2023. aastal.

Lisa 16. Võlgnevus pankadele

	31.12.2024	31.12.2023
Võlgnevus teistele krediidasutustele	8,4	8,9

Kontsern finantseeris varem oma tütarettevõtete kinnisvarasoetusi kontsernisest laenudega. 2022. aastal refinantseeriti kahe tütarettevõtte kinnisvaralaenu kontsernivälise laenudega. Saadud laenude summa oli 9,3 miljonit eurot tähtajaga 5 aastat. Aruandeaasta intressikulu oli 0,6 miljonit eurot (2023: 0,6 miljonit eurot), vt lisa 25.

Lisa 17. Klientide hoiused

	31.12.2024	31.12.2023
Klientide hoiuste jääk	2 393,3	1 937,4
Jaotus klienditüübi põhjal		
eraisikud	2 334,3	1 919,6
juriidilised isikud	59,0	17,8
Jaotus valuuta põhjal		
EUR (euro)	2 325,5	1 892,8
SEK (Rootsi kroon)	40,4	40,1
BGN (Bulgaaria leev)	27,4	4,5
Jaotus lõpptähtajani jäänud aja põhjal		
nõudmisel*	1 029,0	1 021,6
kuni 1 kuu	199,3	77,1
1-6 kuud	525,0	243,1
6-12 kuud	255,3	261,4
12-18 kuud	121,8	114,6
18-24 kuud	73,5	64,8
24-36 kuud	86,2	67,1
36-48 kuud	40,7	25,3
48-60 kuud	23,8	24,5
60+ kuud	38,7	37,9
Jaotus kaasamise riigi põhjal		
Eesti	101,8	51,1
Läti	43,8	26,9
Leedu	61,0	0,8
Soome	187,0	131,1
Rootsi	40,4	40,1
Bulgaaria	27,4	4,5
Austria	84,8	76,9
Saksamaa	857,5	609,5
Holland	989,6	996,5

Klientidele pakutavate hoiuste aastaintressi määrad seisuga 31. detsember 2024

Klientidele pakutavate hoiuste intressimäärad sõltuvad riigist, hoiustamisperioodi pikkusest, valuutast, intressi tasumise viisist ja hoiustatava summa suuruselt. Pakutavate tähtajaliste hoiuste tähtajad jäävad vahemikku 1 päev kuni 10 aastat, lisaks pakub Kontsern säästuhoiust, mida klient võib lühikese etteteatamisajaga koheselt kasutusse võtta. 2024. aasta detsembris hakkas Kontsern pakkuma olemasolevatele Eesti klientidele arvelduskontosid.

Aruandeperioodi jooksul hakkasid hoiuste intressimäärad koos Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langusega langema. Seisuga 31. detsember 2024 jäid hoiuseintressid vahemikku 1,4%–3,9% (2023: 0,9%–4,7%): tähtajaliste hoiuste intressid olid 1,4%–3,9% (2023: 0,9%–4,7%) ja säästuhoiustel 2,2%–3,3% (2023: 2,5%–3,9%). Minimaalse, 1 päeva pikkuse perioodiga hoiust pakutakse Eestis, Lätis ja äriklientidele Leedus. Soomes, Saksamaal, Austrias ja Bulgaarias on lühimaks võimalikuks perioodiks 1 kuu, Rootsis 6 kuud ja Hollandis 3 kuud. Säästuhoiust pakutakse Saksamaal, Austrias, Hollandis, Eestis, Lätis ja Leedus. Minimaalseks võimalikuks hoiusummaks tähtajalisel hoiusel on 500 eurot, 10 000 Rootsi krooni või 1000 Bulgaaria leevi.

Lisa 18. Allutatud võlakirjad

Bigbank väljastas 2024. aastal neljal korral allutatud võlakirju, sh Nasdaq Tallinna börsil avalikult kaubeldavaid teise taseme omavahendite hulka kuuluvaid allutatud võlakirju kogumahuks 12,0 miljonit eurot ning täiendavate esimese taseme omavahendite hulka kuuluvaid allutatud võlakirju kogumahuks 8,4 miljonit eurot. Finantsinspeksiooni loa alusel on võimalik kõiki nimetatud võlakirju ennetähtaegselt lõpetada 5 aasta möödumise järel alates võlakirja väljastamisest.

2024. aasta juulis lunastas Bigbank ennetähtaegselt 5,0 miljoni euro väärtuses allutatud võlakirju, mille esialgne lunastamistähtaeg oli 2027. aasta detsembris. Võlakirjade intressimäär oli 6,5% aastas.

Muutused võlakirjades

	31.12.2024	31.12.2023
Saldo perioodi alguses	76,1	40,1
Rahavoo kirjed:		
Laekumised	20,4	36,2
Tasutud	-11,8	-5,3
Mitterahalised kirjed:		
Tekkepõhised intressid	7,0	5,1
Saldo perioodi lõpus	91,7	76,1

Võlakirjad seisuga 31. detsember 2024

	Nominaal- hind	Intressi- määr	Väljastamise kuupäev	Lõpptähtaeg
Võlakiri EE3300002526	10,0	6,5%	30.12.2021	30.12.2031
Võlakiri EE3300002583	5,0	7,5%	16.05.2022	16.05.2032
Võlakiri EE3300002690	20,0	8,0%	21.09.2022	21.09.2032
Võlakiri EE3300003052	15,0	8,0%	16.02.2023	16.02.2033
Võlakiri EE3300003151	7,7	10,5%	15.03.2023	tähtajata
Võlakiri EE3300003284	3,4	12,0%	31.05.2023	tähtajata
Võlakiri EE3300003581	5,1	12,0%	31.08.2023	tähtajata
Võlakiri EE3300003706	5,0	8,0%	30.11.2023	30.11.2033
Võlakiri EE3300004340	7,0	7,0%	29.05.2024	29.05.2034
Võlakiri EE3300004696	5,0	10,5%	21.06.2024	tähtajata
Võlakiri EE3300004977	5,0	6,5%	23.10.2024	23.10.2034
Võlakiri EE3300005081	3,5	9,0%	29.11.2024	tähtajata

Lisa 19. Muud kohustised

	31.12.2024	31.12.2023
Finantskohustised		
Maksed teel*	2,7	8,4
Võlad hankijatele	0,8	1,3
Rendikohustis (lisa 20)	1,6	1,8
Finantskohustised kokku	5,1	11,5
Mittefinantskohustised		
Võlad töövõtjatele	3,7	3,6
Muud maksuvõlad	2,2	1,4
Eraldised	0,2	-
Muud lühiajalised võlad	1,1	1,2
Mittefinantskohustised kokku	7,2	6,2
Muud kohustised kokku	12,3	17,7

* 2023. aastal sisaldas see kirje klientidelt laekunud enammakseid ehk klientidelt enne maksetähtaega laekunud summasid, mida ei olnud veel seotud konkreetsete laenulepingutega, kuna nende maksete olemus oli ebakindel. 2024. aastal alustas Kontsern olemasolevatele klientidele arvelduskontode teenuse pakkumist ning klientidelt laekunud enammakstud selgitamisel summasid hakati käsitlema klientide hoiustena.

Lisa 20. Rendikohustis

Allpool on esitatud rendikohustiste raamatupidamisväärtus aruandekuupäeval ja muutused perioodil:

	2024	2023
Saldo perioodi alguses	1,8	1,2
Lisandumine	0,4	1,2
Rendimaksud	-0,6	-0,6
Saldo perioodi lõpus	1,6	1,8

Rendikohustistega seotud kasutusõigusvara kohta vt lisa 11 ja lühiajaliste rentide kulude kohta vt lisa 29. Aruandeperioodi intressikulu rendikohustistelt oli 34 tuhat eurot (2023: 30 tuhat eurot).

Lisa 21. Omakapital

Aktsiakapital

Bigbank AS on aktsiaselts, mille põhikirjajärgseks miinimumkapitali suuruseks on 5,1 miljonit eurot ja maksimumkapitali suuruseks 12,8 miljonit eurot. Aktsiakapital koosneb 31. detsember 2024 ja 31. detsember 2023 seisuga 80 000 täielikult sisse makstud 100-eurose nimiväärtusega lihtaktsiast. Iga aktsia annab aktsionärile ühe hääle, mis annab aktsionärile õiguse osaleda aktsiaseltsi juhtimises ja kasumi jaotamisel ning aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb emattevõtte reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Muud reservid

Muude reservide koosseisus kajastatakse:

- Realiseerimata kursivahed. Realiseerimata kursivahedena kajastatakse kursivahesid, mis tekivad Kontserni arvestusvaluutat erinevat arvestusvaluutat kasutavate välismaiste üksuste raamatupidamise aruannete ümberhindamisel Kontserni arvestusvaluutasse.
- Vara ümberhindluse reservis kajastatakse materiaalne põhivara alla kuuluvate maa ja ehitiste ümberhindluse tulemusena jääkväärtuse suurenemine. Vara ümberhindluse reservist ei või teha omanikele kasumijaotisi.
- Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglase väärtuse muutused.

	31.12.2024	Muutus	31.12.2023	Muutus	31.12.2021
Valuutakursi muutuste reserv	1,2	0,2	1,0	-0,1	1,1
Vara ümberhindluse reserv	1,7	0,2	1,5	-2,1	3,6
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglasest väärtuse muutused	-0,4	0,3	-0,7	0,6	-1,3
Kokku muud reservid	2,5	0,7	1,8	-1,6	3,4

Vaba omakapital

Kontserni vaba omakapital 31. detsembri 2024 seisuga moodustas 233,4 miljonit eurot (31. detsember 2023 (korrigeeritud): 205,0 miljonit eurot).

Dividendid

Dividende on makstud järgnevalt:

- 2024. aastal 100,00 eurot aktsia kohta, kokku 8,0 miljonit eurot; ja
- 2023. aastal 75,00 eurot aktsia kohta, kokku 6,0 miljonit eurot.

Lisa 22. Tütarettevõtted

Järgmises tabelis on toodud kontserni tütarettevõtete andmed.

Tütarettevõtte	Asukohariik	Omakapital	Osalus	
			2024	2023
OÜ Rüütli Majad	Eesti Vabariik	20,6	100%	100%
OÜ Rüütli Property	Eesti Vabariik	30,2	100%	100%
OÜ Papiniidu Property	Eesti Vabariik	2,7	100%	100%
OÜ Pärnu mnt 153	Eesti Vabariik	0,9	100%	100%
Balti Võlgade Sissenõudmise Keskus OÜ	Eesti Vabariik	2,5	100%	100%
AS Baltijas Izaugsmes Grupa	Läti Vabariik	2,5	100%	100%

Lisa 23. Tegevussegmentid

Ärisegmendid on Kontserni tegevuse osad, mille kohta on kättesaadavad eraldi finantsandmed, mis võimaldavad juhatusel ja nõukogul jälgida regulaarselt äritulemusi. Kontsern jaotab oma pangandustegevuse kaheks peamiseks segmentiks: jaepangandus ja ettevõtete pangandus. Neile lisandub muude tegevuste segment.

Segmentiaruandlus koostatakse Kontserni tegevjuhtkonnale esitatavate sisearuannete alusel. Kontserni kõrgeim äriotsustaja on Bigbank AS-i juhatus, kes jälgib regulaarselt sisearuandeid, et tegevuste, sh tegevussegmentide tulemusi hinnata ja ressursse tõhusalt jaotada. Kontserni pangandusega seotud äritegevus on jaotatud kahte klientide jaotusest lähtuvasse tegevussegmenti: jaepangandus ja ettevõtete pangandus. Jaepanganduse segment hõlmab kõiki riike, kus Bigbank tegutseb, ja ettevõtete panganduse segment Balti riike. Mõlemad segmentid pakuvad klientidele laenukoode ja kaasavad hoiuseid. Kontserni kinnisvarainvesteeringute tegelevad äriettevõtted koos pangandust toetavate tegevustega (sh *treasury*) moodustavad muude tegevuste segmenti. Segmentide vahelised laenamised, osutatud teenused ning omavahelised nõuded ja kohustused on näidatud allpool tabelis elimineerimisena.

Tegevussegmenti tulem on segmenti netokasum, mis sisaldab otseselt segmentiga seotud finantsnäitajaid. Jae- ja ettevõtete panganduse segmentid sisaldavad veel segmentide vahel jaotatud finantsnäitajaid (muud tegevustulud ja -kulud, tegevuskulud ning tulumaksukulu), mis jaotatakse vastavalt nende olemusele kas laenuportfelli mahu, laenu arvu või segmentiga seotud töötajate arvu alusel. Jaotus põhineb sisehindadel. Segmentide omavahelistes tehingutes (sh laenu andmine ja teenuste osutamine Kontserni ettevõtetele) ei ole kasutatud turuhinnast oluliselt erinevaid hindasid. Segmenti varad ja kohustised koosnevad otseselt segmentiga seotud varadest ja kohustistest ning segmentidele laenuportfelli mahu alusel jaotatud varadest ja kohustistest.

Segmentide kasum 2024

	Jae- pangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Intressitulu	125,2	54,7	0,3	-2,3	177,9
Intressikulu	-53,6	-21,4	-2,9	2,4	-75,5
Netointressitulu	71,6	33,3	-2,6	0,1	102,4
Neto teenustasud	9,3	-0,1	-	-	9,2
Netokasum finantsvaradelt ja mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest	-	4,4	0,5	-	4,9
Neto muud tegevustulud ja -kulud	-6,0	-	2,9	-0,7	-3,8
Neto tegevustulud kokku	74,9	37,6	0,8	-0,6	112,7
Tegevuskulud ja eraldiste kulu	-35,9	-12,3	-0,3	0,6	-47,9
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kahjum	-	-	-1,6	-	-1,6
Kasum enne allahindluste kulu	39,0	25,3	-1,1	-	63,2
Eeldatava krediidikahju netokulu	-23,6	-0,3	-	-	-23,9
Kasum enne maksustamist	15,4	25,0	-1,1	-	39,3
Tulumaks	-4,4	-2,6	-	-	-7,0
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum	11,0	22,4	-1,1	-	32,3

Segmentide varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2024

	Jae- pangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Varad kokku	1 799,1	928,3	122,0	-71,0	2 778,4
Kohustised kokku	2 407,3	97,7	39,6	-36,0	2 508,6

Segmentide kasum 2023, korrigeeritud

	Jae- pangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineeri- mine	Kokku
Intressitulu	99,3	41,4	0,2	-2,3	138,6
Intressikulu	-30,0	-12,4	-2,9	2,4	-42,9
Netointressitulu	69,3	29,0	-2,7	0,1	95,7
Neto teenustasud	8,3	-0,1	-	-	8,2
Netokasum finantsvaradelt	-	8,9	-1,1	-	7,8
Neto muud tegevustulud ja -kulud	-4,1	-0,1	2,7	-0,7	-2,2
Neto tegevustulud kokku	73,5	37,7	-1,1	-0,6	109,5
Tegevuskulud ja eraldiste kulu	-33,7	-11,8	-0,3	0,6	-45,2
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum	-	-	3,4	-	3,4
Kasum enne allahindluste kulu	39,8	25,9	2,0	-	67,7
Eeldatava krediidikahju netokulu	-18,7	-0,2	-	-	-18,9
Kasum enne maksustamist	21,1	25,7	2,0	-	48,8
Tulumaks	-4,5	-3,1	-	-	-7,6
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum	16,6	22,6	2,0	-	41,2

Segmentide varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2023, korrigeeritud

	Jae- pangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineeri- mine	Kokku
Varad kokku	1 480,8	761,6	89,1	-44,1	2 287,4
Kohustised kokku	1 986,0	52,7	45,9	-42,0	2 042,6

Lisa 24. Intressitulu

	2024	2023 korrigeeritud
Sisemise intressimäära meetodil arvatud intressitulu		
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud klientidele antud laenudelt	153,9	125,2
Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavatelt võlaväärtpaberitelt		
Pankade ja keskpankade hoiustelt	19,7	10,2
Muu intressitulu		
Intressitulu liisinguportfellilt	4,0	3,0
Kokku	177,9	138,6

Lisa 25. Intressikulu

	2024	2023
Sisemise intressimäära meetodil arvatud intressikulu		
Klientide hoiustelt	67,9	37,1
Võlgnevuselt pankadele	0,6	0,6
Allutatud võlakirjadelt	7,0	5,2
Kokku	75,5	42,9

Lisa 26. Muud tegevustulud

	2024	2023
Renditulu (lisa 32)	3,5	3,5
Sissenõudemenetlusega seotud tulud*	1,2	0,8
Muud äritulud	0,3	0,3
Kokku	5,0	4,6

* Võlgade sissenõudemenetlusega seotud tulud ja kulude hüvitised.

Lisa 27. Muud tegevuskulud

	2024	2023
Õigusliku reguleerimise kulud	4,5	3,1
Kinnisvarainvesteeringute kulu	1,3	1,5
Registrite päringute kulud	0,6	0,6
Täitemenetluse protsessiga seotud kulud	0,8	0,5
Muud maksud	0,5	-
Muud	1,1	1,1
Kokku	8,8	6,8

* 2024. aastal jõustusid Lätis tarbijaõiguste kaitse seaduse muudatused, mis näevad ette mehhanismi eluaseme ostmiseks või ehitamiseks mõeldud hüpoteeklaenude laenuintresside sihipäraseks hüvitamiseks laenuvõtjatele kooskõlas sotsiaalselt vastutustundliku riigi põhimõttega. Muudatustega kehtestati Lätis tegutsevatele krediitiasutustele kohustus maksta hüpoteeklaenuvõtja kaitse tasu, mis määratakse kvartaalselt 0,5% ulatuses krediitiasutuse poolt väljastatud hüpoteeklaenude tagasimaksmata kogusummast seisuga 31. oktoober 2023. Tasu ei arvestata ega maksta hüpoteeklaenudelt, millel on kogu laenu tagasimakseperioodi jooksul fikseeritud intressimäär. Hüpoteeklaenuvõtja kaitse tasu oli aruandeperioodil Kontsernis kokku 0,5 miljonit eurot.

Lisa 28. Palgakulud

	2024	2023
Palgakulud	21,8	18,8
Sotsiaalmaksud*	5,6	4,8
Tervishoiukulud ja erisoodustused töötajatele (sh maksud)	0,5	0,4
Kokku	27,9	24,0

* Lähtuvalt kohalikust seadusandlusest tööjõu maksustamisel, on osade filiaalide sotsiaalmaksud kulud marginaalsed ja need sisalduvad palgakuludes.

Nesti arendamisega seotud kapitaliseeritud palgakulud (vt lisa 13) moodustasid aruandeperioodil 2,9 miljonit eurot (2023: 3,7 miljonit eurot).

Täistööajaga aasta keskmine töötajate arv oli 521 (2023: 479).

Lisa 29. Halduskulud

	2024	2023
Turunduskulud	4,8	8,6
Lühiajalised rendid	0,1	0,2
Töökohtadega seotud kulud	0,6	0,7
Muud personaliga seotud kulud	1,3	1,4
Tarkvarakulud	2,0	1,7
Muud teenused	1,3	1,3
Postikulud	0,1	0,2
Kommunikatsioonikulud	1,0	0,9
Muud kulud	0,3	0,2
Kokku	11,5	15,2
sh audiitorteenuste kulud	0,4	0,3

Lisa 30. Puhaskasum aktsia kohta

	2024	2023 korrigeeritud
Jätkuvate tegevuste kasum, mln eurodes	32,3	41,2
Lõppevate tegevuste kasum, mln eurodes	-	-0,6
Aruandeaasta puhaskasum, mln eurodes	32,3	40,6
Aktsiate arv aasta alguses, tk	80 000	80 000
Aktsiate arv aasta lõpus, tk	80 000	80 000
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv, tk	80 000	80 000
Puhaskasum aktsia kohta jätkuvatest tegevustest, eurodes	404	515
Puhaskasum aktsia kohta lõppenud tegevustest, eurodes	-	-7
Puhaskasum aktsia kohta, eurodes*	404	508

* Vt lisa 4.

Arvestades, et aktsiate tulu lahustava toimega instrumente Kontsernil 2024. ja 2023. aasta lõpu seisuga ei olnud, oli lahustatud puhaskasum sama mis tava puhaskasum aktsia kohta.

Dividendimaksud

	Summa aktsia kohta (eurodes)	Summa kokku (mln eurodes)
Makstud ja deklareeritud aastal 2024	100	8,0
Makstud ja deklareeritud aastal 2023	75	6,0

Pärast aruandepäeva on juhatus teinud ettepaneku maksta 2024. aasta majandusaasta eest dividende summas 8,0 miljonit eurot, 100 eurot aktsia kohta.

Lisa 31. Tulumaks

Tulumaksukulu

	2024	2023 korrigeeritud
Maksueelne kasum	39,3	48,2
Tulumaks (20% Eesti maksumääraga)	7,9	9,6
Vähendatud maksumäära mõju (sh 0%)	-0,8	-2,0
Efektiivne tulumaks	7,1	7,6
sh emaettevõtte tulumaksukulu	1,3	2,7
sh välisriikide üksuste tulumaksukulu	5,7	4,9

Ülaltoodud tulumaksu arvestati Leedus, Soomes ja Rootsis teenitud kasumilt ja see sisaldab avansilist tulumaksu, mida krediidasutused peavad Eestis ja Lätis tasuma.

Aktsionäridele dividendide väljamaksmisega ei kaasnenud tulumaksu ei 2024. ega 2023. aastal.

Kohaldatavaid maksumäärasid ja tulumaksu arvestamise põhimõtteid on kirjeldatud lisas 36 „Olulised arvestuspõhimõtted“.

Tingimuslik tulumaksukohustus

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2024 moodustas 258,5 miljonit eurot (31. detsember 2023 (korrigeeritud): 234,2 miljonit eurot).

Vastavalt Eesti tulumaksuseadusele kehtib alates 2025. aastast kasumi jaotamisel, sealhulgas dividendidele, netoväljamaksele kohaldatav maksumäär 22/78. Maksimalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena, on 51,3 miljonit eurot, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 182,1 miljonit eurot.

Dividendidelt tasumisele kuuluv Kontserni tulumaks on arvestatud selliselt, et maksubaasist on maha arvatud välisiirigi püsivatele tegevuskohtadele (filiaalid) omistatud kasumid ja tasumisele kuuluvat tulumaksu on vähendatud avansilise

tulumaksu võrra, mida krediidasutused peavad Eestis tasuma. Maksimaalne tegelik eelduslik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 16,0 miljonit eurot ja netodividendidena oleks võimalik välja maksta 217,5 miljonit eurot. Tulumaksukohustise summa sisaldab Läti jaotatavalt kasumilt arvestatud edasilükkunud tulumaksu.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit 31. detsembri 2024 seisuga.

Lisa 32. Rendid

Kontsern rentnikuna – kasutusrendid

Kontsernil on kontoripindade rendilepingud, üldjuhul tähtajaga 3 kuni 10 aastat. Rendilepinguid võib üles öelda 1-kuulise kuni 10-aastase etteteatamisega, tähtajalisi rendilepinguid saab pikendada turutingimustel. Rendilepingu ülesütlemise võimalused lepib kokku juhtkond, et olla üüripindade haldamisel paindlik ja et need vastaksid Kontserni äri vajadustele. Seisuga 31. detsember 2024 ja 31. detsember 2023 ei ole juhtkond lepingus sätestatud ülesütlemise võimalusi kasutanud ning rendilepingute arvestamisel kohaldatakse lepingutingimusi.

Samuti on Kontsernil mõned kontoriruumide rendilepingud, mille tähtaeg on kuni 12 kuud, ja väikese väärtusega kontoriseadmete rendilepinguid. Kontsern kohaldab nendele rendilepingutele lühiajalise rendi ja väheväärtusliku vara rentimise erandeid. Halduskulude hulgas kajastatud lühiajaliste rentide kulud ulatusid 2024. aastal 0,2 miljoni euroni (2023: 0,2 miljonit eurot).

Kontsern kajastas 2024. aastal kontoriruumide kasutusõigusvaradelt amortisatsioonikuludid summas 0,6 miljonit eurot (2023: 0,6 miljonit eurot), vt lisad 11 ja 34. Rendikohustise muutuste kohta vt lisa 20.

Kontsern rendileandjana

Kontsern rendib äripindu ja põllumajandusmaid.

Mittekatkestatavatest rentidest saadaolev tulevikumaksete miinimumsumma

	31.12.2024	31.12.2023
Kuni 1 aasta	2,8	2,6
1 kuni 5 aastat	3,7	4,4
Üle 5 aasta	0,8	0,9

Renditulu- ja kulude kohta vt lisa 12.

Lisa 33. Tingimuslikud kohustised

Laenude ja krediidiinide kasutamata jääk moodustas seisuga 31. detsember 2024 summa 173,8 miljonit eurot (31. detsember 2023: 134,9 miljonit eurot). Eeldatavate krediidikahjumite allahindlusi ei ole 2024. ja 2023. aastal laenukohustuste osas kajastatud, kuna need on ebaolulised.

Lisa 34. Täiendav teave rahavoogude kohta

Muutused finantseerimistegevusest tulenevates kohustistes 2024. aastal

	Allutatud võlakirjad	Laen teistest krediidi- asutustest	Rendi- kohustis
Saldo perioodi alguses	76,1	8,9	1,8
Rahavoo kirjed:			
Laekumised	20,4	-	-
Tasutud	-11,8	-1,1	-0,6
Mitterahalised kirjed:			
Tekkepõhised intressid, ümberhindlus ja kohustise lisandumine	6,9	0,6	0,4
Võlakirjade väljastamise tehingukulud	0,1	-	-
Saldo 31.12.2024	91,7	8,4	1,6

Muutused finantseerimistegevusest tulenevates kohustistes 2023. aastal

	Allutatud võlakirjad	Laen teistest krediidi- asutustest	Rendi- kohustis
Saldo perioodi alguses	40,1	9,2	1,2
Rahavoo kirjed:			
Laekumised	36,2	-	-
Tasutud	-5,3	-0,8	-0,6
Mitterahalised kirjed:			
Tekkepõhised intressid, ümberhindlus ja kohustise lisandumine	5,1	0,5	1,2
Saldo 31.12.2023	76,1	8,9	1,8

Lisa 35. Tehingud seotud osapooltega

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriliste otsustele. Seotud osapooled on:

- Bigbank AS-i aktsionärid;
- Kontserni ettevõtete juhatuste ja nõukogude liikmed;
- eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased;
- eelnimetatud isikutega seotud ettevõtted, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriliste otsustele.

2024. aastal moodustasid Kontserni ettevõtete juhatuste liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 2,1 miljonit eurot (2023: 1,8 miljonit eurot) ning nõukogu liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 124 tuhat eurot (2023: 95 tuhat eurot).

31. detsembri 2024 seisuga oli Kontsernil nõudeid seotud osapoolte vastu („Nõuded klientidele“) summas 10,6 miljonit eurot (31. detsember 2023: 10,4 miljonit eurot), mis olid liigitatud 1. etappi. Need laenunõuded ei sisaldanud allahindlusi, kuna kõik laenud on tagatud. Intressitulu vastavate nõuetelt moodustas 2024. aastal 0,8 miljonit eurot (2023: 0,6 miljonit eurot). Seotud osapooltele antud laenud on väljastatud turutingimustel.

Seotud osapooled omavad bilansikuupäeva seisuga 3397 Bigbanki võlakirja, kokku nominaalväärtuses 3,4 miljonit eurot (31. detsember 2023: 748 tuhat eurot). Intressikulu hoiustelt ja allutatud võlakirjadelt moodustas 0,2 miljonit eurot (2023: 50 tuhat eurot).

	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded klientidele	10,6	10,4
sh juhatuse ja nõukogu liikmed	0,1	0,1
sh aktsionärid	1,7	1,7
sh seotud osapooltega seotud ettevõtted ja isikud	8,8	8,6
Allutatud võlakirjad	3,4	0,7
sh juhatuse ja nõukogu liikmed	1,1	0,7
sh seotud osapooltega seotud ettevõtted ja isikud	2,3	-
Klientide hoiused	0,6	-
sh aktsionärid	0,1	-
sh seotud osapooltega seotud ettevõtted ja isikud	0,5	-

Kontsern finantseerib Kontserni tüdarettevõtteid ja filiaale pikaajaliste laenudega. Sellised laenud on konsolideeritud raamatupidamise aruandes elimineeritud.

Lisa 36. Olulised arvestuspõhimõtted

Selles lisas on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamisel kasutatud olulised arvestuspõhimõtted, mida ei ole eespool lisades juba avalikustatud. Neid põhimõtteid on järjepidevalt rakendatud kõikidel käsitletud aastatel, kui ei ole märgitud teisiti.

Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui selle väljajätmine, ebaõige esitamine või varju jätmine võib mõjutada aruande põhikasutajate poolt tehtavaid otsuseid.

Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustatavas teabes

Rakendatud arvestuspõhimõtted on kooskõlas eelmise majandusaasta omadega, välja arvatud järgmised IFRS-id ja IFRS-i muudatused, mis jõustusid 1. jaanuaril 2024 algavatel aruandeperioodidel:

- „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (IAS 1 muudatused);
- „Rendikohustis müügi-tagasirenditehingutes“ (IFRS 16 muudatused);
- „Rahastamiskokkulepped tarnijatega“ (IAS 7 ja IFRS 7 muudatused);

Kuigi muudatused ei toonud kaasa mingeid muudatusi arvestuspõhimõtetes endis, mõjutasid need teatud juhtudel käesolevas lisas esitatud teavet.

KONSOLIDEERIMINE

Filiaalid

Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste pakkumiseks loodud majandusüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik. Ettevõtte vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest. Välismaal asuvate filiaalide kohta peetakse eraldi raamatupidamist. Ettevõtte konsolideerib eraldi raamatupidamist omavate filiaalide raamatupidamisaruanded alates tegevuse algusest kuni filiaali tegevuse lõpetamiseni.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtetena käsitletakse kõiki ettevõtteid, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontroll loetakse saavutatuks, kui Kontsern on mõjutatud või tal on õigus investeeringu muutuvtulule ning tal on võime neid tulusid mõjutada läbi oma mõjuvõimu investeeritava üle. Täpsemalt omab Kontsern kontrolli siis ja ainult siis kui ta:

- omab mõjuvõimu investeeritava üle (st eksisteerivad õigused, mis annavad käesoleval ajal võimekuse juhtida investeeritava vastavaid tegevusi);
- on mõjutatud või tal on õigus muutuvtulule läbi oma osaluse investeeritavas;
- omab võimekust mõjutada tulusid läbi oma mõjujõu investeeritava üle.

Üldjuhul eeldatakse, et häälteenamus annab kontrolli. Tütarettevõtted konsolideeritakse täielikult alates päevast, kui Kontsern omandab kontrolli. Konsolideerimine lõpetatakse päevast, kui kontroll lõpeb.

Konsolideerimisel elimineeritud tehingud

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate üksuste (v.a edasimüügi eesmärgil omandatud tütaretevõtted) finantsnäitajad. Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vastastikused saldod, omavahelised tehingud ja nende tulemusena tekkinud realiseerumata kasumid ning kahjumid, v.a juhul, kui on viiteid vara väärtuse langusele. Kõikide Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestuspõhimõtted on kooskõlas Kontserni arvestuspõhimõtetega. Vajadusel on tütaretevõtete ja filiaalide arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks Kontserni arvestuspõhimõtetele.

VÄLISVALUUTA

Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse arvestusvaluutasse tehingu päeval kehtiva keskpanga kursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustised ümber aruandepäeval kehtiva keskpanga kursiga. Rahaliste varade või kohustistega seotud kursivahedest tekkiv kasum või kahjum on aruandeperioodi alguse arvestusvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse ja perioodi lõpul kehtiva vahetuskursiga ümberhinnatud välisvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse vahe. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustised, mida kajastatakse õiglases väärtuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades nende õiglase väärtuse määramise kuupäeval kehtinud valuutakursse. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustised, mida kajastatakse ajalooliste kurssidega, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades tehingu päeval kehtivaid valuutakursse. Ümberhindamisest saadud kursikasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruande real „Netokasum(kahjum) vahetuskursi erinevustest“.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste aruannete teisendamine

Kontserni üksuste raamatupidamise aruanded on koostatud selles valuutas, mis Kontserni üksuste raamatupidamise aruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku üksuse äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta). Konsolideeritud aruanded on koostatud miljonites eurodes, mis on Kontserni esitusvaluuta. Sellest tulenevalt teisendatakse välismaiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste varad ja kohustised ning õiglase väärtuse korrigeerimised eurodesse aruandekuupäeva Euroopa keskpanga kursiga.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tulud ja kulud teisendatakse eurodesse aruandeperioodi keskmise kursiga. Erinevate valuutakursside kasutamisest tekkiv kursivahe kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus kirjel „Muud reservid“ ja muutus kursivahedes kajastatakse muus koondkasumis kirjel „Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed“.

NETOARVESTUSED

Finantsvarade ja -kohustiste vahel teostatakse netoarvestusi ainult juhul, kui selleks on juriidilist jõudu omav õigus ja ühtlasi on kavas nimetatud summasid tasaarvestada või realiseerida vara ja katta kohustis samaaegselt.

FINANTSINSTRUMENDID

Finantsinstrumendid - olulised mõõtmisega seotud mõisted

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus. Õiglase väärtuse parimaks tõendiks on hind aktiivsel turul. Aktiivne turg on turg, kus vara või kohustisega seotud tehingute sagedus ja maht on piisavad selleks, et anda pidevalt teavet hinna kohta. Aktiivsel turul kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus on üksiku vara või kohustise noteeritud hinna ja majandusüksusele kuuluva vastava instrumendi koguse korrutis. See kehtib ka siis, kui turu tavapärane kauplemismaht ei ole olemasoleva koguse jaoks piisav ja korraldus müüa positsioon ühe tehinguga võib noteeritud hinda mõjutada. Finantsvarade hindamisel loetakse noteeritud hinnaks antud hetke pakkumishinda.

Kui finantsinstrumendi turuhinna kohta ei ole võimalik välistest allikatest teavet saada, siis kasutatakse selle väärtuse mõõtmiseks hindamistehnikat, näiteks diskonteeritud rahavoogude meetodit, võrdlust mitteseotud osapoolte vaheliste hiljutiste turutehingutega või investeerimisobjekti finantsteabe analüüsi. Õiglase väärtusi liigitatakse vastavalt tasemele, kuhu nende mõõtmise sisendid õiglase väärtuse hierarhias kuuluvad, järgmiselt: (i) esimesele tasemele kuuluvad mõõtmistulemused, mille sisenditeks on identsete varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel, (ii) teisele tasemele mõõtmistulemused, mille kõik olulised sisendid on vara või kohustise puhul kas otseselt (hinnana) või kaudselt (hindadest tuletatuna) jälgitavad ja (iii) kolmandale tasemele mõõtmistulemused, mis ei põhine ainult jälgitavatel turuandmetel (st mõõtmiseks kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid).

Tehingukulud on lisakulud, mis on otseselt seotud finantsinstrumendi omandamise, emiteerimise või võõrandamisega. Lisakulu on kulu, mis ei oleks tekkinud, kui tehingut ei oleks toimunud. Tehingukulude hulka kuuluvad tasud ja vahendustasud, mida makstakse agentidele (sh müügiagentidena tegutsevatele töötajatele), nõustajatele, maakleritele ja vahendajatele, järelevalveorganite ja väärtipaberibörside poolt nõutavad summad ning omandiõiguse üleminekuga kaasnevad maksud ja lõivud. Tehingukulude hulka ei kuulu võlainstrumentide lisatasud või allahindlused, finantseerimiskulud ning sisemised haldus- või hoidmiskulud.

Korrigeeritud soetusmaksumus on finantsinstrumendi esmasel kajastamisel kajastatud summa, millest on maha arvatud põhiosa tagasimaksud, millele on liidetud kogunenud intress ja millest finantsvarade puhul on maha arvatud ka võimalikud eeldatava krediidikahju katteks moodustatud allahindlused. Kogunenud intress sisaldab muuhulgas esmasel kajastamisel kapitaliseeritud tehingukulude ja lisatasude või allahindluste sisemise intressimäära meetodil arvestatud amortisatsiooni. Kogunenud intressitulu ja kogunenud intressikulu, sh kogunenud kupongiintressi ja allahindluste või lisatasude (sh esmasel kajastamisel kapitaliseeritud tasude) amortisatsiooni, ei esitata eraldi, vaid lisatakse vastavate instrumentide jääkväärtusele finantsseisundi aruandes.

Sisemise intressimäära meetod on meetod intressitulude või -kulude jaotamiseks asjakohasele perioodile nii, et kogu perioodi vältel oleks intressimäär instrumendi

jääkväärtuse suhtes sama (sisemine intressimäär). Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised (välja arvatud tulevased krediidikahjud) finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul täpselt finantsvara või kohustise brutojääkväärtusesse.

Sisemine intressimäär diskonteerib muutuva intressimääraga instrumentide rahavoogusid järgmise intressimäära muutmise kuupäevani. Erandiks on lisatasud ja allahindlused, mis väljendavad instrumendi muutuva intressimääraga seotud krediidiriski marginaali, ja muud muutujad, mida ei korrigeerita turutingimustele vastavaks. Selliseid lisatasusid ja allahindlusi amortiseeritakse instrumendi kogu eeldatava kehtivusaja jooksul. Nüüdisväärtuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki lepingu poolte vahel makstud või saadud tasusid, mis on sisemise intressimäära olemuslikeks osadeks.

Finantsinstrumendid – esmane kajastamine

Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavaid finantsinstrumente kajastatakse nende esmasel kajastamisel õiglasel väärtusel. Kõiki muid finantsinstrumente kajastatakse nende esmasel kajastamisel õiglasel väärtusel, mida on korrigeeritud tehingukulude või esimese päeva kasumi või kahjumiga (vt lõiku „Nõuded klientidele“). Esmasel kajastamisel on õiglase väärtuse parimaks tõendiks tehinguhind. Esmasel kajastamisel kajastatakse kasum või kahjum vaid juhul, kui õiglane väärtus erineb tehinguhinnast ja seda tõendavad muud jälgitavad jooksivad turutehingud sama instrumendiga või hindamistehnika abil saadud mõõtmistulemus, mille sisenditeks on ainult jälgitavate turgude andmed. Pärast instrumentide esmast kajastamist kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade ja õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlakirjainvesteeringute eeldatavate krediidikahjude katmiseks moodustatud allahindlused, millega seoses kajastatakse kohe ka arvestuslik kahjum.

Kõiki finantsvarade oste ja müüke, mille puhul tuleb vara anda üle ajavahemiku jooksul, mis on kehtestatud õigusaktidega või vastab konkreetsele turu tavadele (tavapärasel turutingimustel toimuvad ostud ja müügid), kajastatakse tehingupäeval, mis on kuupäev, mil Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Kõiki muid oste kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Finantsvarad – liigitamine ja edasine mõõtmine

Kontsern liigitab finantsvarasid järgmistesse mõõtmiskategooriatesse: õiglasel väärtusel läbi kasumi või kahjumi, õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi ja korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad. Võlainstrumentidest finantsvarade liigitamine ja edasine mõõtmine sõltub: (i) ärimudelist, mille abil Kontsern vastavat varade portfelli haldab, ja (ii) vara rahavoogude tunnustest.

Ärimudel väljendab seda, kuidas Kontsern varasid rahavoogude tekitamiseks haldab – kas Kontserni eesmärk on: (i) saada ainult varade lepingulisi rahavooge (hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude saamiseks) või (ii) saada nii varade lepingulisi kui ka müügist tulenevaid rahavooge (hoida finantsvara lepingupõhiste

rahavoogude saamiseks ja müügiks). Kui eesmärk ei ole (i) ega (ii), siis liigitatakse finantsvarad ärimudelisse „muu“ ja mõõdetakse õiglaselt väärtuses läbi kasumi või kahjumi.

Ärimudel määratletakse varade grupile (portfelli tasandil), võttes arvesse kõiki hindamiskuupäeval kättesaadavaid asjakohaseid tõendeid tegevuste kohta, mille abil Kontsern saavutab portfelli seatud eesmärgi. Ärimudeli määratlemisel võtab Kontsern muuhulgas arvesse portfelli eesmärki ja koosseisu.

Finantsvarad - väärtuse languse mõõtmine

Finantsvarade väärtuse langust mõõdetakse iga üksiku riskipositsiooni puhul vastavalt eeldatava krediidikahju mudelile. Eeldatava krediidikahju hindamiseks diskonteeritakse järgmise kolme peamise riskiparameetri korrutist: makseviivituse tõenäosus (PD), makseviivituses oleva riskipositsiooni suurus (EAD) ja makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD). Eeldatavat krediidikahju prognoositakse igakuiselt riskipositsiooni eeldatava järelejäänud eluea või järgmise 12 kuu jooksul, diskonteerituna lepingu algse intressimääraga. Täpsuse tagamiseks korrigeeritakse eeldatava krediidikahju hinnanguid tulevikku vaatava komponendiga, võttes arvesse kolme makromajanduslikku stsenaariumi (leebe, põhiststsenaarium, negatiivne), mida kaalutakse eksperdi hinnangute alusel. 2024. aastal ajakohastas Kontsern oluliste tagamata tarbimislaenude portfelli makseviivitusest tingitud kahjumäära (LGD) mudeleid ning uuendas tagatud laenude kahjumäära hinnanguid.

Finantsvarad - mahakandmine

Finantsvara kantakse finantsseisundi aruandest kas tervikuna või osaliselt maha siis, kui kõik praktilised meetmed võla sisse nõudmiseks on ammendunud ja Kontsern on jõudnud järeldusele, et võla tasumist ei ole mõistlik eeldada. Maha kandmine tähendab kajastamise lõpetamist. Kontsern võib kanda maha finantsvara, millega suhtes täitemenetlus veel kestab, kui Kontsern püüab sisse nõuda summat, millele tal on õigus, kuid mille tasumist ei ole mõistlik eeldada.

Finantsvarad - kajastamise lõpetamine

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui (a) vara on lunastatud või Kontserni õigused varast tulenevatele rahavoogudele on muul viisil lõppenud või (b) Kontsern on andnud üle õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või sõlminud rahavoo ülemineku kokkuleppe ning (i) on ka andnud üle sisuliselt kõik vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved või (ii) sisuliselt kõik omandiõigusega seotud riskid ja hüved pole üle antud ega säilinud, kuid Kontsern on kaotanud kontrolli vara üle. Kontroll säilib, kui vastaspool pole praktiliselt suuteline vara tervikuna müüma mitteseotud kolmandale isikule, ilma et tal oleks vaja müügile piiranguid seada.

Finantsvarad - lepingutingimuste muutmine

Kontsern räägib vahel finantsvarade lepingutingimused uuesti läbi või muudab neid muul viisil. Kontsern hindab seda, kas lepinguliste rahavoogude muutus on oluline, võttes muuhulgas arvesse järgmisi tegureid: märkimisväärne intressimäär muutus, vara valuuta muutus, uus tagatis või krediidikvaliteeti parandav kokkulepe, mis märkimisväärselt mõjutab vara krediidiriski või laenu märkimisväärne pikendamine situatsioonis, kus laenuvõtja ei ole rahalistes raskustes.

Kui muudetud tingimused on algsetest oluliselt erinevad, siis õigused algsest varast tulenevate rahavoogude saamiseks lõpevad ja Kontsern lõpetab algse finantsvara kajastamise ning kajastab uue vara selle õiglases väärtuses. Tingimuste muutmise kuupäeva käsitletakse edasise väärtuse languse arvestamisel, sh krediidiriski olulise suurenemise hindamisel esmase kajastamise kuupäevana. Kontsern hindab ka seda, kas uus laen või võlainstrument vastab ainult põhiosa- ja intressimaksete kriteeriumile. Erinevust maha kantud algse vara jääkväärtuse ja uue oluliselt muudetud vara õiglase väärtuse vahel kajastatakse kasumis või kahjumis, välja arvatud juhul, kui erinevus tuleneb sisuliselt omanikega tehtud kapitalitehingust.

Kui uute tingimuste läbi rääkimine tulenes vastaspoole rahalistest raskustest ja suutmatusest teha algsest kokku lepitud makseid, võrdleb Kontsern vara algseid ja muudetud rahavooge, et hinnata, kas vara riskid ja hüved on lepingutingimuste muutmise tagajärjel oluliselt muutunud. Kui riskid ja hüved ei ole muutunud, siis ei ole muudetud vara algsest varast oluliselt erinev ja muutus ei põhjusta kajastamise lõpetamist. Kontsern arvestab vara bruto jääkväärtuse ümber, diskonteerides muudetud lepingulisi rahavooge algse sisemise intressimääraga (või krediidiriskiga korrigeeritud sisemise intressimääraga, kui tegu on ostmise või väljaandmise hetkel langenud väärtusega finantsvaradega) ja kajastab muutusest tingitud kasumi või kahjumi perioodi kasumis või kahjumis.

Finantskohustised – mõõtmiskategooriad

Kontserni finantskohustised on klassifitseeritud edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks ja nende hulka kuuluvad võlgnevused pankadele, klientide hoised, allutatud võlakirjad, maksed teel, võlad hankijatele ja rendikohustised.

Finantskohustised – kajastamise lõpetamine

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse, kui need on kustunud (st kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud). Oluliselt erinevate tähtaegadega võlainstrumentide vahetust Kontserni ja selle algse laenuandja vahel ning olemasolevate finantskohustiste tingimuste olulist muutmist kajastatakse kui algse finantskohustise kustutamist ja uue finantskohustise kajastamist. Tingimused on oluliselt erinevad, kui uute tingimuste kohane rahavoogude nüüdisväärtus, sealhulgas kõik makstud tasud, millest on maha arvatud kõik saadud tasud, mida on diskonteeritud algset sisemist intressimäära kasutades, erineb üle 10% algse finantskohustise järelejäänud rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusest. Kui võlainstrumentide vahetamist või tingimuste muutmist arvestatakse kustutamisenä, kajastatakse mis tahes esinenud kulusid või tasusid kustutamisest tingitud kasumi või kahjumi osana. Kui vahetamist või muutmist ei arvestata kustutamisenä, korrigeeritakse kohustise jääkväärtust kõikide esinenud kulude või tasudega ning need kulud või tasud amortiseeritakse muudetud kohustise järelejäänud tähtaja jooksul.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on kirjed, mis on kergesti konverteeritavad teadaolevateks rahasummadeks ja mille väärtuse muutumise risk on minimaalne. Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad kõiki pankadevahelisi väljamakseid, mille esialgne tähtaeg on alla kolme kuu. Raha ja raha ekvivalentide hulka nii finantsseisundi aruandes kui ka rahavoogude aruandes ei arvestata rahalisi vahendeid, mille tähtaeg on

pikem kui kolm kuud. Raha ja raha ekvivalendid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kuna: (i) neid hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks ja need rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksed ja (ii) neid ei ole liigitatud õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavateks finantsvaradeks. Rahavoogude aruanne on koostatud otsesel meetodil.

Kohustuslikud reservid keskpankades kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses ja need sisaldavad intresse mittekandvate kohustuslike reservide hoiuseid, mis ei ole kättesaadavad Kontserni igapäevase tegevuse rahastamiseks ja mida seetõttu ei käsitleta konsolideeritud rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentidena.

Nõudeid muudele pankadele kajastatakse siis, kui Kontsern laenab teistele pankadele raha.

Investeeringud võlakirjadesse

Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel liigitab Kontsern investeeringud võlakirjadesse õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavateks. Võlakirju mõõdetakse õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi, kui neid hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks ja müügiks, juhul kui nende rahavood koosnevad ainult põhiosa- ja intressimaksetest ja neid ei ole määratletud õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavateks. Selliste varade intressitulu arvestatakse sisemise intressimäära meetodil ja kajastatakse kasumis või kahjumis. Eeldatava krediitkahju mudeli abil arvestatud hinnangulisi allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumis või kahjumis. Kõiki muid jääkväärtuse muutusi kajastatakse muus koondkasumis. Kui võlakirja kajastamine lõpetatakse, siis varem muus koondkasumis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kantakse muust koondkasumist kasumisse või kahjumisse. Selliste varade intressitulu kajastatakse real „Intressitulu“.

Kontserni õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlainstrumendid koosnevad üksnes noteeritud võlakirjadest, mis vastavalt Moody's Investors Service'i reitingutele kuuluvad kõige kõrgemasse investeerimiskategooriasse ja liigitatakse seega 1. etappi kui madala krediitrisikuga investeeringud. Kontsern kajastab sellistele instrumentidele allahindluse 12 kuu eeldatava krediitkahju ulatuses. Kõikidel juhtudel eeldab Kontsern, et krediitrisik on oluliselt suurenenud, kui lepingulised maksed on üle 30 päeva hilinenud. Aruandekuupäeva seisuga ei olnud Kontsernil võlakirjainvesteeringuid, mida oleks tulnud liigitada 2. või 3. etappi.

Nõuded klientidele

Laenu nõudeid klientide vastu kajastatakse, kui Kontsern väljastab raha, et osta või anda laen klientidele. Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel liigitab Kontsern nõuded klientidele

- korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks. Need on laenud, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks, mille rahavood koosnevad ainult põhiosa- ja intressimaksetest ja mida ei ole vabatahtlikult määratletud mõõdetavaks õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi. Allahindlusi kajastatakse tulevikku vaatava eeldatava krediitkahju meetodi abil.

- õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavateks. Need on hübriidinstrumendi tunnustega laenud (nt investeerimisriskiga laenud) ja müüja tagasiostuõigusega põllumaade soetused. Hübriidinstrumendi tunnustega laenud sisaldavad põhilepingu (mittetuletisvara) ja alusvara komponenti ja nende eesmärk on saada lisaks põhiosa- ja intressimaksete rahavoogudele võimalikku täiendavat rahavoogu alusvara müügikasust lepingu lõpus. Põllumaade soetuste puhul on tegemist finantsinstrumentidega, mille lepingulised rahavood ei läbi ainult põhiosa- ja intressimaksete (SPPI) testi: a) nende instrumentide lepingulised rahavood ei vasta tavalaenu tingimusele, näiteks erineb intress tavapärasest turumäärast, kuna sisaldab enam kui kompensatsiooni raha ajaväärtuse, krediidiriski, muude laenutegevusega seotud põhiriskide ja kasumarginaali eest; ja b) need instrumendid sisaldavad optioone – müüja võib otsustada laenu tagasimaksmise asemele loobuda tagatiseks olevast maast, millisel juhul kaotab Kontsern õiguse instrumendi lepingulistele rahavoogudele ning omandab selle asemel kinnisvara. Lähtuvalt ärimudelitest ja rahavoogudest ei vasta need üksnes põhiosa- ja intressimaksetest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele ega liigitu müügiks hoitavaks instrumendiks. Seetõttu ei mõõdetata neid korrigeeritud soetusmaksimumes ega õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi.

Kontsern kasutab õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate laenuõuete (st finantsinstrumentide, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad) õiglase väärtuse mõõtmiseks hindamistehnikat: kõigi tulevaste rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna kehtiva turuintressimääraga. Turuintressimäär arvutatakse mudeli abil, mis kasutab nii valuuta, tähtaja, intressimäära, krediidiriski ja muude tegurite poolest sarnaste instrumentide turuandmeid ning Kontserni enda sisemisi näitajaid.

Instrumendi esmasel kajastamisel võivad tekkida erinevused õiglase väärtuse (mis vastavalt IFRS 13-le ja IFRS 9-le on tavaliselt tehinguhind) ja hindamistehnikat kasutades leitud summa vahel. Kõik sellised erinevused kajastatakse nn edasilükkunud esimese päeva kasumi või kahjumina. Edasilükkunud esimese päeva kasum või kahjum esitatakse finantsseisundi aruandes finantsvara esialgse raamatupidamisväärtuse maksumuse korrigeerimisena real „Nõuded klientidele“. Edaspidi kajastatakse esimese päeva kasumit või kahjumit lineaarselt kogu lepingu kehtivusaja jooksul kasumi või kahjumina õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradelt.

Järgnevatel perioodidel kajastatakse klientidele antud laenude õiglase väärtuse muutus (hindamiserinevus, mis on tekkinud õiglast väärtust mõjutavate tegurite, sh aja muutusest) kasumina või kahjumina õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradelt. Õiglast väärtust korrigeeritakse, kui muutuvad seda mõjutavad tegurid nagu aeg, intressimäärad, alusvara väärtus jne.

Finantsvarade allahindluse meetodika

Kontsern kasutab laenuõuete hindamiseks ja arvestamiseks kolmeetapilist lähene-misviisi, mis lähtub sellest, kas nõue on toimiv (võlgnik täidab kohustusi) või mitte, ja kui nõue on toimiv, siis kas on märke sellest, et krediidirisk on laenu väljastamise

ajal määratud riskiga võrreldes suurenenud. Metoodika põhineb eeldatava krediidikahju valemil, mille kohaselt tuleb eeldatava krediidikahju leidmiseks korrutada omavahel makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär ja makseviivituses olev riskipositsioon makseviivituse hetkel. Kontsern kasutab riigipõhiseid makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäärade hinnanguid. Hinnangud arvutatakse eri tooteliikide lõikes, kui on olemas piisavalt statistilisi andmeid. Tooteliikide puhul, mille kohta statistilised andmed puuduvad, arvutatakse vastavad hinnangud lähima sarnase tootetüübi andmete põhjal.

Kolmeetapiline lähenemisviis nõuete klassifitseerimiseks ühiste krediidikvaliteedi tunnuste abil:

1. etapp – 12 kuu eeldatava krediidikahju mudelit kasutatakse kõigi nõuete puhul, millel ei ole krediidiriski olulise suurenemise tunnuseid. Eeldatava krediidikahju leidmiseks kasutatakse 12 kuu makseviivituse tekkimise tõenäosuse näitajat, mis väljendab makseviivituse tõenäosust järgneva 12 kuu jooksul. Selliste varade puhul, mille tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu pärast, kasutatakse järelejäänud tähtajale vastavat makseviivituse tõenäosust.

2. etapp – kasutatakse nõuete puhul, millel on krediidiriski olulise suurenemise tunnuseid ning eeldatava krediidikahju leidmiseks kasutatakse kehtivusaja makseviivituse tõenäosuse näitajat, mis väljendab makseviivituse tõenäosust finantsvara järelejäänud tähtaja jooksul.

3. etapp – sellesse etappi kuuluvad ebatõenäoliselt laekuvad või makseviivituses olevad nõuded, sh laenuvõtja finantsraskuste tõttu restruktureeritud nõuded. Sarnaselt 2. etapiga hõlmab krediidikahju katteks moodustatav allahindlus kogu järelejäänud kehtivusaja eeldatavat krediidikahju makseviivituse tõenäosusega 100%.

Krediidiriski olulise suurenemise tunnusteks on üle 10-eurose nõude tasumisega viivitamine 30 või enam päeva aruandeperioodi viimase kolme kuu vältel, käitumusliku mudeli alusel nõudel tuvastatud olulise krediidiriski suurenemise tunnused, laenulepingule makseleevenduse rakendamine või kliendi lisamine jälgimisnimekirja. Lisaks omistatakse tagamata tarbimislaenule oluliselt suurenenud krediidiriski tunnus, juhul kui lepingu makseviivituse tõenäosuse hinnang vaadeldaval perioodil on oluliselt suurenenud võrreldes vastava hinnanguga laenu väljastamise hetkel. Äriklientide osas liigitatakse nõue olulise krediidiriski suurenemise tunnusega nõudeks krediidireitingu olulise halvenemise või lepinguliste kovenantide rikkumise korral. Kinnisvaraga tagatud laenude puhul kajastatakse krediidiriski oluline suurenemine tagatisvara turuväärtuse vähenemise korral, juhul kui see põhjustab olulise LTV (loan-to-value) suurenemise. Krediidiriski olulise suurenemise hinnangud on ajas muutuvad, st finantsvarasid võib liigitada tagasi 1. etappi, kui krediidirisk on pärast suurenemist langenud ja pole tõendeid selle kohta, et see oleks suurenenud.

Eeldatavad krediidikahjud põhinevad lepinguliste rahavoogude ja kõigi Kontserni hinnangul laekuvate rahavoogude erinevusel. Leitud vahet diskonteeritakse määraga, mis on ligilähedane vara algsele sisemisele intressimäärale.

Eeldatav krediidikahju

Allahindluste meetodika põhineb eeldatava krediidikahju valemil, mille kohaselt tuleb eeldatava krediidikahju (*Expected Credit Loss*, ECL) leidmiseks korrutada omavahel makseviivituse tõenäosus (*Probability of Default*, PD), makseviivitusest tingitud kahjumäär (*Loss Given Default*, LGD) ja makseviivituses olev riskipositsioon makseviivituse hetkel (*Exposure at Default*, EAD). Need on peamised parameetrid, millest Kontsernis krediidiriski hindamisel lähtutakse. PD näitab, kui suure tõenäosusega tekib lepingul või kliendil makseviivitus. LGD kirjeldab ajaloolisel kahjustatistikal põhinevat ja vajadusel eksperdihinnanguga kohandatud riigi- ja tootepõhist kahjumäära makseviivituse korral. EAD on eeldatav nõuete kogusumma makseviivituse hetkel.

Krediidiriski hindamiseks kasutatakse eeldatava krediidikahju (*Expected Credit Loss*, ECL) valemit:

Eeldatav krediidikahju (ECL) = makseviivituse tõenäosus (PD) * makseviivitusest tingitud kahjumäär (LGD) * riskipositsioon makseviivituse hetkel (EAD).

Aastal 2024 uuendati eeldatava krediidikahju arvestamise mudeleid nii teises kui ka neljandas kvartalis. Korrigeerimiste tulemusena suurenes eeldatava krediidikahju kulu teises kvartalis 2,2 miljoni euro võrra, mis oli peamiselt tingitud PD hinnangute uuendamisest, ja neljandas kvartalis 0,7 miljoni euro võrra, mis oli tingitud uute LGD mudelite rakendamisest olulistele tagamata tarbimislaenudele (eeldatava krediidikahju kulu vähenes 1,4 miljoni euro võrra), LGD alammäära rakendamisest tagatud laenudele (suurenemine 0,8 miljoni euro võrra) ja PD hinnangute uuendamisest (suurenemine 1,3 miljoni euro võrra). Neljandas kvartalis uuendas Kontsern ka võlakomponente ja lävendeid krediidiriski olulise suurenemise tuvastamiseks ning lepingute klassifitseerimiseks 2. etappi, millega kaasnes täiendav eeldatava krediidikahju kulu summas 1,4 miljonit eurot.

Kohustuste täitmata jätmise ja mahakandmine

Leping liigitatakse mittetoimivaks järgmistes olukordades, mis viitavad võimalusele, et klient jätab oma maksekohustused täitmata ja on muutunud või võib muutuda maksejõuetuks:

- makseviivituse alusel: nii suhtelise olulisuse piirmäära (võlas oleva summa suhe kogusummasse 1%) kui ka absoluutse olulisuse piirmäära (100 eurot jaelaenude ning 500 eurot ärialaenude põhiosa ja/või intressimakse puhul) ületatakse 90 päeva järjest;
- maksete laekumise ebatõenäolisus: leping on toimiv, kuid objektiivsele tõendusmaterjalile tuginedes võib eeldada, et klient ei suuda tasuda oma finantskohustisi (põhisumma, intress ja lepingutasu) täies ulatuses ja olukorda ei ole võimalik rahuldavalt lahendada. Maksete laekumine on ebatõenäoline, kui: a) kliendile on saadetud teade lepingu lõpetamise kohta ja talle on esitatud maksenõue; b) makseraskustes või hiljuti makseraskustes olnud klient on restruktureerimisel, mille tulemusena tõenäoliselt vähendatakse finantskohustust, või on tuvastatud muid näitajaid, mis osutavad makseraskustest tulenevale restruktureerimisele; c) klient on pankrotis või surnud või tema suhtes on algatatud pankroti-

likvideerimis- või võlgade ümberstruktureerimise menetlus; d) toimunud on identiteedivargus, st on tuvastatud, et krediidsaaja identiteeti on väärkasutatud; e) on tuvastatud näitajaid, mis viitavad kliendi tulevasele mittesuutlikkusele oma rahalisi kohustusi õigeaegselt täita.

Juhul, kui mittetoimivaks liigitatud nõue moodustab üle 20% kliendi vastu olevate nõuete kogusummast, liigitatakse mittetoimivaks ka kliendi teised laenud, mis pole eespool kirjeldatud tingimuste alusel mittetoimivad.

Laenu liigitamisel toimivaks nõudeks kehtivad järgmised reeglid:

- Üheaastast järelevalveperioodi rakendatakse lepingute puhul, mis on liigitatud mittetoimivaks seetõttu, et makseraskustes või hiljuti makseraskustes olnud kliendi leping restruktureeritakse makseraskuste tõttu. Kui leping pole aasta jooksul ületanud 30-päevast makseviivitust ega esine teisi maksejõuetuse tunnuseid, liigub leping järelevalve alt välja. Kui leping ületab 30-päevast makseviivitust või esineb teisi maksejõuetuse tunnuseid, pikeneb järelevalveperiood ühe aasta võrra.
- Makseviivituse või muude maksete laekumise ebatõenäolisusele viitavate asjaolude korral kasutatakse 3-kuulist järelevalveperioodi – üle 30-päevasest tähtaja ületamisest peab mööduma vähemalt 3 kuud.

Kui nõue ei laeku või selle sissenõudmine ei ole võimalik või majanduslikus mõttes otstarbekas, võib nõude finantsseisundi aruandest maha kanda.

Nõuded kantakse maha pärast seda, kui kõik mõistlikud restruktureerimis- ja sissenõudmistoimingud on tehtud ja edasist laekumist peetakse ebatõenäoliseks. Kui nõue kantakse finantsseisundi aruandest maha, vähendatakse vastava summa võrra nii laenuportfelli kui ka allahindluskontol kajastatud summat. Maha kantud laenu-nõuete laekumist arvestatakse kassapõhiselt ja kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Eeldatava krediidikahju netokulu“.

Laenu-nõuete allahindlusi, muutusi laenu-nõuete allahindlustes ja laenu-nõuete allahindluste tühistamisi kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Nõuded klientidele“ ja koondkasumiaruandes kirjel „Eeldatava krediidikahju netokulu“.

Tagatisega nõuete allahindluse meetodika

Kinnisvaraga tagatud oluliste äri-laenu allahindluse vajadust hinnatakse individuaalselt. Kontsern moodustab individuaalse allahindluse nõudele või nõuete grupile, mille allahindluse vajadus on tuvastatud. Individuaalse hindamise puhul määratakse tagatise netorealiseerimisväärtuse hindamise abil nõude tagamata osa, võttes arvesse turuväärtuse volatiilsust ja kõiki tagatise realiseerimisega otseselt seotud kulusid. Nõude tagamata osa väärtuse langus leitakse tagasimaksmata nõude ja tagatise netorealiseerimisväärtuse vahena diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades diskontomäärana nõude sisemist intressimäära. Individuaalselt hinnatava laenu-nõudega seotud viitlaekumistele kohaldatakse sama allahindlusmäärana, mida rakendatakse nõudele endale. Kõik individuaalselt ebaolulise suurusga samalaadsed nõuded, mida pole mõistlik individuaalselt hinnata, rühmitatakse gruppidesse, mille võimalikku väärtuse langust hinnatakse kogumina.

MATERIAALNE PÕHIVARA JA KASUTUSÕIGUSVARA

Materiaalset põhivara, v.a maa ja ehitised, kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulieerunud kulumi ja võimaliku varade väärtuse langusest tulevane kahjumi võrra. Soetusmaksumus sisaldab kulusid, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud lisatakse vara jääkväärtusele või kajastatakse vajaduse korral eraldi varana siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumust on võimalik usaldusväärset mõõta. Eraldi varana kajastatud mis tahes vara osa kajastamine lõpetatakse, kui see asendatakse. Kõik muud remondi- ja hoolduskulud kajastatakse kasumis või kahjumis aruandeperioodil, mil need tekkisid.

Kui materiaalse põhivara objekti väärtus langeb alla tema jääkväärtuse, hinnatakse põhivara objekt alla. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Eeldatava kasuliku eluea muutusi kajastatakse vastavalt amortisatsiooniperioodi või meetodika muutmisele ja neid käsitletakse raamatupidamislike hinnangute muutustena.

Kulumi kajastatakse koondkasumiaruandes ning arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavatelt osadelt lineaarsel meetodil. Materiaalse põhivara amortisatsiooniarvestus algab vara soetushetkest.

Kasutusõigusvarad on finantsseisundi aruandes esitatud koos materiaalse põhivaraga. Kasutusõigusvarasid amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Hinnangulised majanduslikult kasulikud tööead on järgmised:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Maa ja ehitised	
Maa	ei amortiseerita
Ehitised	25-50 aastat
Muu põhivara	
Kontoritehnika, -mööbel ja muu inventar	5 aastat
Arvutid	3-4 aastat

Materiaalsele põhivara lõppväärtused ja kasulikud eluead vaadatakse üle iga aruandepäeva seisuga ja neid korrigeeritakse, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku tööiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodil ja järgnevatel perioodidel.

Materiaalse põhivara kulum kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

Maad ja ehitisi kajastatakse viimasel ümberhindluse kuupäeval määratud õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hilisem ehitiste amortisatsioon ja väärtuse

langus. Õiglane väärtus põhineb sõltumatu kinnisvaraeksperti poolt määratud turuhinnal või juhatuse hinnangul. Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et ümberhinnatud varade jääkväärtus ei erineks oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Ümberhindluse kasum kajastatakse muus koondkasumis ja „Muude reservide“ koosseisus omakapitalis. Selles ulatuses, milles ümberhindluse kasum tühistab sama vara eelnevalt kasumis või kahjumis kajastatud ümberhindluse kahjumi, kajastatakse ümberhindluse kasum kasumis või kahjumis. Ümberhindluse kahjum kajastatakse kasumis või kahjumis, välja arvatud see osa, millega saldeeritakse sama vara ümberhindluse reservis kajastatud kasumit. Maa ja ehitiste ümber hindamisel elimineeritakse varaobjekti akumulatsioonid kulum ümberhindluse kuupäeval vara bruto jääkväärtuse vastu ja varaobjekti netojääkväärtust korrigeeritakse ja esitatakse vara ümberhinnatud väärtuses. Vara müümisel või ümberliigitamisel kantakse konkreetse varaobjektiga seotud ümberhindluse reserv jaotamata kasumisse. Ümberhindluse reservi kasutatakse ainult siis, kui vara kajastamine lõpetatakse.

IMMATERIAALNE VARA

Tarkvaraprogrammide haldamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimise hetkel. Arenduskulud, mis on otseselt seotud eristatava ja unikaalse Kontserni kontrolli all oleva tarkvara projekteerimisega ja testimisega, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- tarkvara kasutus- või müügikõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhtkond kavatses tarkvara valmis saada ja seda kasutada või müüa;
- tarkvara on võimalik kasutada või müüa;
- suudetakse näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid; ja
- tarkvara arendamisega seotud kulutusi on võimalik usaldusväärset mõõta.

Tarkvaraga otseselt seotud kulud, mis kapitaliseeritakse tarkvara osana, hõlmavad tööjõukulud ja põhjendatud osa asjakohastest üldkuludest. Kapitaliseeritud arenduskulud kajastatakse immateriaalse põhivarana ja amortiseeritakse alates hetkest, mil vara on kasutusvalmis.

Kontserni peamised immateriaalsed põhivarad on kapitaliseeritud info- ja pangandustehnoloogia lahendus Nest ja muu kapitaliseeritud tarkvara. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulatsioonid kulum ja vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite võrra. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul, mis on 5 aastat. Immateriaalse vara kulum kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

VARA VÄÄRTUSE VÄHENEMINE

Igal aruandepäeval hindab juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul, kui on asjaolusid, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema jääkväärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude meetodil leitud kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema jääkväärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle jääkväärtuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara jääkväärtust. Ülempiiriks on vara jääkväärtus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni, kui allahindlust ei oleks kajastatud.

Finantsvarade väärtuse vähenemise kohta vaata käesoleva lisa punkti „Finantsvarad“.

KINNISVARAINVESTEERINGUD

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse maad ja hooneid, mida hoitakse renditulu teenimise või turuväärtuse suurenemise või mõlemal eesmärgil ning mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, sh tehingutasud. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringut iga aruandeperioodi lõpu seisuga õiglasel väärtusel. Õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum või kahjum kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum (kahjum)“. Õiglane väärtus põhineb iga-aastaselt sõltumatu kinnisvaraeksperti poolt määratud turuhinnal ja/või juhatuse hinnangul.

Teenitud renditulu kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Muud tegevustulud“.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis.

MÜÜGIKS HOITAVAD PÕHIVARAD (VÕI MÜÜGIGRUPID)

Põhivarad ja müügigrupid, mis võivad sisaldada nii põhi- kui ka käibevarasid, liigitatakse finantsseisundi aruandes müügiks hoitavateks, kui nende jääkväärtus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mis toimub 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu ja millega võib kaasneda ka varasid hoidva tüdrettevõtte üle kontrolli kaotamine.

Varad liigitatakse ümber, kui kõik järgnevad tingimused on täidetud: (a) varad on saadaval koheseks müügiks käesolevas seisukorras; (b) Kontserni juhtkond on ostja leidmiseks kinnitanud ja algatanud aktiivse tegevusprogrammi; (c) varasid

pakutakse aktiivselt müügiks mõistliku hinnaga; (d) eeldatakse, et müük toimub ühe aasta jooksul; (e) on ebatõenäoline, et müügiplaani oluliselt muudetakse või sellest loobutakse. Põhivarasid või müügigruppe, mis on aruandeperioodi finantsseisundi aruandes müügiks hoitavaks liigitatud, võrdlusperioodi finantsseisundi aruandes ümber ei liigitata ja uuesti ei esitata, et võrdlusperiood peegeldaks aruandeperioodi liigitust.

Müügi-grupp on grupp, kuhu kuuluvad põhi- või käibevarad, mis realiseeritakse müügi teel või muud moodi ühe, kogu varade gruppi hõlmava tehinguga, ja nende varadega otseselt seotud kohustised, mis tehinguga üle antakse. Põhivarad on varad, mis sisaldavad summasid, mis eeldatavasti laekuvad või tasutakse hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui vara on vaja ümber liigitada, siis liigitatakse ümber nii vara lühiajaline kui ka pikaajaline osa.

Müügiks hoitavat müügi-gruppi mõõdetakse tervikuna kas jääkväärtuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Müügiks hoitavaid hooneid ja seadmeid ei amortiseerita. Ümber liigitatud pikaajalisi finantsinstrumente ei hinnata alla nende jääkväärtusesse või õiglasest väärtusesse, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Lõpetatud tegevusvaldkond on kontserni äritegevuse osa, mille tegevus ja rahavood on selgelt eristatavad ülejäänud kontsernist ning mis: a) esindab eraldi peamist äri- valdkonda või geograafilist tegevuspiirkonda; b) on osa kooskõlastatud plaanist võõrandada eraldi suur äri- valdkond või geograafiline tegevuspiirkond; või c) on tütarettevõtte, mis on omandatud ainult edasimüügi eesmärgil.

Lõpetatud tegevusvaldkonnaks klassifitseerimine toimub võõrandamisel või kui tegevus vastab müügiks olevaks varaks liigitamise kriteeriumitele, olenevalt sellest, kumb toimub varem.

Kui tegevusvaldkond on klassifitseeritud lõpetatud tegevusvaldkonnaks, esitatakse koondkasumiaruanne uuesti nii, nagu oleks tegevus lõpetatud võrdlusaasta alguses.

ÕIGLASE VÄÄRTUSE MÕÕTMINE

Kontsern mõõdab finantsinstrumente nagu tuletisinstrumentid ning maad ja ehitisi õiglasest väärtuses igal aruandekuupäeval. Samuti on korrigeeritud soetusmaksu- mused kajastatud finantsinstrumentide õiglane väärtus toodud lisas 6.

Õiglane väärtus on hind, mida oleks saanud vara müües või mida oleks makstud kohustise üleandmisel turuosaliste vahelises tavapärasest tehingus vara väärtuse määramise kuupäeval. Õiglase väärtuse mõõtmise aluseks on eeldus, et vara müügi- tehing või kohustise üleandmine toimub kas:

- vara või kohustise põhiturul;
- kui põhiturg puudub, siis soodsaimal vara või kohustise turul.

Põhi- või soodsaimale turule peab olema Kontsernil ligipääs.

Vara või kohustise õiglast väärtust mõõdetakse kasutades eeldusi, mida turul osalejad kasutaksid vara või kohustise hinna määramisel, kui turuosalised tegutsesid oma parimates majanduslikes huvides.

Mittefinantsvara õiglase väärtuse mõõtmine võtab arvesse turuosalise võimet luua majanduslikku kasu, kasutades vara selle parimal kasutuse viisil või müües vara teisele turuosalisele, kes kasutaksid vara selle parimal kasutuse viisil.

Kontsern kasutab hindamismeetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kohta on piisavalt andmeid, et mõõta õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mille õiglase väärtus on mõõdetud või avalikustatud raamatupidamise aruandes, on jaotatud õiglase väärtuse hierarhiasse lähtudes madalaima taseme sisendist, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks, alljärgnevalt:

Tase 1 – identsete varade või kohustiste aktiivsel turul noteeritud hinnad;

Tase 2 – hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, on otseselt või kaudselt jälgitav;

Tase 3 – hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, ei ole jälgitav.

Raamatupidamise aruandes korduvalt kajastatud varade ja kohustiste puhul teeb Kontsern igal aruandekuupäeval kindlaks, kas hierarhia tasemete vahel on esinenud liikumisi, hinnates kategooriatesse määramist uuesti igal aruandekuupäeval (põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks).

Kontserni juhtkond määrab poliitika ja reeglid nii korduva õiglase väärtuse mõõtmiseks (nt kinnisvarainvesteeringud ja noteerimata finantsvarad) ning ühekordseks mõõtmiseks (nt materiaalsed põhivarad nagu maa ja ehitised). Väliseid hindajaid kaasatakse oluliste varade nagu maa ja ehitiste ning kinnisvarainvesteeringute hindamisel.

Hindamisprotsesse ja õiglase väärtuse muutusi arutab juhtkond vähemalt kord aastas. Juhtkond analüüsib nende varade ja kohustiste väärtuste muutusi, mida on Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt vaja uuesti mõõta või hinnata. Analüüsi jaoks kontrollib juhtkond üle peamised sisendid, mida kasutati viimasel väärtuse mõõtmisel, võrreldes väärtuse arvutamisel kasutatud teavet lepingutes ja muudes asjakohastes dokumentides toodud informatsiooniga. Samuti võrdleb Kontserni juhtkond koostöös väliste hindajatega iga vara ja kohustise iga õiglase väärtuse muutust koos asjakohaste väliste allikatega, otsustamaks kas muudatus on põhjendatud.

Õiglase väärtuse avalikustamiseks on Kontsern määratlenud varade ja kohustiste klassid, lähtudes varade ja kohustiste laadist, omadustest ja riskidest, ning õiglase väärtuse hierarhia taseme nagu eespool selgitatud.

RENDIARVESTUS

Kontsern rentnikuna

Kontsern rakendab ühtset kajastamis- ja mõõtmismudelit kõigi rentide puhul, välja arvatud lühiajalised rendid ja väheväärtuslikud varad (alla 5000 euro). Kontsern kajastab rendimaksete tegemiseks rendikohustisi ja renditava vara näitamiseks kasutusõigusvara.

Kasutusõigusvara

Kontsern kajastab kasutusõigusvara rendilepingu alguskuupäeval (s.o kuupäeval, kui alusvara on kasutusvalmis). Kasutusõigusvara mõõdetakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid, ning neid korrigeeritakse rendikohustiste ümberhindamisega. Kasutusõigusvara maksumus sisaldab kajastatud rendikohustiste summat, esialgseid otse-seid kulusid ja alguskuupäeval või enne seda tehtud rendimakseid, millest on maha arvatud saadud rendisoodustused. Kasutusõigusvara amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul. Finantsseisundi aruandes esitatakse kasutusõigusvara koos materiaalse põhivaraga.

Kasutusõigusvara on toodud lisas 11 „Materiaalne põhivara“ ja nende väärtuse langus on kooskõlas Kontserni poliitikaga, mida on kirjeldatud lisas 36 „Vara väärtuse vähenemine“.

Rendikohustised

Rendilepingu alguskuupäeval kajastab Kontsern rendikohustisi, mida mõõdetakse rendiperioodi jooksul tehtavate rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimakse sisaldab fikseeritud makseid (millest on maha arvatud saadaolevad rentimisstiimulid), muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määrast, ning summasid, mis eeldatavasti makstakse jääkväärtuse garantiide alusel. Rendimaksete hulka kuulub ka Kontserni poolt mõistlikult kasutatava ostuoptiooni kasutamise hind ja rendi lõpetamise eest trahvide maksmine, kui rendi tähtaeg kajastab lõpetamise võimaluse kasutamist. Muutuvaid rendimakseid, mis ei sõltu indeksist ega määrast, kajastatakse kuludena perioodil, mil toimub makse algatav sündmus või tingimus. Üüriteenustele lisatud käibemaks, mis ei kuulu tagastamisele, kajastatakse lühiajaliste rentide kuluna arve kuupäeval.

Kontsern rendib erinevaid äripindu. Rendilepingud on tavaliselt sõlmitud fikseeritud perioodiks 3 kuni 10 aastani ning sisaldavad reeglina ka pikendamise ja katkestamise õigusi. Renditingimused räägitakse läbi individuaalsel baasil ning võivad sisaldada erinevaid tingimusi. Samuti liisib Kontsern põllumajandustehnikat rendiperioodiga 5 aastat.

Kontsern rendileandjana

Kasutusrendi alla liigitatakse rendid, mille puhul Kontsern ei kannu üle praktiliselt kõiki vara omamisega seotud riske ja hüvesid. Tekkivat üüritulust arvestatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt ja kajastatakse kasumiaruandes tuluna selle põhiolemuse tõttu. Kasutusrendi üle peetavate läbirääkimiste ja korraldamisega seotud otsesed kulud lisatakse renditava vara raamatupidamislikule maksumusele

ja kajastatakse rendiperioodi jooksul samadel alustel kui renditulu. Tingimuslikke saadavaid renditasusid kajastatakse tuluna nende teenimise perioodil.

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud sisaldavad ka liisingulepinguid. Liisingulepingut käsitletakse kapitalirendina, kui sellega antakse kõik olulised riskid ja hüved üle Kontsernilt vara kasutajale, st rentnikule. Vara seaduslik omandiõigus võib liisinguvõtjale üle minna rendiperioodi lõpus. Kapitalirendilepingud kajastab Kontsern klientidele antud laenudena („Nõuded klientidele“), kusjuures renditulu arvestatakse intressitulude hulgas. Kapitalirendilepingutest tulenevad nõuded kajastatakse rendimaksete nüüdisväärtuses, millest on maha arvatud põhiosa tagasimaksed, pluss vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Renditud varade eest tarnijatele tehtud ettemakseid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Muud varad“.

FINANTSKOHUSTISED

Finantskohustisteks loetakse võlgnevusi klientidele, väärtpaberikohustisi, panga-laene ning viitvõlgasid ja muid võlakohustisi. Kontserni laenukapitali allikateks on hoiused ja allutatud võlakirjad.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud kohustisega otseselt seotud tehingukulud. Finantskohustisi kajastatakse edaspidi finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustis eemaldatakse aruandest siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Allutatud võlakirjad

Võlakiri liigitub allutatud võlakirjaks, kui krediidasutuse likvideerimisel või pankrotti minemisel kuulub võlakiri rahuldamisele pärast seda, kui kõigi teiste võlausaldajate põhjendatud nõuded on rahuldatud.

Antud finantsgarantiid ja võetud siduvad laenuandmiskohustused

Finantsgarantiileping on leping, mis nõuab Kontsernilt kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada garantii omanikule kahju, mis tekib kui garantiis määratletud võlgnik ei tee makseid tähtaegselt ja vastavalt võlainstrumendi tingimustele. Laenuandmiskohustus on siduv kohustus anda laenu eelnevalt kindlaksmääratud tingimustel.

Antud finantsgarantiisid ja võetud siduvaid laenuandmiskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruande väliselt. Eraldisi eeldatava krediidikahju jaoks kajastatakse koondkasumiaruandes real „Eeldatava krediidikahju netokulu“.

ERALDISED

Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes juhul, kui Kontsernil on mineviku sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab ressursidest loobumist.

Ümberstruktureerimiseraldis kajastatakse siis, kui Kontsern on kinnitanud üksikasjaliku ja formaalse ümberstruktureerimiskava ning ümberstruktureerimine on kas alanud või avalikustatud. Tulevaste ärikahjumite katteks eraldisi ei moodustata.

Kahjuliku lepingu katteks moodustatud eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui lepingust tulenevate kohustuste täitmise vältimatud kulutused ületavad lepingust eeldatavalt saadavat majanduslikku kasu. Kahjuliku lepingu jaoks moodustatud eraldist mõõdetakse kas lepingu lõpetamise eeldatava kulu nüüdisväärtuses või lepingu jõusse jätmise eeldatava netokulu nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Kohustuslik reservkapital ei või Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt olla väiksem kui 1/10 ettevõtte aktsiakapitalist. Sellest lähtudes eraldab emaettevõtte igal aastal kasumi jaotamisel vähemalt 1/20 puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali, kuni reservkapital saavutab nõutava suuruse. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele, kuid seda võib kasutada kahjumite katmiseks juhul, kui kahjumite katmiseks ei piisa vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

INTRESSITULUD JA -KULUD

Intressitulu ja -kulu kajastatakse lähtudes varade ja kohustiste sisemisest intressimäärast.

Intressituluna ja -kuluna näidatakse kõiki intressi- ja intressi iseloomuga tulusid ja kulusid. Intressi iseloomuga on need tulud (sh lepingute sõlmimise tasud) ja kulusid, mis on seotud vara või kohustise lepingulise/lunastustähtajaga või suhtega vara või kohustise suurusse ning need periodiseeritakse vastavalt nõude või kohustise kestusele. Intressitulu ja -kulu arvestamisel lähtutakse vara ja kohustise tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks kasutatavast esialgsest sisemisest intressimäärast. Esialgne intressimäär võtab arvesse kõiki tehinguga otseselt seotud kulusid ja tulusid, sealhulgas lepingu sõlmimise tasud, korraldustasud jms. Lepingu väljastamisega otseselt seotud kulud kapitaliseeritakse ja periodiseeritakse vastavalt nõude kestusele.

TEENUSTASUD

Teenustasutuluna kajastatakse aruandeperioodil klientidelt saadud mitmesuguseid teenustasusid nagu laenu igakuine haldustasu, tasu kliendi andmete ja lepingu muutmise ning ennetähtaegse lõpetamise eest, saldoteatise tasu ja muud sarnased tasud. Teenustasukuluna näidatakse teistele krediidasutustele makstavaid teenustasukulusid, sealhulgas ülekandetasud. Teenustasutulu kajastatakse Kontserni tava-pärasel majandustegevuses saadud või saadava teenuse tulu õiglasel väärtuses. Teenustasutulud ja -kulusid kajastatakse tekkepõhiselt: reeglina teostamiskohustuse ajahetkel, mis on tavaliselt tehingu läbiviimise hetk. Laenude teenustasutulud (miinus otsesed kulud) võetakse arvesse sisemise intressimäära leidmisel.

MUUD TEGEVUSTULUD

Muude tegevustulude all näidatakse:

- mitmesuguseid tegevustulusid, mis hõlmavad tulu teenuste müügist, mida kajastatakse aruandeperioodil, mil teenuseid osutatakse (nt tütarettevõtte renditulu), ja kaupade müügist, mida kajastatakse siis, kui kaup müüakse kliendile;

- sissenõudemenetlusega seotud tulused (sh viivised, trahvid jms), mida kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel;
- tulused Kontserni poolt võlakohustiste ennetähtaegselt lunastamisest, mida kajastatakse võlakirjade lunastamise hetkel;
- dividenditulu (emaettevõtte aruandes), mida kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

MUUD TEGEVUSKULUD

Muude tegevuskuludena kajastatakse:

- täitemenetluse protsessiga seotud kulud (sh notari-, kohtutäituri- inkassotasud, riigilõivud);
- seaduses ettenähtud tasud ja maksed (Tagatisfondi ja järelevalvetasu maksed);
- registripäringute jms kulud;
- kinnisvara investeringutega seotud kulud (sh rendipindadega seotud teenused);
- väärtpaberitega seotud kulud.

Muid tegevuskulusid kajastatakse siis, kui teenus on saadud ja kohustus on tekkinud.

TÖÖTAJATE HÜVITISED

Töötajate lühiajaliste hüvitiste kohustisi mõõdetakse diskonteerimata kujul ja kajastatakse vastava teenuse saamisel kuluna. Kontsern kajastab töötajatele preemiate maksmisega seotud kohustisi ja kulusid eraldisena juhul, kui vastavad preemiad on selgelt fikseeritud ning seotud arvestusperioodiga.

TULUMAKS

Tulumaksu kajastamisel konsolideeritud raamatupidamise aruandes on lähtutud aruandeperioodi lõpus kehtivatest või olulises osas vastu võetud õigusaktidest. Tulumaks sisaldab tasumisele kuuluvat maksu ja seda kajastatakse aruandeaasta kasumis või kahjumis, välja arvatud juhul, kui see kajastatakse otse omakapitalis, kuna on seotud tehingutega, mida samal või mõnel muul perioodil kajastatakse samuti otse omakapitalis. Tasumisele kuuluv tulumaks on summa, mis makstakse või küsitakse tagasi käesoleva ja eelnevate perioodide maksustatava kasumi või kahjumi eest. Kui konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on kinnitatud enne asjakohaste maksudeklaratsioonide esitamist, põhineb maksustatav kasum või kahjum hinnangul. Muud maksud peale tulumaksu kajastatakse ridadel „Palgakulud“ ja „Halduskulud“.

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtete kasumit, vaid jaotamata kasumit jaotatavaid dividende. Tulumaksu tavamäär oli kuni 2024. aastani 20% ja alates 2025. aastast 22% (vastavalt 20/80 ja 22/78 netodividendina väljamakstavast summast). Dividendidelt arvestatud tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodil, sõltumata sellest, millal dividendid välja makstakse. Eestis peavad krediitiasutused tasuma kvartalikasumilt avansilist tulumaksu, mis kajastatakse kuluna. Maksumäär oli 14% maksueelsest kasumist, alates 2025. aastast tõusis see 18%-le. Tasutud avansilist tulumaksu ei

tagastata, kuid selle võib dividendidelt tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata. Maksustamissüsteemi omapäraselt lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetele varade ja kohustiste jääkväärtuste ning maksubaasi ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksu varasid ega kohustisi.

Lätis kehtivad ettevõtete tulu maksustamisel Eestiga sarnased põhimõtted: kasumit maksustatakse selle jaotamisel ja edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi ei teki. Maksumäär on 20% (rakendatakse maksustatavale brutosummale). Sarnaselt Eestile kehtestab ka Läti 2024. aastal krediidasutustele avansilise tulumaksu, mille määr on 20% eelneva aasta maksueelsest kasumist. Maks tuli esmakordselt tasuda 2024. aastal ja see arvestati 2023. aasta kasumilt. Kontsern kajastab maksu kuluna.

Leedus, Soomes ja Rootsis on teenitud kasum, mida on korrigeeritud kohalike tulumaksuseaduste nõuetest lähtuvalt püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga maksustatav.

Leedus on tavapärane tulumaksumäär 15%, ent krediidasutuste 2 miljoni euro piirmäära ületavale maksustatavale kasumile kohaldatakse 20% maksumäära.

Ettevõtte tulumaksu määrad

	2025	2024	2023
Eesti*	18,0%	14,0%	14,0%
Bulgaaria	10,0%	10,0%	10,0%
Leedu	16,0–21,0%	15,0–20,0%	15,0–20,0%
Läti	20,0%	20,0%	20,0%
Rootsi	20,6%	20,6%	20,6%
Soome	20,0%	20,0%	20,0%

* Eestis ei maksustata kasumit, vaid jaotamata kasumist jaotatavaid dividende (tavamäär on 20/80 netodividendina väljamakstavast summast). Krediidasutused peavad teenitud kasumilt tasuma avansilist tulumaksu maksumääraga 14%.

Välismaal asuvates üksustes kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustist ja -vara, mille kohaselt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Konsolideeritud aruandes kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustis finantsseisundi aruande real „Edasilükkunud tulumaksukohustis”. Edasilükkunud maksuvara kajastatakse aruandes juhul, kui on tõenäoline vastavate maksustatavate kasumite tekkimine tulevikus, mille suhtes on võimalik edasilükkunud maksuvara kasutada.

Standardi IAS 12 punkti 39 kohaselt kajastab ettevõtte edasilükkunud tulumaksukohustise kõikide tütarettevõtetesse, sidusettevõtetesse, ühisettevõtetesse ja filiaalidesse tehtud investeeringutega seotud maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud erinevused, mille puhul on täidetud järgmised tingimused: (a) ettevõtte suudab kontrollida ajutise erinevuse tühistumise ajastamist ja (b) on tõenäoline, et ajutine erinevus ei tühistu lähemas tulevikus. Edasilükkunud tulumaksukohustist

ei kajastata, kui investering vastab mõlemale eespool märgitud kriteeriumile (a) ja (b). Kriteeriumi (a) täitmiseks peab investering olema ettevõtte kontrolli all. Ettevõtted omavad enamasti kontrolli oma tütarettevõtete ja filiaalide üle. Sidus- ja ühissettevõtete üle ettevõtted enamasti kontrolli ei oma, mistõttu selliste investeringutega seotud ajutiste erinevuste puhul tuleb tavaliselt tulumaksudkohustis kajastada. Kriteeriumi (b) täitmiseks peab ettevõtte suutma tõendada, et ajutine erinevus lähemas tulevikus ei tühistu. Tühistumine hõlmab tehinguid nagu kasumi jagamine, äritegevuse müük, likvideerimine jne. Lähemat tulevikku ei ole standardis määratletud, ent tavapäraselt peetakse selleks aruandekuupäevale järgnevat 12 kuud.

Kontserni juhtkond analüüsis tütarettevõtetesse ja filiaalidesse tehtud investeeringuid ja otsustas, et nendes tütarettevõtetes ja filiaalides, mille puhul esineb maksustatavaid ajutisi erinevusi, on kriteeriumid (a) ja (b) täidetud ning aruandekuupäeval pole vaja edasilükkunud tulumaksudkohustist kajastada.

MUUD LÕIVUD JA MAKSUD

Uued lõivud ja maksud, mille valitsused kehtestavad ettevõtetele lisaks olemasolevatele lõivudele nagu tulumaks, trahvid või viivised, kajastatakse kohustuse tekkimisel (nt hüpoteeklaenuvõtja kaitse tasu Lätis).

Hüpoteeklaenuvõtja kaitse tasu kajastab Kontserni kasumiaruande real „Muud tegevuskulud“.

Leedu valitsus kehtestas 2023. aasta mais ajutise solidaarsusmaksu seadusega ajutise maksu pankade teatud tuludele, mis on teenitud seelses jurisdiktsioonis. Maksumäär on 60% ja seda kohaldatakse enne 31. detsembrit 2022 klientidele antud laenudelt 2023. ja 2024. aastal teenitud netointressitulu suhtes, mis ületab enam kui 50% võrra eelnenud nelja majandusaasta keskmist neto intressitulu. Maks kehtib kuni 17. juunini 2025. Kontserni arvutuste kohaselt ei küündi Leedus teenitud intressitulu piirmäärani ja seetõttu ei ole maksu deklareeritud ega kajastatud.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga.

Selleks, et leida lahustatud puhaskasum aktsia kohta, korrigeeritakse lihtaktsionäridele omistatavat puhaskasumit ja kaalutud keskmist olemasolevat aktsiate arvu kõikide potentsiaalsete lihtaktsiatega, millel on lahustav mõju. Kuna Kontsernil puuduvad finantsinstrumendid, mis võivad tulevikus lahustada puhaskasumit aktsia kohta, on tava puhaskasum ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta võrdsed.

Kuna Kontserni aktsiad ei ole börsil noteeritud, siis on käesoleva majandusaasta aruande lisas 30 esitatud info vabatahtlik.

Lisa 37. Seni veel jõustumata standardid

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2025 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. Kontsern ei ole ühtki neist uutest ja muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandele olulist mõju.

- IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja neis avalikustatav teave“. 2024. aasta aprillis andis IASB välja standardi IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja neis avalikustatav teave“, mis asendab standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ning mida hakatakse kohaldama kõigile 1. jaanuaril 2027 või hiljem algavatele aruandeperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Järgmistel aruandeperioodidel analüüsib juhtkond uue standardi nõudeid ja hindab selle mõju.

Ülejäänud uutel standarditel, tõlgendustel ja muudatustel, mis 31. detsembril 2024 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontserni raamatupidamise aruandele. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused)
- „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused)
- „Loodusest sõltuva elektrienergiaga seotud lepingud“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused)
- IFRS 19 „Avaliku aruandekohustuseta tütarettevõtted: avalikustatav teave“
- IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide
- „Varade müügi ja üleandmise tehingud investori ning tema sidus- või ühissettevõtete vahel“ (IFRS 10 ja IAS 28 muudatused)

Lisa 38. Emaettevõtte põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele ja ei vasta emaettevõtte eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes.

Finantsseisundi aruanne

(miljonites eurodes)	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Varad		
Nõuded keskpankadele	423,2	495,1
Nõuded pankadele	23,4	18,8
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	22,3	15,4
Nõuded klientidele	2 191,3	1 652,4
Nõuded tütarettevõtetele	30,7	36,4
Tütarettevõtete aktsiad ja osad	17,4	0,8
Materiaalne põhivara	6,2	6,9
Kinnisvarainvesteeringud	0,5	0,5
Immateriaalne põhivara	25,2	29,2
Tulumaksu varad	0,4	0,4
Muud varad	9,5	2,4
Varad kokku	2 750,1	2 258,3
Kohustised		
Klientide hoiused	2 393,3	1 937,4
Võlgnevused tütarettevõtetele	1,8	1,8
Allutatud võlakirjad	91,7	76,1
Tulumaksu kohustised	2,8	2,5
Muud kohustised	15,5	20,9
Kohustised kokku	2 505,1	2 038,7
Omakapital		
Aktsiakapital	8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital	0,8	0,8
Muud reservid	0,8	0,3
Jaotamata kasum	235,4	210,5
Omakapital kokku	245,0	219,6
Kohustised ja omakapital kokku	2 750,1	2 258,3

Koondkasumiaruanne

(miljonites eurodes)	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Intressitulu	180,2	140,9
Intressikulu	-75,1	-42,5
Netointressitulu	105,1	98,4
Netoteenustasud	9,2	8,3
Kahjum õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetud võlaväärtpaberite müügist	-	-0,1
Netotulem õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest	4,4	8,9
Netotulem vahetuskursi erinevustest	-0,3	0,1
Netokasum finantsvaradelt	4,1	8,9
Netokasum/-kahjum mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest	-0,3	-1,4
Muud tegevustulud	1,5	1,1
Muud tegevuskulud	-7,5	-5,4
Tegevustulud kokku, neto	112,1	109,9
Palgakulud	-27,8	-24,0
Halduskulud	-11,7	-15,5
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-8,5	-6,4
Tegevuskulud kokku	-48,0	-45,9
Eraldiste kulu või tühistamine	-0,2	0,4
Kasum enne allahindluste kulu	63,9	64,4
Eeldatava krediidikahju netokulu	-24,0	-18,9
Kasum enne maksustamist	39,9	45,5
Tulumaks	-7,0	-7,5
Aruandeaasta kasum	32,9	38,0
Muu koondkasum/-kahjum	0,5	0,4
Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahjumisse	0,5	0,4
Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed	0,2	-0,1
Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite omakapitali kantud hindamise tulem	0,3	0,5
Aruandeaasta koondkasum	33,4	38,4

Rahavoogude aruanne

(miljonites eurodes)	2024	2023
Rahavoog äritegevusest		
Laekunud intressid	184,0	136,3
Makstud intressid	-25,1	-10,8
Tasutud palga-, haldus- ja muud kulud ning teenustasud	-59,7	-49,3
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud	11,7	9,5
Laekunud lootusetud nõuded ja portfelli müügist laekunud tasud	1,6	10,1
Laekunud muu vara eest	3,8	1,0
Väljaantud laenud	-1 122,1	-787,4
Laenude tagasilaekumised	555,7	472,7
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	-6,0	-6,6
Laekumised hoiustamisest	2 237,9	1 677,2
Makstud hoiuste lunastamisel	-1 820,5	-1 133,2
Makstud tulumaks	-7,0	-4,8
Valuutakursi muutuse mõju	-0,3	-0,2
Rahavoog äritegevusest kokku	-46,0	314,5
Rahavoog investeerimistegevusest		
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	-3,7	-5,4
Makstud tütarettevõtjatesse investeeringu eest	-16,7	-0,2
Makstud õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate väärtpaperite soetamisel	-12,1	-
Laekumised õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate väärtpaperite lunastamisest	5,7	4,4
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	-26,8	-1,2
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Laekumised allutatud võlakirjade emissioonist	20,4	36,2
Makstud allutatud võlakirjade intressid	-6,8	-5,3
Makstud allutatud võlakirjade lunastamisel	-5,0	-
Makstud rendikohustiste põhiosa	-1,0	-0,9
Tasutud dividendid	-8,0	-6,0
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-0,4	24,0
Valuutakursi muutuse mõju	-0,1	-
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-73,3	337,3
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	498,7	161,4
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	425,4	498,7

Raha ja raha ekvivalendid

(miljonites eurodes)	31.12.2024	31.12.2023
Nõudmiseni- ja üleöhoiused krediidasutustes	23,4	18,8
Nõudmiseni- ja üleöhoiused keskpankades	398,5	475,2
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	3,5	4,7
Kokku	425,4	498,7

Omakapitali muutuste aruanne

(miljonites eurodes)	Aktσια- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Muud reservid	Jaota- mata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2023	8,0	0,8	0,2	181,3	190,3
Vea korrigeerimine	-	-	-	-3,1	-3,1
Korrigeeritud saldo 01.01.2023	8,0	0,8	0,2	178,2	187,2
Aruandeaasta kasum	-	-	-	38,0	38,0
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	-0,1	-	-0,1
Õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglase väärtuse muutus	-	-	0,5	-	0,5
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	-0,3	0,3	-
Kokku muu koondkasum	-	-	0,1	0,3	0,4
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	0,1	38,3	38,4
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6,0
Saldo 31.12.2023	8,0	0,8	0,3	210,5	219,6
Saldo 01.01.2024	8,0	0,8	0,3	210,5	219,6
Aruandeaasta kasum	-	-	-	32,9	32,9
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,2	-	0,2
Õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglase väärtuse muutus	-	-	0,3	-	0,3
Kokku muu koondkasum	-	-	0,5	-	0,5
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	0,5	32,9	33,4
Makstud dividendid	-	-	-	-8,0	-8,0
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-8,0	-8,0
Saldo 31.12.2024	8,0	0,8	0,8	235,4	245,0

	31.12.2024	31.12.2023 korrigeeritud
Konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	245,0	219,6
Tütarettevõtete aktsiate ja osade:		
raamatupidamisväärtus (bilansilises väärtuses, soetusmaksumus)	-17,4	-0,8
raamatupidamisväärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	42,2	26,0
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	269,8	244,8

Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud Bigbank AS-i 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Martin Länts

Juhatuse esimees

Mart Veskimägi

Juhatuse liige

Argo Kiltsmann

Juhatuse liige

Ingo Pöder

Juhatuse liige

Ken Kanarik

Juhatuse liige

7. märtsil 2025 *allkirjastatud digitaalselt*

**Shape the future
with confidence**

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Eesti
Tel.: +372 611 4610
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/et_ee

Äriregistri kood 10877299
KMKR: EE 100770654

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Estonia
Phone.: +372 611 4610
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/en_ee

Code of legal entity 10877299
VAT payer code EE 100770654

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Bigbank AS-i aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud Bigbank AS-i ja tema tütaretevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2024 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis hõlmavad arvestusmeetodeid käsitlevat olulist teavet ja muud selgitavat teavet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2024 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas IESBA kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis konsolideeritud finantsaruannete auditi läbiviimisel asjassepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele ja IESBA koodeksile.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt meie käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitleti konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja meie asjaomase arvamuse kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust. Järgnevalt on kirjeldatud põhjalikumalt, kuidas konkreetseid asjaolusid auditi kontekstis käsitleti.

Oleme täitnud kõik meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“ kirjeldatud kohustused, k.a alltoodud asjaolude käsitlemisel. Seega teostasime auditi käigus ka auditiprotseduurid vastuseks meie hinnangu kohaselt leitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande olulise väärkajastamise riskidele. Meie poolt teostatud auditiprotseduuride, sh alltoodud asjaolude käsitlemiseks teostatud protseduuride tulemused on aluseks meie vandeauditori aruandele käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta.

Shape the future
with confidence

Peamine auditi asjaolu	Kuidas konkreetset asjaolu auditi kontekstis käsitleti
Klientidele antud laenude allahindlus Nagu kirjeldatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisas 9 „Nõuded klientidele“, oli laenuõuete bilansiline väärtus 2024. aasta 31. detsembri seisuga 2158,2 miljonit eurot ehk 78% kontserni varadest. Klientidele antud laenude väärtuse langusest tingitud eeldatava krediitkahju allahindlused (täiendav eeldatav krediitkahju) küündisid kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes 2024. aasta 31. detsembri seisuga 51,9 miljoni euronit ja netokrediitkahju 23,9 miljoni euronit. Juhtkond on esitanud täiendavat informatsiooni klientidele antud laenude väärtuse langusest tingitud allahindluste arvutamise põhimõtete kohta kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 36 ja 5. Olulisemad raamatupidamisliikud hinnangud ja otsused ning klientidele antud laenude avalikustamise ja krediitiriski juhtimise põhimõtted on toodud kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 3 ja 5. Laenude väärtuse langusest tingitud allahindluse mõõtmine on hinnanguline valdkond, kuna krediitkahjude ulatuse kindlakstegemisel toetutakse sedavõrd suures ulatuses juhtkonna hinnangutele, mis sõltuvad kõnealuste laenuõuete seotud krediitiriskist. Selline hinnang on paratamatult subjektiivne, kuna toetub prognoosidele tulevaste makromajanduslike tingimuste kohta erinevate stsenaariumite korral ning krediitiriski hinnangule, mis põhineb varasemal kogemusel, tulevikku vaatavatel eeldustel ning tagatiste realiseerimisväärtuse ja nende realiseerimise ajastuse hindamisel. Erinevate modelleerimismeetodite ja eelduste kasutamine eeldatava krediitkahju leidmisel võib anda tulemuseks väga erineva suurusega hinnangu allahindluse osas. Kõnealused mudelid nõuavad juhtkonnalt oluliste hinnangute tegemist sobiva segmenteerimise, krediitiriskis oluliste muutuste tuvastamise ja tulevikku vaatavate sisendite kasutamise kohta ning täiendavate muutujate rakendamist, et analüüsida ka neid asjaolusid, mida mudelitega katta ei õnnestu. Kuna eeldatava krediitkahju leidmine on sedavõrd keerukas ja hinnanguline, peame klientidele antud laenude allahindlust üheks auditi peamiseks asjaoluks.	Auditiprotseduuride käigus tegime muu hulgas järgmist: Tegime endale selgeks laenude väljastamise, kajastamise ja allahindamise jälgimisega seotud peamised kontrollimehhanismid ning testisime neid. Tutvusime kontserni laenude katteks eraldiste moodustamise protseduuriga, mis põhineb IFRS 9 põhimõtetel. IFRS 9 spetsialistide abil hindasime põhimõtete vastavust IFRS 9 nõuetele, pöörates eraldi tähelepanu mudelis kasutatavatele olulisematele näitajatele: makseviivituses olev riskipositsioon, makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär, makseviivituse ja krediitiriski olulise suurenemise defineerimine, makromajanduslike stsenaariumite kasutamine jne. Hindasime kontsernis võimalikule väärtuse langusele viitavate asjaolude tuvastamiseks rakendatavat metodoloogiat ning juhtkonna poolt eeldatava krediitkahju leidmiseks kasutatavaid meetodeid, sh järelevalvet hinnangute olulisuse määramise üle. Testisime allahindluse arvutamiseks kasutatavate valemite matemaatilist täpsust. Analüüsisime valitud näidete varal mudelite andmevoogu ning kontrollisime hinnanguliste parameetrite õigsust, viies need kokku algsete lähtedokumentidega. Samuti kontrollisime eeldatava krediitkahju mudelites kasutatud sisendandmete täpsust ja täielikkust, võrreldes andmeid kontserni alussüsteemidega ning tehes eeldatava krediitkahju leidmiseks kasutatud arvutuskäigu uuesti läbi. Peamiste mudelis kasutatud eelduste puhul hindasime juhtkonna esitatud tõendite asjakohasust. Kaasasime hindamis- ja IFRS 9 eksperdi, kelle ülesandeks oli aidata meid laenudest ja mudeli väljundandmetest koostatud valimi eeldatava krediitkahju arvutamisel. Väärtuse langusest tingitud allahindluste taseme mõistlikkuse hindamiseks võrdlesime laenude allahindluse saldosisid eelmise aasta ja valdkonna keskmiste näitajatega, tegime allahindluste määra analüüsi ning võrdlesime laenude väärtust nende tagatiste väärtusega. Samuti hindasime me kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades 3, 5, 9, 10 ja 36 avalikustatud seotud informatsiooni piisavust.

Shape the future with confidence

Muu informatsioon

Muu informatsioon hõlmab Bigbanki kontserni lühituvustust, juhatuse esimehe pöördumist, tegevusaruannet, kestlikkusaruannet ning ühingujuhtimise aruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet. Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ning meie kindlustandev järeldus selle kohta piirdub allpool kirjeldatuga.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Tegevusaruande osas viisime läbi ka Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses nõutud protseduurid. Need protseduurid hõlmavad hindamist, kas tegevusaruanne (v.a konsolideeritud kestlikkusaruanne, mille kohta on koostatud ja lisatud käesolevale majandusaasta aruandele eraldi piiratud kindlustandva töövõtu aruanne) on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetele.

Auditi käigus tehtud töö põhjal oleme jõudnud järgmisele järeldusele:

- ▶ tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega;
- ▶ tegevusaruanne (v.a konsolideeritud kestlikkusaruanne) on koostatud vastavalt asjakohastele Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrollisüsteemi eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvahelistele auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- ▶ teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

Shape the future with confidence

- ▶ omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- ▶ hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- ▶ teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- ▶ hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- ▶ planeerime kontserni auditi ja viime selle läbi, et hankida kontserni majandus- või äriüksuste finantsinformatsiooni kohta piisav asjakohane auditi tõendusmaterjal, mis on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse kujundamise aluseks. Vastutame kontserni auditi otstarbel tehtava audititöö suunamise, järelevalve ja ülevaatamise eest. Jääme ainuvastutavaks oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Me esitame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, ka avalduse, milles kinnitame, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid, ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mille puhul võib põhjendatult arvata, et need kahjustavad meie sõltumatust, ning nende olemasolul ka ohtude kõrvaldamiseks astunud sammude või rakendatud kaitsemehhanismide kohta.

Me määrame nendele, kelle ülesandeks on valitsemine, esitatud asjaolude seast kindlaks asjaolud, mis olid käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditis kõige märkimisväärsemad ja on seega peamised auditi asjaolud. Me kirjeldame neid asjaolusid vandeaudiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud avalikustada asjaolu kohta infot või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et asjaolu kohta ei tohiks meie aruandes infot esitada, sest põhjendatult võib eeldada, et selle kahjulikud tagajärjed kaaluvad üles sellise info esitamise kasu avalikes huvides.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

1. Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusviisi vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) nõuetele

Allkirjastatud lepingu kohaselt on meid tellitud kontserni juhatuse poolt läbi viima põhjendatud kindlustandvat töövõttu, et kontrollida Euroopa ühtses elektroonilises aruandlusvormingus koostatud kontserni 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande (konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming), mis sisaldub failis nimega 5493007SWCCN9S3J2748-2024-12-31-et.zip (SHA-256 checksum: 3687b660cda6113df74fe015726f766a172dad5cc5561f482ed9cda18abb91ef), vastavust kohalduvatele nõuetele.

Käsitleva küsimuse kirjeldus ja kohaldatavad kriteeriumid

Kontserni juhatuse on rakendanud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vormingut, et tagada vastavus komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/815, 17. detsember 2018, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks ühtne elektrooniline aruandlusvorming (ESEF-i määrus), artiklite 3 ja 4 nõuetele. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vormingule kohalduvad nõuded on sätestatud ESEF-i määruuses.

Seda sõltumatu vandeaudiitori aruannet saab kasutada üksnes originaaldokumendiga, mis on esitatud Nasdaq Tallinna börsile masinloetavas .html formaadis (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3300004977/reports>)

Shape the future with confidence

Eelmises lauses kirjeldatud nõuded määravad kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vormingu kohaldamise aluse ning on meie hinnangul asjakohased kriteeriumid põhjendatud kindlustandva kokkuvõtte tegemiseks.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused

Kontserni juhtkond vastutab selle eest, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming vastaks ESEF-i määruse nõuetele.

See kohustab juhatust valima ja rakendama sobivaid iXBRL-märgistusi ESEF-i taksonoomias ning looma, rakendama ja hoidma sisekontrolle, mis võimaldaks koostada ESEF-i vormingus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande nii, et seal ei esineks olulisi mittevastavusi ESEF-i määruse nõuetele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest, mis hõlmab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist ühtses elektroonilises aruandlusvormingus vastavalt kohalduvatele nõuetele.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustandev kokkuvõte, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming vastab kõigis olulistes osades ESEF-i määrusele.

Viisime oma töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõtude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui möödunud perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE 3000 (EE) (muudetud)). See standard nõuab, et me oleksime vastavuses eetikanõuetega ning kavandaksime ja viiksime protseduurid läbi, omandamaks põhjendatud kindlustunde selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming vastab kõigis olulistes osades kohaldatavatele nõuetele.

Põhjendatud kindlustunde on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et ISAE (EE) 3000 (muudetud) standardiga kooskõlas läbiviidud töövõtu käigus olulise väärkajastamise (olulise nõuetele mittevastavuse) eksisteerimisel see alati avastatakse.

Kvaliteedikontroll

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt oleme kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme vastavuses Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks) sõltumatuse ja muude eetikanõuetega. Eetikakoodeks põhineb järgmistel aluspõhimõtetel: ausus, objektiivsus, kutsealane kompetentsus ja nõutav hoolsus, konfidentsiaalsus ja kutsealane käitumine.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõte

Meie kavandatud ja läbiviidud protseduuride eesmärgiks oli saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming vastab kõigis olulistes osades kohaldatavatele nõuetele ning seal ei esine olulisi vigu ega puudusi. Meie protseduurid hõlmasid eelkõige järgmist:

- ▶ arusaama loomine sisekontrollisüsteemist ja protsessidest, mis on olulised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vormingu rakendamisel, sealhulgas XHTML-vormingu koostamisel ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande märgistamisel;
- ▶ kontrollimine, kas XHTML-vormingut rakendati õigesti;
- ▶ iXBRL-märgistuskeele abil märgistatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande märgistamise täielikkuse hindamine vastavalt ESEF-i määruses kirjeldatud ühtse elektroonilise aruandlusvormingu rakendamise nõuetele;
- ▶ kontserni poolt ESEF-i taksonoomiast valitud iXBRL-märgistuste kasutamise ja sobiva taksonoomiaelemendi mitteleidmisel loodud laienduselementide asjakohasuse hindamine;
- ▶ ESEF-i taksonoomia laienduselementide kinnistamise asjakohasuse hindamine.

Usume, et kogutud tõendusmaterjal on kokkuvõtte tegemiseks piisav ja asjakohane.

**Shape the future
with confidence**

Kokkuvõte

Meie arvates vastab 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ESEF-i vorming kõigis olulistel osades ESEF-i määrusele.

2. Muud vandeaudiitori aruande nõuded vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 537/2014

Audiitori ametisse nimetamine ja tunnustamine

Aktionäride üldkoosoleku 11. oktoobri 2023 otsusega määrati meid läbi viima kontserni 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditit. Audiitorteenuse katkematu osutamise koguperiood on olnud 1 aasta, alates 31. detsembril 2024 lõppenud aruandeperioodist.

Vastavus auditikomiteele esitatavale täiendavale aruandele

Meie käesolevas aruandes toodud aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatava täiendava aruandega, mis on esitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artiklile 11 käesoleva aruandega samal kuupäeval.

Auditivälised teenused

Kinnitame, et meile teadaolevalt on kontsernile osutatud teenused kooskõlas asjakohaste seaduste ja regulatsioonidega ning nende näol ei ole tegemist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1 nimetatud keelatud auditiväliste teenustega. Oma parimate teadmiste ja veendumuste kohaselt ei ole me keelatud auditiväliseid teenuseid osutanud.

Tallinn, 7. märts 2025

/allkirjastatud digitaalselt/

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

**Shape the future
with confidence**

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Eesti
Tel.: +372 611 4610
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/et_ee

Äriregistri kood 10877299
KMKR: EE 100770654

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Estonia
Phone.: +372 611 4610
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/en_ee

Code of legal entity 10877299
VAT payer code EE 100770654

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI PIIRATUD KINDLUST ANDVA TÖÖVÕTU ARUANNE BIGBANK AS-i KONSOLIDEERITUD KESTLIKKUSARUANDE KOHTA

Bigbank AS-i aktsionäridele

Piiratud kindlust andva töövõtu kokkuvõtte

Oleme läbi viinud piiratud kindlust andva töövõtu Bigbank AS-i ja tema tütarettevõtjate (edaspidi „kontsern“) konsolideeritud kestlikkusaruande kohta, mis on esitatud kontserni tegevusaruande osana peatükis „Konsolideeritud kestlikkusaruanne“ (edaspidi „konsolideeritud kestlikkusaruanne“) seisuga 31. detsember 2024 ja sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta.

Tuginedes meie poolt läbi viidud protseduuridele ja kogutud tõenditele, ei ole meile teatavaks saanud midagi, mis sunniks meid uskuma, et konsolideeritud kestlikkusaruanne ei ole koostatud kõigis olulistes aspektides kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse § 31 lg-ga 4, millega rakendatakse EL-i direktiivi 2013/34/EL artiklit 29(a), sealhulgas:

- ▶ vastavuses Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega (ESRS), sealhulgas kontserni poolt läbi viidud protsess konsolideeritud kestlikkusaruandes esitatud teabe tuvastamiseks (edaspidi „protsess“) on kooskõlas alampeatükis „Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine“ esitatud kirjeldusega; ja
- ▶ konsolideeritud kestlikkusaruande keskkonnateabe alampeatükis pealkirja all „Euroopa Liidu taksonoomiaaruandlus“ avalikustatud informatsiooni vastavus EL-i määruse 2020/852 (edaspidi „Taksonoomiamäärus“) artikliga 8.

Kokkuvõtte alus

Viisime piiratud kindlust andva töövõtu läbi kooskõlas rahvusvahelise kindlustandvate töövõttude standardiga (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad töövõttud, mis on muud kui mõõduvad perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Piiratud kindlust andva töövõtu protseduuride olemus, ajastus ja ulatus on teistsugune ja piiratum kui põhjendatud kindlust andva töövõtu puhul. Seega on ka piiratud kindlust andva töövõtu tulemusel omandatav kindlus oluliselt väiksem kui see, mis oleks saadud põhjendatud kindlust andva töövõtu tulemusena.

Usume, et kogutud tõendid on piisavad ja asjakohased meie kokkuvõtte avaldamiseks. Meie kohustusi selle standardi alusel on täpsemalt kirjeldatud meie aruande lõigus „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud kestlikkusaruande audiitorkontrolliga“.

Kvaliteedijuhtimise nõuded ja kutse-eeetika

Oleme säilitanud oma sõltumatuse ning kinnitame, et tegutseme kooskõlas IESBA kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksi (sh rahvusvaheliste sõltumatuse standardite) (edaspidi: IESBA koodeks) ja Eestis konsolideeritud finantsaruannete auditi läbiviimisel asjaspepuutuvate eetikanõuetega, mis meile rakenduvad, ning omame kõnealuse kindlustandva töövõtu läbiviimiseks vajalikku pädevust ja kogemust.

EY rakendab oma töös ka rahvusvahelist kvaliteedijuhtimise standardit ISQM 1 „Kvaliteedijuhtimine ettevõtete puhul, mis viivad läbi finantsaruannete auditeid või ülevaatusi või muid kindlustandvaid või seonduvate teenuste töövõtte“, mille kohaselt oleme kohustatud töötama välja, rakendama ja kasutama kvaliteedijuhtimise süsteemi kindlate poliitikate ja protseduuridega, mis aitavad tagada vastavust eetikanõuetele, kutsestandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Juhtkonna kohustused seoses konsolideeritud kestlikkusaruandega

Kontserni juhatus vastutab protsessi kavandamise ja rakendamise eest, et tuvastada konsolideeritud kestlikkusaruandes esitatud teave kooskõlas ESRS-iga ning selle protsessi avalikustamise eest alampeatükis „Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine“ konsolideeritud kestlikkusaruandes. See vastutus hõlmab järgmist:

- ▶ konteksti mõistmist, milles kontserni tegevused ja ärisuhted toimuvad, ning arusaama kujundamist mõjutatud sidusrühmadest;
- ▶ kestlikkuse küsimustega seotud tegelike ja potentsiaalsete mõjude (nii negatiivsete kui positiivsete) tuvastamist, samuti riske ja võimalusi, mis mõjutavad või mõistlikult eeldades võivad mõjutada kontserni finantsseisundit, finantstulemusi, rahavoogusid, juurdepääsu rahastusele või kapitali hinda lühikeses, keskmises või pikas ajaperspektiivis;

Seda sõltumatu vandeauditori aruannet saab kasutada üksnes originaaldokumendiga, mis on esitatud Nasdaq Tallinna börsile masinloetavas .xhtml formaadis (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3300004977/reports>)

Shape the future with confidence

- ▶ tuvastatud kehtlikkusaaspektide mõjude, riskide ja võimaluste olulisuse hindamist, valides ja rakendades sobivaid olulisuse künniseid; ja
- ▶ asjaoludele vastavate mõistlike eelduste ja hinnangute tegemist.

Kontserni juhatus vastutab ka konsolideeritud kehtlikkusaruande koostamise eest kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse § 31 lg-ga 4, millega rakendatakse EL-i direktiivi 2013/34/EL artikli 29(a), sealhulgas:

- ▶ vastavus ESRS-ile;
- ▶ konsolideeritud kehtlikkusaruande keskkonnateabe alampeatükis pealkirja all „Euroopa Liidu taksonoomiaaruandlus“ avalikustatud teabe kooskõla EL-i määruse 2020/852 artikliga 8;
- ▶ sellise sisekontrolli kavandamine, rakendamine ja töös hoidmine, mida juhatus peab vajalikuks, et võimaldada konsolideeritud kehtlikkusaruande koostamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta; ja
- ▶ sobivate kehtlikkusaruandluse meetodite valimine ja rakendamine ning asjaoludele vastavate mõistlike eelduste ja hinnangute tegemine.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni kehtlikkusaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Olemuslikud piirangud konsolideeritud kehtlikkusaruande koostamisel

Tulevikku suunatud teabe avalikustamisel vastavalt ESRS-ile tugineb kontserni juhatus eeldustele tulevaste sündmuste ja tegevuste osas, mis võivad kontsernis tulevikus aset leida. Tegelikud sündmused ja tegevused võivad tulevikus tõenäoliselt ootuspäraselt erineda eeldatavatest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud kehtlikkusaruande audiitorkontrolliga

Meie kohustus on planeerida ning teostada kindlustandev töövõtt, omandamaks piiratud kindlustunne selle kohta, kas konsolideeritud kehtlikkusaruanne on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja esitada piiratud kindlust andev audiitori kokkuvõtte, mis sisaldab meie arvamust. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks, kui võib eeldada, et need üksikult või kokku mõjutavad kasutajate otsuseid, mis on tehtud konsolideeritud kehtlikkusaruande alusel tervikuna.

Kooskõlas ISAE 3000 (muudetud) standardiga läbiviidud piiratud kindlust andva töövõtu käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi.

Meie kohustused seoses konsolideeritud kehtlikkusaruande ja selle koostamise protsessiga hõlmavad:

- ▶ arusaama kujundamist protsessist, kuid mitte eesmärgiga teha järeldusi protsessi tõhususe ja tulemuse kohta;
- ▶ tuvastamist, kas avalikustatud teave adresseerib asjakohaseid ESRS-i avalikustamisnõudeid; ja
- ▶ protseduuride kavandamist ja läbiviimist, et hinnata, kas protsess on kooskõlas kontserni poolt alampeatükis „Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine“ avalikustatud protsessi kirjeldusega.

Meie muud kohustused seoses konsolideeritud kehtlikkusaruandega hõlmavad:

- ▶ arusaama omandamist kehtlikkusaruande koostamise seisukohast olulisest kontrollikeskkonnast, protsessidest ja infosüsteemidest, kuid mitte konkreetsete kontrollitegevuste ülesehituse hindamist, nende rakendamise kohta tõendite hankimist või nende tegevuse tõhususe testimist;
- ▶ tuvastamist, kus võiksid tõenäoliselt tekkida pettusest või veast tingitud olulised väärkajastamised; ja
- ▶ asjakohaste protseduuride kavandamist ja läbiviimist võimalike väärkajastamiste tuvastamiseks konsolideeritud kehtlikkusaruandes. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise tuvastamata jätmise risk on suurem kui vea esinemise risk, kuna pettus võib hõlmata kokkumängu, võltsimist, tahtlikke väljajätmise, valeandmete esitamist või sisekontrolli eiramist.

Läbiviidud protseduuride kokkuvõtte

Piiratud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendeid konsolideeritud kehtlikkusaruande kohta. Meie protseduurid kavandati selleks, et saavutada piiratud kindlust, millele oma järelduses tugineda, ning need ei suuda tuvastada tõendeid, mida oleks vaja põhjendatud kindluse andmiseks.

Protseduuride olemus, ajastus ja ulatus sõltuvad professionaalsest otsustusvõimest, sealhulgas tuvastamisest, kus olulised väärkajastamised konsolideeritud kehtlikkusaruandes tõenäoliselt tekivad, olgu need põhjustatud pettusest või veast.

Shape the future with confidence

Meie piiratud kindlust andva töövõtu protsessiga seotud protseduuride läbiviimisel, me:

- ▶ kujundasime arusaama protsessist:
 - ▶ teostades päringuid, mõistmaks juhatuse poolt kasutatavaid teabeallikaid (nt sidusrühmade kaasamine, äriplaanid ja strateegiadokumendid); ja
 - ▶ vaadates üle kontserni sisemised protsessi kirjeldavad dokumendid; ja
- ▶ hindasime, kas meie protseduuride käigus saadud tõendid seoses kontserni rakendatud protsessiga olid kooskõlas protsessi kirjeldusega, mis on esitatud alampeatükis „Mõjude, riskide ja võimaluste juhtimine“.

Meie piiratud kindlust andva töövõtu konsolideeritud kestlikkusaruandega seotud protseduuride läbiviimisel, me:

- ▶ kujundasime arusaama kontserni konsolideeritud kestlikkusaruande koostamise aruandlusprotsessist:
 - ▶ kujundasime arusaama kontserni kontrollikeskkonnast, protsessidest ja infosüsteemist, mis on seotud konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisega, kuid mitte eesmärgil teha järeldus kontserni sisekontrolli tõhususe kohta; ja
 - ▶ kujundasime arusaama rollidest ja vastutustest konsolideeritud kestlikkusaruande koostamisel, sealhulgas kommunikatsioonist kontserni sees ja juhatuse ning nende vahel, kelle ülesandeks on valitsemine.
- ▶ hindasime, kas protsessi käigus tuvastatud teave on lisatud konsolideeritud kestlikkusaruandesse;
- ▶ hindasime, kas konsolideeritud kestlikkusaruande struktuur ja esitus on kooskõlas ESRS-iga;
- ▶ viisime läbi intervjuud asjakohaste töötajatega ja teostasime valitud konsolideeritud kestlikkusaruande teabe osas analüütilisi protseduure;
- ▶ viisime valitud konsolideeritud kestlikkusaruande teabe osas läbi valimipõhiseid kindlustandvaid protseduure;
- ▶ kus kohane, võrdlesime konsolideeritud kestlikkusaruandes avalikustatud teavet konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ja tegevusaruandes avalikustatud teabega;
- ▶ hankisime tõendeid oluliste hinnangute ja tulevikku suunatud teabe väljatöötamise meetodite ning nende meetodite rakendamise kohta;
- ▶ kujundasime arusaama kontserni protsessist taksonoomias käsitletud ja taksonoomiaga kooskõlas olevate majandustegevuste tuvastamiseks ning nendele vastava teabe avalikustamist konsolideeritud kestlikkusaruandes.

Muu asjaolu

Ettevõtte konsolideeritud kestlikkusaruandes avalikustatud võrdlusandmed seisuga 31. detsember 2023 ja sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ei kuulunud piiratud kindlust andva töövõtu ulatusse. Nimetatud asjaolu ei kujuta endast märkust meie kokkuvõtte osas.

Tallinn, 7. märts 2025

/allkirjastatud digitaalselt/

Olesia Abramova
Vandeaudiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Kasumi jaotamise ettepanek

Bigbank AS-i konsolideeritud jaotamata kasum on 31. detsembri 2024 seisuga:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2024 seisuga	226,2 mln eurot
2024. aasta puhaskasum	32,3 mln eurot
Kokku jaotamata puhaskasum 31.12.2024 seisuga	258,5 mln eurot

Bigbank AS-i juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 31. detsembril 2024 lõppenud majandusaasta kasum alljärgnevalt:

1. dividende maksta (100,00 eurot aktsia kohta)	8,0 mln eurot
2. eelmiste perioodide jaotamata kasumi koosseisu suunata	24,3 mln eurot
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist on	250,5 mln eurot.

7. märtsil 2025

Tulude jaotus EMTAK tegevusala järgi

Tegevusala	EMTAK kood	2024 (miljonites eurodes)
Konsolideeritud tulud		
Krediidiasutused (pangad)	64191	189,3
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	3,5
Kokku		192,8
Konsolideerimata tulud		
Krediidiasutused (pangad)	64191	191,6
Kokku		191,6

